

**Akademia Świętokrzyska
im. Jana Kochanowskiego
w Kielcach**

**WYDZIAŁ PEDAGOGICZNY
I ARTYSTYCZNY**

**INSTYTUT EDUKACJI
SZKOLNEJ**

Informator o studiach

na rok akademicki

2005-2006

Opracowanie tekstu:

Małgorzata Kwaśniewska

Izabela Jaros

Agnieszka Kaczmarczyk

Instytut Edukacji Szkolnej

Akademii Świętokrzyskiej

im. Jana Kochanowskiego

ul. Krakowska 11, 25-029 Kielce

Sekretariat: tel. (0-41) 349-67-69

Dyrektor Instytutu – prof. dr hab. Irena Szypułowa

Wicedyrektor ds. dydaktycznych –

prof. dr hab. Czesława Gierak

Wicedyrektor ds. naukowych –

dr Małgorzata Kwaśniewska

Instytutowy koordynator ECTS –

dr Małgorzata Kwaśniewska

Spis treści

I	Informacje o Uczelni	5
	1. Nazwa i adres Uczelni	5
	2. Władze Uczelni i Wydziału	5
	3. Kalendarz akademicki	6
	4. Ogólne informacje o uczelni	6
	4.1 Historia	6
	4.2 Teraźniejszość	7
	5. Zestawienie kierunków studiów prowadzonych w Akademii Świętokrzyskiej	7
	6. Baza lokalowa – jednostek dydaktycznych	8
	7. Biblioteki	10
	8. Domy Studenta Akademii Świętokrzyskiej	10
II	ECTS – Wydział Pedagogiczny I Artystyczny	
	1. Informacje charakteryzujące jednostkę prowadzącą dany kierunek studiów:	
	1.1. Kadra	11
	1.2. Jednostki organizacyjno-dydaktyczne i ich kierownicy	
	1.2.1. Zakład Pedagogiki Wczesnoszkolnej i Przedszkolnej	11
	1.2.2. Zakład Wychowania przez Sztukę	12
	1.2.3. Zakład Auksologii	12
	1.2.4. Zakład Dydaktyki Ogólnej i Technicznych Środków Nauczania	13
	1.2.5. Zakład Pedagogiki Zdrowia	13
	1.2.6. Zakład Literatury dla Dzieci i Młodzieży	13
	1.3. Kierunki studiów specjalności, formy kształcenia	
	1.3.1. Studia stacjonarne	14
	1.3.2. Studia niestacjonarne	14
	1.3.3. Studia podyplomowe	15
	1.4. Zasady rekrutacji	16
	1.5. Organizacja studiów	20
	1.6. Uprawnienia absolwenta	22
	2. Informacje o przedmiotach	
	2.1. Informacje o przedmiotach i planach studiów w układzie semestralnym	27
	2.1.1. Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną (studia stacjonarne) 5 letnie	27
	2.1.2. Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z nauczaniem języka angielskiego (studia stacjonarne) 3 letnie	32
	2.1.3. Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną (studia niestacjonarne) 2 letnie	35
	2.1.4. Nauczanie Języka Angielskiego (studia niestacjonarne) 2,5 letnie	37
	2.1.5. Pedagogika Szkolna i Środowiskowa (studia niestacjonarne) 2 letnie	38
	2.1.6. Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną (studia niestacjonarne) 5-letnie	40
	2.2. Program studiów	
	2.2.1. Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną (studia stacjonarne) 5 letnie	43
	2.2.2. Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z nauczaniem języka angielskiego (studia stacjonarne) 3 letnie	82
	2.2.3. Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną (studia niestacjonarne) 2 letnie	111
	2.2.4. Nauczanie Języka Angielskiego (studia niestacjonarne) 2,5 letnie	130
	2.2.5. Pedagogika Szkolna i Środowiskowa (studia niestacjonarne) 2 letnie	147
	2.2.6. Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną (studia niestacjonarne) 5-letnie	165

I Informacje o Uczelni

1. Nazwa i adres uczelni

Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach

25-369 Kielce, ul. Żeromskiego 5

tel. (041) 349 72 00, faks. (041) 349 72 01

<http://www.pu.kielce.pl>; e-mail: rektor@pu.kielce.pl

2. Władze Uczelni i Wydziału

Władze Uczelni

Rektor Akademii Świętokrzyskiej - prof. zw. dr hab. Regina Renz

Prorektorem ds. ogólnych - prof. dr hab. Mieczysław Poborski

Prorektorem ds. dydaktycznych i studenckich

– dr hab. Jacek Semaniak, prof. AŚ

Prorektorem ds. nauki i współpracy z zagranicą

- prof. zw. dr hab. Andrzej Bogaj

Prorektorem ds. Filii w Piotrkowie Trybunalskim

- prof. zw. dr hab. Czesław Grzelak

Koordynator uczelniany ECTS -

dr hab. Jacek Semaniak, prof. AŚ

Władze Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego

Dziekan – prof. dr hab. Zdzisław Ratajek

Prodziekan ds. Ogólnych – prof. Janusz Król

Prodziekan ds. Studiów Dziennych – dr Alicja Giermakowska

Prodziekan ds. Studiów Zaocznych – prof. dr hab. Marek Kątny

3. Kalendarz akademicki (2005/2006)

SEMESTR		DATA
Semestr zimowy	zajęcia dydaktyczne	03.10.2005 – 22.12.2005 r.
	wakacje zimowe	23.12.2005 – 01.01.2006 r.
	zajęcia dydaktyczne	02.01.2006 – 27.01.2006 r.
	sesja egzaminacyjna zimowa	28.01.2006 – 06.02.2006 r.
	sesja egzaminacyjna poprawkowa	13.02.2006 – 19.02.2006 r.
Semestr letni	zajęcia dydaktyczne	20.02.2006 – 12.04.2006 r.
	wakacje wiosenne	13.04.2006 – 18.04.2006 r.
	zajęcia dydaktyczne	19.04.2006 – 14.06.2006 r.
	sesja egzaminacyjna letnia	16.06.2006 – 25.06.2006 r.
	wakacje letnie, praktyki wakacyjne	26.06.2006 – 30.09.2006 r.
	sesja egzaminacyjna poprawkowa	11.09.2006 – 17.09.2006 r.

4. Ogólne informacje o Uczelni

4.1 Historia

Początki Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach sięgają roku 1969, kiedy to na bazie istniejącego Studium Nauczycielskiego, decyzją Prezesa Rady Ministrów z 19 czerwca 1969 roku, została powołana Wyższa Szkoła Nauczycielska (WSN) z zadaniem przygotowania kadry pedagogicznej dla województwa kieleckiego. Otwarto wówczas trzy wydziały: Humanistyczny z kierunkiem studiów filologia polska z historią i filologią rosyjską, Wydział Matematyczno - Przyrodniczy z kierunkami studiów: matematyka z fizyką i geografia z wychowaniem obywatelskim oraz Wydział Pedagogiczny z kierunkami studiów: nauczanie początkowe z wychowaniem fizycznym i nauczanie początkowe z wychowaniem muzycznym.

W 1973 roku WSN została przekształcona w Wyższą Szkołę Pedagogiczną (Dz. U. Nr 39, poz. 232 z dnia 3.10.1973 r.), która od roku akademickiego 1973/1974 kształci studentów na studiach magisterskich. W 1979 roku Uczelni nadano imię Jana Kochanowskiego. W 1980 r. powołano pierwsze kierunki studiów podyplomowych.

Z dniem 15 listopada 1981 roku w ramach Wydziału Pedagogicznego utworzony został Wydział Zamiejscowy z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim (Dziennik Urzędowy Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki Nr 10 poz. 39 z dn. 15.11.1981 r.), który w 1997 roku przekształcony został w Filię Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim (pismo MEN Nr DNS-1-0141-ek-93/97 z dnia 11.06.1997 r). W roku 2000 w Filii za zgodą MEN utworzone zostały dwa wydziały: Wydział Nauk Społecznych i Wydział Filologiczno-Historyczny.

Zarządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 20 września 1992 r. w roku akademickim 1992/1993 utworzony został Wydział Zarządzania i Administracji.

Z dniem 1 września 2000 r. Uczelnia przyjęła nazwę Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Zarządzeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej z 29 września 2005 r. w roku akademickim 2005/2006 utworzony został Wydział Nauk o Zdrowiu.

4.2 Teraźniejszość

Obecnie, według stanu na dzień 31 października 2005 r., w Akademii Świętokrzyskiej pracuje 1075 nauczycieli akademickich, w tym 391 profesorów i doktorów habilitowanych. Liczba studiującej młodzieży wynosi aktualnie około 27 tysięcy studentów, w tym w Kielcach ponad 20 tysięcy.

Akademia Świętokrzyska posiada siedem wydziałów, w tej liczbie pięć w macierzystej siedzibie w Kielcach, tj. Wydział Humanistyczny, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Wydział Pedagogiczny i Artystyczny, Wydział Nauk o Zdrowiu i Wydział Zarządzania i Administracji oraz dwa wydziały w filii w Piotrkowie Trybunalskim: Wydział Filologiczno – Historyczny i Wydział Nauk Społecznych.

Uczelnia prowadzi obecnie 23 kierunków studiów, razem w ponad 60 specjalnościach, z czego 17 kierunków posiada uprawnienia magisterskie, z których 16 dotychczas ocenionych przez Państwową Komisję Akredytacyjną uzyskało ocenę pozytywną.

5. Zestawienie kierunków studiów prowadzonych w Akademii Świętokrzyskiej

WYDZIAŁ	KIERUNEK STUDIÓW
Wydział Humanistyczny	Informacja naukowo i bibliotekoznawstwo
	Filologia polska *
	Filologia*(specjalności: angielska, germańska, rosyjska, język rosyjski biznesu)
	Historia *
Wydział Matematyczno - Przyrodniczy	Biologia *
	Chemia *
	Fizyka *
	Geografia *
	Informatyka *
	Matematyka *
	Ochrona środowiska
Wydział Pedagogiczny i Artystyczny	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej *
	Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych *
	Malarstwo
	Pedagogika *
Wydział Nauk o Zdrowiu	Fizjoterapia *
	Pielęgniarstwo *
	Położnictwo
Wydział Zarządzania i Administracji	Ekonomia *
	Politologia *
	Zarządzanie i marketing *

Wydział Filologiczno - Historyczny (Filia)	Filologia polska *
	Filologia *(specjalności: angielska , germańska)
	Historia *
	Stosunki międzynarodowe
Wydział Nauk Społecznych (Filia)	Pedagogika *
	Ekonomia
	Socjologia

* kierunki pozytywnie ocenione przez Państwową Komisję Akredytacyjną

6. Baza lokalowa – jednostki dydaktyczne

Wykaz nieruchomości będących w posiadaniu uczelni i wykorzystywanych w celach dydaktycznych

JEDNOSTKA DYDAKTYCZNA	ADRES
<i>K I E L C E</i>	
REKTORAT	ul. Żeromskiego 5, 25 – 369 Kielce, tel. (041) 349 72 06
Wydział Humanistyczny:	
Instytut Historii	ul. Żeromskiego 5, 25 – 369 Kielce, tel. (041) 349 73 06
Instytut Bibliotekoznawstwa i Dziennikarstwa	ul. Leśna 16, 25 – 509 Kielce, tel. (041) 349 71 42
Instytut Filologii Polskiej	ul. Leśna 16, 25 – 509 Kielce, tel. (041) 349 71 20
Instytut Filologii Rosyjskiej	ul. Leśna 16, 25 – 509 Kielce, tel. (041) 349 71 31
Zakład Neofilologii	ul. Kościuszki 13, 25 – 310 Kielce, tel. (041) 349 68 01
Wydział Matematyczno – Przyrodniczy:	
Instytut Biologii	ul. Świętokrzyska 15, 25 – 406 Kielce, tel.(041) 3496290
Instytut Fizyki	ul. Świętokrzyska 15, 25 – 406 Kielce, tel.(041) 3496440
Instytut Geografii	ul. Świętokrzyska 15, 25 – 406 Kielce, tel.(041) 3496370
Instytut Matematyki	ul. Świętokrzyska 15, 25 – 406 Kielce, tel.(041) 3496250
Instytut Chemii	ul. Chęcińska 5, 25 – 020 Kielce, tel. (041) 349 70 01
Ochrona Środowiska	ul. Świętokrzyska 15, 25 – 406 Kielce, tel.(041) 3496418
Wydział Pedagogiczny i Artystyczny:	
Instytut Edukacji Szkolnej	ul. Krakowska 11, 25 – 029 Kielce, tel. (041) 349 67 69
Instytut Pedagogiki i Psychologii	ul. Krakowska 11, 25 – 029 Kielce, tel. (041) 349 67 25
Instytut Edukacji Muzycznej	ul. Mickiewicza 3, 25 – 352 Kielce, tel. (041) 349 68 50
Instytut Edukacji Plastycznej	ul.Podklasztorna 117, 25–714 Kielce,tel. (041)347 31 20
Wydział Nauk o Zdrowiu:	
Instytut Fizjoterapii	ul. IX Wieków Kielc19,25–317 Kielce,tel.(041)349 69 54

Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa	ul. IX Wieków Kielc 19, 25-317 Kielce, tel. (041) 349 69 54
Instytut Zdrowia Publicznego	ul. IX Wieków Kielc 19, 25-317 Kielce, tel. (041) 349 69 54
Wydział Zarządzania i Administracji:	
Instytut Ekonomii	ul. Świętokrzyska 21, 25-406 Kielce, tel. (041) 3496548
Instytut Zarządzania	ul. Świętokrzyska 21, 25-406 Kielce, tel. (041) 3496528
Instytut Nauk Politycznych	ul. Świętokrzyska 21, 25-406 Kielce, tel. (041) 3496545
Międzywydziałowe Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	ul. Kościuszki 13, 25 – 310 Kielce, tel. (041) 349 68 15
Międzywydziałowe Studium Języków Obcych	ul. Kościuszki 13, 25 – 310 Kielce, tel. (041) 349 68 22
Międzywydziałowe Studium Pedagogiczne	ul. Kościuszki 13, 25 – 310 Kielce, tel. (041) 349 68 13
<i>FILIA W PIOTROWIE TRYBUNALSKIM</i>	
REKTORAT	ul. Słowackiego 114/118, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 00
Wydział Filologiczno – Historyczny:	
Instytut Filologii Polskiej	ul. Słowackiego 114/118, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 19
Instytut Historii	ul. Sienkiewicza 7, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 63
Zakład Filologii Angielskiej	ul. Słowackiego 114/118, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 36
Zakład Filologii Germańskiej	ul. Słowackiego 114/118, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 32
Wydział Nauk Społecznych:	
Instytut Nauk Pedagogicznych	ul. Słowackiego 114/118, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 01
Instytut Filozofii i Socjologii	ul. Słowackiego 114/118, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 37
Instytut Ekonomii	ul. Słowackiego 114/118, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 34
Studium Języków Obcych	ul. Słowackiego 114/118, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 00
Studium Wychowania Fizycznego	ul. Słowackiego 114/118, 97 – 300 Piotrków Trybunalski, tel. (044) 732 74 00

7. Biblioteki

Biblioteka Główna Akademii Świętokrzyskiej to jedno z ogniw uczelni rozwijających się najbardziej dynamicznie. Księgozbiór składa się obecnie z ponad 400 tysięcy jednostek i jest ona pod tym względem największą biblioteką w regionie. Biblioteka posiada ponad 30 tysięcy roczników czasopism polskich i zagranicznych oraz prawie 8 tysięcy jednostek zbiorów

specjalnych. Zbiory biblioteczne są wprowadzane do komputerowej bazy danych, która zawiera już ponad 200 tysięcy rekordów. Liczba zarejestrowanych czytelników wynosi ponad 8000 osób i ciągle systematycznie rośnie. Wypożyczalnia i wszystkie czytelnie są skomputeryzowane, z dostępem do Internetu. Zakupiono nowe elektroniczne bazy informacyjne i bazy czasopism zagranicznych dostępne w całej komputerowej sieci uczelnianej. Czytelnicy mają dostęp online do czasopism naukowych prenumerowanych przez Bibliotekę Główną i inne jednostki organizacyjne Akademii.

Obecnie w strukturze Biblioteki Głównej funkcjonuje 10 czytelń - 3 wydziałowe, 2 instytutowe, 1 Zakładu Neofilologii, 4 w Bibliotece Głównej - które dysponują łącznie 356 miejscami.

Biblioteka Główna – 25-509 Kielce, ul. Leśna 16, tel. (041) 349 71 58

Biblioteka Filii – 97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Słowackiego 114/118, tel. (44) 732 74 41

8. Domy Studenta Akademii Świętokrzyskiej:

- Hotel Asystenta ul. Śląska tel. *0 41 342 55 48*
- Dom Studenta "Odyseja" ul. Śląska 11A tel. *0 41 349 73 58*
- Dom Studenta "Fama" ul. Śląska 13 tel. *0 41 342 52 29*
- Dom Studenta "Melodia" ul. Śląska 15 tel. *0 41 342 51 26*

II ECTS – Wydział Pedagogiczny i Artystyczny

1. Informacje charakteryzujące jednostkę prowadzącą dany kierunek studiów

1.1. KADRA

Kadra obejmuje: 7 profesorów, 19 doktorów, 10 asystentów, 1 doktor straszny wykładowca,
2 magistrów starszych wykładowców, 2 magistrów pracowników
naukowo-technicznych

Instytut obejmuje 6 zakładów:

- Zakład Pedagogiki Wczesnoszkolnej i Przedszkolnej – *prof. dr hab. Zdzisław Ratajek*
- Zakład Wychowania przez Sztukę – *prof. dr hab. Irena Szypułowa*
- Zakład Auksologii – *prof. zw. dr hab. Andrzej Jopkiewicz*
- Zakład Dydaktyki Ogólnej i Technicznych Środków Nauczania –
prof. dr hab. Jolanta Szempruch
- Zakład Pedagogiki Zdrowia p. o. – *dr Bożena Zawadzka*
- Zakład Literatury dla Dzieci i Młodzieży – *prof. dr hab. Marek Kątny*

1.2. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNO-DYDAKTYCZNE I ICH KIEROWNICY

1.2.1. ZAKŁAD PEDAGOGIKI WCZESNOSZKOLNEJ I PRZEDSZKOLNEJ

Kierownik Zakładu - prof. dr hab. Zdzisław Ratajek

prof. dr hab. Zdzisław Ratajek - profesor

dr Małgorzata Kwaśniewska - adiunkt

dr Mirosława Parlak - adiunkt

dr Lidia Pawelec - adiunkt

dr Irena Stańczak - adiunkt

dr Elżbieta Zyzik - adiunkt

dr Ewa Kopeć - starszy wykładowca /instytutowy opiekun praktyk/

mgr Joanna Karczewska - asystent

mgr Zuzanna Zbróg - asystent

Pracownia nauki języka angielskiego

dr Grzegorz Trębicki - adiunkt

mgr Izabela Jaros - asystent

mgr Agnieszka Kaczmarczyk - pracownik naukowo – techniczny

1.2.2. ZAKŁAD WYCHOWANIA PRZEZ SZTUKĘ

Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Irena Szypułowa

Pracownia Muzyki

Kierownik pracowni - dr Katarzyna Rogozińska

prof. dr hab. Irena Szypułowa - profesor

dr Izabela Dębicka - adiunkt

dr Katarzyna Rogozińska - adiunkt

dr Anna Śliwińska - adiunkt

mgr Sebastian Szczyrba - asystent

Pracownia Plastyki

Kierownik pracowni – prof. dr hab. Czesława Gierak

prof. dr hab. Czesława Gierak – profesor

mgr Magdalena Miernik - asystent

mgr Anna Stawecka - asystent

1.2.3. ZAKŁAD AUKSOLOGII

Kierownik Zakładu – prof. zw. dr hab. Andrzej Jopkiewicz

prof. zw. dr hab. Andrzej Jopkiewicz - profesor

dr Edyta Suliga - adiunkt

dr Monika Zaręba - adiunkt

mgr Magdalena Lelonek - asystent

mgr Agnieszka Przychodni - asystent

mgr Agnieszka Głód - pracownik naukowo-techniczny

1.2.4. ZAKŁAD DYDAKTYKI OGÓLNEJ I TECHNICZNYCH ŚRODKÓW NAUCZANIA

Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jolanta Szempruch

prof. dr hab. Jolanta Szempruch – profesor

dr Sławomir Koziej – adiunkt

dr Mariola Wojciechowska - adiunkt

mgr Anna Winiarczyk - asystent

Pracownia Multimedialna

Kierownik pracowni - mgr Stefan Krawczyk

mgr Stefan Krawczyk - starszy wykładowca

mgr Tadeusz Matuszak - starszy wykładowca

1.2.5. ZAKŁAD PEDAGOGIKI ZDROWIA

Kierownik Zakładu p. o. – dr Bożena Zawadzka

prof. dr hab. Sławomir Mazur - profesor

dr Mirosław Babiarczyk - adiunkt

dr Elżbieta Korzeniowska - adiunkt

dr Ewa Szumilas - adiunkt

dr Bożena Zawadzka - adiunkt

1.2.6. ZAKŁAD LITERATURY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Marek Kątny

prof. dr hab. Marek Kątny - profesor

dr Dariusz Adamczyk - adiunkt

dr Janusz Czetwertyński - adiunkt

1.3. KIERUNKI STUDIÓW, SPECJALNOŚCI, FORMY KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: PEDAGOGIKA

1.3.1. STUDIA STACJONARNE

lp.	Specjalność	Forma studiów	Czas trwania
1	Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną	magisterskie	studia 5-letnie jednolite
2	Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z nauczaniem języka angielskiego	licencjackie	studia 3-letnie pierwszego stopnia

1.3.2.STUDIA NIESTACJONARNE

lp.	Specjalność	forma studiów	czas trwania
1	Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną	magisterskie	5-letnie jednolite
2	Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną (dla absolwentów takiej samej lub zbliżonej specjalności)	uzupełniające magisterskie po licencjacie	studia 2-letnie drugiego stopnia
3	Pedagogika szkolna i środowiskowa (dla absolwentów kierunku pedagogika po różnych specjalnościach)	uzupełniające magisterskie po licencjacie	studia 2-letnie drugiego stopnia
4	Nauczanie języka angielskiego (dla absolwentów studiów pierwszego stopnia po kier. filologia ze specjal. język angielski oraz kierunku pedagogika ze specjal. ZEWiP z językiem angielskim)	uzupełniające magisterskie po licencjacie	studia 2,5-letnie drugiego stopnia

1.3.3.STUDIA PODYPLOMOWE

lp.	specjalność	czas trwania
1	Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną dla magistrów różnych kierunków studiów	1,5-roczone (3 semestry)
2	Diagnoza i ewaluacja w pracy szkoły dla nauczycieli szkoły podstawowej i gimnazjum, dyrektorów szkół, doradców metodycznych - absolwentów studiów wyższych różnych kierunków	1 roczne (2 semestry)
3	Edukacja przyrodnicza i ekologiczna w przedszkolu i szkole podstawowej dla nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych w klasach I-III i IV-VI – absolwentów studiów wyższych różnych kierunków	1 roczne (2 semestry)
4	Edukacja zdrowotna i wychowanie do życia w rodzinie dla absolwentów studiów wyższych różnych kierunków	1,5-roczone (3 semestry)

1.4. ZASADY REKRUTACJI

Szczegółowe zasady rekrutacji zawiera Uchwała Senatu Nr 41/2005 z dnia 24 listopada 2005 (www.pu.kielce.pl/bip/?id=433)

Kryteria kwalifikacji na studia prowadzone w Instytucie Edukacji Szkolnej:

STUDIA STACJONARNE

Kierunek studiów	Rodzaje studiów	Specjalności	Kryteria kwalifikacji		
			dla kandydatów zdających egzamin dojrzałości tzw. „starą maturę”	dla kandydatów zdających egzamin maturalny tzw. „nową maturę”	dla wszystkich kandydatów
P E D A G O G I K A	studia 5-letnie jednolite magisterskie	Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną	<p style="text-align: center;">Konkurs świadectw:</p> <ul style="list-style-type: none"> - język polski - historia lub biologia lub wiedza o społeczeństwie <p>W przypadku, gdy liczba kandydatów, którzy zaliczyli sprawdzian jest mniejsza lub równa z limitem odstępuje się od konkursu świadectw.</p>		<p>Sprawdzian uzdolnień muzycznych (dwie piosenki z repertuaru szkoły podst. i gama C-dur) i poprawności wymowy</p> <p>14-15.07.2005</p>
	Studia 3-letnie licencjackie	Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z nauczaniem języka angielskiego	<p>Egzamin ustny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - j. angielski <p>Kandydat może uzyskać maksymalnie 30 pkt.</p>	<p>Ranking wyników z egzaminu ustego na maturze z języka angielskiego</p>	<p>Sprawdzian uzdolnień muzycznych (dwie piosenki z repertuaru szkoły podst. i gama C-dur) i poprawności wymowy</p> <p>07-09.09.2005</p> <p>Egzamin pisemny i ustny z języka angielskiego</p> <p>07.09.09.2005</p>

STUDIA NIESTACJONARNE

kierunek studiów	rodzaj studiów	specjalność	Kryteria kwalifikacji		
			dla kandydatów zdających egzamin dojrzałości tzw. „starą maturę”	dla kandydatów zdających egzamin maturalny tzw. „nową maturę”	dla wszystkich kandydatów
P E D A G O G I K A	studia 5-letnie jednolite	Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną	Konkurs świadectw: - język polski - historia lub biologia lub wiedza o społeczeństwie (w przypadku, gdy liczba kandydatów, którzy zaliczyli sprawdzian jest mniejsza lub równa z limitem odstepuje się od konkursu świadectw)		Sprawdzian uzdolnień muzycznych (dwie piosenki z repertuaru szkoły podst. i gama C-dur) i poprawności wymowy 15-16.07.2005
	studia 2-letnie magisterskie po licencjacie	Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną (dla absolwentów takiej samej lub zbliżonej specjalności)	Konkurs dyplomów (w przypadku jednakowych ocen o przyjęciu decyduje wynik rozmowy kwalifikacyjnej dotyczącej współczesnych problemów edukacyjnych w Polsce)		Rozmowa kwalifikacyjna 13-14.07.2005
	studia 2-letnie drugiego stopnia	Pedagogika szkolna i środowiskowa (dla absolwentów kierunku pedagogika po różnych specjalnościach)	Konkurs dyplomów		Rozmowa kwalifikacyjna 15-16.07.2005
	studia 2,5-letnie magisterskie uzupełniające po licencjacie	Nauczanie języka angielskiego (dla absolwentów po kierunku filologia ze specjalnością język angielski oraz kierunku pedagogika ze specjal. ZEWiP z językiem angielskim)	Egzamin pisemny (test): z języka angielskiego Egzamin ustny z języka angielskiego		Egzamin pisemny: 13-15.09.2005 Egzamin ustny: 13-15.09.2005

Kandydaci na studia składają następujące dokumenty:

1. podanie na obowiązującym druku,
2. świadectwo dojrzałości (oryginał lub jego odpis wydany przez szkołę)
3. świadectwo lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do studiowania na kierunkach fizjoterapia, pielęgniarstwo, położnictwo;
4. cztery fotografie;
5. kserokopie stron 1-3 dowodu osobistego;
6. dowód wniesienia opłaty rekrutacyjnej na konto Bank PeKaO S.A. I Oddział Kielce 59124013721111000013591540, a ubiegający się o przyjęcie na studia w Filii w Piotrkowie Trybunalskim - na konto PEKAO S.A. I Oddział Piotrków Trybunalski 21124031161111000035036526 z dopiskiem opłata rekrutacyjna – kierunek:.....

Terminy składania dokumentów:

- na studia **dzienne do dnia 2 lipca 2005 r.**, z tym, że na kierunek pedagogika ze specjalnością zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna **z językiem angielskim do dnia 19 sierpnia 2005 r**

- na **zaoczne i wieczorowe do dnia 2 lipca 2005r**, z tym, że na kierunki w Filii w Piotrkowie Trybunalskim – do dnia 19 sierpnia 2005r.

Telefony kontaktowe:

Dziekanat studiów dziennych, 041/ 349-67-01

Dziekanat studiów zaocznych i wieczorowych, 041/ 349-67-06

Kryteria kwalifikacji:

1. Warunkiem przyjęcia jest uzyskanie pozytywnego wyniku w postępowaniu kwalifikacyjnym.
2. Kandydat, u którego w wyniku badań lekarskich stwierdzono przeciwwskazania do studiowania na kierunku, na którym występują czynniki szkodliwe, uciążliwe lub niebezpieczne dla zdrowia, nie może być dopuszczony do postępowania kwalifikacyjnego.
3. Postępowaniu kwalifikacyjnym zastosowany będzie przelicznik umożliwiający stworzenie wspólnej listy rankingowej dla kandydatów uzyskujących świadectwo dojrzałości w starym i nowym systemie.
4. Kandydaci uzyskujący świadectwo dojrzałości w wyniku nowego systemu przyjmowani będą na studia po przeliczeniu wyników na punkty z przedmiotów objętych postępowaniem rekrutacyjnym z egzaminu maturalnego.
5. Kandydaci, którzy zdawali na maturze przedmiot objęty postępowaniem kwalifikacyjnym na poziomie rozszerzonym otrzymują dodatkowe punkty w ilości odpowiadającej wynikowi procentowemu.
6. Przy jednakowej ilości punktów uzyskanych przez kilku kandydatów (na pograniczu limitu) o miejscu na liście kwalifikacyjnej decydować będą dodatkowe kryteria określone uchwałą Senatu.
7. W przypadku, gdy kryterium przyjęć na studia jest konkurs świadectw, kandydatów posiadających "międzynarodową maturę" oraz kończących zagraniczne szkoły średnie obowiązuje rozmowa kwalifikacyjna z przedmiotów objętych konkursem. Uzyskane oceny z rozmowy przelicza się na punkty, jak przy konkursie świadectw.

Pod uwagę brane są oceny ze świadectwa maturalnego przeliczane na punkty według następującej tabeli:

skala ocen 3-5		skala ocen 1-6		"nowa matura"		
ocena	wskaźnik	ocena	wskaźnik	liczba punktów (%)	poziom podstawowy - wskaźnik	poziom rozszerzony* - wskaźnik
-	-	celujący	6	100-83	6	2,0
bardzo dobry	6	bardzo dobry	5	82-65	5	1,5
dobry	4	dobry	4	64-47	4	1,0
dostateczny	3	dostateczny	3	46-30	3	0,5

a) *Jeżeli kandydat przystąpił do "nowej matury" z przedmiotu objętego postępowaniem kwalifikacyjnym na poziomie rozszerzonym do obliczania ilości punktów przyjmuje się sumę wskaźników z poziomu podstawowego i rozszerzonego. Jeżeli kandydat przystąpił do "nowej matury" z przedmiotu objętego postępowaniem kwalifikacyjnym tylko na poziomie rozszerzonym do obliczania ilości punktów przyjmuje się najwyższy wskaźnik przewidziany dla poziomu podstawowego.

b) Jeżeli kandydat nie przystąpił do matury z przedmiotu objętego postępowaniem kwalifikacyjnym (konkurs świadectw, średnia ocen) do obliczenia ilości punktów (średniej ocen) przyjmuje się 0 punktów, z zachowaniem liczby przedmiotów.

1.5. ORGANIZACJA STUDIÓW

Organizacja studiów na kierunku *Pedagogika* jest zgodna z obowiązującymi w całej uczelni przepisami dotyczącymi toku studiów, liczebności grup studenckich, systemu oceny studentów (kolokwia, egzaminy, zaliczenia) oraz uzyskiwania dyplomów licencjata i magistra danej specjalności.

W organizacji grup studenckich stosuje się zasady zawarte w Uchwale Senatu Nr 13/2005 tj.

1. wykłady – liczebność grup studenckich uzależniona jest od możliwości lokalowych, niemniej jednak zalecane są wykłady łączone w ramach wydziału i kierunku studiów,
2. ćwiczenia, zajęcia lekcyjne, konwersatoria – co najmniej 25 osób,
3. ćwiczenia i zajęcia praktyczne – co najmniej 8 osób,
4. lektoraty języków obcych – co najmniej 15 osób,
5. zajęcia laboratoryjne, seminaria, ćwiczenia metodyczne w szkole – co najmniej 10 osób,
6. proseminaria, zajęcia terenowe związane z realizacją określonych części programu danego przedmiotu poza siedzibą szkoły – co najmniej 12 osób,
7. zajęcia wychowania fizycznego

Harmonogram egzaminów i zaliczeń odbywanych przez studentów po każdym semestrze jest zatwierdzany przez Dziekana.

Instytut Edukacji Szkolnej prowadzi **studia stacjonarne**:

- studia jednolite 5-letnie w zakresie *Zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej z terapią pedagogiczną*,
- studia 3-letnie studia licencjackie w zakresie *Zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej z językiem angielskim*.

Rozliczenie studentów jest semestralne. Po każdym semestrze studenci uzyskują określoną liczbę punktów uprawniającą do kontynuacji studiów.

Instytut Edukacji Szkolnej prowadzi jednocześnie **studia niestacjonarne**:

- jednolite 5-letnie magisterskie w zakresie *Zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej z terapią pedagogiczną*,
- studia 2-letnie uzupełniające magisterskie studia po licencjacie w zakresie *Zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej z terapią pedagogiczną*,
- studia 2-letnie uzupełniające magisterskie studia po licencjacie w zakresie *Pedagogiki szkolnej i środowiskowej*.
- Studia 2,5-letnie uzupełniające magisterskie studia po licencjacie w zakresie *Nauczania języka angielskiego*.

podyplomowe:

- trzyletnie studia w zakresie *Zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej z terapią pedagogiczną*,
- dwuletnie studia w zakresie *Diagnozy i ewaluacji w pracy szkoły*,

- dwusemestralne studia w zakresie *Edukacji przyrodniczej i ekologicznej w przedszkolu i szkole podstawowej*,
- dwusemestralne studia w zakresie *Edukacji zdrowotnej i wychowania do życia w rodzinie*.

Studia niestacjonarne i podyplomowe odbywają się w rozliczeniu rocznym. Sesje egzaminacyjne dla tych studentów regulowane są zarządzeniem o organizacji roku akademickiego.

Zajęcia odbywają się w czasie zjazdów, których rytm ustalany jest na cały rok akademicki i przekazany studentom.

Zajęcia na studiach zaocznych, wieczorowych, podyplomowych odbywają się w piątki, soboty i niedziele. Organizowane są również kilkudniowe sesje w okresie ferii zimowych i wakacyjnych.

Studia niestacjonarne i podyplomowe są dla studentów odpłatne. Student pokrywa koszty bezpośrednio związane z procesem dydaktycznym. Uchwałę o wysokości odpłatności podejmuje każdego roku Rada Wydziału a zatwierdza Rektor.

1.6. UPRAWNIENIA ABSOLWENTA

Uprawnienia absolwenta kierunku: *Pedagogika* na poszczególnych specjalnościach są następujące:

Specjalność:

Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną

Warunkiem przyjęcia na studia jest wypełnienie zasad rekrutacji ustalanych corocznie przez władze Uczelni. W czasie pięciu lat studenci uczestniczą w zajęciach określonych przez plan studiów. Absolwenci otrzymują dyplom z tytułem *magistra pedagogiki w zakresie Zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej z terapią pedagogiczną*.

Kompetencje jakich należy oczekiwać od absolwenta, obejmują szeroko rozumianą wiedzę z zakresu przedmiotów kształcenia ogólnego (głównie wiedzę filozoficzną, socjologiczną, metodologiczną), z zakresu przedmiotów podstawowych (wiedzę z psychologii, pedagogiki oraz z zakresu przedmiotów szczegółowych i specjalizacyjnych, które dotyczą pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, diagnostyki i terapii pedagogicznej). Od absolwenta oczekuje się, iż w toku studiów oprócz niezbędnej wiedzy i umiejętności praktycznych przyjmie on określoną postawę, którą określić będzie można jako wzorzec osobowościowy godny uznania i naśladowania.

Zakłada się, że student po ukończeniu studiów będzie w pełni przygotowany do pełnienia roli nauczyciela w różnych placówkach wychowania przedszkolnego oraz w klasach I-III szkół podstawowych. Ukończenie specjalności *Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z*

terapią pedagogiczną obliguje ponadto absolwenta do umiejętnego rozwiązywania w pracy zawodowej wszelkich problemów wynikających ze zróżnicowanego tempa rozwoju wychowanków.

Wśród kompetencji szczegółowych, jakie powinien absolwent nabyć w toku studiowania, wyróżnia się następujące:

- rozumienie potrzeb dzieci (w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym) oraz wszelkich innych (psychicznych, biologicznych, społecznych) uwarunkowań przyswajania wiedzy, zdobywania umiejętności, rozwoju osobowości wychowanków,
- umiejętność formułowania celów edukacyjnych, dotyczących rozwoju zarówno siebie jak i swoich wychowanków,
- znajomość podstaw programowych i programów do edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej,
- umiejętność konstruowania autorskich programów nauczania,
- znajomość metod i form projektowania sytuacji edukacyjnych odpowiednio do treści kształcenia, potrzeb i możliwości dzieci,
- zdolność twórczej aktywności w zakresie poszukiwania rozwiązań nowatorskich dotyczących organizacji procesu edukacyjnego, skierowanego na wspomaganie rozwoju wychowanków,
- umiejętność organizowania pracy swojej i wychowanków (planowania i finalizowania działań, racjonalnego gospodarowania czasem),
- znajomość metod poznawania wychowanków oraz umiejętność diagnozowania poziomu ich rozwoju w celu właściwego dostosowania metod wspomagających proces poznawania i rozumienia świata,
- umiejętność oceniania pracy wychowanków i jej dokumentowania,
- sprawność nawiązywania i podtrzymywania kontaktów interpersonalnych nie tylko z dziećmi, ale także z ich rodzicami (opiekunami) oraz pozostałymi uczestnikami procesu edukacyjnego,
- umiejętność współdziałania z innymi niż przedszkole czy szkoła instytucjami wychowującymi,
- rozumienie swojej roli jako propagatora inicjatyw społecznych w środowisku lokalnym, mających na celu budowanie związku placówek oświatowych z otaczającą je rzeczywistością.

Wymienione kompetencje nie wyczerpują listy wymagań stawianych współczesnemu nauczycielowi. Każdy dzień pracy z dziećmi stanowi wyzwanie, jakiemu sprostać musi absolwent wyższej uczelni wykorzystując do tego szereg bardziej szczegółowych umiejętności i sprawności. Istotne jest w tym miejscu stwierdzenie, że studia mają rozwinąć u studenta świadomość, iż za jakość kompetencji odpowiedzialny jest przede wszystkim sam nauczyciel.

Specjalność:

Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z językiem angielskim

Warunkiem przyjęcia na studia jest wypełnienie zasad rekrutacji ustalanych corocznie przez władze Uczelni, w tym znajomość języka angielskiego w stopniu średniozaawansowanym weryfikowanym podczas egzaminu wstępnego.

Studia trwają 3 lata. Absolwenci otrzymują dyplom z tytułem licencjata na kierunku *Pedagogika*, w zakresie *Zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej z językiem angielskim*.

Po uzyskaniu tytułu licencjata absolwenci mogą ubiegać się o przyjęcie na studia magisterskie uzupełniające na kierunku: *Pedagogika*, specjalność: *Nauczanie języka angielskiego*, które trwają 2,5 roku (5 semestrów).

Absolwent prezentowanej specjalności powinien posiadać wiedzę ogólną, kierunkową i specjalistyczną, umiejętności praktycznej realizacji procesu edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej oraz nauczania języka angielskiego na tym poziomie. Powinien prezentować wartości profesjonalne nauczyciela edukacji początkowej (w przedszkolu i klasach I-III). Ponadto prezentować szczególne umiejętności językowe i metodyczne do nauczania języka angielskiego na tym poziomie, w tym również w systemie bilingwalnym.

Kompetencje nauczyciela języka angielskiego uzyskuje absolwent po zaliczeniu następujących przedmiotów specjalistycznych:

- metodyka początkowej nauki języka angielskiego,
- gry i zabawy w nauczaniu języka angielskiego,
- historia krajów anglojęzycznych,
- literatura angielska i amerykańska,
- wiedza o krajach anglojęzycznych,
- gramatyka praktyczna,
- fonetyka i fonologia języka,
- sprawności zintegrowane (ćwiczenia w opanowaniu czterech umiejętności językowych: mówienie, pisanie, słuchanie i czytanie).

Absolwenci tego profilu mają kwalifikacje do pracy jako nauczyciele w państwowych i niepaństwowych szkołach podstawowych w klasach 1-3 oraz przedszkolach, w tym do nauczania języka angielskiego na tych poziomach.

Specjalność: *Nauczanie języka angielskiego*

O przyjęcie na studia mogą ubiegać się absolwenci wyższych studiów zawodowych,

kolegów językowych z tytułem licencjata.

Studia trwają 2,5 roku (5 semestrów) w systemie wieczorowym. Absolwenci uzyskują tytuł *magistra pedagogiki w zakresie Nauczania języka angielskiego*.

W toku studiów studenci poszerzają wiedzę pedagogiczną w zakresie przedmiotów kształcenia ogólnego i kierunkowego, związanego za standardami kształcenia pedagogicznego, rozwijają umiejętności językowe opanowane podczas studiów licencjackich w zakresie języka angielskiego.

Student w toku nauczania powinien:

- nabyć umiejętność nauczania języka angielskiego na wszystkich poziomach edukacyjnych w polskim systemie oświatowym,
- posiadać biegłą znajomość języka angielskiego w mowie i piśmie,
- nabyć umiejętność i potrzebę ustawicznego samokształcenia z wykorzystaniem aktualnej literatury pedagogicznej, psychologicznej, metodycznej oraz różnych tekstów literackich i publicystycznych w języku angielskim,
- być przygotowany do twórczej pracy dydaktycznej i wychowawczej w szkolnictwie podstawowym, gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych.

Specjalność:

Pedagogika szkolna i środowiskowa

Podstawą przyjęcia na studia jest dyplom studiów wyższych zawodowych. Studia trwają 2 lata (4 semestry). Absolwenci otrzymują tytuł *magistra pedagogiki w zakresie Pedagogiki szkolnej i środowiskowej*.

Po dwuletnich magisterskich studiach uzupełniających obejmujących wiedzę z zakresu psychologii, pedagogiki ogólnej, pedagogik szczegółowych, współczesnych teorii i metod kształcenia oraz wychowania i opieki, jak również z nauk pogranicza (filozofia, antropologia, socjologia), a także z zakresu specjalizacji praktycznej (praca pedagoga-terapeuty, diagnoza i terapia uzależnień, diagnoza potrzeb opiekuńczo-wychowawczych) – absolwent powinien dysponować rzetelnym przygotowaniem teoretycznym o charakterze interdyscyplinarnym zorientowanym na specjalność *Pedagogika szkolna i środowiskowa* (a w szczególności na: pracę w szkole, placówkach opiekuńczo-wychowawczych i środowiskowych -typu świetlice, kluby, ogniska).

Pedagog w zakresie: *Pedagogiki szkolnej i środowiskowej* w toku studiowania powinien nabyć następujące kompetencje, do pracy:

- umiejętność współpracy z instytucjami w środowisku lokalnym, tego typu jak: szkoła, placówki oświatowo-wychowawcze, jednostki samorządu terytorialnego,

- umiejętność stawiania diagnozy uwarunkowań współczesnych zagrożeń w środowisku lokalnym,
- umiejętność diagnozowania, planowania oraz realizacji programów w zakresie promocji zdrowia na terenie szkoły,
- umiejętność opracowywania programów służących rozwiązywaniu problemów lokalnych dotyczących uzależnień i ich konsekwencji dla dzieci i młodzieży,
- umiejętność prowadzenia zajęć z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi metodami psychoaktywnymi,
- umiejętność współdziałania i poszukiwania sojuszników do realizacji programów profilaktyczno-edukacyjnych,
- umiejętność dostosowania (i realizacji) programów UE do potrzeb społeczeństwa w danym środowisku,
- zdolność do pełnienia funkcji wychowawczo-opiekuńczych,
- wykazywać ukształtowaną postawę moralno-społeczną w zakresie komunikacji interpersonalnej.

Studia obejmują, m. in. następujące przedmioty specjalizacyjne:

- Diagnoza potrzeb opiekuńczo – wychowawczych,
- Warsztat pracy pedagoga – terapeuty,
- Psychologia niedostosowania społecznego,
- Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej i dynamizującej rozwój,
- Diagnoza i terapia uzależnień,
- Zajęcia treningowe w zakresie asertywności i twórczości.

Absolwent kierunku: *Pedagogika* o specjalności: *Pedagogika szkolna i środowiskowa* powinien być przygotowany do pracy w różnych placówkach oświatowo-wychowawczych (nauczyciel, wychowawca, opiekun), poradniach specjalistycznych (pedagog, diagnosta, konsultant), jednostkach samorządu terytorialnego (konsultant, pedagog środowiskowy).

2.1.1 Informacje o przedmiotach i planach studiów w układzie semestralnym

Kierunek: **PEDAGOGIKA**

STUDIA STACJONARNE

Specjalność: **Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną**

Czas trwania: 5 lat

Rok akademicki 2005/2006

Studia stacjonarne

Rok I studia magisterskie

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
I rok semestr 1				
08.1-3PES-A1-F1	Filozofia	15w+15ćw	z.o	2,5
08.9-3PES-A5-L1	Logika	15ćw	z.o	2
11.3-3PES-A7-IS1	Informatyka z elementami statystyki	30k	z.o	2,5
09.1-3PES-A8-JO1,2,3,4	Język obcy	30ćw	z.o	2,5
16.1-3PES-A9-WF 1,2,3,4	Wychowanie fizyczne	15ćw	zal	—
12.9-3PES-B11-BR1	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	15w+30ćw	Egz.	6
14.4-3PES- B12- PSO1	Psychologia ogólna	15w+15ćw	Egz.	6
08.3-3PES-B16-HW1,2	Historia wychowania	15w+15ćw	z.o	2,5
05.0-3PES-B17-PO1,2	Pedagogika ogólna	15w+15ćw	z.o	2,5
15.4-3PES-D36-INB1	Inform. nauk. i biblioteczna	2w+3ćw	zal.	-
03.2-3PES-D38-ZU1,2	Zajęcia umuzykalniające	30ćw	z.o	1,5
	Razem:			28

I rok semestr 2				
14.2-3PES-A3-S2	Socjologia	15w+15ćw	z.o	2
08.9-3PES-A4-E2	Etyka	15w	zal.	1
09.1-3PES-A8-JO1,2,3,4	Język obcy	30ćw.	z.o	2
16.1-3PES-A9-WF1,2,3,4	Wychowanie fizyczne	15ćw.	zal.	-
14.4-3PES-B13-PSR2	Psychologia rozwoju człowieka	30w+30ćw	Egz.	6
14.4-3PES-B14-PSS2	Psychologia społeczna	15w+15ćw	z. o.	3
08.3-3PES-B16-HW1,2	Historia wychowania	15w+15ćw	Egz.	4
05.0-3PES-B17-PO1,2	Pedagogika ogólna	15w+15ćw	Egz.	4
05.0-3PES-C29-ME2	Media w edukacji	15w+30ćw	z.o	3
03.2-3PES-D38-ZU1,2	Zajęcia umuzykalniające	30k	z.o	2
14.9-3PES-D44-ES2	Zintegrowane kształcenie w zakresie edukacji społecznej	15w+15ćw	z.o	2
08.9-3PES-D45-NJ2	Nauka o języku	15w+30ćw	z.o.	3
	Razem:			32

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
II rok semestr 3				
09.1-3PES-A8-JO1,2,3,4	Język obcy	30 ćw	z.o	1,5
16.1-3PES-A9-WF1,2,3,4	Wychowanie fizyczne	15 ćw	zal.	-
05.7-3PES-B18-WKP3,4	Współczesne kierunki pedagogiczne	15w +15ćw	z.o	2
05.7-3PES-B19-PPO3	Pedagogika porównawcza	15 w +30ćw	z.o	2,5
05.9-3PES-B20-PSP3,4	Pedagogika społeczna	15w +15ćw	z.o	2
05.1-3PES-B22-DO3,4	Dydaktyka ogólna	15w +15ćw	z.o	2

05.6-3PES-B23-PSC3	Pedagogika specjalna	15 w+30ćw	Egz.	6
05.6-3PES-B24-PRS3	Pedagogika resocjalizacyjna	15w +30ćw	Egz.	6
	Razem			22

II rok semestr 4

14.7-3PES-A2-AK4	Antropologia kulturowa	15w+30ćw	z.o.	2,5
09.1-3PES-A8-JO1,2,3,4	Język obcy	30ćw	Egz.	6
16.1-3PES-A9-WF1,2,3,4	Wychowanie fizyczne	15ćw	zal.	-
14.2-3PES-B15-SE4	Socjologia edukacji	15w+30ćw	z.o.	3
05.7-3PES-B18-WKP3,4	Współczesne kierunki pedagogiczne	15w+15ćw	z.o.	2
05.9-3PES-B20-PSP3,4	Pedagogika społeczna	15w+15 ćw	Egz.	6
05.1-3PES-B22-DO3,4	Dydaktyka ogólna	15w+15ćw	Egz.	6
05.5-3PES-B25-AG4	Andragogika	15w+30ćw	z.o.	2,5
05.9-3PES-B26-PPR4	Pedagogika pracy	15w+15 ćw	z.o.	2
08.9-3PES-D46-LIT4	Literatura dla dzieci i młodzieży	30w+30ćw	Egz.	6
12.2-3PES-D49-PSKL4	Psychologia kliniczna	15w+15ćw	z.o.	2
	Razem:			38

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
III rok semestr 5				
05.9-3PES-A6-MEB5	Metodologia badań	15w+15ćw	Egz.	6
05.7-3PES-B21-TW5	Teoria wychowania	30w+30ćw	Egz.	6
05.0-3PES-C27-PED5	Pedeutologia	15w+15ćw	z.o.	2
05.9-3PES-C28-PPOO5	Podst. prawne i org. oświaty	15w+15ćw	z.o.	2
12.7-3PES-C30-EZ5	Edukacja zdrowotna	15w+30ćw	z.o.	2
13.9-3PES-C31-EE5	Edukacja ekologiczna	15w+15ćw	z.o.	2
05.9-3PES-C32-MPWO5	Metodyka pracy wychowawczo-	15w+30ćw	Egz.	6

	opiekuńczej			
05.9-3PES-C33-DP5	Diagnostyka pedagogiczna	15w+30ćw	Egz.	6
05.9-3PES-D40-PRZ5,6	Pedagogika przedszkolna	15w+15ćw	z.o.	2
05.9-3PES-D43-WCZ5,6	Pedagogika wczesnoszkolna	15w+15ćw	z.o.	2
03.2-3PES-D44-MUZ5,6	Zinteg. kształc, w zakresie edukacji muzycznej	15w+15ćw	z.o.	2
16.1-3PES-D44-MOT5,6	Zintegrowane kształc, w zakresie edukacji motorycznej	15w+15ćw	z.o.	2
	Razem:			40

III rok semestr 6

05.9-3PES-D34-PROS6	Proseminarium	30ćw	zal.	1
11.1-3PES-D37-PM6	Podstawy matematyki	30w+30ćw	z.o.	4
05.9-3PES-D40-PRZ5,6	Pedagogika przedszkolna	15w+30ćw	Egz.	6
05.9-3PES-D43-WCZ5,6	Pedagogika wczesnoszkolna	15w+30ćw	Egz.	6
03.2-3PES-D44-MUZ5,6	Zinteg. kształc, w zakresie edukacji muzycznej	30ćw	z.o.	1,5
16.1-3PES-D44-MOT5,6	Zinteg. kształc, w zakresie edukacji motorycznej	30ćw	z.o.	1,5
	Razem:	60w+195ćw	2	20

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
IV rok semestr 7				
05.9-3PES-A10-PWNP7	Przedmiot do wyboru - Podstawy nowatorstwa pedagogicznego	15w+15ćw	Egz.	5
05.9-3PES-D35-SEM7,8,9,10	Seminarium mgr	30ćw.	zal.	2
05.9-3PES-D41-MWP7,8	Metod, zinteg. zajęć dyd.-wych. w przedszkolu	30ćw.	z.o.	2
05.9-3PES-D42-SPP7,8	Praktyka śródroczna w przedszkolu	30k	z.o.	2
05.9-3PES-D44-EPL7,8	Zinteg. kształcenie w zakresie -	15w+30ćw.	z.o.	2

	edukacji polonistycznej			
13.9-3PES-D44-EPD7	Zintegr. kształcenie w zakresie - edukacji przyrodniczej	15w+30ćw.	z.o.	2
11.1-3PES-D44-EMT7,8	Zintegr. kształcenie w zakresie - edukacji matematycznej	15w+30 ćw.	z.o.	2
03.1-3PES-D44-EPS7,8	Zintegr. kształcenie w zakresie - edukacji plastycznej	15 w+15 ćw.	z.o.	2
06.9-3PES-D44-ET7,8	Zintegr. kształcenie w zakresie - edukacji technicznej	15 w+15 ćw.	z.o.	2
05.6-3PES-D51-MDR7,8	Metodyka pracy korekcyjno- kompens. i dynamizującej rozwój	15 w+15 ćw.	z.o.	2
15.0-3PES-D55-TUK7	Trening umiejętności komun. n-la	30 ćw.	z.o.	2
	Razem:			25

IV rok semestr 8

05.9-3PES-D35-SEM7,8,9,10	Seminarium mgr	30 ćw.	zal.	2
05.9-3PES-D41-MWP7,8	Metod.zintegr. zajęć dyd.-wych. w przedszkolu	30 ćw	Egz.	6
05.9-3PES-D42-SPP7,8	Praktyka śródroczna w przedszkolu	30k	z.o.	2
05.9-3PES-D44-EPL7,8	Zintegr. kształcenie w zakresie - edukacji polonistycznej	15 w+30 ćw	Egz.	6
11.1-3PES-D44-EMT7,8	Zintegr. kształcenie w zakresie - edukacji matematycznej	15 w+30 ćw	Egz.	5
03.1-3PES-D44-EPS7,8	Zintegr. kształcenie w zakresie - edukacji plastycznej	30 ćw.	z.o.	2
06.9-3PES-D44-ET7,8	Zintegr. kształcenie w zakresie - edukacji technicznej	30 ćw.	z.o.	2
05.9-3PES-D48-ŚPS8,9	Śródroczna praktyka w kl. I-III	30k	z.o.	2
05.9-3PES-D50-MPDS8	Metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	15w+30 ćw.	z.o.	2
05.6-3PES-D51-MDR7,8	Metodyka pracy korekcyjno- kompens. i dynamizującej rozwój	30 ćw.	Egz.	6
	Razem:			35

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
V rok semestr 9				
05.9-3PES-D35-SEM7,8,9,10	Seminarium mgr	30 ćw.	zal.	9
03.2-3PES-D47-EIIG9	Emisja i impostacja głosu	30 ćw.	z.o.	3,5
05.9-3PES-D48-ŚPS8,9	Śródroczna praktyka w kl. I-III	45 k	z.o.	6,5
05.9-3PES-D52-WNI9	Wychowanie i nauczanie integracyjne	15 w+15 ćw.	z.o.	4,5
12.9-3PES-D53-LDT9	Logopedia - diagnoza i terapia	30 w+30 ćw.	Egz.	9
	Przedmioty do wyboru*: (dwa)		z.o.	

03.2-3PES-D54-WM9,10	- muzykoterapia	15 ćw.		3,5
03.1-3PES-D54-WP9,10	- plastyka w terapii			
08.9-3PES-D54-WB9,10	- biblioterapia			
16.1-3PES-D54-WT9,10	- terapia i rekreacja ruchowa			
05.9-3PES-D56-PTS9	Praktyka terapeutyczna w szkole	30k	z.o.	6,5
16.9-3PES-D57-BHP9	Higiena pracy i ergonomia	15 ćw.	z.o.	2,5
	Razem:			45

V rok semestr 10

05.9-3PES-D35-SEM7,8,9,10	Seminarium mgr	30 ćw.	zal.	9
05.9-3PES-D39-WMO10	Wykład monograficzny	15 w	zal.	2,5
	<u>Przedmioty do wyboru*</u> : (dwa)		z.o.	3,5
03.2-3PES-D54-WM9,10	- muzykoterapia	15 ćw.		
03.1-3PES-D54-WP9,10	- plastyka w terapii			
08.9-3PES-D54-WB9,10	- biblioterapia			
16.1-3PES-D54-WT9,10	- terapia i rekreacja ruchowa			
	Razem:			15

* dwa przedmioty do wyboru, każdy po 15 ćw. , jeden przedmiot na V roku w semestrze IX, a drugi w semestrze X

Specjalność: **Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z językiem angielskim (ESJ)**

Czas trwania: 3 lata (6 semestrów)

Kierunek: **PEDAGOGIKA**

Studia dzienne

I rok semestr I

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
I rok semestr 1				
08.1-3PESJ-A1-WZF1	Wybrane zagadnienia z filozofii	15w+15ćw	z.o	2

16.1-3PESJ-A7-WF1,2,3,4	Wychowanie fizyczne	15ćw	z.o	-
12.9-3PESJ-B8-BR1	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	15w+15ćw	Egz.	4
14.4-3PESJ-B9-WPS1	Wprowadzenie do psychologii	15w+15ćw	Egz.	4
08.3-3PESJ-B12-HW1	Historia wychowania	15w+15ćw	Egz.	4
05.4-3PESJ-B13-WP1	Wprowadzenie do pedagogiki	15w+15ćw	Egz.	4
09.9-3PESJ-D24-GP1,2,3	Gramatyka praktyczna j. ang.	15ćw	z.o.	2
09.9-3PESJ-D25-FF1,2	Fonetyka i fonologia języka ang.	15w+15ćw	z.o.	3
09.9-3PESJ-D26-SZ1,2,3,4,5,6	Kształcenie sprawności językowych	45ćw	z.o.	2,5
08.9-3PESJ-D36-LIT1	Literatura dla dzieci i młodzieży	15w+15ćw	egz.	3,5
03.2-3PESJ-D40-ZU1	Zajęcia umuzykalniające	30k	z.o.	1
	Razem:			30

I rok semestr 2

14.2-3PESJ-A4-WS2	Wprowadzenie do socjologii	15w+15ćw	z.o.	2
16.1-3PESJ-A7WF1,2,3,4	Wychowanie fizyczne	15ćw	z.o.	-
05.9-3PESJ-B11-PSP2	Pedagogika społeczna	15w+15ćw	z.o.	2
05.1-3PESJ-B15-PDO2	Podstawy dydaktyki ogólnej	20w+25ćw	Egz.	5
14.2-3PESJ-B17-SW2	Socjologia wychowania	15w+15ćw	Egz.	3
09.9-3PESJ-D24-GP1,2,3	Gramatyka praktyczna j. ang.	15ćw	z.o.	1
09.9-3PESJ-D25-FF1,2	Fonetyka i fonologia języka ang.	30ćw	Egz.	4
09.9-3PESJ-D26-SZ1,2,3,4,5,6	Kształcenie sprawności językowych	45ćw	z.o.	3
09.9-3PESJ-D29-MPJ2,3,4,5	Metodyka pocz. nauki j. ang.	30ćw	z.o.	2
05.9-3PESJ-D31-PRZ2	Pedagogika przedszkolna	15w+15ćw	Egz.	4
05.9-3PESJ-D34-PW2	Pedagogika wczesnoszkolna	15w+15ćw	Egz.	4
	Razem:			30

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
II rok semestr 3				
16.1-3PESJ-A7-WF1,2,3,4	Wychowanie fizyczne	15ćw	z.o.	-
05.9-3PESJ-B16-PPR3	Pedagogika pracy	15w+15ćw	Egz.	4
09.9-3PESJ-D24-GP1,2,3	Gramatyka praktyczna j. ang.	30w+30ćw	egz.	4
09.9-3PESJ-D26-SZ1,2,3,4,5,6	Kształcenie sprawności językowy	30ćw	z.o.	2
09.9-3PESJ-D29-MPJ2,3,4,5	Metod. pocz. nauki j. ang	15w+15ćw	z.o.	3
05.9-3PESJ-D37-EPL3	Zinteg. kształcenie początkowe w	15w+30ćw	egz.	5

	zakresie - edukacji polonistycznej			
14.9-3PESJ-D37-EPD3	Zinteg. kształcenie początkowe w zakresie - edukacji przyrodniczej	15w+15ćw	z.o.	2
14.9-3PESJ-D37-ES3	Zinteg. kształcenie początkowe w zakresie - edukacji społecznej	15w	z.o.	1
11.1-3PESJ-D37-EM3	Zinteg. kształcenie początkowe w zakresie - edukacji matematycznej	15w+30ćw	Egz.	4
03.2-3PESJ-D37-MUZ3	Zinteg. kształcenie początkowe w zakresie-edukacji muzycznej	30ćw	z.o.	1
03.1-3PESJ-D37-EPS3	Zinteg. kształcenie początkowe w zakresie - edukacji plastycznej	30ćw	z.o.	1
16.1-3PESJ-D37-MOT3	Zinteg. kształcenie początkowe w zakresie - edukacji motorycznej	30ćw	z.o.	1
06.9-3PESJ-D37-ET3	Zinteg. kształcenie początkowe w zakresie - edukacji technicznej	30ćw.	z.o.	1
05.9-3PESJ-D38-ŚPS3,4	Śród. praktyka ped. w kl. I-III	30ćw.	z.o.	1
	Razem: 12			30

II rok semestr 4

11.3-3PESJ-A2-IS4	Informatyka z element. statystyki	15k	z.o.	2
05.9-3PESJ-A5-MBP4	Metody badań pedagogicznych	15w+15ćw	z.o.	3
16.1-3PESJ-A7-WF1,2,3,4	Wychowanie fizyczne	15ćw	z.o.	-
14.4-3PESJ-B10-PSRO4	Psychologia rozwojowa i osobow	15w+15ćw	egz.	6
09.9-3PESJ-D26-SZ1,2,3,4,5,6	Kształcenie sprawności językowy	30ćw	z.o.	4
09.9-3PESJ-D29-MPJ2,3,4,5	Metodyka pocz. nauki j. ang.	15w+15ćw	z.o.	5
05.9-3PESJ-D32-MWP4,5	Metodyka zinteg. zajęć dyd.-wuch. w przedszkolu	30ćw	z.o.	3
05.9-3PESJ-D38-ŚPS3,4	Śród. praktyka ped. w kl. I-III	30ćw	z.o.	2
05.6-3PESJ-D39-MDR4	Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej i dynamizującej rozwój	10w+15ćw	z.o.	3
05.9-3PESJ-D44-SEM4,5,6	Seminarium dyplomowe	15ćw	z.o.	2
	Razem: 12			30

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
----------------	-----------	---------------	------------------	----------------

III rok semestr 5

08.9-3PESJ-A3-EZA5	Etyka zawodowa	15ćw	z.o.	2
05.9-3PESJ-A6-PWEJ5	Przedmiot do wyboru Współczesna edukacja językowa	30ćw	z.o.	2
05.7-3PESJ-B14-TPW5	Teoretyczne podstawy wychowania	15w+15ćw	Egz.	5
11.3--3PESJ-C20-TI5	Technologia informacyjna	30k	z.o.	2

12.7-3PESJ-C22-EZ5	Edukacja zdrowotna	15w+15ćw	z.o.	3
09.9-3PESJ-D23-WKA5	Wiedza o krajach anglojęzycznych	10w+10ćw	z.o.	3
09.9-3PESJ-D26-SZ1,2,3,4,5,6	Kształcenie sprawności języków	30ćw	z.o.	2
09.9-3PESJ-D28-WJ5	Wstęp do językoznawstwa	15w+15ćw	z.o.	3
09.9-3PESJ-D29-MPJ2,3,4,5	Metodyka pocz. nauki j. ang.	20ćw	egz.	4
05.9-3PESJ-D32-MWP4,5	Metodyka zinteg. zajęć w przedszkolu	15ćw	z.o.	2
05.9-3PESJ-D33-ŚPP5,6	Śródroczna praktyka pedagogiczna w przedszkolu	30ćw	z.o.	2
12.9-3PESJ-D42-LDT5	Logopedia-diagnoza i terapia	30ćw	z.o.	2
05.9-3PESJ-D44-SEM4,5,6	Seminarium dyplomowe	30ćw	z.o.	2
	Razem: 14			34

III rok semestr 6

10.9-3PESJ-C18-PPOO6	Podstawy prawne i org. oświaty	15ćw	z.o.	2
15.0-3PESJ-C19-ME6	Media w edukacji	15w+15ćw	z.o.	3
05.6-3PESJ-C21-PAS6	Patologie społeczne	15w+15ćw	zal.	2
09.9-3PESJ-D26-SZ1,2,3,4,5,6	Kształcenie sprawności języków	30ćw	egz.	4
09.2-3PESJ-D27-LITA6	Literatura angielska i amerykańska	15w+15ćw	z.o.	3
05.9-3PESJ-D30-ŚPJA6	Śródroczna praktyka pedagogiczna w przedszkolu i kl. I-III w zakresie nauczania języka angielskiego	20ćw	z.o.	2
05.9-3PESJ-D33-ŚPP5,6	Śródroczna praktyka pedagogiczna w przedszkolu	15ćw	z.o.	2
08.9-3PESJ-D35-NJ6	Nauka o języku	30ćw	z.o.	2
03.2-3PESJ-D41-EIG6	Emisja głosu	30ćw	z.o.	2
16.9-3PESJ-D43-BHP6	Higiena pracy i ergonomia	15ćw	z.o.	2
05.9-3PESJ-D44-SEM4,5,6	Seminarium dyplomowe	30ćw	z.o.	2
	Razem:			26

STUDIA NIESTACJONARNE

Decyzją władz dziekańskich Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego
nie wprowadzono punktów ECTS na studiach niestacjonarnych

Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną

Czas trwania studiów: 2 lata

Rok akademicki: 2005/2006

Rok I – studia uzupełniające magisterskie (2 letnie)

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
----------------	-----------	---------------	------------------	----------------

14.7-3PES-A1-AK1	Antropologia kulturowa	5w+10ćw.	z.o.	
08.9-3PES-A2-E1	Etyka	10w	zal.	
08.9-3PES-A3-L1	Logika	10ćw.	z.o.	
05.9-3PES-A4-MEB1	Metodologia badań	5w+10ćw.	egz.	
11.3-3PES-A5-IS1	Informatyka ze statystyką	10k	z.o.	
05.9-3PES-A6-PWNP1	Podstawy nowatorstwa pedagog	5w+10ćw.	egz.	
05.7-3PES-B7-WKP1	Współczesne kierunki pedagog.	5w+10ćw.	z.o.	
05.7-3PES-B8-PPO1	Pedagogika porównawcza	5w+10ćw.	z.o.	
05.9-3PES-B9-PSP1	Pedagogika społeczna	5w+10ćw.	z.o.	
05.6-3PES-B10-PRS1	Pedagogika resocjalizacyjna	10w	zal.	
12.9-3PES-B11-AU1	Auksologia	5w+10ćw.	z.o.	
13.9-3PES-C15-EE1	Edukacja ekologiczna	10w+10ćw	z.o.	
12.7-3PES-C16-PZSS1	Promocja zdrowia w szkole i środowisk	10w+15ćw	z.o.	
05.0-3PES-C17-ME1	Media w edukacji	10k	zal.	
05.9-3PES-D20-NPRZ1	Nowe koncepcje w teorii i praktyce wychowania przedszkolnego	10w+15ćw	egz.	
05.9-3PES-D22-KDO1	Współ. kierunki modernizacji w dydakty	10w+15ćw	z.o.	
05.9-3PES-D23-EPL1,2	Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji polonistycznej	10w+10ćw	z.o.	
13.9-3PES-D23-EPS1	Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji przyrod-społecznej	10w+10ćw	z.o.	
03.2-3PES-D23-MUZ1	Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji muzycznej	20ćw.	z.o.	
11.1-3PES-D23-EMT1,2	Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji matematycznej	10w+10ćw	z.o.	
05.9-3PES-D24-MTP1	Metody terapii pedagogicznej	10w+20ćw	egz.	
05.9-3PES-D29-DTU1	Diagnoza i terapia uzależnień	10w+10ćw	z.o.	
05.9-3PES-D30-WMO1	Wykład monograficzny	10w	zal.	
05.9-3PES-D31-SEM1,2	Seminarium magisterskie	40ćw.	zal.	
	RAZEM			

Rok II – studia uzupełniające magisterskie (2 letnie)

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
05.0-3PES-C12-PED2	Pedeutologia	5w+10ćw	z.o.	
05.9-3PES-C13-MPWO2	Metodyka pracy wychowawczo-opiekuńczej	10ćw.	z.o.	
05.9-3PES-C14-DP2	Diagnostyka pedagogiczna	10w+10ćw	z.o.	
05.9-3PES-C18-DEP2	Diagnoza i ewaluacja w pracy szkoły	10ćw.	z.o.	

05.9-3PES-D19-NWCZ2	Nowe koncepcje w pedagogice wczesnoszkolnej	10w+10cw	z.o.	
08.9-3PES-D21-NLIT2	Nowe tendencje w literaturze dziecięcej	10cw.	z.o.	
05.9-3PES-D23-EPL1,2	Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji polonistycznej	10cw.	Egz.	
11.1-3PES-D23-EMT1,2	Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji matematycznej	10cw.	Egz..	
	<u>Formy i metody arteterapii</u>			
03.2-3PES-D25-WM2	- muzykoterapia	15cw.	z.o.	
03.1-3PES-D25-WP2	- plastyka w terapii	15cw.	z.o.	
16.1-3PES-D25-WT2	- terapia i rekreacja ruchowa	15cw.	z.o.	
08.9-3PES-D25-WB2	- biblioterapia	15cw.	z.o.	
05.6-3PES-D26-MDR2	Metodyka pracy korekcyjno kompensacyjnej i dynamizującej rozwój	10w+15cw	Egz.	
12.9-3PES-D27-TLOG2	Terapia logopedyczna	20cw.	z.o.	
05.9-3PES-D28-ZTE2	Zajęcia terapeutyczne	15cw.	z.o.	
05.9-3PES-D31-SEM1,2	Seminarium magisterskie	40cw.	zal.	
	RAZEM			

Nauczanie Języka Angielskiego (studia niestacjonarne)

Czas trwania studiów: 2,5 roku

Rok akademicki: 2005/2006

Rok I studia magisterskie uzupełniające po licencji

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
08.9-3PESJ-A2-L1	Logika	10cw.	z.o.	

08.9-3PESJ-A3-E1	Etyka	10ćw.	zal.	
11.3-3PESJ-A5-I1	Informatyka	5w+10ćw.	z.o.	
12.9-3PESJ-B6-AU1	Auksologia	5w+10ćw.	z.o.	
14.2-3PESJ-B8-SE1	Socjologia edukacji	15w+15ćw	z.o.	
05.7-3PESJ-B11-TW1	Teoria wychowania	10w+10ćw	egz.	
05.1-3PESJ-B12-DO1	Dydaktyka ogólna	10w+20ćw	egz.	
13.9-3PESJ-C18-EE1	Edukacja ekologiczna	10w+15ćw	z.o.	
08.9-3PESJ-C21-LITM1	Literatura młodzieżowa	15 ćw.	z.o.	
09.9-3PESJ-D22-ARW1,2	Academic Reading and Writing	30ćw.	z.o.	
09.9-3PESJ-D23-MJA1,2,3	Metodyka języka angielskiego	60ćw.	z.o.	
09.2-3PESJ-D24-LITEA1,2	English & American Literature	30w+30ćw	egz.	
09.9-3PESJ-D25-WKA1	Wiedza o krajach anglosaskich	15w+30ćw	z.o.	
09.9-3PESJ-D27-EIA1,2	English in Use	30ćw	z.o.	
09.9-3PESJ-D28-CC1,2	Conversation class	30ćw.	z.o.	
	RAZEM			

Rok II studia magisterskie uzupełniające po licencji

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
14.7-3PESJ-A1-AK2	Antropologia kulturowa	10w+10ćw	z.o.	
05.9-3PESJ-A4-MEB2	Metodologia badań	10w+10ćw	z.o.	
05.7-3PESJ-B9-PPO2	Pedagogika porównawcza	10w+10ćw	z.o.	
05.9-3PESJ-B10-PSP2	Pedagogika społeczna	10w+10ćw	z.o.	

14.4-3PESJ-B13-PSR2	Psychologia rozwoju człowieka	10w+15ćw	egz.	
05.5-3PESJ-B14-AG2	Andragogika	10w+10ćw	z.o.	
14.4-3PESJ-B16-PSS2	Psychologia społeczna	10w+10ćw	z.o.	
12.7-3PESJ-C19-PZSS2	Promocja zdrowia w szkole i w środow.	10w+15ćw	z.o.	
09.9-3PESJ-D22-ARW1,2	Academic Reading and Writing	30ćw	z.o.	
09.9-3PESJ-D23-MJA1,2,3	Metodyka języka angielskiego	60ćw	z.o.	
09.4-3PESJ-D26-ET2	Elementy translatoryki	45ćw.	z.o.	
09.9-3PESJ-D27-EIU1,2	English in Use	30ćw	z.o.	
09.9-3PESJ-D28-CC1,2	Conversation class	30ćw.	z.o.	
05.9-3PESJ-D30-SEM2,3	Seminarium mgr	40ćw.	zal.	
	RAZEM			

Rok III studia magisterskie uzupełniające po licencjacie

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
05.7-3PESJ-B7-WKP3	Współczesne kierunki pedagog.	10w+20ćw.	z.o.	
05.6-3PESJ-B15-PRS3	Pedagogika resocjalizacyjna	10w+10ćw.	z.o.	
05.0-3PESJ-C17-PED3	Pedeutologia	10ćw.	z.o.	
05.9-3PESJ-C20-DP3	Diagnostyka pedagogiczna	10w+15ćw	z.o.	
09.9-3PESJ-D23-MJA1,2,3	Metodyka języka angielskiego	30ćw.	egz.	
05.9-3PESJ-D29-WMO3	Wykład monograficzny	15w	zal.	
05.9-3PESJ-D30-SEM2,3	Seminarium mgr	40ćw.	zal.	
	RAZEM			

Pedagogika Szkolna i Środowiskowa (ESSR)

Czas trwania studiów: 2 lata

Rok akademicki: 2005/2006

Rok I studia magisterskie uzupełniające po licencjacie

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
----------------	-----------	---------------	------------------	----------------

14.7-3PESSR-A1-AK1	Antropologia kulturowa	5w+10ćw.	z.o.	
08.9-3PESSR -A3-L1	Logika	10ćw.	z.o.	
05.9-3PESSR-A4-MEB1	Metodologia badań	5w+10ćw.	egz.	
12.9-3PESSR-B5-AU1	Auksologia	5w+10ćw.	z.o.	
05.9-3PESSR-B7-ZPSP1	Wybrane zagadnienia z pedagogiki społecznej	5w+10ćw.	z.o.	
05.6-3PESSR-B8-PRS1	Pedagogika resocjalizacyjna	5w+10ćw.	egz.	
05.9-3PESSR-C13-DE1	Diagnoza i ewaluacja szkolna	10w+10ćw.	z.o.	
05.0-3PESSR-C14-ME1	Media w edukacji	10ćw./k	zal.	
12.7-3PESSR-C15-PZSS1	Promocja zdrowia w szkole i środowisku	15w+15ćw	z.o.	
05.9-3PESSR-D16-PWNP1	Podstawy nowatorstwa pedagogicznego	5w+10ćw.	Egz.	
05.9-PESSR-D17-DPOW1	Diagnoza potrzeb opiekuńczo-wychowawczych	5w+10ćw.	z.o.	
14.4-3PESSR-D19-PSNS1	Psychologia niedostosowania społecznego	10w+10ćw.	z.o.	
14.2-3PESSR-D20-SR1	Socjologia rodziny	5w+10ćw.	z.o.	
05.9-3PESSR-D21-PPRS1	Prawne podstawy resocjalizacji oraz opieki nad dzieckiem i rodziną	5w+10ćw.	z.o.	
05.9-3PESSR-D23-FKI1	Formy komunikacji interpersonalnej	15ćw.	z.o.	
05.0-3PESSR-D24-MPW1	Media a problemy wychowawcze dzieci i młodzieży	10ćw.	z.o.	
05.6-3PESSR-D25-MDR1	Metodyka pracy korekcyj-kompensac i dynamizującej rozwój	10w+10ćw.	Egz.	
05.9-3PESSR-D28-ZTAT1	Zajęcia treningowe w zakresie asertywności i twórczości	15ćw.	zal.	
05.9-3PESSR -D31-SEM1,2	Seminarium mgr	40ćw.	zal.	
	RAZEM			

Rok II studia magisterskie uzupełniające po licencjacie

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
08.9-3PESSR-A2-E2	Etyka	10w	zal.	
14.2-3PESSR-B6-SE2	Socjologia edukacji	5w+10ćw.	z.o.	
12.2-3PESSR-B9-PSKL2	Psychologia kliniczna	5w+10ćw.	z.o.	
05.5-3PESSR-B10-AG2	Andragogika	5w+10ćw.	z.o.	

13.9-3PESSR-C11-EE2	Edukacja ekologiczna	10w+10ćw.	z.o.	
05.9-3PESSR-C12-POWS2	Praca opiekuńczo – wychowawcza w szkole i w środowisku	10w+10ćw.	egz.	
05.9-3PESSR-D18-WPPT2	Warsztat pracy pedagoga-terapeuty	15ćw.	z.o.	
05.6-3PESSR-D22-PARS2	Patologia społeczna i metody resocjalizacji	10w+10ćw.	Egz.	
05.9-3PESSR-D26-PASK2	Programy animacji społeczno – kulturalnej w środowisku lokalnym	15ćw.	z.o.	
05.9-3PESSR-D27-DTU2	Diagnoza i terapia uzależnień	10w+10ćw.	egz.	
	<u>Formy i metody arteterapii*</u> (2x15h):	30ćw.	z.o.	
03.2-3PESSR –D29-WM2	- muzykoterapia	15ćw.	z.o.	
03.1-3PESSR –D29-WP2	- plastyka w terapii	15ćw.	z.o.	
16.1-3PESSR –D29-WT2	- terapia i rekreacja ruchowa	15ćw.	z.o.	
08.9-3PESSR –D29-WB2	- biblioterapia	15ćw.	z.o.	
05.9-3PESSR –D30-WMO2	Wykład monograficzny	10w	zal.	
05.9-3PESSR –D31-SEM1,2	Seminarium mgr	40ćw.	zal.	
	RAZEM			

* Dwa przedmioty do wyboru z podanych czterech - po 15ćw. razem 30ćw.

Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną

Czas trwania studiów: 5 lat

Rok akademicki: 2005/2006

Studia niestacjonarne

Rok I – studia niestacjonarne magisterskie 5-letnie (jednolite)

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
----------------	-----------	---------------	------------------	----------------

08.1-3PES-A1-F1	Filozofia	10w+10ćw.	z.o.	
14.2-3PES-A3-S1	Socjologia	10w+10ćw.	z.o.	
08.9-3PES-A4-E1	Etyka	15w	zal	
08.9-3PES-A5-L1	Logika	10ćw.	z.o.	
12.9-3PES-B10-BR1	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	10w+15ćw.	Egz.	
14.4-3PES- B11- PSO1	Psychologia ogólna	10w+10ćw.	egz.	
14.4-3PES-B12-PSR1	Psychologia rozwoju człowieka	15w+20ćw.	egz.	
08.3-3PES-B15-HW1	Historia wychowania	15w+20ćw.	egz.	
05.0-3PES-B16-PO1	Pedagogika ogólna	15w+20ćw.	egz.	
05.7-3PES-B17-WKP1	Współczesne kierunki pedagogiczne	15w+20ćw.	z.o.	
05.0-3PES-C26-PED1	Pedeutologia	10w+10ćw.	z.o.	
05.9-3PES-C27-PPOO1	Podstawy prawne i organizacja oświaty	10w+10ćw.	z.o.	
05.0-3PES-C28-ME1	Media w edukacji	15w+15ćw.	z.o.	
	RAZEM			

Rok II – studia magisterskie 5-letnie (jednolite)

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
14.7-3PES-A2-AK2	Antropologia kulturowa	10w+10ćw.	z.o.	
09.1-3PES-A9-JO2,3,4	Język obcy	40ćw.	z.o.	
05.7-3PES-B18-PPO2	Pedagogika porównawcza	15w+15ćw.	z.o.	
05.9-3PES-B19-PSP2	Pedagogika społeczna	15w+15ćw.	egz.	
05.7-3PES-B20-TW2	Teoria wychowania	15w+15ćw.	egz.	
05.1-3PES-B21-DO2	Dydaktyka ogólna	15w+20ćw.	egz.	
05.6-3PES-B22-PSC2	Pedagogika specjalna	15w+15ćw.	egz.	
05.6-3PES-B23-PRS2	Pedagogika resocjalizacyjna	15w+15ćw.	egz.	
05.5-3PES-B24-AG2	Andragogika	10w+10ćw.	z.o.	
08.9-3PES-D40-NJ2	Nauka o języku	10w+20ćw.	z.o.	
	RAZEM			

Rok III – studia magisterskie 5-letnie (jednolite)

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
05.9-3PES-A6-MEB3	Metodologia badań	10w+10ćw.	egz.	
11.3-3PES-A7-IS3	Informatyka z elementami statystyki	20ćw	z.o.	
09.1-3PES-A9-JO2,3,4	Język obcy	40ćw	z.o.	

14.4-3PES-B13-PSS3	Psychologia społeczna	10w+10ćw.	z.o.	
14.2-3PES-B14-SE3	Socjologia edukacji	15w+15ćw	z.o.	
12.7-3PES-C29-EZ3	Edukacja zdrowotna	10w+15ćw.	z.o.	
13.9-3PES-C30-EE3	Edukacja ekologiczna	15w+10ćw.	z.o.	
05.9-3PES-C31-MPWO3	Metodyka pracy wychowawco- opiekuńczej	15w+15ćw	egz.	
05.9-3PES-C32-DP3	Diagnostyka pedagogiczna	15w+15ćw	egz.	
11.1- 3PES-D34-PM3	Podstawy matematyki	20w+10ćw.	z.o.	
03.2-3PES-D35-ZU3	Zajęcia umuzykalniające	20k	z.o.	
05.9-3PES-D36-PRZ3	Pedagogika przedszkolna	10w+20ćw.	egz.	
05.9-3PES-D38-WCZ3	Pedagogika wczesnoszkolna	10w+20ćw.	egz.	
03.1-3PES-D39-EPS3	Zinteg. kształc. począt.w zakresie ed. plastycznej	10w+20ćw	z.o.	
16.1-3PES-D39-MOT3	Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji motorycznej	10w+20ćw	z.o.	
	RAZEM			

Rok IV – studia magisterskie 5-letnie (jednolite)

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
05.9-3PES-A8-PWNP4	Podstawy nowatorstwa pedagogicznego	10w+10ćw	egz.	
09.1-3PES-A9-JO2,3,4	Język obcy	40ćw	egz.	
05.9-3PES-D33-SEM4,5	Seminarium mgr	40ćw.	zal.	
05.9-3PES-D37-MWP4	Metodyka zintegrowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych w przedszk	10w+30ćw.	egz.	
05.9-3PES-D39-EPL4	Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji polonistycznej	10w+20ćw.	Egz.	
13.9-3PES-D39-EPD4	Zint.kształc.początk.w zakre.ed. przyrodnicz	10w+10ćw.	z.o.	
14.9-3PES-D39-ES4	Zintegro Kształ. począt. w zakresie ed. społecznej	10w+10ćw.	z.o.	
11.1-3PES-D39-EMT4	Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji matematycznej	10w+20ćw.	egz.	
03.2-3PES-D39-MUZ4	Zint.kształ. począt. w zakr.eduk. muzycznej	10w+20ćw.	z.o.	
06.9-3PES-D39-ET4	Zint. Kształ.począt. w zakr.eduk. technicznej	10w+20ćw.	z.o.	
08.9-3PES-D41-LIT4	Literatura dla dzieci i młodzieży	10w+20ćw.	egz.	
05.9-3PES-D46-WNI4	Wychowanie i nauczanie integracyjne	10w+10ćw	z.o.	
	RAZEM			

Rok V – studia niestacjonarne magisterskie 5-letnie (jednolite)

Kod przedmiotu	Przedmiot	Liczba godzin	Forma zaliczenia	Liczba punktów
05.9-3PES-B25-PPR5	Pedagogika pracy	10w+10ćw.	z.o.	
05.9-3PES-D33-SEM4,5	Seminarium mgr	40ćw.	zal.	
03.2-3PES-D42-EIIG5	Emisja głosu i impostacja	20ćw.	z.o.	

12.9-3PES-D43-TLOG5	Terapia logopedyczna	20w+20ćw.	egz.	
12.2-3PES-D44-PSKL5	Psychologia kliniczna	10w+10ćw.	z.o.	
05.6-3PES-D45-MDR5	Metodyka pracy korekcyjno-wychowawczej i dynamizującej rozwój	20w+20ćw.	Egz.	
05.9-3PES-D47-MPDS5	Metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	20w+20ćw.	z.o.	
	Przedmiot do wyboru* (2x15h)	30ćw.	z.o.	
03.2-3PES-D48-WM5	- muzykoterapia			
03.1-3PES-D48-WP5	- plastyka w terapii			
08.9-3PES-D48-WB5	- biblioterapia			
16.1-3PES-D48-WT5	- terapia i rekreacja ruchowa		z.o.	
15.0-3PES-D49-TUK5	Trening umiejętności komunikacji nauczyciela	20ćw.	z.o.	
	RAZEM			

* Dwa przedmioty do wyboru z podanych czterech - po 15ćw. razem 30ćw.

2.2.1. Program studiów

STUDIA STACJONARNE

Kierunek: **PEDAGOGIKA**

Specjalność: **Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z terapią pedagogiczną**

Grupa „A” Przedmioty kształcenia ogólnego

Kod: 08.1-3PES-A1-F1

Filozofia /Philosophy/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Jerzy Perzanowski

Cele kształcenia: Ukazanie zależności różnych koncepcji człowieka i kształtów jego życia od przyjętej koncepcji rzeczywistości. Sposób pojmowania człowieka wiąże się ściśle ze sposobem pojmowania rzeczywistości /bytu/. Uświadomienie, że człowiek jest najwyższą formacją bytu. Posiada niezbywalną godność i niezbywalne prawa. Ukazanie prawdy, że prawa pozytywne winny być wyrazem prawa naturalnego. Ukazanie związków filozofii z paradygmatami nauki. Wpływ założeń filozoficznych na powstawanie różnych koncepcji nauki. Ukazanie wpływu koncepcji filozoficznych na kształt etyki indywidualnej, rodzinnej i społecznej. Odkrycie związków filozofii z założeniami i kształtami paidei, to jest związku z systemami i koncepcjami wychowania. Ukazanie wpływu filozofii na kształt twórczości artystycznej człowieka /literatura, sztuki plastyczne, architektura/. Ukazanie związku filozofii z kulturą europejską i światową. Ukazanie wpływu filozofii na powstanie ideologii XX wieku. Wskazać na skutki oddziaływania tych ideologii. Uświadomienie, że wykształcenie filozoficzne stanowi czynnik humanizacji w dziedzinie wykształcenia przyrodniczego i politechnicznego. Ukazanie wpływu filozofii na kształty kultury i cywilizacji XXI wieku. Uświadomienie znaczenia Platonskiej triady (prawda, dobro i piękno) dla procesów wychowania młodzieży.

Treści kształcenia: Monizm materialistyczny /od Talesa do diamentu/. Monizm idealistyczny /od Parmenidesa do Hegla/. Pluralizm i realizm. Teoria abstrakcji. Nauka Arystotelesa o złożonej strukturze bytu. Synteza skrajnego statyzmu i mobilizmu. Dobro i zło. Teoria sądów egzystencjalnych i separacji. Esencjalne i egzystencjalne ujęcie rzeczywistości. Istnienie i istota w ujęciu Awicenny, Tomasza z Akwinu i współczesnych przedstawicieli filozofii bytu. Istnienie w ujęciu egzystencjalistów. Analogia bytu i poznania. Modele kosmosu. Problem początku i osobliwości. Prawa przyrody a prawo natury. Strzałki czasu. Istota życia. Biogeneza. Antropogeneza. Ewolucjonizm filozoficzny i przyrodniczy. Determinizm i indeterminizm. Źródła poznania. Aprioryzm i aposterioryzm. Nacjonalizm i irracjonalizm. Ostateczne kryterium prawdy. Problem jakości zmysłowych. Pierwsze zasady bytu i poznania. Nauka jako poznanie odkrywcze i nieodkrywcze. Metanauki. Metody: filozofii, nauk indukcyjnych, dedukcyjnych i historiografii. Osoba ludzka w systemach filozoficznych. Koncepcje wolności. Człowiek i społeczeństwo w różnych systemach filozoficznych. Etyka w różnych systemach filozoficznych starożytności. Etyka w ujęciu Augustyna i Tomasza z Akwinu. Etyka miłości i mowy serca. Etyka działań zdeterminowanych przez rozumność natury ludzkiej i teoria moralności w ujęciu I. Kanta. Etyka panów i niewolników. Etyka realistyczna.

Literatura:

Ajdukiewicz K.: Zagadnienia i kierunki filozofii: teoria poznania: metafizyka, Warszawa 1983

Heller M., Lubański M., Ślaga Sz.: Zagadnienia filozoficzne współczesnej nauki, Warszawa 1980

Ingarden R.: Książeczka o człowieku, Kraków 1973

Krapiec A., Kamiński S., Zdybicka Z., Maryniarczyk A., Jaroszyński P.: Wprowadzenie do filozofii. Lublin 1996 (i wyd. następne)

Tatarkiewicz W., Historia filozofii. Warszawa 1990 (i wyd. następne)

Kod: 14.7-3PES-A2-AK4

Antropologia kulturowa / Cultural Anthropology/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Halina Mielicka

Cele kształcenia:

Zaangażowanie studentów do dyskusji nad istniejącymi we współczesnych społeczeństwach różnicami kulturowymi. Wyjaśnienie reguł kontrowersyjnego endocentryzmu i skutków braku tolerancji wobec inności kulturowych. Analiza mechanizmów związanych z postawami wobec wartości oraz funkcjonowaniem struktur takich instytucji jak: rodzina oraz inne kategorie społeczne związane z pokrewieństwem.

Treści kształcenia:

Rodzaje i odmiany antropologii. Prezentacja podstawowych orientacji teoretycznych antropologii kulturowej – pokazanie człowieka jako twórcy i konsumenta kultury. Kultura jako przedmiot badań teoretycznych i praktycznych (terenowych, jakościowych). Wyjaśnienie sposobów oddziaływania kultury na życie społeczne, wzorów kultury oraz związku kultury z integracją społeczną. Kultura a natura. Spór o naturę ludzką. Ważniejsze teorie interpretacji kultury. Strukturalne i funkcjonalne analizy procesów kulturowych. Kultura a osobowość. Aksjologiczne podstawy i klasyfikacja kultury. Tradycja i zmiana w kulturze. Wprowadzenie do zagadnień kultury pierwotnej, kultury mitu, magii, religii, kultury lokalnej, regionalnej, narodowej i masowej oraz dynamiki przemian kulturowych. Kultury lokalne i kultura uniwersalna. Główne zjawiska i przemiany w kulturze współczesnej.

Literatura:

Mrozek – Dumasowska M., Człowiek w labiryncie magii, Warszawa 1990

Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury. Systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, Warszawa 1997

Olszewska – Dyoniziak B., Człowiek – kultura – osobowość. Wstęp do klasycznej antropologii kultury, Kraków 1991

Sulima R., Antropologia codzienności, Kraków 2000

Szyjewski A., Etnologia religii, Kraków 2001

Wencel A. (red.), Wiedza o kulturze, Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, cz. 1, Warszawa 1995

Kod: 14.2-3PES-A3-S2

Socjologia /Sociology/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Halina Mielicka

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami analizy socjologicznej. Pokazanie związku między socjologią, pedagogiką i filozofią społeczną.

Treści kształcenia: Wprowadzenie do teorii i pojęć współczesnej socjologii. Różnorodność teoretycznych interpretacji takich zagadnień jak: funkcjonowanie społeczeństwa, jego struktura, funkcje, instytucje i główne procesy zachodzące w makrostrukturach oraz mikrostrukturach społecznych. Omówienie istoty takich zjawisk jak: interakcjonizm symboliczny, endometodologia, socjologia fenomenologiczna, liberalizm, etatyzm, społeczeństwo obywatelskie, społeczeństwo informatyczne. Niektóre aspekty funkcjonowania wybranych systemów aksjonormatywnych – ich rola w procesie socjalizacji. Miejsce socjologii w systemie nauk i strukturze nauk społecznych, zależności między socjologią i pedagogiką. Wyznaczenie granic zainteresowań socjologii ogólnej wraz z perspektywami dalszego jej rozwoju. Koncepcje osobowości grup społecznych, kultury. Zjawisko konformizmu i nonkonformizmu.

Literatura:

Mielicka H.: Podstawy socjologii. Mikrostruktury społeczne, Kielce 2002

Turowski J.: Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Lublin 1994

Turowski J.: Socjologia. Małe struktury społeczne, Lublin 1993

Szczepański J.: Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1977

Kosiński S.: Socjologia ogólna. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 1987

Sztompka P.: Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2002

Kod: 08.9-3PES-A4-E2

Etyka / Ethics/

Wykład: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Artur Skrzypek

Cele kształcenia: poznanie podstawowych wartości, w ich układzie hierarchicznym, a także norm postępowania wraz z ich interioryzacją, kształcenie osobistych postaw etycznych, takich jak: sumienność, prawość, odpowiedzialność za kształt własnego życia poprzez ustawiczne doskonalenie – samokształcenie, samowychowanie, dorastanie do mistrzostwa w pełnionej roli społecznej, innowacja i kreatywność, pogłębianie umiejętności współżycia społecznego: gotowość do dialogu, tolerancji, asertywna ingerencja wychowawcza, poczucie odpowiedzialności za innych, za klimat w środowisku pracy; wzajemny szacunek, zaufanie, chęć niesienia pomocy potrzebującym, troska o dobro społeczne, zdecydowane i konsekwentne dystansowanie się do wszelkich patologii i wszelkiego rodzaju demoralizacji.

Treści kształcenia: Etyka jako dyscyplina filozoficzna-normatywna – oparta na ludzkim rozumie i doświadczeniu, obejmuje całokształt zagadnień związanych z ludzkim życiem rozpatrywanym w aspekcie jego samorealizacji. W związku z tym określa ona podstawowe wartości (dobro – zło), normy, oceny i sankcje, odwołuje się do prawa naturalnego oraz pozytywnego, ukazując różne możliwości interpretacyjne w ramach poszczególnych systemów filozoficznych czy światopoglądowych. W aspekcie indywidualnym etyka w szczególności zajmuje się godnością ludzkiej osoby, wartością i sensem życia, prawami przysługującymi każdemu człowiekowi, sumieniem, doskonałością moralną, wolnością i odpowiedzialnością. W aspekcie społecznym etyka zajmuje się normami życia małżeńskiego i rodzinnego (odpowiedzialne rodzicielstwo), ustala normy etosu zawodowego, mówi o zasadach życia społecznego (uczestnictwo, solidarność zawodowa, dobro społeczne, ochrona środowiska). Rozpatruje również patologię życia społecznego.

Literatura:

Adamski F., Tchórzewski A.M. (red.): Edukacja wobec problemów moralnych współczesności, Kraków 1999

Stróżewski W.: W kręgu wartości, Kraków 1992

Gogacz M.: Ku etyce chronienia osób. Wokół podstaw etyki, Warszawa 1991

Styczeń T.: Wprowadzenie do etyki, Lublin 1993

Ślipko T.: Zarys etyki ogólnej, Kraków 2002

Kod: 08.9-3PES-A5-L1

Logika /Logic/

Ćwiczenia 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Janusz Sytnik-Czetwertyński

Cele kształcenia: Poznanie podstawowych zagadnień poprawnego rozumowania i wnioskowania.

Kształtowanie umiejętności posługiwania się pojęciami naukowymi. Nabywanie kompetencji samodzielnego wnioskowania.

Treści kształcenia: Charakterystyka ogólna logiki: objaśnienie terminu; działy logiki (semiotyka, semantyka, syntaktyka, pragmatyka), logiczna teoria języka; miejsce logiki w systemie nauk. Język a wypowiedź językowa: podział języków na naturalne, sztuczne, sformalizowane; wypowiedź językowa i jej funkcje (ekspresyjna, perswazyjna-sugestyjna, opisowa, performatywna, racjonalna). Zagadnienia dotyczące nazwy: pojęcie nazwy, desygnat nazwy, relacja oznaczania, treść i zakres nazwy, klasyfikacja nazw, stosunki zakresowe między nazwami. Klasyczny rachunek zdań: pojęcie zdania logicznego, wartościowanie wypowiedzi, język rachunku zdań – zmienne zdaniowe, funktory i formuły, rodzaje funkcyj, zapisywanie zdań mowy potocznej za pomocą schematów

będących formułami rachunku zdań, tautologie klasycznego rachunku zdań. Rachunek kwantyfikatorów: pojęcie formy zdaniowej, spełnianie form zdaniowych jednoargumentowych, rodzaje kwantyfikatorów, zdania ogólne i egzystencjalne, zapisywanie mowy potocznej za pomocą schematu rachunku kwantyfikatorów. Definicje: człony definicji, podział definicji, błędy związane z definicjami. Wnioskowania: dedukcyjne, uprawdopodobniające (redukcyjne, indukcyjne, przez analogię).

Literatura:

Omyła M.: Logika. Wybrane zagadnienia, WSiP, 1980 i nast. wydania

Kotarbiński T.: Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk, Wyd. PAN, Warszawa 1990

Ziemiński Z.: Logika praktyczna, PWN, Warszawa 1987

Stanosz B.: Ćwiczenia z logiki, PWN, Warszawa 1980

Kmita J.: Wykłady z logiki i metodologii nauk, PWN, Warszawa 1973

Kod: 05.9-3PES-A6-MEB5

Metodologia badań /Methodology of Research/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Andrzej Bogaj

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z zagadnieniami teoretycznymi, ogólnometodologicznymi z zakresu metod i technik badawczych stosowanych w naukach społecznych (w tym na użytek pedagogiki). Nabycie przez studentów umiejętności prawidłowego formułowania problemów badawczych, hipotez, ustalania zmiennych i dobierania wskaźników. Poznanie podstawowych reguł konstrukcyjnych związanych z budową narzędzi badawczych. Umiejętne (wybiórcze i krytyczne) studiowanie literatury pedagogicznej. Wykorzystanie wiedzy metodologicznej w doborze metod, konstruowaniu narzędzi, jak i w samodzielnym przygotowaniu koncepcji badań empirycznych. Umiejętne dokonywanie analizy ilościowej i jakościowej zebranego materiału empirycznego.

Treści kształcenia: Zapoznanie studentów z programem i podstawową literaturą przedmiotu. Ogólne wprowadzenie w problematykę i cele metodologii. Przybliżenie podstawowych pojęć. Znaczenie wiedzy i umiejętności metodologicznych w procesie studiów oraz w pracy zawodowej pedagoga i nauczyciela. Układ i struktura pracy magisterskiej. Wstęp do metodologii badań pedagogicznych. Podstawowe pojęcia, typy badań pedagogicznych. Rola teorii w badaniach pedagogicznych. Zasady badań pedagogicznych. Praca badawcza nauczyciela. Moralne aspekty badań pedagogicznych. Struktura procesu badawczego w badaniach diagnostycznych i weryfikacyjnych. Problem badawczy. Hipoteza badawcza. Zmienne i wskaźniki. Definiowanie pojęć. Rodzaje definicji. Próba samodzielnego formułowania problemów badawczych, hipotez oraz operacjonalizacji zmiennych. Etapy badań pedagogicznych. Analiza kolejnych czynności w procesie badawczym. Charakterystyka etapów badań pedagogicznych. Dobór próby w badaniach pedagogicznych. Badania pilotażowe. Opracowanie modelu operacyjnego badań. Analiza różnych koncepcji badawczych na podstawie sprawozdań z badań empirycznych. Eksperyment pedagogiczny. Techniki eksperymentalne. Użyteczność badań eksperymentalnych. Błędy w badaniach eksperymentalnych. Badania quasi – eksperymentalne. Metoda sondażu. Wymagania stawiane metodzie sondażu. Rodzaje pytań kwestionariuszowych. Techniki metody sondażu: ankieta i wywiad. Źródła błędów w badaniach sondażowych. Obserwacja w badaniach sondażowych. Rodzaje obserwacji. Techniki obserwacyjne. Warunki i zalety poprawnej obserwacji. Przedmiot obserwacji. Granice poznawcze obserwacji. Tworzenie scheduły obserwacyjnej. Badanie efektywności kształcenia. Testy osiągnięć szkolnych i ich zastosowanie. Rodzaje testów i zadań testowych. Cechy testów osiągnięć szkolnych. Konstruowanie testu. Ilościowa analiza zadań testowych. Metoda socjometryczna. Charakterystyka metody socjometrycznej. Techniki socjometryczne: technika moreno, technika „zgadnij kto?”, plebiscyt życzliwości i niechęci, technika szeregowania rangowego. Opracowanie i analiza danych socjometrycznych. Ograniczenia

poznawcze metody socjometrycznej. Skale postaw i ocen. Skala likerta, skala thurstone'a, skalogram guttmanna. Rodzaje skal ocen i ich zastosowanie. Konstruowanie skal. Błędy popełniane przy ocenianiu. Źródła błędów w ocenie. Analiza dokumentów. Rodzaje dokumentów. Techniki analizy dokumentów. Analiza wytworów (wypracowań, dzienników, rysunków). Metoda dialogowa (rozmowa). Warunki poprawności metody dialogowej. Techniki metody dialogowej. Błędy w stosowaniu metody dialogowej. Metoda biograficzna. Charakterystyka metody biograficznej. Odmiany metody biograficznej: metoda monograficzna, metoda indywidualnych przypadków. Zalety i wady metody biograficznej.

Literatura:

Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych, Warszawa 2003

Dutkiewicz W., Podstawy metodologii badań – do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki, Kielce 2001

Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2000

Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2002

Zaczyński W., Praca badawcza nauczyciela, Warszawa 1995

Kod: 11.3-3PES-A7-IS1

Informatyka z elementami statystyki /Information and Communication Technology with Applied Statistics/

Konwersatoria: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ryszard Błaszczewicz, dr Jerzy Stamirowski

Cele kształcenia: Zapoznanie z historią rozwoju informatyki, podstawowych pojęć oraz zmian w zakresie sprzętu komputerowego i oprogramowania. Uzyskanie umiejętności gromadzenia i przetwarzania danych, wykonywania obliczeń i prezentacji graficznej uzyskanych wyników. Wykształcenie umiejętności korzystania zasobów informatycznych dostępnych w sieciach komputerowych w szczególności w Internecie. Poznanie zaawansowanych metod wyszukiwania informacji w Internecie. Uświadomienie niebezpieczeństw i zagrożeń sieci komputerowych. Nabycie umiejętności tworzenia własnych witryn internetowych. Zapoznanie ze sposobami komputerowych prezentacji multimedialnych.

Treści kształcenia: System informacyjny: budowa i funkcje. Przygotowanie komputera do wykonania określonej klasy zadań: podstawowe operacje systemowe na przykładzie systemu operacyjnego Windows – instalowanie systemu, konfigurowanie systemu, operacje na plikach. Programy użytkowe. Funkcje programu i jego przygotowanie do tworzenia dokumentów i aplikacji na przykładzie pakietu MS Office 2000. Wyszukiwanie, prezentacja i upowszechnianie informacji. Problemy obliczeniowe w zagadnieniach pedagogicznych. Gromadzenie, wyszukiwanie i prezentacja informacji przy pomocy aplikacji bazodanowych. Przetwarzanie wyników pomiaru dydaktycznego przy pomocy programu MS Excel 2000. Wybrane możliwości automatyzacji procesów obliczeniowych z wykorzystaniem procedur obsługi zdarzeń formantów. Sortowanie i filtrowanie informacji. Tworzenie dokumentu tekstowego zawierającego znaki, symbole i obiekty dostępne w systemie MS Office 2000 (MS Word 2000, MS Excel 2000). Wyszukiwanie informacji w sieci INTERNET. Komunikowanie się z innymi użytkownikami sieci INTERNET i wymiana informacji przy pomocy poczty elektronicznej i grup dyskusyjnych. Umieszczanie w dokumentach MS Word 2000 informacji z sieci INTERNET. Przekształcanie dokumentu MS Word 2000 w dokument HTML. Omówienie metod umieszczania dokumentów na serwerach sieci INTERNET. Tworzenie scenariusza i prezentacji multimedialnej przy pomocy programu PowerPoint. Wykorzystanie w prezentacji informacji z sieci INTERNET (łączenie się z poziomu aplikacji z siecią INTERNET). Baza danych i system zarządzania bazą danych. Podstawowe komponenty bazy danych na przykładzie aplikacji programu MS Access 2000. Relacje (tabele) w programie MS Access 2000 – tworzenie i łączenie przy pomocy kluczy. Wyszukiwanie z bazy danych informacji spełniającej wymagania użytkownika, przy pomocy kwerend tworzonych mechanizmem QBE.

Istota kwerendy, jako czasowej tablicy dynamicznej. Komunikowanie się użytkownika z bazą danych przy pomocy interfejsu. Podstawowe metody tworzenia interfejsu użytkownika. Prezentacja wyników wyszukiwanych w bazie danych w postaci raportów. Możliwości komunikowania się bazy danych z siecią INTERNET oraz podstawowe informacje o bazodanowych aplikacjach internetowych.

Literatura:

Dyson P., Coleman P.: Windows 2000 PL, Wyd. EXIT, 2000
Kopertowska M.: FrontPage 2000 HTML Podstawy, Tortech, 2001
Sokół M.: Tworzenie stron WWW. Ćwiczenia praktyczne, Helion 2000
Kopertowska M.: Ćwiczenia z PowerPointa zawansowane możliwości, Mikom, 2000
Cichosz P.: Systemy uczące się, WNT, 2000

Kod: 09.1-3PES-A8-JO1,2,3,4

Język obcy / Foreign Language/

Ćwiczenia: 120 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia **j. niemieckiego:** dr K. Łuczyński

Język wykładowy: język polski i język niemiecki

Cele kształcenia: Posługiwanie się językiem niemieckim w zakresie tematyki dnia codziennego oraz najbliższego otoczenia studenta. Rozwijanie kompetencji językowych zarówno aktywnych (mówienie, rozumienie) jak i biernych (czytanie i pisanie). Poszerzanie zasobu słownictwa i frazeologii. Umiejętność zadawania pytań, udzielania odpowiedzi na zadane pytania. Umiejętność wypowiadania sądów, ustosunkowania się do usłyszanych opinii. Wprowadzenie do korzystania z literatury odpowiadającej potrzebom kierunku jak również własnych zainteresowań. Umiejętność czytania, rozumienia i tłumaczenia prostych tekstów pedagogicznych.

Treści kształcenia: Informowanie o zakazach i nakazach, opisywanie przebiegu dnia, oferty mieszkaniowe, opisywanie warunków mieszkaniowych, rezerwacja hotelu, uzyskiwanie informacji, pytanie o drogę i udzielanie takich informacji. Krótkie opisy krajów niemieckojęzycznych: granice, ich stolice, komunikacja, sąsiedzi, droga Niemiec do Zjednoczenia, problemy po zjednoczeniu Niemiec. Unia Europejska – korzyści dla Polski, ew. wady wstąpienia do Unii. Konflikt pokoleń. Zagrożenia chorobami cywilizacyjnymi. Problem bezrobocia. Problemy wychowania młodzieży – zagrożenia nałogami (alkoholizm, narkotyki i inne). Wpływ mediów na rozwój i kształtowanie postaw młodzieży.

Literatura:

Themen Neu, część I i II, książka i ćwiczeniówka.
Grammatik? Kein Problem.
Rostek Ewa Maria. Repetytorium tematyczno-leksykalne. Cz. I i II, Bagros, 1995.
Kasety magnetofonowe do I i II części podręcznika.

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia **języka rosyjskiego:** mgr M. Grządziela

Język wykładowy: język polski i język rosyjski

Cele kształcenia: Kształcenie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem rosyjskim w sytuacjach życia codziennego, zapoznanie się z leksyką związaną z uczestnictwem w życiu kulturalnym, a także wykonywanym w przyszłości zawodem. Umiejętność czytania, rozumienia i tłumaczenia prostych tekstów pedagogicznych. Wykorzystywanie umiejętności językowych w kontaktach z osobami z krajów rosyjskojęzycznych.

Treści kształcenia: Student i jego otoczenie (rodzina, przyjaciele, uczelnia, życie studenckie, relacje międzyludzkie). Opis wyglądu zewnętrznego. Formy życia kulturalnego (kino, teatr, muzeum, wystawa). Rozwój zainteresowań (sport, film, książka, podróże i inne hobby). Życie codzienne (nauka, zakupy, korzystanie z usług, choroby). Psychika człowieka (cechy charakteru, osobowość). Gałęzie i metody psychologii. Zagrożenia współczesnej młodzieży (alkoholizm, narkomania, przemoc). Konflikt pokoleń. Problemy społeczne współczesnego świata (np.

bezrobocie, wzrastająca przestępczość)

Literatura:

Fidyk M., Skup-Stundis T.: Nowe repetytorium z języka rosyjskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999

Wierieszczagina I., Davajtie pogovorim... Teksty z życia codziennego z dialogami. WSiP, Warszawa 1995

Pado A.: Czytaj, piszi, govori! Podręcznik do języka rosyjskiego dla pierwszego roku filologii rosyjskiej i lektoratów, WSiP, Warszawa 1997

Osoba odpowiedzialna za realizację programu **języka angielskiego**: mgr A. Poniewierska

Język wykładowy: język polski i język angielski

Cele kształcenia: Studenci rozwijają umiejętności komunikowania się w różnych sytuacjach życia codziennego oraz swoje sprawności językowe, poprzez stosowanie różnorodnych typów ćwiczeń oraz materiałów dodatkowych. Zapoznanie studentów z systemami edukacji, życiem codziennym, zwyczajami i kulturą krajów anglosaskich. Studenci poszerzą swój zasób słownictwa związanego z życiem codziennym. Zapoznają się również z podstawowym słownictwem w różnych kategoriach ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagadnienia z dziedziny pedagogiki a dotyczące życia w rodzinie i społeczeństwie, oraz na wyrażenia niezbędne do posługiwania się najnowszymi zdobyczami techniki. Rozwijanie kompetencji językowej poprzez utrwalenie już poznanych oraz poznanie nowych struktur gramatycznych.

Treści kształcenia: Tematyka zajęć obejmuje: spędzanie czasu wolnego, uprawianie sportu, udzielanie informacji o sobie, opisywanie upodobań i uczuć, opowiadanie o doświadczeniach z przeszłości, udzielanie rad, systemy edukacji w Wlk. Brytanii i w USA, sposoby na efektywne uczenie się języków obcych, zwroty grzecznościowe w różnorodnych sytuacjach życia codziennego oraz zwroty używane na zajęciach językowych, opisywanie osób – opis podejrzanego, plany wakacyjne (+ pisanie pocztówki), ambicje i marzenia – plany – przeprowadzanie wywiadu ze sławną osobą, geografia świata – nazwy geograficzne a przedimek określony, robienie zakupów w domu towarowym – dyskusja na temat zmian w sposobie robienia zakupów, relacja z wypadku, najważniejsze rzeczy w życiu – upodobania, sugerowanie rozwiązań – planowanie wycieczki, podanie o pracę i interview, charakterystyka osób wykonujących różne zawody, opisywanie członków rodziny i relacji między nimi, opisywanie pomieszczeń, projektowanie miejsca pracy – technologia, posługiwanie się pieniędzmi, ludzie w polityce religii i życiu publicznym – co by było gdyby?, wypełnianie formularzy, projektowanie strony internetowej reklamującej miejsca warte odwiedzenia w regionie, zagadnienia związane z zanieczyszczeniem i ochroną środowiska, zapoznanie studentów z obyczajami związanymi z obchodami różnych świąt (Hallowe'en, Guy Fawke's Day, Christmas, New Year's Day, Saint Valentine's Day, Easter). Zagadnienia gramatyczne z którymi studenci zapoznają się w toku kursu to: pytania ogólne i szczegółowe, czas Present Simple, czas Past Simple, czasowniki „have to/ must/ can” w opisie zobowiązań zakazów i nakazów, „should/ shouldn't” – udzielanie rad, Present Continuous w użyciu teraźniejszym i przyszłym, stopniowanie przymiotników, „to be going to/ would like to/ would prefer to” – intencje, czas Future Simple – wyrażenie przyszłości, przymiotniki zakończone na „-ing”(opisujące cechy) i na „-ed” (opisujące uczucia), porównanie czasów Present Perfect i Past Simple (przeszłość a teraźniejszość), przedimki określone i nieokreślony, pierwszy okres warunkowy, wyrażanie przeszłości – „used to”, czas Past Continuous – tło wydarzeń w przeszłości, forma gerundialna czasowników, „like” a „would like” – upodobania, strona bierna, zdania złożone łączone za pomocą „that/who/which”, czasy Present Perfect simple i Continuous – „niedokończona przeszłość”, czas zaprzeszczy – Past Perfect, mowa zależna, II okres warunkowy.

Literatura:

Basic Grammar in Use. Reference and practice for the students of English. R. Murphy, Cambridge Univ. Press, Cambridge 1993

English Puzzles. D. Case, Heinemann, Oxford 1990

English Vocabulary in Use. S. Redman, Cambridge Univ. Press, Cambridge 1997

English Grammar in Use. R. Murphy, Cambridge Univ. Press, Cambridge 1994

No Problem with English. B. Brandys, „ATI”, Bielsko-Biała.

Osoba odpowiedzialna za realizację programu **języka francuskiego**: mgr Teresa Korduba

Język wykładowy: język polski i język francuski

Cele kształcenia: osiągnięcie poziomu opanowania języka zapewniającego w miarę sprawną komunikację językową w sytuacjach życia codziennego

kształcenie wszystkich sprawności językowych (czytanie, pisanie, rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu pisanego)

Treści kształcenia: opanowanie struktur gramatycznych stosowanych do wyrażania podstawowych opinii w czasie teraźniejszym, przyszłym i przeszłym wzbogacenie słownictwa dotyczącego życia codziennego rozwijanie sprawności pisania w zakresie umożliwiającym staranie się o pracę, wypełnianie ankiet, redagowanie krótkich ogłoszeń prasowych poznawanie zwyczajów i kultury krajów frankofońskich

Literatura:

Espaces (I, II) – Wydawnictwo Naukowe PWN – teksty i nagrania

Testez votre franais – Hanna Uzar

Francais – Repetytorium tematycznie – leksykalne – Mariusz Skoraszewski

Sylabus (2002 – 2005)

Kod: 16.1-3PES-A9-WF1,2,3,4

Wychowanie fizyczne /Physical Education/

Ćwiczenia: 60 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Rafał Pawłowski

Cele kształcenia: Kształtowanie i utrwalanie prozdrowotnych i prosomatycznych postaw i nawyków. Zapewnienie optymalnego rozwoju sprawności fizycznej i umiejętności ruchowych każdego studenta w nawiązaniu do jego możliwości fizycznych i zdrowotnych. Realizacja sportowych, turystycznych i rekreacyjnych potrzeb i zainteresowań studentów. Wykorzystanie walorów wychowania fizycznego, sportu, turystyki w procesie wychowania do rekreacji. Działanie na rzecz rozwoju sportu akademickiego, rozwijanie współzawodnictwa sportowego. Prowadzenie prób sprawności fizycznej studentów w celu jej oceny i kształtowania umiejętności samokontroli. Kształcenie organizatorów sportu i turystyki jako przyszłych kadr dla potrzeb kultury fizycznej.

Treści kształcenia: uświadamianie znaczenia aktywności ruchowej w życiu człowieka, wpływ wysiłku na poszczególne układy organizmu, zasady higienicznego trybu życia, znajomość ćwiczeń kształtujących postawę ciała, wybrane formy aktywności ruchowych, przydatne w treningu zdrowotnym, rekreacji, udział w różnorodnych ćwiczeniach fizycznych, udział w wybranych zajęciach fakultatywnych, treningach, udział w imprezach sportowych, turystycznych i rekreacyjnych, udział w obozach sportowych, turystycznych i rekreacyjnych.

Przedmiot do wyboru:

Kod: 05.9-3PES-A10-PWNP7

Podstawy nowatorstwa pedagogicznego / Foundations of Innovative Teaching Methods/

Wykłady 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie ćwiczeń + egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: prof. dr hab. Zdzisław Ratajek, dr Małgorzata Kwaśniewska

Cele kształcenia: ukazanie podstaw naukowych (metodologicznych, filozoficznych i

technologicznych) procesów innowacyjnych występujących w różnych dziedzinach nauki i praktyki, ukazanie społecznych przesłanek i kierunków rozwoju ludzkości w perspektywie XXI wieku, ukazanie nowych wyzwań pedagogiki i potrzeby jej współtworzenia przez nauczycieli w bezpośrednim kontakcie z przedmiotem edukacji, wyzwolenie postawy aktywności studentów i wykazanie obszarów, na których występuje szczególna potrzeba nowatorstwa pedagogicznego.

Treści kształcenia: wspierające powyższe cele to: nowatorstwo, jego istota, podstawowe pojęcia, procesy progresywne w pedagogice XX wieku, psychologiczne uwarunkowania twórczości w świetle orientacji psycho-dynamicznej, behawioralnej, humanistycznej i jej podstawy filozoficzne: pozytywizmu, fenomenologii, personalizmu, postmodernistyczna perspektywa filozoficzna a problemy współczesnego wychowania, samoświadomość nauczyciela, nowe obszary refleksji pedagogicznej, praktyka w jej współczesnym rozumieniu.

Literatura:

Bauman Z., Wieloznaczność nowoczesna nowoczesność wieloznaczna, Warszawa 1995

Giza T., Przygotowanie studentów do twórczej pracy pedagogicznej, Kielce 1999

Szuksta M., Mendel M., Współczesne tendencje w nauczaniu inspirowane metodami M. Montessori , C. Freineta, R. Steinera, Płock 1995

Russakowska D., W stronę edukacyjnego dyskursu nowoczesności, Warszawa 1995

Gordon T., Wychowanie bez porażek, Warszawa 1997

Grupa „B” Przedmioty podstawowe

Kod: 12.9-3PES-B11-BR1

Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania /Biomedical Foundations of Human Development and Upbringing/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Andrzej Jopkiewicz

Cele kształcenia: Przekazanie studentom wiedzy w zakresie biologicznych i medycznych aspektów rozwoju i wychowania. Rozbudzenie zainteresowania i poszukującej postawy studenta w stosunku do problemów biomedycznych człowieka, a zwłaszcza potrzeb zdrowotnych dziecka celem umiejętnego wiązania ewentualnych niepowodzeń szkolnych i trudności wychowawczych z problemami jego rozwoju i zdrowia.

Treści kształcenia: Morfologiczne i fizjologiczne zróżnicowanie człowieka. Podział i przebieg ontogenezy oraz rozwój struktury i funkcji poszczególnych tkanek i układów organizmu. Czynniki endo- i egzogenne rozwoju człowieka. Główne problemy zdrowotne dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Zdrowotne przyczyny i skutki niepowodzeń szkolnych. Metody kontroli procesów wzrastania i dojrzewania. Ocena czynnościowa jako wskaźnik stanu zdrowia.

Literatura:

Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości. Praca zbiorowa pod red. I. Mięslowicz, Warszawa 2001,

Jopkiewicz A., Dziecko kieleckie. Normy rozwoju fizycznego, Radom-Kielce 2000,

Jopkiewicz A., E. Suliga, Biologiczne podstawy rozwoju człowieka, Radom-Kielce 2000,

Malinowski A., Wstęp do antropologii i ekologii człowieka, Łódź 1994

Turner J. S., D. B. Helms, Rozwój człowieka, Warszawa 1999

Kod: 14.4-3PES-B12-PSO1

Psychologia ogólna / General Psychology/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Aleksander Gorbatkow

Cele kształcenia: Cel ogólny: kształcenie podstaw rozwoju psychologicznych aspektów myślenia profesjonalno-pedagogicznego studentów oraz psychologicznych komponentów zawodowej

wiedzy, umiejętności, nawyków. Cele poznawcze: a) wprowadzenie systemu pojęć koniecznych do tworzenia wiedzy o ogólnych prawidłowościach, którym podlega funkcjonowanie psychiczne człowieka; b) uświadomienie studentom, iż ogólne prawidłowości funkcjonowania psychicznego mogą być modyfikowane przez wiek, płeć, inne indywidualne charakterystyki jednostki; Cele praktyczne: rozwijanie umiejętności stosowania wiedzy teoretycznej do rozwiązywania problemów typowych dla pracy pedagogicznej; Cele wychowawcze: budzenie wrażliwości na drugiego człowieka z uwzględnieniem jego odmienności związanej z uwarunkowaniami genetycznymi, kulturowymi i in.

Treści kształcenia: Miejsce psychologii w systemie nauk. Psychologia naukowa i przednaukowa. Psychologia teoretyczna i praktyczna. Główne kierunki i koncepcje psychologii naukowej. Metody badań psychologicznych. Struktura i funkcje psychiki. Struktura i funkcje procesów poznawczych. Struktura i funkcje procesów emocjonalnych i motywacyjnych. Struktura i funkcje podstawowych czynności. Struktura i funkcje osobowości; wybrane koncepcje osobowości. Różnice indywidualne. Temperament; wybrane teorie i typologie temperamentu. Inteligencja; wybrane teorie i typologie inteligencji.

Literatura:

Strelau J. (red.): Psychologia, T. 1, 2. Gdańsk, 2000

Tomaszewski T. (red.): Psychologia ogólna, T. 1, 2, 3, 4. Warszawa, 1992, 1995

Włodarski Z., Matczak A.: Wprowadzenie do psychologii. Warszawa, 1987, 1992

Zimbardo P.G.: Psychologia i życie, Warszawa, 2002

Szewczuk W. (red.): Encyklopedia psychologii, Warszawa, 1998

Kod: 14.4-3PES-B13-PSR2

Psychologia rozwoju człowieka / Psychology of Development of Human Being/

Wykład: 30 godz.; **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Barbara Braun

Zajęcia wymagane do zaliczenia przed rozpoczęciem przedmiotu: psychologia ogólna

Cele kształcenia: psychologia rozwoju człowieka jest przedmiotem grupy podstawowej, ma zatem przygotować system pojęć koniecznych do budowania wiedzy o zmianach rozwojowych jakie zachodzą w funkcjonowaniu psychicznym człowieka na przestrzeni życia i ich uwarunkowaniach.

Treści kształcenia: Istota rozwoju. Czynniki determinujące rozwój. Rozwój poznawczy: spostrzeganie, pamięć, myślenie. Rozwój emocjonalny: emocje jako procesy związane z ciałem, wrodzone i wyuczone reakcje emocjonalne, rozwój poszczególnych emocji. Rozwój społeczny: interakcje społeczne, uczenie ról społecznych, złożone zachowania społeczne: zachowania prospołeczne i agresywne. Rozwój moralny: uczenie wartości moralnych, znaczenie procesu identyfikacji, powiązanie rozwoju poznawczego z moralnym – teorie J.Piageta i L.Kohlberga. Rozwój osobowości: rozwój własnego „ja” – samowiedza i tożsamość, poczucie własnej wartości, poczucie sprawstwa. Tożsamość płciowa (rodzajowa). Teoria rozwoju psychospołecznego E. Eriksona przykładem teorii wyrosłej z nurtu dynamicznego. Modele dojrzałej osobowości. Charakterystyka etapów rozwojowych: okres prenatalny, niemowlęstwo, wiek poniemowlęcy i przedszkolny, młodszy wiek szkolny, wiek dorastania, wczesna i średnia dorosłość, wiek starszy.

Literatura:

Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka t.1, PWN, Warszawa 1996

Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.), Psychologia rozwoju człowieka. t.2 i 3, PWN, Warszawa 2003

Vasta R., Haith M.M., Miller S.M., Psychologia dziecka. WSiP Warszawa 1995

Turner J.S., Helms D.B., Rozwój człowieka, WSiP, Warszawa 1999

Kod: 14.4-3PES-B14-PSS2

Psychologia społeczna /Social Psychology/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Jolanta Szczurkowska

Cele kształcenia: Zapoznanie z psychologicznymi przyczynami, mechanizmami i uwarunkowaniami społecznego funkcjonowania człowieka.

Treści kształcenia: Człowiek jako podmiot poznający siebie i świat społeczny. Poznawanie świata społecznego: schematy i heurystyki. Poznawanie innych ludzi: jak tworzymy wyobrażenie drugiej osoby i jak wnioskujemy o przyczynach jej zachowania. Poznawanie siebie samego: poczucie tożsamości, sposoby zdobywania wiedzy o sobie, autoprezentacja. Wpływ społeczny. Konformizm, uległość, posłuszeństwo. Grupa i procesy grupowe: rodzaje grup, cele, normy, struktura i spójność grupy. Wpływ grupy na jednostkę: facylitacja, próżniactwo społeczne, deindywidualizacja. Postawy i ich natura: zmiana postaw – dysonans społeczny i komunikaty perswazyjne, postawy a zachowanie, reklama. Stosunki międzyludzkie. Atrakcyjność interpersonalna: uwarunkowania i prawidłowości, przyjaźń i miłość, wybrane teorie atrakcyjności wzajemnej. Agresja: jej natura, kierunki badań nad agresją, sposoby przeciwdziałania agresji. Upředzenia: ich natura, przyczyny, następstwa, próby przełamania upředzeń. Zachowania prospołeczne: teorie wyjaśniające powody dla których pomagamy innym, indywidualne i społeczne uwarunkowania zachowań prospołecznych, następstwa udzielania pomocy.

Literatura:

Aronson, E., Wilson T., Akert R., Psychologia społeczna – serce i umysł, Wyd. Zys i S-ka, Poznań 1997

Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi.. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 1994

Kenrick D. S., Neuberg S. L., Cialdini R. B., Psychologia społeczna, GWP, Gdańsk 2002

Mika S., Psychologia społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1984

Strelau J., Psychologia. Podręcznik akademicki, Tom 3, GWP, Gdańsk 2000

Kod: 14.2-3PES-B15-SE4

Socjologia edukacji / Sociology of Education/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Maria Sroczyńska

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi socjologicznej interpretacji zjawisk związanych z wychowaniem człowieka. Wdrożenie do sprawnego korzystania z tekstów socjologicznych, w tym głównie z zakresu socjologii edukacji oraz kształtowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy socjologicznej w planowaniu własnej działalności naukowo-badawczej.

Treści kształcenia: Współczesne ideologie edukacyjne. Struktura społeczna a edukacja. Selekcje szkolne i ich społeczne uwarunkowania. Funkcje systemu szkolnego w procesach wychowania i edukacji. Wdrażanie reguły jednakowych szans edukacyjnych. Zagrożenia – bariery realizacji zasad. Edukacja w procesie przemian społecznych. Rozwój osobowości w procesie socjalizacji. Rodzina jako instytucja wychowująca. Szkoła jako środowisko wychowawcze. Współpraca rodziny ze szkołą w celu stworzenia jednolitej płaszczyzny wychowawczej i edukacyjnej. Instytucje kulturalne w procesie edukacji dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Społeczne i gospodarcze uwarunkowania zmian w polskim systemie edukacyjnym. Edukacja w Polsce po reformie oświaty z 1999 roku.

Literatura:

Schulz R. (wybór): Antropologiczne podstawy wychowania, Warszawa 1996

Berger P.L., Luckman T.: Społeczne tworzenie rzeczywistości, Warszawa 1983

Mariański J.: Wprowadzenie do socjologii moralności, Lublin 1989

Meighan R.: Socjologia edukacji, Toruń 1993

Szczepański J.: Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1970

Kod: 08.3-3PES-B16-HW1,2

Historia wychowania / History of Education/

Wykład: 30 godz.; **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Waldemar Firlej

Celem kształcenia jest ukazywanie historycznego rozwoju myśli pedagogicznej oraz przemian zachodzących w organizacji, strukturach i funkcjonowaniu instytucji oświatowo-wychowawczych w Polsce i na świecie. W ramach realizacji tego przedmiotu należy zwrócić szczególną uwagę na ideały wychowawcze formułowane w różnych epokach historycznych. Studiowanie historii wychowania winno przyczynić się do kształtowanie kultury pedagogicznej przyszłych nauczycieli i pedagogów oraz zachowania najcenniejszych wartości wychowawczych, ich pomnażania i przekazywania następnym pokoleniom.

Treści kształcenia: Historia wychowania jako nauka, jej miejsce wśród nauk pedagogicznych i historycznych. Przedmiot zainteresowań historii wychowania. Główni przedstawiciele historii wychowania w Polsce. Najważniejsze źródła i opracowania do historii wychowania. Periodyzacja historii wychowania. Osiągnięcia myśli filozoficzno-pedagogicznej i szkolnictwa starożytnej Grecji i Rzymu; ich wpływ na rozwój kultury i cywilizacji europejskiej. Ideały wychowawcze i organizacja szkolnictwa w okresie średniowiecza: chrześcijaństwo a dorobek myśli pedagogicznej i szkolnictwa starożytności, wychowanie w myśli pedagogicznej filozofów chrześcijańskich, odrodzenie karolińskie, wychowanie stanowe, kształtowanie się szkolnictwa średniowiecznego, średniowieczne uniwersytety, rola Kościoła w organizowaniu szkolnictwa. Rozwój szkolnictwa w średniowiecznej Polsce. Powstanie i organizacja Akademii Krakowskiej. Myśl pedagogiczna i szkolnictwo w Europie doby odrodzenia. Znaczenie reformacji dla szkolnictwa. Myśl pedagogiczna i szkolnictwo doby renesansu w Polsce. Reforma Kościoła rzymskokatolickiego na Soborze Trydenckim. Szkolnictwo jezuickie i pijarskie. Główne nurty europejskiej myśli pedagogicznej XVII-XVIII w. i jej przedstawiciele: J.A. Komeński, J. Locke, J.J. Rousseau. Szkolnictwo w Rzeczypospolitej szlacheckiej XVII i pierwszej połowy XVIII w. i dążenia do jego reformy: działalność oświatowa S. Konarskiego i Szkoła Rycerska w Warszawie. Powstanie, działalność i znaczenie Komisji Edukacji Narodowej. Europejska myśl pedagogiczna XIX w. i jej główni przedstawiciele: F. Herbart, H. Spencer. Polityka oświatowa zaborców na ziemiach polskich w XIX stuleciu. Polska myśl pedagogiczna i szkolnictwo. Obrona kultury polskiej przed wynarodowieniem: rola Kościoła katolickiego i rodziny. Idee pedagogiczne nowego wychowania i ich przedstawiciele. Odbudowa, rozwój i osiągnięcia szkolnictwa w okresie II Rzeczypospolitej: unifikacja szkolnictwa, powszechność nauczania, rozwój szkolnictwa różnych szczebli, osiągnięcia polskiej myśli pedagogicznej, szkoła polska na tle europejskim. Polityka oświatowa okupantów w okresie II wojny światowej. Organizacja i zasięg konspiracyjnego szkolnictwa i oświaty.

Literatura:

Kurdybacha Ł. (red.), Historia wychowania, t.1-2, Warszawa 1967-1968

Miąso J. (red.), Historia wychowania. Wiek XX, cz.1-2, Warszawa 1981

Bartnicka K., Szybiak I., Zarys historii wychowania, Warszawa 2001

Kot S., Historia wychowania. Zarys podręcznikowy, t. 1-2, Lwów 1934, wyd. 2, Warszawa 1996

Krasuski J., Historia wychowania. Zarys syntetyczny, Warszawa 1989

Możdżeń S., Zarys historii wychowania, cz.1-3, Kielce 1992-1995; wyd.2, Zarys historii wychowania, cz. 1: [do roku 1795], Kielce 1999

Możdżeń S., Historia wychowania 1795-1918, Kielce 2000

Możdżeń S., Historia wychowania 1918-1945, Kielce 2000

Wołoszyn S., Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie, Warszawa 1964

Wołoszyn S., Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku, wyd. 2 poszerzone, Kielce 1998

Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej 1795-1945, Warszawa 1980

Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej do 1795 r., Warszawa 1983

Kod: 05.0-3PES-B17-PO1,2

Pedagogika ogólna / General Pedagogy/

Wykład: 30 godz.; **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Krystyna Duraj-Nowakowa

Cele kształcenia: Wprowadzenie studentów w kulturę naukową pedagogiki przez ukazanie różnorodności a zarazem jedności poszukiwań metodologicznych i teoretycznych przez łączenie podejścia tradycyjnego z najnowszymi współczesnymi krytycznymi orientacjami i tendencjami w obszarze nauk o wychowaniu. Przejście od obciążonego stereotypami, potocznego myślenia o edukacji do myślenia naukowego i krytycznego. Wyposażenie i wyposażenie się studentów w taką wiedzę i umiejętności krytycznej analizy, które będą stanowić wprowadzenie do ich osobistych i twórczych poszukiwań własnej pedagogiki /pedagogii/ ze świadomością ich racjonalnych założeń i konsekwencji. Pomoc studentom – przyszłym nauczycielom i pedagogom w odkrywaniu i uświadamianiu sobie własnej, osobistej koncepcji pedagogicznej, wizji pedagogiki, własnych indywidualnych przeświadczeń i preferencji pedagogiczno-edukacyjnych. Doprowadzenie do krytycznego i refleksyjnego wzbogacania i tworzenia własnego, indywidualnego stylu pedagogicznego studentów. Uświadomienie praktycznej przydatności pedagogiki w procesie afirmacji idei, wartości, w organizacji struktur edukacyjnych oraz poszukiwań możliwości minimalizacji zagrożeń dla wychowania.

Treści kształcenia: Geneza i przedmiot, struktura a zadania pedagogiki. Podstawowe działy i subdyscypliny pedagogiki. Historyczny proces kształtowania różnych typów wiedzy o edukacji oraz ich współczesne statusy i przydatność. Miejsce pedagogiki w systemie nauk. Filozoficzne i psychologiczne podstawy koncepcji pedagogicznych. Obecny status metodologiczny pedagogiki a jego przemiany. Współczesne przemiany praktyki edukacyjnej. 8. Rozwój jako cel wychowania w świetle głównych ideologii edukacyjnych. Wychowanie jako nabywanie tożsamości podmiotowej w procesie cało-życiowej edukacji. System edukacyjny jako system kształcenia powszechnego i ustawicznego. Formacja osobowa i społeczno-zawodowa nauczyciela-wychowawcy wobec cywilizacji końca XX w. Składniki procesu wychowania z perspektywy pedagogicznej. Procesy edukacji. Wychowanie jako normowana społecznie forma przekazu kulturowego. Środowiska wychowawcze: rodzina, szkoła i klasa szkolna. Niepowodzenia wychowawcze i dydaktyczne dzieci i młodzieży. Dojrzewanie osobowe jako przedmiot wychowania. Problematyka współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży.

Literatura:

Jaworska T., Leppert R. (red.), Wprowadzenie do pedagogiki. Wybór tekstów, Wyd. „Impuls”, Kraków 1996

Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Wyd. Salezjańskie, Warszawa 1993

Matyjas B., Ratajek Z., Trafiałek E., Orientacje i kierunki w pedagogice współczesnej. Zarys problematyki, Wyd. Wszechnicy Świętokrzyskiej, Kielce 1997 (rozdz. 1-4)

Śliwerski B., Kwieciński Z. (red.), Pedagogika: podręcznik akademicki, WN PWN, Warszawa 2003 (t. I)

Wołoszyn S., Nauki o wychowaniu w Polsce w XX w., Dom Wyd. „Strzelec”, Warszawa 1993 (lub Kielce 1998)

Kod: 05.9-3PES-B18-WKP3,4

Współczesne kierunki pedagogiczne /Contemporary Pedagogic Research/

Wykład: 30 godz.; **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Krystyna Duraj-Nowakowa

Cele kształcenia: Wprowadzenie studentów w kulturę naukową pedagogiki przez ukazanie różnorodności i złożoności współczesnych kierunków, orientacji i nurtów pedagogicznych.

Przygotowanie studentów do dostrzegania i samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych w działalności pedagogicznej. Opanowanie umiejętności krytycznej analizy, co ułatwi im poszukiwanie własnej pedagogiki (pedagogii) ze świadomością jej racjonalnych założeń i konsekwencji. Doprowadzenie do myślenia krytycznego i refleksyjnego, wzbogacania i tworzenia własnego, indywidualnego stylu działań pedagogicznych studentów.

Treści kształcenia: Główne nurty teoretyczne i metodologiczne w naukach o wychowaniu. Tożsamość pedagogiki w stanie tworzenia. Wybrane ideologie wychowawcze XX wieku. Kierunki rozwoju teorii i praktyki wychowawczej. Podstawowe antynomie w pedagogice. Postmodernistyczne perspektywy pedagogiki. Pedagogika alternatywna w XXI w. Główne idee i nurty w pedagogice emancypacyjnej. Pedagogika uciśnionych Paulo Freire'a. Podstawowe założenia pedagogiki radykalnej. Idea deskolaryzacji społeczeństwa I. Illicha. Pedagogika humanistyczna. Antypedagogika. Pedagogika feministyczna. Edukacja międzykulturowa. Szkoła tradycyjna a edukacja medialna i szkoła wirtualna. Nowe orientacje w pedagogice a nowe szkoły.

Literatura:

- Gnitecki J., Palka S. (red.): Perspektywy i kierunki rozwoju pedagogiki, Kraków-Poznań 1999
Kwieciński Z. (red.): Alternatywy myślenia o/dla edukacji, Warszawa 2000
Kwieciński Z., Śliwerski B.: Pedagogika: podręcznik akademicki, Warszawa 2003
Matyjas B., Ratajek Z., Trafiałek E.: Orientacje i kierunki w pedagogice współczesnej (zarys problematyki), Kielce 1996 i wyd. nast.
Śliwerski B.: Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998 i wyd. nast.
Witkowski L.: Edukacja i humanistyka. Nowe konteksty humanistyczne dla nowoczesnych nauczycieli, Warszawa 2000.
Wołoszyn S.: Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku, Kielce 1996 i wyd. nast.

Kod: 05.7-3PES-B19-PPO3

Pedagogika porównawcza /Comparative Pedagogy/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ewa Kula

Celem kształcenia w pedagogice porównawczej jest przekazanie wiedzy z zakresu funkcjonowania współczesnych systemów edukacyjnych, ich przemian i reform szkolnictwa, przeprowadzanych głównie w II poł. XX wieku. Poprzez ich porównywanie i wartościowanie – ukazywanie roli oświaty w kształtowaniu i rozwoju kultury współczesnych społeczeństw. Analizowanie systemów oświatowych i pokazywanie głównych trendów ich rozwoju winno wzbogacać wiedzę studentów i krytycyzm w kontekście prowadzonej polityki oświatowej w Polsce.

Treści kształcenia. W trakcie zajęć omawiane są m.in. warunki funkcjonowania systemów edukacyjnych na świecie, ich rozwój, standardy i priorytety polityki oświatowej Unii Europejskiej, a wśród nich realizacja programów specjalnych (Socrates, Leonardo, Tempus). Ze względu na znaczenie Procesu Bolońskiego przedmiotem zajęć jest też powstawanie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (od 1988 roku). Wśród zagadnień szczegółowych na plan pierwszy wysuwa się system kształcenia nauczycieli w wybranych krajach oraz problemy polskiego systemu edukacyjnego na tle porównawczym.

Literatura:

- Adamczyk M., Ładyżyński A.: Edukacja w krajach rozwiniętych, Stalowa Wola 1999
Pachociński R.: Pedagogika porównawcza. Podręcznik dla studentów, Białystok 1995
Pachociński R.: Oświata XXI wieku. Kierunki przeobrażeń, Warszawa 1999
Pachociński R.: Współczesne systemy edukacyjne, Warszawa 2000
Delors J.: Edukacja. Jest w niej ukryty skarb, Raport dla UNESCO Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji, Warszawa 1998

Kod: 05.9-3PES-B20-PSP3,4

Pedagogika społeczna /Social Pedagogy/

Wykład: 30 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Elżbieta Trafiałek

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania różnych typów środowisk wychowawczych, ze społecznymi uwarunkowaniami funkcjonalności i dysfunkcji różnych obszarów społecznej aktywności; kształtowanie społecznego myślenia i rozumienia rangi społecznego dialogu.

Treści kształcenia: Zapoznanie z genezą, warunkami powstania pedagogiki społecznej w Polsce i na świecie. Przybliżenie sylwetek prekursorów oraz przedstawicieli nauki. Wyjaśnienie reguł metodologii pedagogiki społecznej i stosowania odpowiednich procedur badawczych w diagnozowaniu różnorodnych środowisk wychowawczych. Wprowadzenie do problematyki środowiskowych uwarunkowań procesów wychowawczych. Analiza warunków umożliwiających zaspokojenie potrzeb rozwojowych człowieka we wszystkich fazach życia i różnorodnych sytuacjach życiowych. Omówienie rozległych, pozainstytucjonalnych przestrzeni kształtujących osobowość oraz warunki bytu jednostek i grup społecznych, ze szczególnym wyeksponowaniem perspektywicznej roli środowiska lokalnego.

Literatura:

Kamiński A.: Funkcje pedagogiki społecznej, Warszawa 1980

Wroczyński R.: Pedagogika społeczna, Warszawa 1985

Lepalczyk I., Pilch T. (red.): Pedagogika społeczna, Warszawa 1995

Trafiałek E.: Środowiska społeczne i praca socjalna, Katowice 2001

Przeclawska A., Theiss W.: Pedagogika społeczna. Pytania o XXI wiek, Warszawa 1999

Kod: 05.7-3PES-B21-TW5

Teoria wychowania /Theory of Education/

Wykład: 30 godz.; **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Monika Kardaczyńska

Cele kształcenia: Poznanie przez studentów przedmiotu teorii wychowania, dyskursu i sporów przedmiotowych, struktury teorii wychowania, podstawowych pojęć oraz obszarów podejmowanych badań. Aktywne przestudiowanie literatury z zakresu teorii wychowania ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień zróżnicowanych koncepcji wychowania oraz teoretycznych ujęć procesu wychowania, celów, form, metod i środków wychowawczych. Wdrożenie do otwartego myślenia o wychowaniu i dyskusji – krytyce teorii i działalności wychowawczej, próby kreatywnego ujmowania roli wychowawcy oraz kreatywnego projektowania działań wychowawczych.

Treści kształcenia: Obszary poznawczo-badawcze teorii wychowania. Wychowanie jako intencjonalny proces wychowania. Sytuacje wychowawcze elementami procesu wychowania. Intencjonalność wychowania – teleologia wychowania. Podstawy celowości wychowania a źródła celów wychowawczych. Podmiotowość wychowania. Skuteczność w wychowaniu. Podstawowe dziedziny wychowania i ich integracja (moralne, umysłowe estetyczne). System wychowania w szkole. Podstawowe metody wychowawcze: nagradzanie, karanie, własny przykład, perswazja a metoda zadaniowa. „Rozbudzanie” dziecka przez dialog w rozmowie wychowawczej. Erystyka i sztuka negocjacji w wychowaniu. Metodyka zastosowania transanalizy. Szkolne gry uczniów. Osobowość wychowawcy. Kompetencje pedagogiczne nauczyciela-wychowawcy. Nowa perspektywa kształcenia nauczycieli jako wychowawców: kształcenie „do dialogu przez dialog”. Planowanie działalności wychowawczej i konstruowanie planów wychowawczych. Działalność wychowawcza a dążenie do samowychowania.

Literatura:

Górniewicz J.: Teoria wychowania (wybrane problemy), Toruń-Olsztyn 1995
Konarzewski K.: Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych, Warszawa 1982
Łobocki M.: ABC wychowania, Warszawa 1992
Łobocki M.: Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2003
Radziewicz J.: O planowaniu pracy wychowawczej, Warszawa 1989
Schulz R.: (oprac. i wybór.). Antropologiczne podstawy wychowania, Warszawa 1996

Kod: 05.1-3PES-B22-DO3,4

Dydaktyka ogólna /General Didactics/

Wykład 30 godz., **ćwiczenia** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Sławomir Koziej, dr Mariola Wojciechowska

Cele kształcenia: przekazanie studentom określonej wiedzy do działań praktycznych oraz wywołanie krytycznej refleksji w związku podejmowaniem decyzji w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego.

Treści kształcenia: Przedmiot i zadania dydaktyki. Dydaktyka jako nauka, metody badań dydaktycznych. Podstawowe pojęcia dydaktyczne: nauczanie, uczenie się, wychowanie, kształcenie itp. Systemy dydaktyczne. Cele i treści kształcenia. Proces kształcenia. Reforma strukturalna i programowa systemu oświaty w Polsce. Zasady nauczania. Metody nauczania – uczenia się. Środki dydaktyczne. Organizacja procesu nauczania. Nauczanie programowane. Komputerowe programy edukacyjne. Kontrola i ocena w procesie kształcenia. Uwarunkowania powodzeń i niepowodzeń szkolnych.

Literatura:

Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków 2001
Kruszewski K. (red.) Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Podręcznik dla studentów kierunków nauczycielskich, Warszawa 1991
Kupisiewicz Cz., Dydaktyka ogólna, Warszawa 2000
Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1996
Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 1997

Kod: 05.6-3PES-B23-PSC3

Pedagogika specjalna /Special Pedagogy/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Rutkowski

Cele kształcenia: Celem nauczania przedmiotu *pedagogika specjalna* jest zapoznanie studiujących z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi pedagogiki specjalnej oraz praktyką kształcenia i wychowania osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Cele szczegółowe: – zapoznanie ze współczesnymi celami i zadaniami pedagogiki specjalnej oraz z jej powiązaniem z innymi naukami, – zapoznanie ze szczegółowymi dziedzinami pedagogiki specjalnej, ich zakresem i przedmiotem zainteresowań, - ukazanie wspólnych problemów specjalnej opieki, edukacji i społecznego wsparcia na tle systemów funkcjonujących w innych państwach, – kształtowanie umiejętności stosowania wiedzy pedagogicznej w rozpoznawaniu specjalnych potrzeb osób niepełnosprawnych w rewalidacji, dydaktyce i wychowaniu.

Treści kształcenia: Przedmiot pedagogiki specjalnej jako nauki: współczesna metodologia pedagogiki specjalnej; systematyka i teleologia w pedagogice specjalnej. Kulturowe i społeczne uwarunkowania opieki, edukacji, rehabilitacji oraz waloryzacji życia osób niepełnosprawnych: ewolucja poglądów społecznych dotyczących roli i miejsca osób niepełnosprawnych w

społeczeństwie; problemy edukacji i integracji społecznej osób niepełnosprawnych w perspektywie światowej i polskiej; standardowe zasady wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w dokumentach ONZ i Rady Europy; podstawowe zasady oddziaływań terapeutyczno-wychowawczych. Kierunki i formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego. Zastosowanie humanistycznych modeli edukacji w pedagogice specjalnej. Funkcje, zadania, zakres i metody pedagogiki specjalnej w edukacji przedszkolnej (wczesna interwencja w korygowaniu i kompensowaniu odchyleń w rozwoju; specjalna pomoc pedagogiczna rodzicom dziecka niepełnosprawnego; diagnostyka i terapia pedagogiczna). Kształcenie specjalne w realizacji obowiązku szkolnego i przygotowania do zawodu oraz pracy. Funkcje pedagogiki specjalnej w szkolnictwie powszechnym: integracyjna koncepcja kształcenia uczniów niepełnosprawnych z pełnosprawnymi; przesłanki, poziomy i formy integracji szkolnej; czynniki warunkujące powodzenie integracji; zakres, zadania i zasady ortodydaktyki. Pedagogika specjalna wobec reintegracji oraz rewaloryzacji społecznej i zawodowej dorosłych osób niepełnosprawnych; niwelowanie barier podmiotowych w readaptacji. Społeczne formy opieki i kształcenia osób niepełnosprawnych: działalność organizacji pozarządowych i fundacji na rzecz osób niepełnosprawnych. Rola środków masowego przekazu w realizacji zadań pedagogiki specjalnej. Szczegółowy zakres i specyfika rewalidacji osób z niepełnosprawnością umysłową, sensoryczną, somatyczną, motoryczną, sprzężoną oraz z autyzmem; specyfika wspomaganie rozwoju uczniów wybitnie zdolnych i uzdolnionych oraz z trudnościami w uczeniu się.

Literatura:

Dykcik W. (red.): Pedagogika specjalna, Wyd. Naukowe UAM, Poznań 2001
Sowa J., Wojciechowski F.: Rehabilitacja w kontekście edukacyjnym, Wyd. "Fosze", Rzeszów 2001
Sowa J.: Pedagogika specjalna w zarysie, Wyd. "Fosze", Rzeszów 1997
Sękowska Z.: Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, Wyd. WSPS, Warszawa 1998
Dykcik W. (red.): Nowatorskie i alternatywne metody w praktyce pedagogiki specjalnej. Wyd. UAM, Poznań, 2001

Kod: 05.6-3PES-B24-PRS3

Pedagogika resocjalizacyjna /Pedagogy of Correction/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Tadeusz Sakowicz

Cele kształcenia: przekazanie wiedzy na temat pedagogiki resocjalizacyjnej jako subdyscypliny pedagogiki specjalnej- podstawowe terminy, historia, zapoznanie z różnymi działami pedagogiki resocjalizacyjnej, zapoznanie ze zjawiskiem niedostosowania społecznego, jego etiologią i sposobami przeciwdziałania, zdobycie wiedzy na temat zasad działania placówek resocjalizacyjnych, omówienie psychospołecznych podstaw resocjalizacji, ukazanie podstawowych zasad wychowania resocjalizującego, oraz najnowszych metod oddziaływań resocjalizacyjnych w ramach resocjalizacji stacjonarnej i wolnościowej, przygotowanie studentów do umiejętnego prowadzenia działalności resocjalizacyjnej z wykorzystaniem zróżnicowanych form jej projektowania.

Treści kształcenia: zakres, zasady i metody wychowania resocjalizującego, rozwój resocjalizacji jako nauki, zjawisko niedostosowania społecznego- etiologia, objawy, uwarunkowania, sposoby terapii, psychopatologia- uwarunkowania, sposoby resocjalizacji jednostek psychopatycznych, podstawowe instytucje resocjalizacyjne i wspomagające- podstawy prawne, zasady działalności, organizacja pracy wybranych placówek (Areszt Śledczy, Policyjna Izba Dziecka, Pogotowie Opiekuńcze, Zakład Karny, Sąd d.s. Rodzinnych i Nieletnich, MOPR, Zakład Poprawczy), resocjalizacja i profilaktyka w środowisku otwartym- rodzina zastępcza, kuratela sądowa, świetlice środowiskowe, resocjalizacja i terapia osób uzależnionych.

Literatura:

Pospiszyl K.: Psychopatologia, Warszawa 2000

Pytka L.: Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne, Warszawa 2001
Lipkowski O.: Resocjalizacja, Warszawa 1976
Kalinowski M., Pełka J.: Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich, Warszawa 2003
Ostrowska Z., Grecuszkina A.: Praca z indywidualnym przypadkiem w nadzorze rodzinnego kuratora sądowego, Lublin 1999

Kod: 05.5-3PES-B25-AG4

Andragogika /Andragogics/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Sylwester Scisłowski

Cele kształcenia: przekazanie studentom historycznej, także najnowszej wiedzy na temat różnorodnych i wielorakich aspektów funkcjonowania człowieka dorosłego w otaczającej go rzeczywistości społecznej. Szczególny nacisk kładzie się na informacje mające służyć słuchaczom, również osobom, z którymi będą w przyszłości współpracować, jako praktyczne wskazówki do odkrycia, podjęcia i kontynuacji atrakcyjnej dla nich i pożądanego przez innych ludzi całościowej autoedukacji i samorealizacji w ogóle. Ponieważ absolwenci Pedagogiki powinni znać sztukę trafnego diagnozowania przyczyn problemów własnych, problemów zachodzących pomiędzy nimi a innymi dorosłymi oraz problemów społecznych w ogóle, jak również sztukę konstruktywnego dla siebie i dla innych ludzi przewidywania i rozwiązywania tych problemów, do najistotniejszych zamierzeń ćwiczeń należy próba rozbudowywania i modyfikowania u studentów niezbędnych do wskazanych wyżej celów wiadomości, zadań, operacyjnych umiejętności i sprawności, a także prospołecznych i propodmiotowych postaw emocjonalnych. Istotnym celem ćwiczeń jest również zapoznanie studentów w praktyce z aktywizującymi metodami kształcenia dorosłych.

Treści kształcenia oparte są o takie zagadnienia jak m.in.: geneza i ewolucja andragogiki; psychologiczne aspekty funkcjonowania ludzi dorosłych i starszych; przedmiot i zadania andragogiki (pedagogiki dorosłych) i gerontologii; współczesne teorie kształcenia dorosłych; metodologiczne dylematy andragogiki; problemy edukacji ustawicznej dorosłych; potrzeby kulturalno-oświatowe ludzi dorosłych i starszych oraz ich urzeczywistnianie; filozoficzne i socjologiczne aspekty kształcenia dorosłych; alienacja a samorealizacja człowieka dorosłego; znaczenie samokontroli, samooceny, i autokorekty, a także woli, wolności i samoopowiedzialności dorosłych w kreowaniu siebie, innych ludzi i świata w ogóle; aktywne, zadaniowe rozpoznawanie i prezentacja istniejących, oraz poszukiwanie nowych, metod i sposobów działań wspomagających wdrażanie ludzi dorosłych do całościowej samorealizacji.

Literatura:

Aleksander T., Andragogika, Ostrowiec Św. 2002

Malewski M., Andragogika w perspektywie metodologicznej, Wrocław 1991

Pachociński R., Andragogika w wymiarze międzynarodowym, Warszawa 1998

Pietrasieński Z., Rozwój człowieka dorosłego, Warszawa 1990

Półturzycki J., Akademyka edukacja dorosłych, Warszawa 1994

Turosz L., Andragogika ogólna, Warszawa 1999

Wujek T.(red), Wprowadzenie do andragogiki, Warszawa 1996

Kod: 05.9-3PES-B26-PPR4

Pedagogika pracy /Labour Pedagogy/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Zdzisław Stoliński

Cele kształcenia: zajęć z przedmiotu pedagogika pracy jest ukazanie miejsca i znaczenia pracy w życiu człowieka i wskazanie sposobów przygotowania dzieci i młodzieży do aktywności

zawodowej. Uczestnictwo studentów w zajęciach pozwoli im zdobyć umiejętności w zakresie aktywnej komunikacji interpersonalnej.

Treści kształcenia: obejmują pojęcie, przedmiot i zadania pedagogiki pracy; człowiek – wychowanie – praca, jako podstawowe układy odniesienia w pedagogice pracy; teoretyczne i metodologiczne podstawy pedagogiki pracy; pedagogika pracy wśród nauk pedagogicznych i nauk o pracy; obszary problemowe pedagogiki pracy; kształcenie przedzawodowe, prozawodowe, zawodowe, edukacja ustawiczna; kształcenie, doksztalcanie i doskonalenie zawodowe; etapy rozwoju zawodowego i awans zawodowy, m.in. w zawodzie nauczycielskim; praca a wybór zawodu: orientacja zawodowa; diagnozowanie i kształtowanie ogólnej przydatności zawodowej pracownika; aktywne poszukiwanie pracy; kreowanie własnej kariery zawodowej: sztuka prezentacji, negocjacji i komunikacji interpersonalnej; wychowanie, a problemy bezrobocia: doradztwo socjalne i pedagogiczne.

Literatura:

Kwiatkowski S. M., Symela K. (red): Standardy kwalifikacji zawodowych. Teoria metodologia projekty, Warszawa 2001

Kwiatkowski S. M.: Kształcenie zawodowe. Dylematy teorii i praktyki, Warszawa 2001

Bogaj A.: Relacje między kształceniem ogólnym a zawodowym. Kwiatkowski S.M. (red), Kształcenie zawodowe w warunkach gospodarki rynkowej. Warszawa 1994

Nowacki T.: Podstawy dydaktyki zawodowej, Wydanie 4, Warszawa 1983

Pietrasieński Z.: Podstawy psychologii pracy, Warszawa 1971

Wiatrowski Z.: Podstawy pedagogiki pracy, Bydgoszcz 2000

Grupa „C” Przedmioty kierunkowe

Kod: 05.0-3PES-C27-PED5

Pedeutologia /Pedeutology/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Wanda Dróżka

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z tradycyjną wiedzą o nauczycielu i zawodzie nauczycielskim oraz najnowszymi nurtami rozwijającej się refleksji peudeutologicznej; poznanie sytuacji nauczycieli w innych krajach, sposobów ich kształcenia i rozwoju w zawodzie; zrozumienie znaczenia zawodu nauczycielskiego oraz jego roli i pozycji w społeczeństwie i w kulturze; ukształtowanie świadomości oraz identyfikacji zawodowej studentów – kandydatów do zawodu nauczycielskiego; zainspirowanie do krytycznej refleksji społecznej oraz edukacyjnej; rozbudzenie refleksji nad etycznymi podstawami zawodu nauczycielskiego; poznanie trudności pracy zawodowej nauczycieli.

Treści kształcenia: przedmiot i problematyka peudeutologii, stan badań nad zawodem nauczyciela, obraz nauczyciela w myśli peudeutologicznej; tożsamość oraz filozofia zawodu, osobiste koncepcje pedagogiczne i wizje szkoły, edukacyjne wartości zawodu nauczyciela; rozwój zawodowy nauczyciela, problemy kształcenia nauczycieli, kompetencje pedagogiczne nauczycieli, motywy wyboru zawodu, awans zawodowy i doksztalcanie nauczycieli; pozycja społeczna nauczyciela, warunki życia i pracy nauczyciela, status społeczny, usytuowanie ekonomiczne, realia pracy zawodowej; etos zawodu nauczyciela, etyka pracy nauczyciela, etos osobowości nauczyciela, etos indywidualny nauczyciela; style pedagogiczne nauczycieli, pojęcie „styl pedagogiczny”, charakterystyka indywidualnych stylów pedagogicznych, styl pedagogiczny w doświadczeniu zawodowym nauczycieli; funkcje nauczyciela wynikające ze zmieniającej się filozofii edukacji.

Literatura:

Dróżka W.: Młode pokolenie nauczycieli. Studium autobiografii młodych nauczycieli polskich lat dziewięćdziesiątych, Kielce 1997

Dróżka W.: Nauczyciel. Autobiografia. Pokolenie. Studia pedeutologiczne i pamiętnikoznawcze, Kielce 2002

Dróżka W., Gołębiowski B.: Współczesne zagadnienia zawodu nauczyciela, Kielce 1995

Kotusiewicz H., Kwiatkowska, Zaczyński W.: Pedeutologia badania i koncepcje logiczne, Warszawa 1993

Legowicz J.: O nauczycielu - filozofia nauczyciela i wychowania, Warszawa 1975

Kod: 05.9-3PES-C28-PPO05

Podstawy prawne i organizacyjne oświaty /Legal Foundations and Organization of Education/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Stanisław Majewski

Cele kształcenia przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy dotyczącej historycznych dróg rozwoju i współczesnych trendów obejmujących zarówno teorię jak i praktykę zarządzania. Wiedza taka jest niezbędna do skutecznego organizowania prowadzenia i kierowania różnymi placówkami oświatowymi. Przyszli pedagodzy winni posiadać umiejętność sprawnego organizowania swego miejsca pracy, a także poznać podstawy prawa szkolno-oświatowego, prawa i obowiązki nauczycieli i pracowników oświaty oraz kompetencje osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie systemu edukacyjnego na poszczególnych szczeblach.

Treści kształcenia: Rozwój różnych teorii organizacji i zarządzania: teoria naukowej organizacji pracy, klasyczna teoria organizacji, szkoła behawioralna, współczesne podejścia do teorii zarządzania – spojrzenie systemowe i sytuacyjne. Odniesienia ogólnych teorii zarządzania do teorii zarządzania oświatowego. Historyczny zarys kształtowania się państwowych władz oświatowych w Polsce XVII-XX wiek: okres działalności KEN, okres zaborów, II Rzeczpospolita, lata II wojny światowej oraz okres Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Przemiany w systemie zarządzania oświatą okresu transformacji ustrojowej: odchodzenie od modelu centralistycznego w kierunku decentralizacji, wzrost kompetencji pierwszego szczebla zarządzania, dyrektorów szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, autonomia szkoły, uspołecznienie procesu zarządzania. Szkoła jako organizacja i kierowanie nią. Specyfika kierowania placówką oświatową, zarządzanie zasobami ludzkimi i materialnymi. Status prawno-zawodowy nauczyciela. Organizacja, zadania i kompetencje nadzoru pedagogicznego.

Literatura:

Balicki M., Zarządzanie szkolnictwem w Polsce (studium historyczno-porównawcze), Białystok 1978

Bogaj A., Kwiatkowski S.M., Szymański M.J.: Edukacja w procesie przemian społecznych, Warszawa 1998

Elsner D., 20 problemów pracy własnej dyrektora szkoły, Jelenia Góra 1992

Encyklopedia organizacji i zarządzania, Warszawa 1981

Homplewicz J., Zarządzanie oświatowe. Zarys problematyki oświatowej teorii organizacji, Warszawa 1982

Kobyliński W. (red.), Organizacja i kierowanie szkołą. Prace zespołu badawczego, Warszawa 1990

Kobyliński W., ABC organizacji pracy nauczyciela, Warszawa 1988

Kobyliński W., Podstawy organizacji i kierowania w oświacie, Radom-Warszawa 1994

Pęcherski M., Świątek M.: Organizacja oświaty w Polsce w latach 1917-1977. Podstawowe akty prawne, wyd. 2 zmienione i rozszerzone, Warszawa 1978

Smolański A., Historyczne podstawy teorii organizacji szkolnictwa w Polsce, t. 1-3, Kraków 1999

Kod: 05.0-3PES-C29-ME2

Media w edukacji / Media in Education/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Stefan Krawczyk

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z zasadami działania i obsługą stosowanych w

dydaktyce środków technicznych, wskazanie technik posługiwania się tymi środkami w procesie dydaktycznym, informowanie studentów o istniejących już nowych mediach, a niespotykanych jeszcze w naszych szkołach i placówkach oświatowych, wykazanie możliwości komputera multimedialnego w procesie dydaktycznym, zaznajomienie studentów z różnymi technikami wykonywania materiałów dydaktycznych do prezentacji wizualnej i audiowizualnej ze szczególnym uwzględnieniem techniki cyfrowej.

Treści kształcenia: Prezentacja w procesie komunikowania. Metody i sposoby rejestracji dźwięku: analogowy (magnetyczny i mechaniczny) i cyfrowy (płyta CD i MiniDisc). Analogowy system rejestracji sygnału telewizyjnego (VHS, SVHS, Hi-8). Cyfrowe systemy rejestracji sygnału telewizyjnego (mini DV, digital-8, DVD, DVD+RW). Cyfrowy zapis obrazu statycznego w komputerze (foto-CD) i fotograficznym aparacie cyfrowym (karta pamięci Memory Stick, SD, CF). DVD - cyfrowy zapis audio-video o wysokich parametrach rozdzielczości. Kino domowe - Dolby Prologic, Dolby Digital, DTS. Projektory multimedialne - LCD, DLP, CRT. Komputer multimedialny do realizacji materiałów dydaktycznych (montaż nieliniowy wideo, prezentacje audiowizualne, projektowanie i drukowanie foliogramów).

Literatura:

- Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wentka K., Edukacja medialna, Toruń 2002
Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Warszawa 1999
Łasiński G., Sztuka prezentacji, Poznań 2000
Bogaj A., Kwiatkowski S.M., Infrastruktura medialna szkół, Warszawa 2000
Kwartalnik "Edukacja medialna"

Kod: 12.7-3PES-C30-EZ5

Edukacja zdrowotna /Health Education/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Bożena Zawadzka

Cele kształcenia: Zwiększenie zainteresowania studentów sprawami zdrowia oraz wspierania ich działań w zakresie: identyfikowania własnych problemów zdrowotnych oraz ich rozwiązywania, doskonalenia własnego zdrowia i rozwoju osobistego i społecznego), ochrony zdrowia innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska fizycznego i społecznego.

Przygotowanie przyszłych nauczycieli i pedagogów do realizacji ścieżki edukacyjnej „edukacja zdrowotna” w reformowanej szkole, na wszystkich etapach edukacji, a także do pracy z innymi grupami ludzi w zakresie edukacji zdrowotnej.

Treści kształcenia: Zdrowie jako kluczowe pojęcie w edukacji zdrowotnej. Główne problemy zdrowotne – sposoby zapobiegania. Edukacja zdrowotna – podstawy teoretyczne i metodyczne. Promocja zdrowia. Higiena osobista i otoczenia. Bezpieczeństwo – zapobieganie wypadkom, urazom i zatruciom. Zdrowe żywienie. Aktywność fizyczna. Zdrowie psychiczne – wybrane aspekty. Seksualność człowieka – wybrane aspekty. Używanie substancji psychoaktywnych. W treściach programu główny nacisk położono na: zdrowie pozytywne oraz zagadnienia bezpośrednio dotyczące studentów – młodych ludzi, którzy stanowią główną grupę adresatów programu.

Literatura:

- Charzyńska-Gula M., (red.), Środowiskowy program wychowania zdrowotnego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, Lublin 1997
Demel M., Pedagogika zdrowia, Warszawa 1980
Woynarowska B., Sokołowska M., Jak tworzymy szkołę promującą zdrowie, Warszawa 1993
Woynarowska B., Zdrowie i szkoła, Warszawa 2000
Karski J. B., Promocja zdrowia, Warszawa 1995

Kod: 13.9-3PES-C31-EE5

Edukacja ekologiczna / Ecological Education/

Wykłady 15 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele kształcenia: rozwój świadomości i troski o środowisko, odpowiedzialności za swoje postępowanie, poszerzenie wiedzy z zakresu ekologii, rozwój niezbędnych umiejętności podejmowania działań w zakresie ochrony środowiska, kształtowanie umiejętności formułowania rzeczowych opinii opartych na analizie materiału dowodowego oraz oceny przyszłości, zrozumienie potrzeby zrównoważonego rozwoju, dostrzeganie związków pomiędzy osobistym, społecznym i środowiskowym wymiarem edukacji, wykorzystanie środowiska jako źródła wiedzy i rozwoju wszechstronnych umiejętności, dostrzeganie środowiska jako źródła nieograniczonych możliwości uczenia się.

Treści kształcenia: Międzynarodowe rekomendacji ekologicznej. Ekologia jako filozofia i sposób na życie. Założenia ekofilozofii. Degradacja przyrody nieożywionej – problemy lokalne i globalne. Zagrożenia dla żywych zasobów Ziemi. Kształtowanie świadomości ekologicznej. Skuteczność i sprawność procesu edukacyjnego dla podnoszenia świadomości ekologicznej.

Literatura:

Aleksandrowicz J., Sumienie ekologiczne, Warszawa 1988

Bonenberg K., Etyka środowiskowa, założenia i kierunki, Ossolineum 1992

Cichy D., Przygotowanie młodzieży do ochrony i kształtowania środowiska, Warszawa 1984

Domka L., Kryzys środowiska a edukacja dla ekorozwoju, Poznań 1996

Kalinowska A., Ekologia – wybór przyszłości, Warszawa 1992

Kod: 05.9-3PES-C32-MPWO5

Metodyka pracy wychowawczo- opiekuńczej /Methodology of Educational and Guardian Work/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Jolanta Biała

Cele kształcenia: Rozpoznawanie potrzeb w zakresie organizowania wychowania opiekuńczego w rodzinie i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w środowisku lokalnym.

Doskonalenie metod, treści, form pracy opiekuńczo-wychowawczej w szkole i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dobór zadań pracy w zakresie samodoskonalenia i samokształcenia kadry zatrudnianej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Umiejętność wiązania teorii z praktyką w zakresie formułowania wniosków do pracy wychowawczej. Ocena efektów pracy opiekuńczo-wychowawczej. Prognoza działalności wychowawczej w instytucjonalnych i rodzinnych formach opieki nad dzieckiem.

Treści kształcenia: Przedmiot i zadania metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej. Formy i metody opieki nad dzieckiem. Struktura organizacyjna zespołu wychowanków i wychowawców. Zasady tworzenia grup wychowawczych w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Właściwości kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą i zespołem pedagogicznym placówki. Wybrane problemy modelu placówki opiekuńczo-wychowawczej. Podstawy materialne placówki opiekuńczo-wychowawczej a jej zadania w zakresie pomocy materialnej dla dzieci i młodzieży. Zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej w zakresie rozwoju umysłowego i organizacji nauki szkolnej dzieci. Placówka ośrodkiem życia kulturalnego wychowanków. Znaczenie tradycji w życiu i działalności wychowanków. Przyczyny stosowania przemocy nad dzieckiem w rodzinie i formy pomocy instytucjonalnej wobec dziecka krzywdzonego w środowisku rodziny. Społeczny program działania. Przyczyny konfliktów pomiędzy rodzicami i dziećmi. Metody rozwiązywania konfliktów.

System opiekuńczo-wychowawczy szkoły. Zagrożenia rozwojowe dziecka w szkole. Współczesne uwarunkowania systemu opieki nad dzieckiem w Polsce i środowisku lokalnym dziecka. Planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej. Metody poznawania wychowanków warunkiem skutecznej pracy wychowawczej. Wybrane problemy pracy wychowawczej z uczniem nieprzystosowanym społecznie w klasie szkolnej. Bezdomność jako zjawisko społeczne. Zadania instytucji środowiskowych i organizacji rządowych w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

Literatura:

Dąbrowski Z.: Wprowadzenie do metodyki opieki i wychowania w domu dziecka, Warszawa 1995
Pomykało W. (red.): Encyklopedia Pedagogiczna, Warszawa 1993
Matyjas B. (red.): Formy pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym, t. I i II, Kielce 2002
Kamińska U.: Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w instytucjonalnych i rodzinnych formach opieki, Katowice 2002
Maksymowicz A.: Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, Olsztyn 1985
Kolankiewicz M. (red.): Zagrożone dzieciństwo. Rodzinne i instytucjonalne formy opieki nad dzieckiem, Warszawa 1998

Kod: 05.9-3PES-C33-DP5

Diagnostyka pedagogiczna /Pedagogic Diagnostics/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz, dr Ewa Szumilas

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z teoretycznymi podstawami diagnostyki pedagogicznej; zapoznanie z wybranymi przykładami zastosowania w praktyce diagnostycznej koncepcji i procedur diagnozowania; uświadomienie złożoności metodologii diagnozowania pedagogicznego, rozwijanie postawy badawczej studiujących i umiejętności organizowania warsztatu diagnostycznego; wprowadzenie w zakres podstawowych pojęć specyficznych dla diagnostyki pedagogicznej, biegłości posługiwania się nimi w różnych formach komunikacji; praktyczne poznanie narzędzi i technik stosowanych w procesie diagnostycznym; przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie metodyki diagnozowania, w celu poszukiwania twórczych rozwiązań w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi; rozbudzenie w studiujących racjonalnej ciekawości procesów diagnozowania jako postawy do podejmowania własnej aktywności badawczej w pracy pedagogicznej.

Treści kształcenia: rozwój diagnostyki pedagogicznej w ujęciu historycznym; teoretyczne podstawy diagnozy pedagogicznej; metodologię diagnozowania pedagogicznego; problemy opiekuńczo-wychowawcze, resocjalizacyjne i terapeutyczne; uwarunkowania potrzeb człowieka; etykę procesu diagnostycznego.

Literatura:

Ablewicz K., Hermeneutyczno-fenomenologiczna perspektywa badań w pedagogice, Kraków 1994
Gnitecki J., Zarys metodologii badań w pedagogice empirycznej, Zielona Góra 1993
Goriszowski W. (red.), Badania pedagogiczne w zarysie, Warszawa 1994
Nowak S., Metody badań socjologicznych, Warszawa 1965
Stachyra J., Wybrane metody diagnostyczne w surdopsychologii, Lublin 1995

Grupa „D” Przedmioty specjalizacyjne

Kod: 05.9-3PES-D34-PROS6

Proseminarium /Proseminar/

Ćwiczenia: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywanie treści: prof. dr hab. I. Szypułowa

Cele kształcenia: przygotowanie teoretyczne i praktyczne studentów do podjęcia badań własnych, niezbędnych do napisania pracy magisterskiej.

Treści kształcenia: Lektura. Studia. Notatki. Analiza i interpretacja tekstu źródłowego. Poznanie a badanie naukowe – cele i istota tych procesów. Zakres badań naukowych. Pedagogika jako nauk teoretyczna i praktyczna. Pojęcia, terminy i definicje. Etapy programu badań pedagogicznych. Konteksty: odkrycia, wyjaśnienia i przewidywania. Treści wynikają z działalności badawczej samodzielnych pracowników naukowych oraz wyróżniających się adiunktów, co związane jest z zakresem badań prowadzonych w Instytucie.

Literatura:

Pilch T., Zasady badań pedagogicznych, Warszawa 1998

Łobocki M., Metody i techniki badań, Kraków 2000

Nowak S., Metodologia badań socjologicznych, Kraków 1990

Piwowarski R., Dziecko – Nauczyciel – Rodzice, Białystok – Warszawa 2003

Zaczyński W., Praca badawcza nauczyciela, Warszawa 1997

Kod: 05.9-3PES-D35-SEM7,8,9,10

Seminarium magisterskie /M. A. Seminar/

Ćwiczenia: 120 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywanie treści: prof. dr hab. I. Szypułowa

Cele kształcenia: Przygotowanie studenta do napisania pracy magisterskiej i uzyskania tytułu magistra pedagogiki. Student winien wykazać się umiejętnością zastosowania wiadomości z zakresu metodologii badań naukowych i praktyki edukacyjnej w samodzielnych badaniach własnych. Chodzi o kształtowanie krytycznej i kreatywnej postawy studentów wobec problemów edukacyjnych.

Treści kształcenia: Etapy programu badań pedagogicznych. Model badanych zjawisk w świetle programowego i krytycznego przeglądu literatury. Problemy, hipotezy w badaniach pedagogicznych. Gromadzenie i porządkowanie oraz analiza i interpretacja wyników badań. Język i styl naukowy.

Literatura:

Rudniański J., O dobrym kształceniu i o wychowaniu, Warszawa 1990

Dutkiewicz W., Prac magisterska z pedagogiki, Kielce 1996

Spionek H., Rozwój i wychowanie małego dziecka, Warszawa 1972

Węglińska M., Jak pisać pracę magisterską, Kraków 1997

Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Katowice 1972

Kod: 15.4-3PES-D36-INB1

Informacja naukowa i biblioteczna /Library User and Information Skills Training/

Wykład: 2 godz.; **ćwiczenia:** 3 godz.

Forma zaliczenia: zaliczeni

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr A. Goust

Cele kształcenia: przygotowanie studenta do korzystania z nowoczesnie pojmowanej informacji, tak aby samodzielnie mógł znaleźć niezbędne materiały związane z procesem nauczania.

Treści kształcenia: Informacje o rodzajach dokumentów naukowych: książki, czasopisma, wydawnictwa, i inne. Wyszukiwanie dokumentów naukowych: katalogi biblioteczne, bibliografie. Informacja faktograficzna. Wyszukiwanie informacji w Internecie.

Literatura:

Dembowska M., Bibliologia, bibliografia, bibliotekoznawstwo, informacja naukowa: wybór prac, Warszawa

1999

Biblioteka i informacja w systemie edukacji. Materiały konferencji naukowej, Kielce 1998

Galar R., Lubacz J., Paradoksalne konsekwencje rewolucji informatycznej w edukacji, [w:] W drodze do społeczeństwa informacyjnego, pod red. J. Lubucza, Warszawa 1999

Ze współczesnych zagadnień nauki o informacji, pod red. M. Górnego, Poznań 1997

Kod: 11.1-3PES-D37-PM6

Podstawy matematyki /Basics of Maths/

Wykłady: 30 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Kopec

Cele kształcenia: poznanie, usystematyzowanie i pogłębienie rozumienia przez studentów teoretycznych podstaw matematyki szkolnej objętej podstawą programową kształcenia ogólnego dla pierwszego etapu kształcenia. Będą to elementy nauki o zbiorach i relacjach, liczbach i działaniach, figurach i mierzeniu. Praktyczne poznanie przez studentów elementarnych metod matematyki stosowanych do badania zagadnień życia codziennego, dokonujące się przez rozwiązywanie zadań o różnym stopniu trudności. Oswajanie studentów z tworzeniem, opisywaniem i definiowaniem pojęć wykrywaniem, sprawdzaniem i uzasadnieniem twierdzeń. Kształcenie umiejętności poprawnego posługiwania się w wypowiedziach językiem matematycznym: słownym, graficznym i symbolicznym (o różnym stopniu formalizacji, adekwatnym do etapu nauczania), modelami i rysunkami.

Treści kształcenia: realizowane na zajęciach to: pojęcie zbioru, relacje, dziedzina, przeciwdziedzina relacji, wykres, funkcja jednej zmiennej jako szczególny przypadek relacji, liczby naturalne, kształtowanie pojęcia liczby wymiernej, propedeutyka nauki o ułamkach, podstawowe pojęcia geometryczne, pojęcie miary.

Literatura:

Kucharczyk S., Podstawy nauczania początkowego matematyki, Warszawa 1996

Sawicki T. (red.), Matematyka, Opole 1997

Semadeni Z.(red.), Nauczanie początkowe matematyki, Warszawa, t. 2, 1984, t. 3, 1985, t. 4, 1988

Semadeni Z., Matematyka współczesna w nauczaniu dzieci, Warszawa 1979

Siwek H., Czynnościowe nauczanie matematyki, Warszawa 1998

Kod: 03.2-3PES-D38-ZU1,2

Zajęcia umuzykalniające / Music/

Konwersatoria: 60 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Szypułowa

Cele kształcenia: przedmiotu jest wykształcenie i rozwinięcie u studentów umiejętności odtwórczych, twórczych i percepcyjnych, umożliwiających prowadzenie zajęć umuzykalniających w przedszkolu oraz zajęć muzycznych w klasach wczesnoszkolnych.

Treści kształcenia: kształtowanie umiejętności poprawnego intonowania piosenek dziecięcych, opanowanie podstaw techniki gry na instrumentach szkolnych, umiejętności czytania nut głosem za pomocą solmizacji oraz gry na instrumentach za pomocą nazw literowych dźwięków, podstawowej sprawności muzyczno-ruchowej oraz umiejętności tworzenia i słuchania muzyki. Ćwiczenia i zabawy muzyczno-słuchowe z zastosowaniem wartości rytmicznych i podstawowych grup rytmicznych w metrum parzystym i nieparzystym. Ćwiczenia inhibicyjno-incytacyjne oraz gry i zabawy muzyczno-ruchowe, korelacyjne.

Literatura:

Szypułowa I., Zajęcia umuzykalniające, Kielce 1992

Szypułowa I., Śpiewnik szkolny, Kielce 1992
Stasińska K., Instrumentarium Orffa w szkole, Warszawa 1986
Stasińska K., 120 lekcji muzyki w klasach 1-3, Warszawa 1995
Smoczyńska-Nachtman, U., Muzyka dla dzieci, Warszawa 1992

Kod: 05.9-3PES-D39-WMO10

Wykład monograficzny /Monographic Lecture/

Wykłady: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywane treści: proponuje dyrektor Instytutu

Cele kształcenia: pogłębienie pedagogicznej wiedzy studentów w obrębie poszczególnych subdyscyplin pedagogicznych na podstawie najnowszych wyników badań.

Treści kształcenia: Treści wykładów uwarunkowane są zainteresowaniami badawczymi prowadzących (samodzielnych pracowników nauki) i osiągnięciami nauki, ale uwzględniającymi potrzeby studentów i kierunku studiów zgodnie z obraną specjalizacją.

Literatura:

W zależności od realizowanej tematyki

Kod: 05.9-3PES-D40-PRZ5,6

Pedagogika przedszkolna / Preschool Pedagogy/

Wykłady: 30 godz., **ćwiczenia:** 45 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie ćwiczeń+ egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr E. Zyzik, dr M. Kwaśniewska

Cele kształcenia: Celem realizacji przedmiotu jest przedstawienie teoretycznych podstaw praktycznej działalności wychowawczo - dydaktycznej w przedszkolu w nawiązaniu do badań psychologicznych, biomedycznych i współczesnych rozwiązań dydaktycznych. Podkreśla się tu integralny charakter wychowania przedszkolnego, łączącego różne treści w specyficznych formach pracy z dziećmi. Dąży się do połączenia tego, co wnosi postęp w dziedzinie nauk psychologiczno-pedagogicznych z dorobkiem praktyki na szczeblu wychowania przedszkolnego.

Treści kształcenia: zaznajomienia studentów ze strukturą programową edukacji przedszkolnej w obrębie następujących obszarów: społeczeństwo, przyroda, sztuka, kultura, kształtowanie umiejętności organizacji warunków przebiegu procesu edukacyjnego w przedszkolu, kształcenie w kierunku nabywania umiejętności dostosowania zadań do potrzeb możliwości i zainteresowań wychowanków, rozwijanie umiejętności tworzenia dziecku warunków umożliwiających indywidualne tempo pracy, dążenie do nabywania umiejętności dziecięcych wiadomości i zainteresowań, rozwijanie kompetencji do tworzenia sytuacji umożliwiających poznanie przez dziecko samego siebie, rozwijanie umiejętności stosowania różnorodnych form i metod w pracy pedagogicznej w przedszkolu.

Literatura:

Kwiatkowska M. (red.), Podstawy pedagogiki przedszkolnej, Warszawa 1985

Guz S., Edukacja przedszkolna w okresie przemian, Warszawa 1995

Ratajek Z., Z zagadnień wychowania i kształcenia dzieci 6-letnich, Kielce 1994

Brzezińska A., Czuba T., Dziecko w zabawie i świecie języka, Poznań 1995

Zwiernik M., Alternatywa w edukacji przedszkolnej, Wrocław 1996

Kod: 05.9-3PES-D41-MWP7,8

Metodyka zintegrowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych w przedszkolu /Methodology of Preschool Integrated Education/

Ćwiczenia: 60 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Zyzik, dr M. Kwaśniewska

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami praktycznej działalności wychowawczo - dydaktycznej w przedszkolu w nawiązaniu do badań psychologicznych, biomedycznych i współczesnych rozwiązań dydaktycznych. Należy podkreślić integralny charakter wychowania przedszkolnego, łączącego różne treści w specyficznych formach pracy z dziećmi. Dąży się do połączenia tego, co wnosi postęp w dziedzinie nauk psychologiczno-pedagogicznych z dorobkiem praktyki na szczeblu wychowania przedszkolnego.

Treści kształcenia: zapoznanie z literaturą pedagogiczną z zakresu metodyki pracy nauczyciela przedszkola w obrębie obszarów: społeczeństwo, przyroda, sztuka, kultura, kształtowanie umiejętności organizacji warunków przebiegu procesu edukacyjnego w przedszkolu, kształcenie w kierunku nabywania umiejętności dostosowania zadań do potrzeb, możliwości i zainteresowań wychowanków, rozwijanie kompetencji realizacyjnych do podejmowania konkretnych działań pedagogicznych, dążenie do nabywania umiejętności rozwijania zainteresowań i wiadomości dzieci przedszkolnych, rozwijanie umiejętności stosowania różnorodnych form i metod w pracy pedagogicznej przedszkola, rozbudzanie refleksji pedagogicznej dotyczącej sprzyjaniu doboru każdego dziecka.

Literatura:

Kamińska K., Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa 1999

Dmochowska M., Zanim dziecko zacznie pisać, Warszawa 1991

Fiedler M., Matematyka już w przedszkolu, Warszawa 1991

Brzezińska A., Czuba T., Dziecko w zabawie i świecie języka, Poznań 1995

Zieloną ścieżką, Edukacja ekologiczna, Przewodnik dla nauczyciela, Warszawa 1996

Kod: 05.9-3PES-D42-SPP7,8

Praktyka śródroczna w przedszkolu /Midyear Training in Kindergarten/

Konwersatoria: 60 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Zyzik, dr M. Kwaśniewska

Cele kształcenia: Praktyka studencka, wynikająca z programu nauczania ma na celu wdrożenie studentów do praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu pedagogiki i metodyki wychowania przedszkolnego. Jest ona integralnie związana z przedmiotem, „Modele pracy dydaktyczno-wyrównawczej w przedszkolu”.

Treści kształcenia: zapoznanie studentów z placówką wychowania przedszkolnego, jej bazą administracyjno-pedagogiczną, dokumentacją przedszkola oraz specyfiką pracy w poszczególnych grupach wiekowych, rozwijanie predyspozycji studentów do przeprowadzenia zajęć integracyjnych z zakresu wszystkich obszarów edukacyjnych, zapoznanie studentów ze strukturą programową zakresu treściowego poszczególnych obszarów tematycznych, nabywanie przez studentów umiejętności organizacji i warunków przebiegu procesu edukacyjnego, kształtowanie umiejętności rozwijania sprzyjającej atmosfery między dziećmi, tworzenia dzieciom warunków umożliwiających indywidualne tempo ich rozwoju.

Literatura:

Chanvel D., Casanova A., Podręcznik przedszkolanki. Grupa młodsza i średnia, Warszawa 1998

Lipina S., Kształtowanie pojęć u dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa 1984

Bogdanowicz Z., Zabawy dydaktyczne dla przedszkoli, Warszawa 1990

Duraj-Nowakowa K., Tematy systemowe w przedszkolu. Geneza i założenia, planowanie, przykłady, Kraków 1997

Łada-Grodzicka A., Przewodnik metodyczny ABC sześciolatka, Warszawa 1999

Kod: 05.9-3PES-D43-WCZ5,6

Pedagogika wczesnoszkolna /Primary School Education/

Wykłady: 30 godz., **ćwiczenia:** 45 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie ćwiczeń + egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr Lidia Pawelec

Cele kształcenia: łączenie podejścia tradycyjnego z najnowszymi współczesnymi krytycznymi orientacjami i tendencjami, przekazanie studentom określonej wiedzy teoretycznej z pedagogiki wczesnoszkolnej, którą powinni wykorzystać w praktyce oraz wywołanie krytycznej refleksji w związku z podejmowaniem decyzji w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego w nauczaniu wczesnoszkolnym, pomoc studentom – nauczycielom i pedagogom w odkrywaniu i uświadamianiu sobie własnej wizji pedagogicznej funkcjonującego nauczania integralnego oraz indywidualnych przeświadczeń i preferencji pedagogiczno – edukacyjnych.

Treści przedmiotowe: rozwój pedagogiki wczesnoszkolnej jako nauki, orientacje metodologiczne, podstawy teoretyczne, współczesne kierunki modernizacji nauczania wczesnoszkolnego, cele kształcenia w edukacji, dobór i układ treści kształcenia, modele lekcji, zagadnienia pracy wychowawczej, stymulacja rozwoju poznawczego, wizerunek normatywny nauczyciela, problemy efektywności kształcenia edukacji wczesnoszkolnej.

Literatura:

Adamek I., Podstawy edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 1997

Duraj-Nowakowa K., Integrowanie edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 1998

Wiechowski R., Pedagogika wczesnoszkolna, Warszawa 1993

Roszkowska-Przetacznik M., Wtorkiewicz L., Ocenianie opisowe – diagnoza i motywacja, Kraków 2000

Stasica J., Pierwsze dni w szkole uczniów klasy pierwszej (konspekty zajęć), Kraków 2000

Kod: 05.9-3PES-D44-EPL7,8

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji polonistycznej /Integrated Primary School Education in Polish Education/

Wykład 30 godz., **ćwiczenia:** 60 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie ćwiczeń + egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Irena Stańczak, dr Elżbieta Zyzik

Cele kształcenia: Efektywne uczenie się, rozwiązywanie problemów poznawczych i realizacyjnych, współdziałanie i praca w grupie, zapoznanie z wiedzą metodyczną, dotyczącą edukacji polonistycznej. Podstawowym założeniem przedmiotu jest oparcie kształcenia na aktywności i samodzielności studenta w poszerzaniu wiedzy oraz na jego naturalnej ciekawości i twórczości (kreatywności). Kształcenie studenta w zakresie edukacji polonistycznej pojmujemy jako proces inspirowania i wspierania rozwoju jednostki przy określonych celach, bardziej lub mniej akceptowanych.

Treści kształcenia: posiadanie szerokiego zakresu wiedzy metodycznej dotyczącej edukacji polonistycznej zgodnie z zakresem treści programowych, stosowanie poznawczych strategii i toków metodycznego postępowania w pracy z uczniami klas I-III, umiejętność wykorzystywania technik efektywnego uczenia się przez studenta, umiejętność planowania i organizowania własnej pracy metodycznej z zespołem uczniowskim, umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji (w tym z Internetu), umiejętność oceniania własnej pracy (samoocena), umiejętność dostrzegania, określania i rozwiązywania sytuacji problemowych, przewidywanie skutków działań własnych, umiejętność działania na rzecz innych i współorganizowania pracy w grupie, umiejętność publicznego występowania, umiejętność wykorzystywania narzędzi usprawniających przekaz.

Literatura:

Jakubowicz A., Lenartowska K., Pleniewicz M., Czytanie w początkowych latach edukacji, Bydgoszcz 1999

Kida J., Hadała, Dyka F., Koncepcje metodyczne pracy z lekturami w klasach I-III, Rzeszów 2000

Kołodziejska I., Teatrzyk dla klas młodszych, Płock 1997

Cieszyńska J., Nauka czytania krok po kroku, jak przeciwdziałać dysleksji, Kraków 2001

Węglińska M., Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Kraków 1997

Kod: 13.9-3PES-D44-EPD7

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji przyrodniczej /Integrated Primary School Education in Ecological Education/

Wykłady 15 godz., **ćwiczenia** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z ideą współczesnego kształcenia przyrodniczego uczniów na etapie edukacji wczesnoszkolnej, zapoznanie z nowoczesnymi metodami, formami oraz środkami edukacji przyrodniczej uczniów w pierwszym etapie edukacji, poznanie dostępnych materiałów dydaktycznych, zasad ich opracowywania, poznanie zasad przygotowywania i przeprowadzania projektów edukacyjnych w zakresie edukacji przyrodniczej, zdobywanie wiadomości, umiejętności oraz kształtowanie postaw słuchaczy w zakresie problemów związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska, kształtowanie świadomości ekologicznej, uwrażliwienie słuchaczy na problem kształtowania postaw proekologicznych uczniów w wieku wczesnoszkolnym, wzbogacanie warsztatu metodycznego przyszłych nauczycieli.

Treści kształcenia: Charakterystyka celów i treści kształcenia i wychowania edukacji przyrodniczej uczniów klas początkowych. Podstawowe pojęcia nauki o środowisku człowieka. Znaczenie pracy badawczej ucznia w rozwoju logicznego myślenia i refleksyjnej postawy wobec badanych zjawisk. Aktywne wprowadzanie uczniów w rozumienie czynników ochrony i kształtowania środowiska. Edukacja ekologiczna uczniów klas początkowych. Miejsce i rola metod eksponujących w edukacji przyrodniczej uczniów klas początkowych. Rozwijanie aktywności uczniów w procesie poznawania przyrody. Treści przyrodnicze w procesie integracji treści kształcenia na etapie edukacji wczesnoszkolnej. Miejsce edukacji przyrodniczej w nauczaniu wczesnoszkolnym. Metody wspierania aktywności edukacyjnej, formy pracy oraz środki dydaktyczne edukacji przyrodniczej. Kształtowanie pojęć przyrodniczych. Kształtowanie umiejętności uczniów w procesie poznawania przyrody. Kontrola i ocena osiągnięć uczniów z edukacji przyrodniczej. Planowanie pracy dydaktyczno wychowawczej w edukacji przyrodniczej. Edukacja w zakresie ekologii, zoologii i ochrony przyrody jako wyzwanie współczesnej oświaty. Merytoryczne podstawy edukacji przyrodniczej.

Literatura:

Środowisko społeczno–przyrodnicze w klasach I–III. Książka przedmiotowo– metodyczna, Warszawa 1989.

Więckowski R., Edukacja środowiskowa, w: Pedagogika wczesnoszkolna, red. R. Więckowski, Warszawa 1993.

Kufit G., Kształtowanie wyobrażeń i pojęć historycznych w nauczaniu początkowym, Warszawa 1980.

Korzeniewski B., Kształtowanie wyobrażeń i pojęć historycznych w nauczaniu początkowym, Warszawa 1986.

Frątczakowie E. J., Ochrona i kształtowanie środowiska w edukacji dzieci przedszkolnych, Warszawa 1987.

Kod: 14.9-3PES-D44-ES2

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji społecznej /Integrated Primary School Education in Social Education/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak, mgr Stanisława Zapala

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z usystematyzowaną, naukową wiedzą w zakresie

edukacji społecznej, rozbudzenie zainteresowań poznawczych i twórczej postawy studentów w odniesieniu do problemów poruszanych na zajęciach edukacji społecznej, uświadomienie istotności kształtowania kompetencji społecznych zarówno elementarnych jak i profesjonalnych, które stają się niezbędne w codziennym funkcjonowaniu i mają wpływ na realizację celów jednostki, nabywanie przez studentów umiejętności i odpowiedzialności w zakresie planowania przyszłej pracy pedagogicznej.

Treści kształcenia: Obejmują zakres wiedzy dotyczącej struktury rodziny, powinności i jej funkcji, procesu socjalizacji w tym politycznej, społeczeństwa demokratycznego, grup i norm społecznych, kultury, systemu wartości, edukacji społecznej, politycznej i obywatelskiej, roli rynku pracy, definicja i klasyfikacja potrzeb, szanse i przemiany w zakresie ich zaspokojenia, komplementarność i substytucja, współpracy środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego mającego wpływ na uzyskiwanie lepszych efektów wychowawczych i kształcących uczniów. Środowisko ekonomiczne jego podłoże historyczne, rynek współczesny i jego główne mechanizmy.

Literatura

- Cudak H., Socjalizacja i wychowanie we współczesnych rodzinach polskich, Piotrków Trybunalski 2001
Mendel M., Edukacja społeczna. Partnerstwo rodziny, szkoły, gminy w perspektywie amerykańskiej, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2001
Pedagogika i edukacja wobec nowych wspólnot i różnic w jednoczącej się Europie, Materiały z IV ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego, pod redakcją E. Malewskiej i B. Śliwierskiego, Impuls Kraków 2002
Rittel S. J., Podręcznik Obywatela Unii Europejskiej. Demokracja Rynek, Alta 2, Wrocław 1993
Tyszcza Z., Socjologia rodziny, PWN, 2001

Kod: 11.1-3PES-D44-EMT7,8

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji matematycznej /Integrated

Primary School Education in Mathematical Education/

Wykłady: 30 godz., **ćwiczenia:** 60 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Kopeć

Cele kształcenia: wyrobienie umiejętności samodzielnego planowania, organizowania oraz kontrolowania efektów uczenia się matematyki w klasach początkowych z uwzględnieniem aktualnych poglądów na matematykę szkolną i jej nauczanie, współczesnych teorii dydaktycznych i psychologicznych przy respektowaniu indywidualnych różnic między dziećmi oraz różnic w stylu uczenia się, możliwości integrowania kształcenia matematycznego z innymi treściami. Poznanie teorii oraz zasad umożliwiających krytyczną analizę aktualnie funkcjonujących programów nauczania, ocenę szkolnych podręczników, pomocy dydaktycznych do klas początkowych oraz materiałów metodycznych.

Treści kształcenia: przegląd współczesnych teorii dydaktycznych i psychologicznych dotyczących nauczania początkowego matematyki, operacyjny charakter matematyki i czynnościowe jej nauczanie, analiza czynności konkretnych, wyobrażonych i abstrakcyjnych, heurystyczny plan czynności w metodzie czynnościowej, kształtowanie pojęć matematycznych zgodnie z koncepcją czynnościowego nauczania, koncepcją P. van Hiele i J. Brunera, aktywność matematyczna dziecka w procesie uczenia się matematyki, trudności w uczeniu się matematyki. Integracja kształcenia matematycznego z innymi treściami nauczania, zadania tekstowe, ich klasyfikacja i metody rozwiązania. Pojęcie równania i nierówności w wielopoziomowym schemacie metody czynnościowej, metody rozwiązywania równań na poziomie początkowym. Liczby naturalne, wieloaspektowość liczb naturalnych. Kształtowanie pojęć geometrycznych na poziomie początkowym. Diagnozowanie osiągnięć uczniów, ewaluacja.

Literatura:

- Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specjalnymi trudnościami uczenia się matematyki, Warszawa 1994
Gruszczyk-Kolczyńska E., Dlaczego dzieci nie potrafią się uczyć się matematyki, Warszawa 1999

Semadeni Z.(red.), Nauczanie początkowe matematyki, Warszawa, t. 1, 1981, t. 2, 1984, t. 3, 1985, t. 4, 1988
Siwek H., Czynnościowe nauczanie matematyki, Warszawa 1998
Treliński G., Kształcenie matematyczne w klasach początkowych, Kielce 1995

Kod: 03.2-3PES-D44-MUZ5,6

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji muzycznej /Integrated Primary School Education in Musical Education/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia:** 45 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Szypułowa

Cele kształcenia: przedmiotu jest nabycie przez studentów umiejętności dydaktycznych do prowadzenia zajęć muzycznych w przedszkolu oraz klasach wczesnoszkolnych.

Treści kształcenia: obejmują podstawy teoretyczne wychowania muzycznego ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych systemów edukacji muzycznej: Z. Kodalya, E. Jagues – Dalcroze i K. Orffa oraz ich integracyjnych funkcji w kształtowaniu i wychowaniu. Zagadnienia metodyczne obejmują charakterystykę pięciu rodzajów aktywności muzycznej (śpiew, gra na szkolnych instrumentach muzycznych, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, tworzenie muzyki, percepcja muzyki), organizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego (gry dydaktyczne) oraz planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej (scenariusze, projekty, konspekty, programy).

Literatura:

Nauczanie muzyki w klasach wczesnoszkolnych, Zarys metodyki nauczania początkowego, t. VI, pod red. I. Szypułowej, Kielce 1988

Chyła-Szypułowa I., Muzyka w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, [w:] Kwartalnik ISME 2003, nr 1-2-3, s. 36-42

Pękała A., Idee wychowania muzycznego w polskiej myśli pedagogicznej, Częstochowa 2001

Szypułowa I., Pieśń szkolna – jej teoria, historia oraz miejsce w repertuarze edukacyjnym polskiego szkolnictwa XIX i XX wieku, Kielce 1994

Jankowski W., Wychowanie muzyczne w szkole ogólnokształcącej, 1970

Kod: 03.1-3PES-D44-EPS7,8

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji plastycznej /Integrated Primary School Education in Fine Arts Education/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia:** 45 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Magdalena Miernik, mgr Anna Stawecka

Cele kształcenia: kształtowanie postawy twórczej u studentów- jako warunku do rozwoju twórczej postawy u dziecka; rozwijanie umiejętności manualnych; kształtowanie otwartej postawy na wszelkie przejawy i aspekty twórczości dziecka; rozwijanie u studentów zainteresowań w zakresie sztuk plastycznych;

Treści kształcenia: obejmują podstawowe pojęcia z zakresu sztuk plastycznych dotyczące rysunku, malarstwa, grafiki i rzeźby a także dorobek tych twórców sztuki, których dzieła z racji ich odbioru przez dzieci można najlepiej wykorzystać przy pracy; poznanie technik plastycznych (rysunkowych, malarskich, graficznych, rzeźbiarskich) o stopniu trudności dostosowanym do poziomu rozwoju dziecka; poznanie rozwoju psychofizycznego i plastycznego dziecka (zwrócenie uwagi na zakres możliwości twórczych dzieci w zależności od wieku oraz ich preferencje przy doborze technik i narzędzi plastycznych); poznanie przez studentów najbardziej atrakcyjnych form, metod i organizacji pracy z dziećmi;

Literatura:

Daszyńska M., Techniki graficzne, Warszawa 1992
Marcinkowska K., Bryły i reliefy, Warszawa 1998
Osęka A., Spojrzenie na sztukę, Warszawa 1987
Szuman S., Sztuka dziecka. Psychologia twórczości rysunkowej dziecka, Warszawa 1990
Hohensee-Ciszewska H., ABC wiedzy o plastyce, Warszawa 1988

Kod: 06.9-3PES-D44-ET7,8

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji technicznej /Integrated Primary School Education in Technical Education/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia** 45 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Sławomir Koziej

Cele kształcenia: przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć technicznych na poziomie zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Przygotowanie to obejmuje zagadnienia metodyczne oraz merytoryczne: poznanie treści edukacji technicznej zawartych w podstawach programowych oraz przykładowych programach nauczania przewidzianych do realizacji w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, poznanie zasad, metod, form realizacji tych treści, wyrobienie umiejętności planowania, organizowania i prowadzenia zajęć, poznanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych, wyrobienie podstawowych umiejętności technologicznych z zakresu obróbki różnych materiałów (przede wszystkim papieru).

Treści kształcenia: Rola edukacji technicznej w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Cele i treści edukacji technicznej. Kultura techniczna. Kształtowanie pojęć technicznych i myślenia technicznego uczniów. Zasady i metody kształcenia w edukacji technicznej. Materiałoznawstwo i technologia: papier, drewno, metale, tworzywa sztuczne, materiały włókiennicze, produkty spożywcze. Montaż i demontaż urządzeń technicznych (mechanicznych i elektrycznych) przy użyciu zestawów elementów do montażu. Kontrola i ocena w procesie kształcenia technicznego. Środki dydaktyczne w edukacji technicznej. Przygotowywanie zadań technicznych dla uczniów. Doskonalenie umiejętności obróbki wybranych materiałów (papier, tworzywa sztuczne, metale, materiały włókiennicze) podczas realizacji przykładowych zadań technicznych.

Literatura:

Bartosiński J., Technika w klasach I-III. Przykłady prac, Kielce 1992
Dąbrowski A., Praca-technika w klasach I-III. Książka pomocnicza dla nauczyciela, Warszawa 1983
Kazberuk J., Nauczanie pracy-techniki w klasach I-III. Zarys metodyki, Warszawa 1990
Mrozkiewicz J., Kształcenie ogólnotechniczne w nauczaniu początkowym, Warszawa 1985
Zajda K., Wychowanie techniczne w przedszkolu, Warszawa 1990

Kod: 16.1-3PES-D44-MOT5,6

Zintegrowane kształcenie w zakresie edukacji motorycznej /Integrated Primary School Education in Motor Activity Education/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia:** 45 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Magdalena Lelonek

Cele kształcenia: Teoretyczne i praktyczne przygotowanie studenta do organizacji, planowania i realizacji procesu edukacji motorycznej w przedszkolu i w szkole.

Treści kształcenia: Miejsce i rola wychowania fizycznego w edukacji wczesnoszkolnej, podstawa programowa wychowania fizycznego, metody i formy w wychowaniu fizycznym, lekcja: budowa, organizacja, toki lekcyjne, scenariusze zajęć. Organizacyjne formy pracy w przedszkolu.

Wychowawcze i kształcące wartości zabaw i gier ruchowych. Zasób zabaw i gier ruchowych do nauczania umiejętności gimnastycznych i lekkoatletycznych oraz przygotowujących do gier drużynowych, rekreacyjnych, mini gier sportowych - metodyka nauczania wybranych umiejętności. Opracowanie zestawów ćwiczeń oraz scenariuszy lekcji, prowadzenie zajęć ruchowych.

Literatura:

Grabowski H., Teoria fizycznej edukacji, Warszawa 1999
Nowakowska K., Wybrane zagadnienia z metodyki wychowania fizycznego, Kielce 1999
Strzyżewski S., Proces kształcenia i wychowania w kulturze fizycznej, Warszawa 1996
Sulisz S. (red.), Wychowanie fizyczne w kształceniu zintegrowanym, Warszawa 2000
Trześniowski R., Gry i zabawy, Warszawa 1996

Kod: 08.9-3PES-D45-NJ2

Nauka o języku /Language Studies/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Marek Kątny

Cele kształcenia: Poszerzenie i utrwalenie oraz porządkowanie wiedzy o regułach systematyzujących formy językowe; merytoryczne przygotowanie studentów do nauczania języka polskiego w młodszych klasach szkoły podstawowej i prowadzenia zajęć rozwijających mowę i myślenie dzieci w przedszkolu, podnoszenia kultury językowej studentów.

Treści kształcenia: programowe to przegląd najważniejszych wiadomości odnośnie podstawowych systemów języka: fonologicznego, morfologicznego, leksykalnego i składniowego. Uwzględniane są, zatem: fizyczne i fizjologiczne warunki mówienia, słyszenia i rozumienia, funkcjonowanie narządów mowy, charakterystyka artykulacyjna i akustyczna głosek oraz ich klasyfikacja, zjawiska upodobań fonetycznych, zasady zapisu fonetycznego, przyczyny rozbieżności między mową a pismem, klasyfikacja wyrazów – podział ze względu na znaczenie, funkcje i budowę, treść i zakres znaczeniowy wyrazów, znaczenie realne, etymologiczne, przenośne, budowa słowotwórstwa wyrazów – typy formacji słowotwórczych i rodzaje formatów, kategorie słowotwórcze, części mowy odmienne i nieodmienne, podstawowe typy deklinacji, formy koniugacyjne, związki frazeologiczne i ich typy, rodzaje wypowiedzi, związki wyrazów w zdaniu, wyrazy poza związkami, analiza zdania pojedynczego, złożonego i wielokrotnie złożonego, poprawność tekstów.

Literatura:

Bąk P., Gramatyka języka polskiego, Warszawa 1978
Klemensiewicz Z., Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego, Warszawa 1970
Jaworski M., Podręczna gramatyka języka polskiego, Warszawa 1974
Gramatyka opisowa języka polskiego z ćwiczeniami, prac. zbior. pod red. B. Wieczorkiewicz, M. Doroszewski, t. 1, t. 2, Warszawa 1964
Wierzchowska B., Fonetyka i fonologia języka polskiego, Wrocław 1980
Grzegorzczkowska R., zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa 1982
Tokarski J., Fleksja polska, Warszawa 1978
Jodłowski S., Podstawy polskiej składni, Warszawa 1977

Kod: 08.9-3PES-D46-LIT4

Literatura dla dzieci i młodzieży /Literature for Children and Youth/

Wykłady: 30 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Marek Kątny

Cele kształcenia: zajęcia mają przygotować studentów do pracy dydaktyczno-wychowawczej z książką dziecięcą i młodzieżową. Uświadamiać potrzeby czytelnicze, możliwości recepcji,

zapoznawać z głównymi tendencjami rozwojowymi tej dyscypliny naukowej, kształcić umiejętność estetycznego wartościowania książki i prawidłowego wykorzystywania narzędzi analizy literackiej. Wskazywać na potrzeby systematycznego obcowania z literaturą piękną.

Treści kształcenia: Twórczość poetycka jej cechy i funkcje. Cechy i przemiany w prozie dziecięcej oraz utworach dla młodzieży zagadnienia dzieci niepełnosprawnych, sprawy narkomani. Zapoznanie z najwybitniejszymi twórcami XX-lecia międzywojennego i prozy współczesnej, synkretyzm dzieł prozatorskich, znaczenia bohatera, struktury kompozycyjne i tematyczno-formalne a także twórczość bajkową i baśniową ze szczególnym uwzględnieniem wielowarstwowości baśni, znaczenia współczesnych baśni literackich i odmian regionalnych znaczenia terapeutycznego. Stale w kręgu uwagi prowadzących pozostają aspekty wychowawcze literatury pięknej.

Literatura:

Białek J.Z., Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939, Warszawa 1979

Frycie S., Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970, cz. I, Warszawa 1978, cz. II, Warszawa 1982

Pačławski J., Kątny M., Literatura dla dzieci i młodzieży, Kielce 1995

Chęcińska U. (red.), Dziecko i jego światy w poezji dziecięcej, Szczecin 1994

Kuliczowska K., W świecie prozy dla dzieci, Warszawa 1983

Kod: 03.2-3PES-D47-EIIG9

Emisja i impostacja głosu /Voice Emission and Impostation/

Ćwiczenia: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Piotr Pasiński

Cele kształcenia: wypracowanie poprawnych nawyków emisji głosu, profilaktyka – świadoma ochrona narządu głosu przed zagrożeniami i chorobami związanymi z nadmiernym wysiłkiem głosowym, ocena stanu narządu głosu za pomocą odpowiedniej aparatury, objęcie czynnym poradnictwem nauczycieli, prowadzenie ćwiczeń z zakresu higieny głosu (praca ze studentami i nauczycielami).

Treści kształcenia: Akustyczne podstawy głosu. Budowa i działanie narządu głosu. Patologia głosu. Higiena głosu. Praktyczne metody pracy nad głosem. Ćwiczenia oddechowe. Ćwiczenia fonetyczne. Ćwiczenia artykulacyjne. Zasady poprawnej wymowy polskiej. Poznanie wybranych technik wokalnych.

Literatura:

Foniatrya kliniczna, pod red. A. Pruszewicza, Warszawa 1981

Gawęda K., Łazewski J., Uczymy się poprawnej wymowy, Warszawa 1986

Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli, pod red. M. Śliwińskiej-Kowalskiej, Łódź 1999

Mitrinowicz-Modrzejewska A., Fizjologia głosu i mowy, Warszawa 1963

Torasiewicz B., Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu, Kraków 2003

Kod: 05.9-3PES-D48-ŚPS8,9

Śródroczna praktyka w klasach I-III /Midyear Training in School Grades I-III/

Konwersatoria: 75 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr M. Parlak, dr I. Stańczak

Cele kształcenia: Zapoznanie z całościowym (holistycznym) ujmowaniem treści kształcenia obszarów, metod, form pracy i środków dydaktycznych oraz z obowiązującą dokumentacją szkół ćwiczeń i sposobów jej funkcjonowania.

Treści kształcenia: Praktyka pedagogiczna ma przygotować studentów do praktyk ciągłych w szkołach, ćwiczeń, do wymiany doświadczeń, dyskusji i aktywnego udziału w zajęciach dydaktyczno-wychowawczych. Jej głównym celem jest poznanie holistycznego (całościowego) ujmowania treści kształcenia, obszarów, metod, form pracy i środków dydaktycznych. Należy wprowadzić studentów w specyfikę przedmiotu mająca formę typowych warsztatów praktycznych. Zajęcia przygotowują do nabywania umiejętności opracowania scenariusza zajęć integralnych, gromadzenia współczesnej literatury metodycznej w dziedzinach poszczególnych edukacji, zapoznania z obowiązującą dokumentacją szkół ćwiczeń i sposobów jej funkcjonowania, rozwijania umiejętności nawiązywania i utrzymywania kontaktów z nauczycielami oraz rodzicami w kierunku harmonijnego rozwoju dziecka

Literatura:

Węglińska M., Jak przygotować się do zajęć zintegrowanych, Kraków 2002

Andrukowicz W., Edukacja integralna, Kraków 2001

Scenariusze zajęć integralnych, Poznań 1999

Tyszkiewicz B., Scenariusz zajęć – klasa III, „Nauczanie Początkowe” 2001 Nr 5

Sadowiska S., Metodyka ośrodków pracy propozycją edukacyjną dla zreformowanej szkoły, „Wychowanie Na Co Dzień” 2001 Nr 1-2, (cz.I), Nr 3 (cz. II). Wkładka metodyczna.

Przedmioty z zakresu terapii pedagogicznej /Courses in Pedagogic Therapy/

Kod: 12.2-3PES-D49-PSKL4

Psychologia kliniczna /Clinical Psychology/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Pufal-Struzik

Cele kształcenia: poznawczy – zapoznanie studentów z przyczynami i rodzajami patologii zdrowia psychicznego u dzieci, młodzieży i dorosłych; praktyczny – zrozumienie roli pedagoga w profilaktyce zaburzeń oraz wczesnym sygnalizowaniu rodzicom (instytucjom) nieprawidłowości w rozwoju dziecka, opanowanie podstawowych umiejętności postępowania z dzieckiem lękowym, agresywnym, wybitnie zdolnym, znerwicowanym, chorym; wychowawczy – ukształtowanie u studentów właściwej postawy wobec ludzi zaburzonych i chorych, przygotowanie do procesu samokształcenia w zakresie psychologicznych problemów prawidłowego funkcjonowania człowieka w różnym wieku.

Treści kształcenia: Pojęcie zdrowia i choroby. Wybrane koncepcje zdrowia psychicznego. Biopsychiczne i środowiskowe przyczyny zaburzeń: rozwojowych, neurodynamicznych, osobowościowych, psychotycznych i zaburzeń zachowania się. Symptomatologia poszczególnych zaburzeń. Skutki zaburzeń dla dydaktycznego i społecznego funkcjonowania dzieci i dorosłych. Podstawowe zasady profilaktyki zaburzeń uwarunkowanych środowiskowo, zasady psychoterapii i leczenia. Niektóre problemy prawne dotyczące postępowania z osobami chorymi psychicznie.

Literatura:

Bishop G.D.: Psychologia zdrowia, Astrum, Wrocław 2000

Carson R.C., Butcher J.N., Mineka S.: Psychologia zaburzeń, t.1 i 2, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003

Meyer R.G., Psychopatologia, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002

Popielarska A., Popielarska M.: Psychiatria wieku rozwojowego, PZWL, Warszawa 2000

Rosenhan D.L., Seligman M.E.P.: Psychopatologia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Warszawa 1994

Kod: 05.9-3PES-D50-MPDS8

Metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych /Methods of Work with Children with Special Educational Need/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Maria Jolanta Stąpór

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z uwarunkowaniami procesu wychowania i uczenia się; trudnościami w uczeniu się, niepowodzeniami szkolnymi i selekcjami społecznymi. Uwrażliwienie studentów na trudności uczniów o nieprawidłowym rozwoju wynikającym z różnic indywidualnych determinowanych czynnikami egzogennymi.

Treści programowe obejmują klasyfikację trudności w uczeniu się polegające na zdobywaniu wiedzy, zapamiętywaniu, opanowywaniu umiejętności, utrwalaniu wiadomości, odczuwaniu wartości i stosowaniu wiedzy. Charakterystyka osób z trudnościami w uczeniu się wywołanymi warunkami życia rodzinnego, szkolnego i środowiska społecznego. Opanowanie umiejętności analizy i interpretacji czynników wpływających na uczenie się. Szczegółowa analiza uwarunkowań uczenia się dzieci przewlekle chorych, zdolnych, ofiar przemocy, agresji, obciążonych chorobą sierocą, z sieroctwem społecznym, doświadczających lęków i fobii szkolnej, z zaburzeniami przystosowania społecznego, dziecko zaniedbane i wywodzące się z ubóstwa społecznego. Analiza i interpretacja społecznych, szkolnych i rodzinnych uwarunkowań Syndromu Nieadekwatnych Osiągnięć Szkolnych. Założenia metodyczne i projektowanie pracy z rodzicami uczniów z trudnościami w uczeniu się. Metody i techniki wspomagania rozwoju i procesu uczenia się dziecka. Organizacja procesu uczenia się w klasie szkolnej (kształtowanie dyscypliny wewnętrznej uczniów). Współczesne metody i techniki wspomagające proces uczenia się uczniów z trudnościami. Znaczenie ukrytego programu nauczania i wychowania. Założenia współczesnych koncepcji modyfikowania szans edukacyjne dzieci i młodzieży (filary edukacji J.Delors).

Literatura:

Babiuch M., Jak współpracować z rodzicami „trudnych uczniów”? WSiP, Warszawa 2002

Delors J., Edukacja :jest w niej ukryty skarb, SOP, Warszawa 1998

Eby W., Smutny J.F.: Jak kształcić uzdolnienia dzieci i młodzieży? WSiP, Warszawa, 1998

Kargulowa A.: Dlaczego dzieci nie lubią szkoły? WSiP, Warszawa 1991

Levis D.: Jak wychowywać zdolne dziecko? WSiP, Warszawa 1989

McCombs B.L., Pope J.E.: Uczeń „trudny”. Jak skłonić go do nauki, WSiP, Warszawa 1997 Mieszalski S.: O przymusie i dyscyplinie w klasie szkolnej, WSiP, Warszawa 1997

Rimm S.: Bariery szkolnej kariery, WSiP, Warszawa 1994

Kod: 05.6-3PES-D51-MDR7,8

Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej i dynamizującej rozwój /Methodology of Corrective-Compensatory Work/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 45 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie+egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz

Cele kształcenia: przygotowanie studentów do pracy z uczniem przejawiającym specyficzne trudności w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności szkolnych; rozbudzenie w studiujących ciekawości do poszukiwania swoich metod oddziaływań korekcyjno-wyrównawczych w procesie wychowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie poszukiwania i odkrywania nowych rozwiązań w pracy z podopiecznym przejawiającym specyficzne trudności w uczeniu się.

Treści kształcenia: teoretyczne podstawy oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, cele i zasady, metody i formy pracy oraz charakterystykę organizacji i prowadzenia zajęć, zadania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, warsztat pracy korekcyjno-kompensacyjnej, wybrane metody i ćwiczenia stosowane w pracy z uczniem z

deficytami usprawniające podstawowe funkcje percepcyjno-motoryczne, planowanie i projektowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Literatura:

Czajkowska I, Herda K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, Warszawa 1996
Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1994
Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1995
Pileccy W. i J.(red.), Stymulacja psychoruchowego rozwoju dzieci o obniżonej sprawności umysłowej, Kraków 1995
Szurmiak M., Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1987

Kod: 05.9-3PES-D52-WNI9

Wychowanie i nauczanie integracyjne /Integrated Upbringing and Teaching/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz

Cele kształcenia: Głównym celem zajęć z przedmiotu „Wychowanie i nauczanie integracyjne” jest zapoznanie studentów z istotą i problemami związanymi z integracją dzieci niepełnosprawnych i dzieci o harmonijnym rozwoju w procesie zinstytucjonalizowanego wychowania i nauczania.

Treści kształcenia: zapoznanie z przepisami dotyczącymi organizacji procesu wychowawczo-dydaktycznego w placówkach integracyjnych, z warunkami, metodami i środkami dydaktycznymi w pracy placówek integracyjnych, rozwijania umiejętności organizowania procesu edukacyjnego w placówkach integracyjnych, nabywania praktycznych umiejętności niezbędnych do pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach i możliwościach rozwojowych. Ponadto zadania praktyczne polegające na opracowaniu scenariuszy zabaw i zajęć z wykorzystaniem różnych metod pracy oraz ich planowanie i zrealizowanie.

Literatura:

Boguck J., Kościelak M. (red.), Wychowanie i nauczanie integracyjne, Warszawa 1999
Fantana D., Psychologia dla nauczycieli, Poznań 1998
Gaś Z. (red.), Psychologia wychowawcza stosowana, Lublin 1995
Janowski A., Poznawanie uczniów, Warszawa 1993
Lovass O., Nauczanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo, Warszawa 1993

Kod: 12.9-3PES-D53- LDT9

Logopedia – diagnoza i terapia /Logopaedics – Diagnosis and Therapy/

Wykłady: 30 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie + egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Alicja Giermakowska, mgr Izabela Antos

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu norm, wszelkich odstępstw i ich przyczyn w rozwoju językowym dziecka, wyposażenie studentów w umiejętności rozpoznawania symptomów nieprawidłowego rozwoju oraz podjęcia skutecznych oddziaływań profilaktycznych i stymulujących rozwój sprawności językowej j u dziecka.

Treści kształcenia: Istota języka i mowy – aspekt społeczny, psychologiczny i psycholingwistyczny; Kompetencja językowa i komunikacyjna; Rozwój sprawności językowej i uwarunkowania procesu jej nabywania; Przyczyny, istota i klasyfikacja zaburzeń rozwoju mowy i mowy, wpływ zaburzeń mowy na komunikowanie się; Niedokształcenie mowy u dzieci z zaburzeniami słuchu, rozwoju umysłowego i m.p.dz.- postępowanie logopedyczne; Sytuacja szkolna dzieci z wadami wymowy i zaburzeniami mowy; Podstawy diagnozowania odstępstw w rozwoju mowy i mowy; Klasyfikacje zaburzeń mowy; Metody i ćwiczenia stymulujące rozwój sprawności językowej, Ćwiczenia ortofoniczne – ich miejsce i znaczenie w metodyce edukacji

przedszkolnej; Profilaktyka logopedyczna; Organizacja opieki logopedycznej w Polsce.

Literatura:

- Jastrzębowska G., Podstawy logopedii: dla studentów logopedii, pedagogiki, psychologii i filologii, Opole 1995
Kaczmarek L., Nasze dziecko uczy się mowy, Lublin 1970
Kurcz I., Język a psychologia: podstawy psycholingwistyki, Warszawa 1999
Gałkowski T., Jastrzębowska G. (red), Logopedia. Pytania i odpowiedzi, Opole
Minczakiewicz E., Mowa, rozwój, zaburzenia, terapia, Kraków 1997
Sachajska E., Uczymy poprawnej wymowy: metodyka postępowania ortofonicznego z dziećmi w wieku przedszkolnym, Warszawa 1981

Przedmioty do wyboru: /dwa/ /Courses to select /two//

- Muzykoterapia /**Music Therapy**/
- Plastyka w terapii /Fine Arts in Therapy/
- Biblioterapia
- Terapia i rekreacja ruchowa

Kod: 03.2-3PES-D54-WM9,10

Muzykoterapia /Music Therapy/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Izabela Dębicka

Cele kształcenia: Przyswojenie elementarnych wiadomości z zakresu teoretycznych podstaw muzykoterapii jako zasadniczy warunek świadomej, ukierunkowanej i efektywnej pracy terapeutycznej z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, opanowanie podstaw metodycznych z zakresu stosowania muzykoterapii na zajęciach muzycznych w przedszkolach i klasach I-III szkoły podstawowej, stałe usprawnianie warsztatu pracy terapeutycznej, kształtowanie wśród studentów wybranych cech osobowości, umiejętności i postaw niezbędnych w pracy terapeutycznej

Treści kształcenia: Muzykoterapia w terapii pedagogicznej – ogólne założenia teoretyczne. Znaczenie terapii muzyką w profilaktyce zdrowotnej oraz usprawnianiu psychoruchowym dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z różnymi definicjami rozwojowymi.

Metodyka prowadzenia muzykoterapii na zajęciach muzycznych w szkołach i przedszkolach

Literatura:

- Janiszewski M., Muzyka w profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji, Łódź 1998
Kierył M., Mobilna rekreacja muzyczna, Warszawa 1995
Kuński H., Janiszewski M., Muzykoterapia w promowaniu zdrowia, Łódź 1998
Lewandowska K., Muzykoterapia dziecięca, Gdańsk 1996
Natanson T., Wstęp do nauki o muzykoterapii, Wrocław 1979

Kod: 03.1-3PES-D54-WP9,10

Plastyka w terapii /Fine Arts in Therapy/

Ćwiczenia 15godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Anna Stawecka

Cele kształcenia: Przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach początkowych szkoły podstawowej oraz zapoznanie ich z podstawami arteterapii przez plastykę. Przygotowanie to powinno obejmować rozwój twórczych zdolności i sprawności manualnych przyszłych nauczycieli oraz wdrożenie ich do właściwego postępowania zarówno z dziećmi rozwijającymi się prawidłowo, jak i wykazującymi różnego rodzaju zaburzenia zachowania

i trudności w nauce.

Treści kształcenia obejmują następujące zagadnienia: metodyka zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach początkowych, psychologia twórczości plastycznej dzieci, wybrane zagadnienia z teorii i historii sztuk plastycznych i arteterapii, działalność plastyczna w zakresie podstawowych dziedzin plastyki (rysunku, malarstwa, rzeźby, grafiki, scenografii), podstawowe techniki stosowane w arteterapii przez plastykę.

Literatura:

Gloton R., Cero C., Twórcza aktywność dziecka, Warszawa 1985

Lowenfeld V., Brittain W. L., Twórczość a rozwój umysłowy dziecka, Warszawa 1997

Oster G. D., Gould Twórczość., Rysunek w psychoterapii, Gdańsk 2001

Piszczek M., Terapia zabawą terapia przez sztukę, Centrum Metodyczne Pomocy psychologiczno – Pedagogicznej, Warszawa 2002

Popek S.(red.), Metodyka zajęć plastycznych w klasach początkowych, Warszawa 1987

Popek S., Analiza psychologiczna twórczości plastycznej dzieci i młodzieży, Warszawa 1985

Kod: 08.9-3PES-D54-WB9,10

Biblioterapia /Bibliotherapy/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Barbara Borowiec

Cele kształcenia: Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności służące: wykorzystaniu literatury w celu ukształtowania właściwych postaw wobec choroby, niepełnosprawności, podniesienia poczucia własnej wartości u wychowanków, pomaganiu dzieciom i ludziom zdrowym poprzez odpowiednio dobrane teksty w rozwiązywaniu różnych problemów natury psychologicznej, społecznej, ekonomicznej czy socjalnej traktowanych jako wyzwanie. a nie zagrożenie, korygowaniu zaburzonych relacji w rodzinach, grupach rówieśniczych, środowiskach, uczeniu autorefleksji i szacunku dla cierpienia i nieszczęścia innych, kształtowaniu postaw opiekuńczych wobec młodszych, słabszych i ludzi starych, wdrażaniu do samokształcenia w zakresie poszukiwania nowych rozwiązań w pracy biblioterapeutycznej i wzbogacania znajomości literatury pięknej podejmującej tematykę choroby, niepełnosprawności, nieprzystosowania społecznego itp.

Treści kształcenia: Teoretyczne podstawy biblioterapii. Organizacja i przebieg procesu biblioterapeutycznego. Realizacja wybranych modeli postępowania i programów w pracy z dziećmi chorymi. Terapeutyczne oddziaływanie literatury. Poezja dla dzieci i młodzieży i jej miejsce w biblioterapii na przykładzie twórczości J. Brzechwy, J. Tuwima, ks. J. Twardowskiego, D. Wawiłow i H. Poswiatowskiej.

Literatura:

Borecka I., Biblioterapia nowa szansa książki, Olsztyn 1992

Borecka I., Ippold L., Co czytać by łatwiej radzić sobie w życiu czyli wprowadzenie do biblioterapii,

Borecka I., Biblioterapia. Teoria i praktyka, Warszawa 2001

Mamot B., Problemy osób niepełnosprawnych w literaturze polskiej i zagranicznej, Toruń 1989

Molicka M., Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii, Poznań 2002

Kod: 16.1-3PES-D54-WT9,10

Terapia i rekreacja ruchowa /Physical Therapy and Recreation/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Magdalena Lelonek

Cele kształcenia: Ukazanie roli, miejsca gier i zabaw ruchowych oraz innych form aktywności w realizacji zadań służących zdrowiu, rozwijania sprawności i doskonaleniu utylitarnych form ruchu. Wyposażenie studentów w taki zasób zabaw, gier, ćwiczeń, by spełniały funkcję usprawniającą, informacyjną, wzorotwórczą i hedonistyczno-rekreacyjną. Wskazanie potrzeby i możliwości wykorzystania różnorodnych form ruchowych w zajęciach pozalekcyjnych, pozaszkolnych w

korektywie i rekreacji. Opanowanie podstawowych wiadomości dotyczących metodyki, systematyki i organizacji zajęć korekcyjnych oraz rekreacyjnych.

Treści kształcenia: Wybrane zagadnienia z korekcji wad postawy. Znaczenie ćwiczeń ruchowych w redukcji zaburzeń i dysharmonii rozwojowych. Wspomaganie, stymulowanie i korygowanie rozwoju ucznia poprzez aktywny udział w różnych formach zajęć ruchowych. Przykłady gier i zabaw stymulujących harmonijny rozwój i sprawność psychomotoryczną oraz doskonalących umiejętności utylitarne. Przykłady zabaw i form tanecznych wyzwalających ekspresję twórczą, kształtujących poczucie rytmu, harmonię i estetykę ruchu. Zdrowotno-wychowawcze funkcje śródlekcyjnego i międzylekcyjnego wypoczynku. Pozalekcyjne i pozaszkolne formy rekreacji ruchowej.

Literatura:

Bielski J., Wychowanie fizyczne w klasach I-III. Etap I. Kształcenie zintegrowane, Warszawa 1998
Bondarowicz M., Zabawy, gry na cztery pory roku-lato, jesień, zima, wiosna, Warszawa 1996
Kutzner-Kozińska M, Właźnik K., Gimnastyka korekcyjna dla dzieci 6-10 letnich, Warszawa 1988
Sulisz S., Wychowanie fizyczne w kształceniu zintegrowanym, Warszawa 2000
Trześniowski R., Gry i zabawy ruchowe, Warszawa 1997

Kod: 15.0-3PES-D55-TUK7

Trening umiejętności komunikacyjnych nauczyciela /Training of Communicative Skills/

Ćwiczenia: 30 godzin

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Lidia Świeboda – Toborek

Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z szeroko rozumianą problematyką komunikowania się. Pozyskanie przez nich wiedzy na temat zasad i technik skutecznego porozumiewania się. Trening sposobów wyrażania własnych emocji, prezentacji opinii a także radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych. Zajęcia służyć mają także analizie osobistego stylu komunikowania się w kontaktach interpersonalnych i wypracowaniu metod poprawy jakości relacji wzajemnych. Szczególny akcent położony jest na analizę relacji uczeń – nauczyciel. Zakres merytoryczny przedmiotu jak i zastosowane metody pracy obejmują także kwestie usprawnienia procesu komunikowania się w środowisku szkoły.

Treści kształcenia: Istota procesu komunikowania się, pojęcia, definicje, schemat przepływu informacji. Znaczenie efektywnej komunikacji w pracy nauczyciela- role i zadania animatora pracy grupy. Osobowościowe uwarunkowania umiejętności budowania partnerskich relacji. Wzorce zachowań kooperacyjnych – pozytywne nastawienie, otwartość, empatia. Przeszkody w procesie porozumiewania się. Komunikacja werbalna i niewerbalna – przesyłane sygnały informacyjne, znaczenie spójności kanałów komunikacyjnych. Techniki efektywnej komunikacji: aktywne słuchanie, parafraza, odzwierciedlanie. Asertywna komunikacja i jej znaczenie w kształtowaniu „zdrowych” relacji interpersonalnych. Konstrukttywne sposoby radzenia sobie z konfliktami w zespole. Właściwe wykorzystanie zasad komunikacji w sytuacjach autoprezentacji i podczas wystąpień publicznych (akademie, wywiadówki, promocja pracy klasy, szkoły).

Literatura:

Alberti R., Emmons M., Asertywność - sięgnij po to czego chcesz nie raniąc innych, Gdańsk 2003
Aronson E., Wilson T., Akert M. Psychologia społeczna. Serce i umysł, Poznań 1999
Detz J., Sztuka przemawiania, Gdańsk 2003
King G. Umiejętności terapeutyczne nauczyciela, Gdańsk 2003
McKay M., Davis M., Fanning P., Sztuka skutecznego porozumiewania się, Gdańsk 2003

Kod: 05.9-3PES-D56-PTS9

Praktyka terapeutyczna w szkole /Therapeutic Training in School/

Konwersatoria: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz, dr Ewa Szumilas

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z teoretycznymi i praktycznymi podstawami pracy terapeutycznej; zapoznanie z wybranymi przykładami zastosowania w praktyce diagnostycznej koncepcji i procedur diagnozowania; uświadomienie złożoności pracy terapeutycznej, rozwijanie postawy badawczej studiujących i umiejętności organizowania warsztatu pracy terapeutycznej; wprowadzenie w zakres podstawowych umiejętności specyficznych dla pracy terapeutycznej; praktyczne poznanie narzędzi i technik stosowanych w procesie terapeutycznym; przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie metodyki pracy terapeutycznej, w celu poszukiwania twórczych rozwiązań w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą;

Treści kształcenia: Treści programowe uwzględniają m. in: teoretyczne i praktyczne podstawy oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, cele i zasady, metody i formy pracy oraz charakterystykę organizacji i prowadzenia zajęć, zadania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, warsztat pracy korekcyjno-kompensacyjnej, wybrane metody i ćwiczenia stosowane w pracy z uczniem z deficytami usprawniające podstawowe funkcje percepcyjno-motoryczne, ćwiczenia praktyczne, przeprowadzeni diagnozy i zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Literatura:

Czajkowska I, Herda K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, Warszawa 1996

Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1994

Gąsowska T., Pietrzak-Stepkowska Z., Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1994

Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1995

Szurmiak M., Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1987

Kod: 16.9-3PES-D57-BHP9

Higiena pracy i ergonomia /Occupational Hygiene and Ergonomice/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenia z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Bożena Zawadzka

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z czynnikami kształtującymi środowisko pracy. Zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi na poszczególnych stanowiskach pracy. Przepisy dotyczące ochrony zdrowia pracujących.

Treści kształcenia: Przedstawienie funkcjonującego w Polsce systemu ochrony zdrowia pracujących. Czynniki modyfikujące możliwości wykonywania pracy i jej koszt fizjologiczny. Rodzaje zmęczenia i sposoby jego zapobiegania. Zespół przewlekłego zamęczenia. Zasady organizacji pracy wykonywanej w pozycji stojącej, siedzącej, wymagającej ponoszenia ciężarów. Zasady higieny pracy w zawodzie nauczyciela. Czynniki psychospołeczne, ich podział, mechanizm działania stresu. Podstawy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Wydolność fizyczna, metody i kryteria jej oceny. Cechy mikroklimatu. Zasada oceny ekspozycji zawodowej na fizyczne czynniki szkodliwe (NDN, NDS, NDSCH). Źródła i biologiczne skutki działania na organizm człowieka. Skutki ekspozycji zawodowej na drgania mechaniczne o działaniu ogólnym i miejscowym. Źródła pól elektromagnetycznych, ich działanie biologiczne i zasady ochrony zdrowia przed ich skutkami. Wiadomości na temat promieniowania nadfioletowego, podczerwonego, laserowego. Ocena ryzyka zdrowotnego i sposoby ochrony zdrowia operatorów monitorów ekranowych. Zasady klasyfikacji substancji chemicznych z uwzględnieniem ich toksyczności. Drogi wchłaniania i wydalania trucizn. Substancje o działaniu rakotwórczym dla ludzi. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad pracującymi w świetle obowiązujących przepisów.

Literatura:

Dobrowolska B., Mielczarek-Pankiewicz E., Opieka nad zdrowiem pracowników w środowisku pracy, Łódź

1992

Łapińska E., O przepisach BHP i prawie pracy, PIP, Warszawa 2001

Makowiec-Dąbrowska, Obciążenie fizyczne – praktyczne zastosowanie różnych metod oceny, Łódź 2000

Marek K., Choroby zawodowe, Warszawa 2001

Człowiek praca środowisko, praca zbior. pod red. A. K. Traczyk, Warszawa 1989

Ustawa- Kodeks pracy

2.2.2 Program studiów

Kierunek: **PEDAGOGIKA**

**Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna z językiem angielskim
ESJ**

Grupa „A” Przedmioty kształcenia ogólnego

Kod: 08.1-3PESJ-A1-WZF1

Wybrane zagadnienia z filozofii /Selected Problems of Philosophy/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Jerzy Perzanowski

Cele kształcenia: Ukazanie związków filozofii z paradygmatami nauki. Wpływ założeń filozoficznych na powstawanie różnych koncepcji nauki. Ukazanie zależności różnych koncepcji człowieka i kształtów jego życia od przyjętej koncepcji rzeczywistości. Sposób pojmowania człowieka wiąże się ściśle ze sposobem pojmowania rzeczywistości /bytu/. Uświadomienie, że człowiek jest najwyższą formacją bytu. Posiada niezbywalną godność i niezbywalne prawa. Ukazanie prawdy, że prawa pozytywne winny być wyrazem prawa naturalnego. Odkrycie związków filozofii z założeniami i kształtami paidei, to jest związku z systemami i koncepcjami wychowania. Ukazanie wpływu filozofii na kształt twórczości artystycznej człowieka /literatura, sztuki plastyczne, architektura/. Ukazanie związku filozofii z kulturą europejską i światową. Ukazanie wpływu filozofii na powstanie ideologii XX wieku. Wskazać na skutki oddziaływania tych ideologii. Uświadomienie, że wykształcenie filozoficzne stanowi czynnik humanizacji w dziedzinie wykształcenia przyrodniczego i politechnicznego. Ukazanie wpływu filozofii na kształty kultury i cywilizacji XXI wieku. Uświadomienie znaczenia Platońskiej triady (prawda, dobro i piękno) dla procesów wychowania młodzieży.

Treści kształcenia: Monizm materialistyczny /od Talesa do diamentu/. Monizm idealistyczny /od Parmenidesa do Hegla/. Pluralizm i realizm. Teoria abstrakcji. Nauka Arystotelesa o złożonej strukturze bytu. Synteza skrajnego statyzmu i mobilizmu. Dobro i zło. Teoria sądów egzystencjalnych i separacji. Esencjalne i egzystencjalne ujęcie rzeczywistości. Istnienie i istota w ujęciu Awicenny, Tomasza z Akwinu i współczesnych przedstawicieli filozofii bytu. Istnienie w ujęciu egzystencjalistów. Analogia bytu i poznania. Modele kosmosu. Problem początku i osobliwości. Prawa przyrody a prawo natury. Strzałki czasu. Istota życia. Biogeneza. Antropogeneza. Ewolucjonizm filozoficzny i przyrodniczy. Determinizm i indeterminizm. Źródła poznania. Aprioryzm i aposterioryzm. Nacjonalizm i irracjonalizm. Ostateczne kryterium prawdy. Problem jakości zmysłowych. Pierwsze zasady bytu i poznania. Nauka jako poznanie odkrywcze i nieodkrywcze. Metanauki. Metody: filozofii, nauk indukcyjnych, dedukcyjnych i historiografii. Osoba ludzka w systemach filozoficznych. Koncepcje wolności. Człowiek i społeczeństwo w różnych systemach filozoficznych. Etyka w różnych systemach filozoficznych starożytności. Etyka w ujęciu Augustyna i Tomasza z Akwinu. Etyka miłości i mowy serca. Etyka działań

zdeteminowanych przez rozumność natury ludzkiej i teoria moralności w ujęciu I. Kanta. Etyka panów i niewolników. Etyka realistyczna.

Literatura:

- Ajdukiewicz K., Zagadnienia i kierunki filozofii: teoria poznania: metafizyka, Warszawa 1983
Heller M., Lubański M., Ślaga Sz., Zagadnienia filozoficzne współczesnej nauki, Warszawa 1980
Ingarden R.: Książeczka o człowieku, Kraków 1973
Krapiec A., Kamiński S., Zdybicka Z., Maryniarczyk A., Jaroszyński P., Wprowadzenie do filozofii. Lublin 1996 (i wyd. następne)
Tatarkiewicz W., Historia filozofii. Warszawa 1990 (i wyd. następne)

Kod: 11.3-3PESJ-A2-IS4

Informatyka z elementami statystyki / Information and Communication Technology with Applied Statistics/

Konwersatoria: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ryszard Błaszczewicz, dr Jerzy Stamirowski

Cele kształcenia: Zapoznanie z historią rozwoju informatyki, podstawowych pojęć oraz zmian w zakresie sprzętu komputerowego i oprogramowania. Uzyskanie umiejętności gromadzenia i przetwarzania danych, wykonywania obliczeń i prezentacji graficznej uzyskanych wyników. Wyształcenie umiejętności korzystania zasobów informatycznych dostępnych w sieciach komputerowych w szczególności w Internecie. Poznanie zaawansowanych metod wyszukiwania informacji w Internecie. Uświadomienie niebezpieczeństw i zagrożeń sieci komputerowych. Nabycie umiejętności tworzenia własnych witryn internetowych. Zapoznanie ze sposobami komputerowych prezentacji multimedialnych.

Treści kształcenia: System informacyjny: budowa i funkcje. Przygotowanie komputera do wykonania określonej klasy zadań: podstawowe operacje systemowe na przykładzie systemu operacyjnego Windows – instalowanie systemu, konfigurowanie systemu, operacje na plikach. Programy użytkowe. Funkcje programu i jego przygotowanie do tworzenia dokumentów i aplikacji na przykładzie pakietu MS Office 2000. Wyszukiwanie, prezentacja i upowszechnianie informacji. Problemy obliczeniowe w zagadnieniach pedagogicznych. Gromadzenie, wyszukiwanie i prezentacja informacji przy pomocy aplikacji bazodanowych. Przetwarzanie wyników pomiaru dydaktycznego przy pomocy programu MS Excel 2000. Dane i typy danych; algorytm i program. Wybrane możliwości automatyzacji procesów obliczeniowych z wykorzystaniem procedur obsługi zdarzeń formantów. Sortowanie i filtrowanie informacji. Tworzenie dokumentu tekstowego zawierającego znaki, symbole i obiekty dostępne w systemie MS Office 2000 (MS Word 2000, MS Excel 2000). Wyszukiwanie informacji w sieci INTERNET. Komunikowanie się z innymi użytkownikami sieci INTERNET i wymiana informacji przy pomocy poczty elektronicznej i grup dyskusyjnych. Umieszczanie w dokumentach MS Word 2000 informacji z sieci INTERNET. Przekształcanie dokumentu MS Word 2000 w dokument HTML. Omówienie metod umieszczania dokumentów na serwerach sieci INTERNET. Tworzenie scenariusza i prezentacji multimedialnej przy pomocy programu PowerPoint. Wykorzystanie w prezentacji informacji z sieci INTERNET (łączenie się z poziomu aplikacji z siecią INTERNET). Baza danych i system zarządzania bazą danych. Podstawowe komponenty bazy danych na przykładzie aplikacji programu MS Access 2000. Relacje (tabele) w programie MS Access 2000 – tworzenie i łączenie przy pomocy kluczy. Wyszukiwanie z bazy danych informacji spełniającej wymagania użytkownika, przy pomocy kwerend tworzonych mechanizmem QBE. Istota kwerendy, jako czasowej tablicy dynamicznej. Komunikowanie się użytkownika z bazą danych przy pomocy interfejsu. Podstawowe metody tworzenia interfejsu użytkownika. Prezentacja wyników wyszukanych w bazie danych w postaci raportów. Możliwości komunikowania się bazy danych z siecią INTERNET oraz podstawowe informacje o bazodanowych aplikacjach internetowych.

Literatura:

Dyson P., Coleman P., Windows 2000 Pl, Wyd. EXIT, 2000
Kopertowska M., FrontPage 2000 HTML Podstawy, Tortech, 2001
Sokół M., Tworzenie stron WWW. Ćwiczenia praktyczne, Helion 2000
Kopertowska M., Ćwiczenia z PowerPointa zawansowane możliwości, Mikom, 2000
Cichosz P., Systemy uczące się, WNT, 2000

Kod: 08.9-3PESJ-A3-EZA5**Etyka zawodowa /Professional Ethics/****Ćwiczenia:** 15 godz.**Forma zaliczenia:** zaliczenie z oceną**Język wykładowy:** język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Artur Skrzypek

Cele kształcenia: poznanie podstawowych wartości, w ich układzie hierarchicznym, a także norm postępowania wraz z ich interioryzacją, kształcenie osobistych postaw etycznych, takich jak: sumienność, prawość, odpowiedzialność za kształt własnego życia poprzez ustawiczne doskonalenie – samokształcenie, samowychowanie, dorastanie do mistrzostwa w pełnionej roli społecznej, innowacja i kreatywność, pogłębianie umiejętności współżycia społecznego: gotowość do dialogu, tolerancji, asertywna ingerencja wychowawcza, poczucie odpowiedzialności za innych, za klimat w środowisku pracy; wzajemny szacunek, zaufanie, chęć niesienia pomocy potrzebującym, troska o dobro społeczne, zdecydowane i konsekwentne dystansowanie się do wszelkich patologii i wszelkiego rodzaju demoralizacji.

Treści kształcenia: Etyka jako dyscyplina filozoficzna-normatywna – oparta na ludzkim rozumie i doświadczeniu, obejmuje całokształt zagadnień związanych z ludzkim życiem rozpatrywanym w aspekcie jego samorealizacji. W związku z tym określa ona podstawowe wartości (dobro – zło), normy, oceny i sankcje, odwołuje się do prawa naturalnego oraz pozytywnego, ukazując różne możliwości interpretacyjne w ramach poszczególnych systemów filozoficznych czy światopoglądowych. W aspekcie indywidualnym etyka w szczególności zajmuje się godnością ludzkiej osoby, wartością i sensem życia, prawami przysługującymi każdemu człowiekowi, sumieniem, doskonałością moralną, wolnością i odpowiedzialnością. W aspekcie społecznym etyka zajmuje się normami życia małżeńskiego i rodzinnego (odpowiedzialne rodzicielstwo), ustala normy etosu zawodowego, mówi o zasadach życia społecznego (uczestnictwo, solidarność zawodowa, dobro społeczne, ochrona środowiska). Rozpatruje również patologię życia społecznego.

Literatura:

Adamski F., Tchórzewski A.M. (red.): Edukacja wobec problemów moralnych współczesności, Kraków 1999
Stróżewski W.: W kręgu wartości, Kraków 1992
Gogacz M.: Ku etyce chronienia osób. Wokół podstaw etyki, Warszawa 1991
Styczeń T.: Wprowadzenie do etyki, Lublin 1993
Ślipko T.: Zarys etyki ogólnej, Kraków 2002

Kod: 14.2-3PESJ-A4-WS2**Wprowadzenie do socjologii / Introduction to Sociology /****Wykład:** 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.**Forma zaliczenia:** zaliczenie z oceną**Język wykładowy:** język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Halina Mielicka

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami analizy socjologicznej. Pokazanie związku między socjologią, pedagogiką i filozofią społeczną.

Treści kształcenia: Wprowadzenie do teorii i pojęć współczesnej socjologii. Różnorodność teoretycznych interpretacji takich zagadnień jak: funkcjonowanie społeczeństwa, jego struktura, funkcje, instytucje i główne procesy zachodzące w makrostrukturach oraz mikrostrukturach społecznych. Omówienie istoty takich zjawisk jak: interakcjonizm symboliczny, endometodologia,

socjologia fenomenologiczna, liberalizm, etatyzm, społeczeństwo obywatelskie, społeczeństwo informatyczne. Niektóre aspekty funkcjonowania wybranych systemów aksjonormatywnych – ich rola w procesie socjalizacji. Miejsce socjologii w systemie nauk i strukturze nauk społecznych, zależności między socjologią i pedagogiką. Wyznaczenie granic zainteresowań socjologii ogólnej wraz z perspektywami dalszego jej rozwoju. Koncepcje osobowości grup społecznych, kultury. Zjawisko konformizmu i nonkonformizmu.

Literatura:

Mielicka H.: Podstawy socjologii. Mikrostruktury społeczne, Kielce 2002
Turowski J.: Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Lublin 1994
Turowski J.: Socjologia. Małe struktury społeczne, Lublin 1993
Szczepański J.: Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1977
Kosiński S.: Socjologia ogólna. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 1987
Sztompka P.: Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2002

Kod: 05.9-3PESJ-A5-MBP4

Metody badań pedagogicznych /Methodology of Pedagogic Research /

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Andrzej Bogaj

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z zagadnieniami teoretycznymi, ogólnometodologicznymi z zakresu metod i technik badawczych stosowanych w naukach społecznych (w tym na użytek pedagogiki). Nabycie przez studentów umiejętności prawidłowego formułowania problemów badawczych, hipotez, ustalania zmiennych i dobierania wskaźników. Poznanie podstawowych reguł konstrukcyjnych związanych z budową narzędzi badawczych. Umiejętne (wybiórcze i krytyczne) studiowanie literatury pedagogicznej. Wykorzystanie wiedzy metodologicznej w doborze metod, konstruowaniu narzędzi, jak i w samodzielnym przygotowaniu koncepcji badań empirycznych. Umiejętne dokonywanie analizy ilościowej i jakościowej zebranego materiału empirycznego.

Treści kształcenia: Zapoznanie studentów z programem i podstawową literaturą przedmiotu. Ogólne wprowadzenie w problematykę i cele metodologii. Przybliżenie podstawowych pojęć. Znaczenie wiedzy i umiejętności metodologicznych w procesie studiów oraz w pracy zawodowej pedagoga i nauczyciela. Układ i struktura pracy magisterskiej. Wstęp do metodologii badań pedagogicznych. Podstawowe pojęcia, typy badań pedagogicznych. Rola teorii w badaniach pedagogicznych. Zasady badań pedagogicznych. Praca badawcza nauczyciela. Moralne aspekty badań pedagogicznych. Struktura procesu badawczego w badaniach diagnostycznych i weryfikacyjnych. Problem badawczy. Hipoteza badawcza. Zmienne i wskaźniki. Definiowanie pojęć. Rodzaje definicji. Próba samodzielnego formułowania problemów badawczych, hipotez oraz operacjonalizacji zmiennych. Etapy badań pedagogicznych. Analiza kolejnych czynności w procesie badawczym. Charakterystyka etapów badań pedagogicznych. Dobór próby w badaniach pedagogicznych. Badania pilotażowe. Opracowanie modelu operacyjnego badań. Analiza różnych koncepcji badawczych na podstawie sprawozdań z badań empirycznych. Eksperyment pedagogiczny. Techniki eksperymentalne. Użyteczność badań eksperymentalnych. Błędy w badaniach eksperymentalnych. Badania quasi – eksperymentalne. Metoda sondażu. Wymagania stawiane metodzie sondażu. Rodzaje pytań kwestionariuszowych. Techniki metody sondażu: ankieta i wywiad. Źródła błędów w badaniach sondażowych. Obserwacja w badaniach sondażowych. Rodzaje obserwacji. Techniki obserwacyjne. Warunki i zalety poprawnej obserwacji. Przedmiot obserwacji. Granice poznawcze obserwacji. Tworzenie scheduły obserwacyjnej. Badanie efektywności kształcenia. Testy osiągnięć szkolnych i ich zastosowanie. Rodzaje testów i zadań testowych. Cechy testów osiągnięć szkolnych. Konstruowanie testu. Ilościowa analiza zadań testowych. Metoda socjometryczna. Charakterystyka metody socjometrycznej. Techniki socjometryczne: technika moreno, technika „zgadnij kto?“, plebiscyt życzliwości i niechęci, technika szeregowania rangowego. Opracowanie i analiza danych socjometrycznych. Ograniczenia

poznawcze metody socjometrycznej. Skale postaw i ocen. Skala likerta, skala thurstone'a, skalogram guttmanna. Rodzaje skal ocen i ich zastosowanie. Konstruowanie skal. Błędy popełniane przy ocenianiu. Źródła błędów w ocenie. Analiza dokumentów. Rodzaje dokumentów. Techniki analizy dokumentów. Analiza wytworów (wypracowań, dzienników, rysunków). Metoda dialogowa (rozmowa). Warunki poprawności metody dialogowej. Techniki metody dialogowej. Błędy w stosowaniu metody dialogowej. Metoda biograficzna. Charakterystyka metody biograficznej. Odmiany metody biograficznej: metoda monograficzna, metoda indywidualnych przypadków. Zalety i wady metody biograficznej.

Literatura:

Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych, Warszawa 2003
Dutkiewicz W., Podstawy metodologii badań – do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki, Kielce 2001
Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2000
Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2002
Zaczyński W., Praca badawcza nauczyciela, Warszawa 1995

Kod: 05.9-3PESJ-A6-PWEJ5

Przedmiot od wyboru /Subjects to select/

Współczesna edukacja językowa

Ćwiczenia: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr A. Hajdukiewicz

Cele kształcenia: poznanie struktur funkcjonowania kształcenia językowego w wybranych państwach europejskich, poznanie programów wspierających kształcenie ustawiczne.

Treści kształcenia: Polski system edukacyjny. Systemy edukacyjne w wybranych państwach europejskich. Języki i ich nauczanie w wybranych krajach Europy. GOW- gospodarka oparta na wiedzy- zarys programu badań, nauczyciel jako wzorzec przedsiębiorczości dla młodzieży. Inicjatywy edukacyjne Unii Europejskiej na rzecz rozwoju polskiego szkolnictwa.

Literatura:

Prucha J., Pedagogika porównawcza, Warszawa 2006
Kształcenie ustawiczne w procesie przemian rynku pracy, pod. red. Z. Hasińskiej, Wrocław 2001
Kwiatkowski S., Kwalifikacje zawodowe na współczesnym rynku pracy, Kraków 1999
Sikorki W., Edukacja zawodowa – kluczem do jednoczącej się Europy, Opole 1999

Kod: 16.1-3PESJ-A7-WF1,2,3,4

Wychowanie fizyczne /Physical Education/

Ćwiczenia: 60 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Rafał Pawłowski

Cele kształcenia: Kształtowanie i utrwalanie prozdrowotnych i prosomatycznych postaw i nawyków. Zapewnienie optymalnego rozwoju sprawności fizycznej i umiejętności ruchowych każdego studenta w nawiązaniu do jego możliwości fizycznych i zdrowotnych. Realizacja sportowych, turystycznych i rekreacyjnych potrzeb i zainteresowań studentów. Wykorzystanie walorów wychowania fizycznego, sportu, turystyki w procesie wychowania do rekreacji. Działanie na rzecz rozwoju sportu akademickiego, rozwijanie współzawodnictwa sportowego. Prowadzenie prób sprawności fizycznej studentów w celu jej oceny i kształtowania umiejętności samokontroli. Kształcenie organizatorów sportu i turystyki jako przyszłych kadr dla potrzeb kultury fizycznej.

Treści kształcenia: uświadamianie znaczenia aktywności ruchowej w życiu człowieka, wpływ wysiłku na poszczególne układy organizmu, zasady higienicznego trybu życia, znajomość ćwiczeń

kształtujących postawę ciała, wybrane formy aktywności ruchowych, przydatne w treningu zdrowotnym, rekreacji, udział w różnorodnych ćwiczeniach fizycznych, udział w wybranych zajęciach fakultatywnych, treningach, udział w imprezach sportowych, turystycznych i rekreacyjnych, udział w obozach sportowych, turystycznych i rekreacyjnych.

Grupa „B” Przedmioty podstawowe

Kod: 12.9-3PESJ-B8-BR1

Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania /Biomedical Foundations of Human Development and Upbringing/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Andrzej Jopkiewicz

Cele kształcenia: Przekazanie studentom wiedzy w zakresie biologicznych i medycznych aspektów rozwoju i wychowania. Rozbudzenie zainteresowania i poszukującej postawy studenta w stosunku do problemów biomedycznych człowieka, a zwłaszcza potrzeb zdrowotnych dziecka celem umiejętnego wiązania ewentualnych niepowodzeń szkolnych i trudności wychowawczych z problemami jego rozwoju i zdrowia.

Treści kształcenia: Morfologiczne i fizjologiczne zróżnicowanie człowieka. Podział i przebieg ontogenezy oraz rozwój struktury i funkcji poszczególnych tkanek i układów organizmu. Czynniki endo- i egzogenne rozwoju człowieka. Główne problemy zdrowotne dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Zdrowotne przyczyny i skutki niepowodzeń szkolnych. Metody kontroli procesów wzrastania i dojrzewania. Ocena czynnościowa jako wskaźnik stanu zdrowia.

Literatura:

Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości. Praca zbiorowa pod red. I. Mięśowicz, Warszawa 2001

Jopkiewicz A., Dziecko kieleckie. Normy rozwoju fizycznego, Radom-Kielce 2000

Jopkiewicz A., Suliga E., Biologiczne podstawy rozwoju człowieka, Radom-Kielce 2000

Malinowski A., Wstęp do antropologii i ekologii człowieka, Łódź 1994

Turner J. S., Helms D. B., Rozwój człowieka, Warszawa 1999

Kod: 14.4-3PESJ-B9-WPS1

Wprowadzenie do psychologii /Introduction to Psychology/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Aleksander Gorbatkow

Cele kształcenia: Cel ogólny: kształcenie podstaw rozwoju psychologicznych aspektów myślenia profesjonalno-pedagogicznego studentów oraz psychologicznych komponentów zawodowej wiedzy, umiejętności, nawyków. Cele poznawcze: a) wprowadzenie systemu pojęć koniecznych do tworzenia wiedzy o ogólnych prawidłowościach, którym podlega funkcjonowanie psychiczne człowieka; b) uświadomienie studentom, iż ogólne prawidłowości funkcjonowania psychicznego mogą być modyfikowane przez wiek, płeć, inne indywidualne charakterystyki jednostki; Cele praktyczne: rozwijanie umiejętności stosowania wiedzy teoretycznej do rozwiązywania problemów typowych dla pracy pedagogicznej; Cele wychowawcze: budzenie wrażliwości na drugiego człowieka z uwzględnieniem jego odmienności związanej z uwarunkowaniami genetycznymi, kulturowymi i in.

Treści kształcenia: Miejsce psychologii w systemie nauk. Psychologia naukowa i przednaukowa. Psychologia teoretyczna i praktyczna. Główne kierunki i koncepcje psychologii naukowej. Metody

badan psychologicznych. Struktura i funkcje psychiki. Struktura i funkcje procesow poznawczych. Struktura i funkcje procesow emocjonalnych i motywacyjnych. Struktura i funkcje podstawowych czynnosci. Struktura i funkcje osobowosci; wybrane koncepcje osobowosci. Rownice indywidualne. Temperament; wybrane teorie i typologie temperamentu. Inteligencja; wybrane teorie i typologie inteligencji.

Literatura:

Strelau J. (red.): Psychologia, T. 1, 2. Gdansk, 2000

Tomaszewski T. (red.): Psychologia ogolna, T. 1, 2, 3, 4. Warszawa, 1992, 1995

Wlodarski Z., Matczak A.: Wprowadzenie do psychologii. Warszawa, 1987, 1992

Zimbardo P.G.: Psychologia i zycie, Warszawa, 2002

Szewczuk W. (red.): Encyklopedia psychologii, Warszawa, 1998

Kod: 14.4-3PESJ-B10-PSRO4

Psychologia rozwojowa i osobowosci /Psychology of Development and Personalisty/

Wyklad: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykladowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia:

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Barbara Braun

Zajęcia wymagane do zaliczenia przed rozpoczęciem przedmiotu: psychologia ogólna

Cele kształcenia: psychologia rozwojowa i osobowosci jest przedmiotem grupy podstawowej, ma zatem przygotowac system pojec koniecznych do budowania wiedzy o zmianach rozwojowych jakie zachodza w funkcjonowaniu psychicznym czlowieka na przestrzeni zycia i ich uwarunkowaniach.

Treści kształcenia: Istota rozwoju. Czynniki determinujace rozwój. Rozwój poznawczy: spostrzeganie, pamiec, myslenie. Rozwój emocjonalny: emocje jako procesy zwiazane z cialem, wrodzone i wyuczone reakcje emocjonalne, rozwój poszczegolnych emocji. Rozwój spoleczny: interakcje spoleczne, uczenie rol spolecznych, zlozone zachowania spoleczne: zachowania prospoleczne i agresywne. Rozwój moralny: uczenie wartosci moralnych, znaczenie procesu identyfikacji, powiazanie rozwoju poznawczego z moralnym – teorie J.Piageta i L.Kohlberga. Rozwój osobowosci: rozwój wlasnego „ja” – samowiedza i tozsamosc, poczucie wlasnej wartosci, poczucie sprawstwa. Tozsamosc plciowa (rodzajowa). Teoria rozwoju psychospolecznego E. Eriksona przykladem teorii wyroslej z nurtu dynamicznego. Modele dojrzalej osobowosci. Charakterystyka etapow rozwojowych: okres prenatalny, niemowlęctwo, wiek poniemowlęcy i przedszkolny, mlodszy wiek szkolny, wiek dorastania, wczesna i srednia doroslosc, wiek starszy.

Literatura:

Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju czlowieka t.1, PWN, Warszawa 1996

Harwas-Napierala B., Trempala J. (red.), Psychologia rozwoju czlowieka. t.2 i 3, PWN, Warszawa 2003

Vasta R., Haith M.M., Miller S.M., Psychologia dziecka. WSiP Warszawa 1995

Turner J.S., Helms D.B., Rozwój czlowieka, WSiP, Warszawa 1999

Kod: 05.9-3PESJ-B11-PSP2

Pedagogika spoleczna /Social Pedagogy/

Wyklad: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z ocena

Język wykladowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Elzbieta Trafiatek

Cele kształcenia:

Zapoznanie studentow z problematyka funkcjonowania roznych typow srodowisk wychowawczych, ze spolecznymi uwarunkowaniami funkcjonalnosci i dysfunkcji roznych obszarow spolecznej aktywnosci; ksztaltowanie spolecznego myslenia i rozumienia rangi spolecznego dialogu.

Treści kształcenia:

Zapoznanie z geneza, warunkami powstania pedagogiki spolecznej w Polsce i na swiecie.

Przybliżenie sylwetek prekursorów oraz przedstawicieli nauki. Wyjaśnienie reguł metodologii pedagogiki społecznej i stosowania odpowiednich procedur badawczych w diagnozowaniu różnorodnych środowisk wychowawczych. Wprowadzenie do problematyki środowiskowych uwarunkowań procesów wychowawczych. Analiza warunków umożliwiających zaspokojenie potrzeb rozwojowych człowieka we wszystkich fazach życia i różnorodnych sytuacjach życiowych. Omówienie rozległych, pozainstytucjonalnych przestrzeni kształtujących osobowość oraz warunki bytu jednostek i grup społecznych, ze szczególnym wyeksponowaniem perspektywicznej roli środowiska lokalnego.

Literatura:

Kamiński A.: Funkcje pedagogiki społecznej, Warszawa 1980

Wroczyński R.: Pedagogika społeczna, Warszawa 1985

Lepalczyk I., Pilch T. (red.): Pedagogika społeczna, Warszawa 1995

Trafiałek E.: Środowiska społeczne i praca socjalna, Katowice 2001

Przeclawska A., Theiss W.: Pedagogika społeczna. Pytania o XXI wiek, Warszawa 1999

Kod: 08.3-3PESJ-B12-HW1

Historia wychowania /History of Education/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Waldemar Firlej

Celem kształcenia jest ukazywanie historycznego rozwoju myśli pedagogicznej oraz przemian zachodzących w organizacji, strukturach i funkcjonowaniu instytucji oświatowo-wychowawczych w Polsce i na świecie. W ramach realizacji tego przedmiotu należy zwrócić szczególną uwagę na ideały wychowawcze formułowane w różnych epokach historycznych. Studiowanie historii wychowania winno przyczynić się do kształtowania kultury pedagogicznej przyszłych nauczycieli i pedagogów oraz zachowania najcenniejszych wartości wychowawczych, ich pomnażania i przekazywania następnym pokoleniom.

Treści kształcenia: Historia wychowania jako nauka, jej miejsce wśród nauk pedagogicznych i historycznych. Przedmiot zainteresowań historii wychowania. Główni przedstawiciele historii wychowania w Polsce. Najważniejsze źródła i opracowania do historii wychowania. Periodyzacja historii wychowania. Osiągnięcia myśli filozoficzno-pedagogicznej i szkolnictwa starożytnej Grecji i Rzymu; ich wpływ na rozwój kultury i cywilizacji europejskiej. Ideały wychowawcze i organizacja szkolnictwa w okresie średniowiecza: chrześcijaństwo a dorobek myśli pedagogicznej i szkolnictwa starożytności, wychowanie w myśli pedagogicznej filozofów chrześcijańskich, odrodzenie karolińskie, wychowanie stanowe, kształtowanie się szkolnictwa średniowiecznego, średniowieczne uniwersytety, rola Kościoła w organizowaniu szkolnictwa. Rozwój szkolnictwa w średniowiecznej Polsce. Powstanie i organizacja Akademii Krakowskiej. Myśl pedagogiczna i szkolnictwo w Europie doby odrodzenia. Znaczenie reformacji dla szkolnictwa. Myśl pedagogiczna i szkolnictwo doby renesansu w Polsce. Reforma Kościoła rzymskokatolickiego na Soborze Trydenckim. Szkolnictwo jezuickie i pijarskie. Główne nurty europejskiej myśli pedagogicznej XVII-XVIII w. i jej przedstawiciele: J.A. Komeński, J. Locke, J.J. Rousseau. Szkolnictwo w Rzeczypospolitej szlacheckiej XVII i pierwszej połowy XVIII w. i dążenia do jego reformy: działalność oświatowa S. Konarskiego i Szkoła Rycerska w Warszawie. Powstanie, działalność i znaczenie Komicji Edukacji Narodowej. Europejska myśl pedagogiczna XIX w. i jej główni przedstawiciele: F. Herbart, H. Spencer. Polityka oświatowa zaborców na ziemiach polskich w XIX stuleciu. Polska myśl pedagogiczna i szkolnictwo. Obrona kultury polskiej przed wynarodowieniem: rola Kościoła katolickiego i rodziny. Idee pedagogiczne nowego wychowania i ich przedstawiciele. Odbudowa, rozwój i osiągnięcia szkolnictwa w okresie II Rzeczypospolitej: unifikacja szkolnictwa, powszechność nauczania, rozwój szkolnictwa różnych szczebli, osiągnięcia polskiej myśli pedagogicznej, szkoła polska na tle europejskim. Polityka oświatowa okupantów w okresie II wojny światowej. Organizacja i zasięg konspiracyjnego szkolnictwa i oświaty.

Literatura:

- Kurdybacha Ł. (red.), Historia wychowania, t. 1-2, Warszawa 1967-1968
Miąso J. (red.), Historia wychowania. Wiek XX, cz. 1-2, Warszawa 1981
Bartnicka K., Szybiak I., Zarys historii wychowania, Warszawa 2001
Kot S., Historia wychowania. Zarys podręcznikowy, t.1-2, Lwów 1934, wyd. 2, Warszawa 1996
Krasuski J., Historia wychowania. Zarys syntetyczny, Warszawa 1989
Możdżeń S., Historia wychowania 1795-1918, Kielce 2000
Możdżeń S., Historia wychowania 1918-1945, Kielce 2000
Wołoszyn S., Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku, wyd. 2 poszerzone, Kielce 1998
Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej 1795-1945, Warszawa 1980
Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej do 1795 r., Warszawa 1983

Kod: 05.4-3PESJ-B13-WP1

Wprowadzenie do pedagogiki /Introduction to Pedagogy/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Krystyna Duraj-Nowakowa

Cele kształcenia: Wprowadzenie studentów w kulturę naukową pedagogiki przez ukazanie różnorodności a zarazem jedności poszukiwań metodologicznych i teoretycznych przez łączenie podejścia tradycyjnego z najnowszymi współczesnymi krytycznymi orientacjami i tendencjami w obszarze nauk o wychowaniu. Przejście od obciążonego stereotypami, potocznego myślenia o edukacji do myślenia naukowego i krytycznego. Wyposażenie i wyposażenie się studentów w taką wiedzę i umiejętności krytycznej analizy, które będą stanowić wprowadzenie do ich osobistych i twórczych poszukiwań własnej pedagogiki /pedagogii/ ze świadomością ich racjonalnych założeń i konsekwencji. Pomoc studentom – przyszłym nauczycielom i pedagogom w odkrywaniu i uświadamianiu sobie własnej, osobistej koncepcji pedagogicznej, wizji pedagogiki, własnych indywidualnych przeświadczeń i preferencji pedagogiczno-edukacyjnych. Doprowadzenie do krytycznego i refleksyjnego wzbogacania i tworzenia własnego, indywidualnego stylu pedagogicznego studentów. Uświadomienie praktycznej przydatności pedagogiki w procesie afirmacji idei, wartości, w organizacji struktur edukacyjnych oraz poszukiwań możliwości minimalizacji zagrożeń dla wychowania.

Treści kształcenia: Geneza i przedmiot, struktura a zadania pedagogiki. Podstawowe działy i subdyscypliny pedagogiki. Historyczny proces kształtowania różnych typów wiedzy o edukacji oraz ich współczesne statusy i przydatność. Miejsce pedagogiki w systemie nauk. Filozoficzne i psychologiczne podstawy koncepcji pedagogicznych. Obecny status metodologiczny pedagogiki a jego przemiany. Współczesne przemiany praktyki edukacyjnej. 8. Rozwój jako cel wychowania w świetle głównych ideologii edukacyjnych. Wychowanie jako nabywanie tożsamości podmiotowej w procesie cało-życiowej edukacji. System edukacyjny jako system kształcenia powszechnego i ustawicznego. Formacja osobowa i społeczno-zawodowa nauczyciela-wychowawcy wobec cywilizacji końca XX w. Składniki procesu wychowania z perspektywy pedagogicznej. Procesy edukacji. Wychowanie jako normowana społecznie forma przekazu kulturowego. Środowiska wychowawcze: rodzina, szkoła i klasa szkolna. Niepowodzenia wychowawcze i dydaktyczne dzieci i młodzieży. Dojrzewanie osobowe jako przedmiot wychowania. Problematyka współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży.

Literatura:

- Jaworska T., Leppert R. (red.), Wprowadzenie do pedagogiki. Wybór tekstów, Kraków 1996
Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa 1993
Matyjas B., Ratajek Z., Trafiałek E., Orientacje i kierunki w pedagogice współczesnej. Zarys problematyki, Kielce 1997 (rozdz. 1-4)
Śliwerski B., Kwieciński Z. (red.), Pedagogika: podręcznik akademicki, Warszawa 2003 (t. 1)
Wołoszyn S., Nauki o wychowaniu w Polsce w XX w., Warszawa 1993 (lub Kielce 1998)

Kod: 05.7-3PESJ-B14-TPW5

Teoretyczne podstawy wychowania /Theoretical Foundations of Upbringing/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Monika Kardaczyńska

Cele kształcenia: Poznanie przez studentów przedmiotu teorii wychowania, dyskursu i sporów przedmiotowych, struktury teorii wychowania, podstawowych pojęć oraz obszarów podejmowanych badań. Aktywne przestudiowanie literatury z zakresu teorii wychowania ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień zróżnicowanych koncepcji wychowania oraz teoretycznych ujęć procesu wychowania, celów, form, metod i środków wychowawczych. Wdrożenie do otwartego myślenia o wychowaniu i dyskusji – krytyce teorii i działalności wychowawczej, próby kreatywnego ujmowania roli wychowawcy oraz kreatywnego projektowania działań wychowawczych.

Treści kształcenia: Obszary poznawczo-badawcze teorii wychowania. Wychowanie jako intencjonalny proces wychowania. Sytuacje wychowawcze elementami procesu wychowania. Intencjonalność wychowania – teleologia wychowania. Podstawy celowości wychowania a źródła celów wychowawczych. Podmiotowość wychowania. Skuteczność w wychowaniu. Podstawowe dziedziny wychowania i ich integracja (moralne, umysłowe estetyczne). System wychowania w szkole. Podstawowe metody wychowawcze: nagradzanie, karanie, własny przykład, perswazja a metoda zadaniowa. „Rozbudzanie” dziecka przez dialog w rozmowie wychowawczej. Erystyka i sztuka negocjacji w wychowaniu. Metodyka zastosowania transanalizy. Szkolne gry uczniów. Osobowość wychowawcy. Kompetencje pedagogiczne nauczyciela-wychowawcy. Nowa perspektywa kształcenia nauczycieli jako wychowawców: kształcenie „do dialogu przez dialog”. Planowanie działalności wychowawczej i konstruowanie planów wychowawczych. Działalność wychowawcza a dążenie do samowychowania.

Literatura:

Górniewicz J.: Teoria wychowania (wybrane problemy), Toruń-Olsztyn 1995

Konarzewski K.: Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych, Warszawa 1982

Łobocki M.: ABC wychowania, Warszawa 1992

Łobocki M.: Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2003

Radziewicz J.: O planowaniu pracy wychowawczej, Warszawa 1989

Schulz R.: (oprac. i wybór.). Antropologiczne podstawy wychowania, Warszawa 1996

Kod: 05.1-3PESJ-B15-PDO2

Podstawy dydaktyki ogólnej /Foundations of General Didactics/

wykład 20 godz., **ćwiczenia** 25 godz.

Forma zaliczenia: egzamin ustny

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Sławomir Koziej, dr Mariola Wojciechowska

Cele kształcenia: przekazanie studentom określonej wiedzy do działań praktycznych oraz wywołanie krytycznej refleksji w związku podejmowaniem decyzji w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego.

Treści kształcenia: Przedmiot i zadania dydaktyki. Dydaktyka jako nauka, metody badań dydaktycznych. Podstawowe pojęcia dydaktyczne: nauczanie, uczenie się, wychowanie, kształcenie itp. Systemy dydaktyczne. Cele i treści kształcenia. Proces kształcenia. Reforma strukturalna i programowa systemu oświaty w Polsce. Zasady nauczania. Metody nauczania – uczenia się. Środki dydaktyczne. Organizacja procesu nauczania. Nauczanie programowane. Komputerowe programy edukacyjne. Kontrola i ocena w procesie kształcenia. Uwarunkowania powodzeń i niepowodzeń szkolnych.

Literatura:

Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków 2001

Kruszewski K. (red.), Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Podręcznik dla studentów kierunków nauczycielskich, Warszawa 1991
Kupisiewicz Cz., Dydaktyka ogólna, Warszawa 2000
Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1996
Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 1997

Kod: 05.9–3PESJ-B16–PPR3

Pedagogika pracy /Labour Pedagogy/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Zdzisław Stoliński

Głównym celem zajęć z przedmiotu **pedagogika pracy** jest ukazanie miejsca i znaczenia pracy w życiu człowieka i wskazanie sposobów przygotowania dzieci i młodzieży do aktywności zawodowej. Uczestnictwo studentów w zajęciach pozwoli im zdobyć umiejętności w zakresie aktywnej komunikacji interpersonalnej.

Treści przedmiotu obejmują pojęcie, przedmiot i zadania pedagogiki pracy; człowiek – wychowanie – praca, jako podstawowe układy odniesienia w pedagogice pracy; teoretyczne i metodologiczne podstawy pedagogiki pracy; pedagogika pracy wśród nauk pedagogicznych i nauk o pracy; obszary problemowe pedagogiki pracy; kształcenie przedzawodowe, prozawodowe, zawodowe, edukacja ustawiczna; kształcenie, doksztalcanie i doskonalenie zawodowe; etapy rozwoju zawodowego i awans zawodowy, m.in. w zawodzie nauczycielskim; praca a wybór zawodu: orientacja zawodowa; diagnozowanie i kształtowanie ogólnej przydatności zawodowej pracownika; aktywne poszukiwanie pracy; kreowanie własnej kariery zawodowej: sztuka prezentacji, negocjacji i komunikacji interpersonalnej; wychowanie, a problemy bezrobocia: doradztwo socjalne i pedagogiczne.

Literatura:

Kwiatkowski S. M., Symela K. (red): Standardy kwalifikacji zawodowych. Teoria metodologia projekty, Warszawa 2001
Kwiatkowski S. M.: Kształcenie zawodowe. Dylematy teorii i praktyki, Warszawa 2001
Bogaj A.: Relacje między kształceniem ogólnym a zawodowym. Kwiatkowski S.M. (red), Kształcenie zawodowe w warunkach gospodarki rynkowej. Warszawa 1994
Nowacki T.: Podstawy dydaktyki zawodowej, Wydanie 4, Warszawa 1983
Pietrasieński Z.: Podstawy psychologii pracy, Warszawa 1971
Wiatrowski Z.: Podstawy pedagogiki pracy, Bydgoszcz 2000

Kod: 14.2-3PESJ-B17-SW2

Socjologia wychowania /Sociology of Upbringing/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Maria Sroczyńska

Cele kształcenia: najważniejszą kwestią jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami socjologicznej interpretacji zjawisk związanych z wychowaniem człowieka oraz ukazanie praktycznych aspektów związku komunikacji społecznej z jakością życia w globalizującym się świecie;

Treści kształcenia: zwracają uwagę na miejsce socjologii wychowania w strukturze nauk socjologicznych, zależności między tą subdyscypliną a pedagogiką, perspektywy dalszego jej rozwoju. Wyartykułowano zagadnienia struktury i funkcji instytucji wychowawczych oraz procesy socjalizacji zachodzące w mikro- i makrostrukturach społecznych. Treści kształcenia biorą także pod uwagę wpływ kultury, zmienianej przez procesy globalizacji na kształtowanie tożsamości jednostki. Podkreślono niektóre aspekty społecznej obecności systemów aksjo-

normatywnych (w tym religii) i ich rolę w procesie socjalizacji i wychowania.

Literatura:

- Znanięcki F., Socjologia wychowania, t 1 i 2, Warszawa 1973
Borowiak A., Szarota P. /red./, Tolerancja i wielokulturowość. Wyzwania XXI wieku, Warszawa 2004
Tillmann K.J., Teorie socjalizacji. Społeczność, instytucja, upodmiotowienie, Warszawa 1996
Marianański J., Wprowadzenie do socjologii moralności, Lublin 1989
Meighan R., Socjologia edukacji, Toruń 1993
Mielicka H. /red./, Socjologia wychowania. Wybór tekstów, Kielce 2002
Feinberg W., Soltis J.F., Szkoła i społeczeństwo, Warszawa 2000
Gries H.M.e, Socjologiczne teorie młodzieży – wprowadzenie, Kraków 1996
Marianański J., Wprowadzenie do socjologii moralności, Lublin 1989
Piwowarski W., Socjologia religii, Warszawa 1996
Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2002
Sztompka P., M. Kucia, Socjologia. Lektury, Kraków 2005
Buchner- Jeziorska A., M. Sroczyńska /red./, Edukacja w cywilizacji XXI wieku, Kielce 2005

Grupa „C” Przedmioty kierunkowe

Kod: 10.9-3PESJ-C18-PPOO6

Podstawy prawne i organizacyjne oświaty /Legal Foundations and Organization of Education/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Stanisław Majewski

Cele kształcenia przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy dotyczącej historycznych dróg rozwoju i współczesnych trendów obejmujących zarówno teorię jak i praktykę zarządzania. Wiedza taka jest niezbędna do skutecznego organizowania prowadzenia i kierowania różnymi placówkami oświatowymi. Przyszli pedagodzy winni posiadać umiejętność sprawnego organizowania swego miejsca pracy, a także poznać podstawy prawa szkolno-oświatowego, prawa i obowiązki nauczycieli i pracowników oświaty oraz kompetencje osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie systemu edukacyjnego na poszczególnych szczeblach.

Treści kształcenia: Rozwój różnych teorii organizacji i zarządzania: teoria naukowej organizacji pracy, klasyczna teoria organizacji, szkoła behawioralna, współczesne podejścia do teorii zarządzania – spojrzenie systemowe i sytuacyjne. Odniesienia ogólnych teorii zarządzania do teorii zarządzania oświatowego. Historyczny zarys kształtowania się państwowych władz oświatowych w Polsce XVII-XX wiek: okres działalności KEN, okres zaborów, II Rzeczpospolita, lata II wojny światowej oraz okres Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Przemiany w systemie zarządzania oświatą okresu transformacji ustrojowej: odchodzenie od modelu centralistycznego w kierunku decentralizacji, wzrost kompetencji pierwszego szczebla zarządzania, dyrektorów szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, autonomia szkoły, uspołecznienie procesu zarządzania. Szkoła jako organizacja i kierowanie nią. Specyfika kierowania placówką oświatową, zarządzanie zasobami ludzkimi i materialnymi. Status prawno-zawodowy nauczyciela. Organizacja, zadania i kompetencje nadzoru pedagogicznego.

Literatura:

- Balicki M.: Zarządzanie szkolnictwem w Polsce (studium historyczno-porównawcze), Białystok 1978
Bogaj A., Kwiatkowski S.M., Szymański M.J.: Edukacja w procesie przemian społecznych, Warszawa 1998
Elsner D.: 20 problemów pracy własnej dyrektora szkoły, Jelenia Góra 1992
Encyklopedia organizacji i zarządzania, Warszawa 1981
Homplewicz J.: Zarządzanie oświatowe. Zarys problematyki oświatowej teorii organizacji, Warszawa 1982
Kobyliński W. (red.): Organizacja i kierowanie szkołą. Prace zespołu badawczego, Warszawa 1990
Kobyliński W.: ABC organizacji pracy nauczyciela, Warszawa 1988
Kobyliński W.: Podstawy organizacji i kierowania w oświacie, Radom-Warszawa 1994
Pęcherski M., Świątek M.: Organizacja oświaty w Polsce w latach 1917-1977. Podstawowe akty prawne, wyd. 2 zmienione i rozszerzone, Warszawa 1978

Smolański A.: Historyczne podstawy teorii organizacji szkolnictwa w Polsce, t. 1-3, Kraków 1999

Kod: 15.0-3PESJ-C19-ME6

Media w edukacji /Media in Education/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Stefan Krawczyk

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z zasadami działania i obsługą stosowanych w dydaktyce środków technicznych, wskazanie technik posługiwania się tymi środkami w procesie dydaktycznym, informowanie studentów o istniejących już nowych mediach, a nie spotykanych jeszcze w naszych szkołach i placówkach oświatowych, wykazanie możliwości komputera multimedialnego w procesie dydaktycznym, zaznajomienie studentów z różnymi technikami wykonywania materiałów dydaktycznych do prezentacji wizualnej i audiowizualnej ze szczególnym uwzględnieniem techniki cyfrowej.

Treści kształcenia: Prezentacja w procesie komunikowania. Metody i sposoby rejestracji dźwięku: analogowy (magnetyczny i mechaniczny) i cyfrowy (płyta CD i MiniDisc). Analogowy system rejestracji sygnału telewizyjnego (VHS, SVHS, Hi-8). Cyfrowe systemy rejestracji sygnału telewizyjnego (mini DV, digital-8, DVD, DVD+RW). Cyfrowy zapis obrazu statycznego w komputerze (foto-CD) i fotograficznym aparacie cyfrowym (karta pamięci Memory Stick, SD, CF). DVD - cyfrowy zapis audio-video o wysokich parametrach rozdzielczości. Kino domowe - Dolby Prologic, Dolby Digital, DTS. Projektory multimedialne - LCD, DLP, CRT. Komputer multimedialny do realizacji materiałów dydaktycznych (montaż nieliniowy wideo, prezentacje audiowizualne, projektowanie i drukowanie foliogramów).

Literatura:

Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., Edukacja medialna, Toruń 2002

Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Warszawa 1999

Łasiński G., Sztuka prezentacji, Poznań 2000

Bogaj A., Kwiatkowski S.M., Infrastruktura medialna szkół, Warszawa 2000

Kwartalnik "Edukacja medialna"

Kod: 11.3-3PESJ-C20-TI5

Technologia informacyjna /Information Technology/

Konwersatoria: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Jerzy Stamirowski

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawami technologii informacyjnych i ich zastosowaniem ze szczególnym uwzględnieniem nauk społecznych i pedagogiki.

Treści kształcenia: Treści kształcenia zawierają omówienie i prezentacje podstaw wybranych technologii informacyjnych. Istota informatyki. Wymagane przez narzędzia informatyki przedstawienie liczb, tekstów, obrazów i dźwięku przy pomocy typów i formatów oraz możliwości ich przetwarzania. Technologie składowania, przechowywania i przetwarzania danych o różnych wymaganiach i objętościach. Bazy danych, bazy wiedzy, hurtownie danych. Technologie komunikacyjne w środowisku lokalnym i globalnym (Internet). Podstawy tworzenia i prezentacji informacji dla potrzeb globalnej sieci Internet. Witryny WWW i ich zamieszczanie w sieci. Technologie multimedialne w środowisku lokalnym i globalnym. Zasady budowy i prezentacji aplikacji łączących dane o różnych formatach (dane liczbowe i tekstowe, obraz, dźwięk). Technologie informacyjne w analizie i wspomaganii pracy systemów rzeczywistych. Specyfikacja środowiska i modelowanie analityczne systemów: opis danych, funkcji i zachowania się systemu. Modelowanie systemów przy pomocy narzędzi informatycznych (modele decyzyjne i symulacyjne). Podstaw sztucznej inteligencji i systemów uczących się. Możliwości modelowania systemów

społecznych i edukacyjnych.

Kod: 05.6-3PESJ-C21-PAS6

Patologie społeczne /Social Pathologies/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoby odpowiedzialne za treści kształcenia: Ks. prof. dr hab. Jan Śledzianowski ; dr Marta Wilk

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z formami patologii społecznych z ich etiologią, fenomenologią, skutkami społecznymi oraz z możliwościami oddziaływań profilaktycznych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych w warunkach współczesnej rzeczywistości.

Treści kształcenia: Wprowadzenie do teorii i pojęć współczesnych patologii społecznych. Nieprawidłowości i zaburzenia zagrażające współczesnemu człowiekowi (kryzys wartości, dewaluacja norm moralnych, narastająca agresja, brak poczucia bezpieczeństwa, trudności w zaspokajaniu potrzeb materialnych i psychospołecznych, znieczulica społeczna, osamotnienie społeczne współczesnego człowieka). Zapoznanie z poszczególnymi formami patologii społecznych, które od zawsze „dotykają” ludzi: uzależnienia od środków toksycznych, przestępczość, prostytutka, samobójstwa, agresja, ubóstwo. Zapoznanie z innymi formami patologii społecznych, które ujawniły się wraz z rozwojem cywilizacji np. uzależnienie od telewizji, Internetu, zakupoholizm, pracoholizm, czy bezrobocie.

Literatura:

Śledzianowski J., Uzależnienia wśród młodzieży szkolnej, Wyd. Akademii Świętokrzyskiej, Kielce 2004.

Śledzianowski J., Wychowanie wobec przemocy, Wyd. Karad, Kielce 2004.

W służbie dziecku, Tom I; II; III, pod red. J. Wilka, Wyd. Katedry Pedagogiki Rodziny KUL, Lublin 2003.

Uwarunkowania i wzory marginalizacji społecznej współczesnej młodzieży, pod red. Wł. Kubika i B.

Urbana, Wyd. „Ignatianum” Uniwersytetu Jagiellońskiego- Instytut Pedagogiki, Kraków 2005.

Zjawiskowe Formy patologii społecznych oraz profilaktyka i resocjalizacja współczesnej młodzieży, pod red. Sołtysiak T. i Sudar- Malukiewicz J., Wyd. Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2003.

Pospiszył I., Ofiary chroniczne, Wyd. Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2003.

Cekiera Cz., Rzyko uzależnień, Wyd. Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1994.

Zagrożenia w wychowaniu i socjalizacji młodzieży oraz możliwości ich przewycięzania, pod red. T. Sołtysiak, Wyd. Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2005.

McWhirter J. J. i inni, Zagrożona młodzież, Wyd. PARPA, Warszawa 2001.

Kod: 12.7-3PESJ-C22-EZ5

Edukacja zdrowotna /Health Education/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Bożena Zawadzka

Cele kształcenia: Zwiększenie zainteresowania studentów sprawami zdrowia oraz wspierania ich działań w zakresie: identyfikowania własnych problemów zdrowotnych oraz ich rozwiązywania, doskonalenia własnego zdrowia i rozwoju osobistego i społecznego), ochrony zdrowia innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska fizycznego i społecznego.

Przygotowanie przyszłych nauczycieli i pedagogów do realizacji ścieżki edukacyjnej „edukacja zdrowotna” w reformowanej szkole, na wszystkich etapach edukacji, a także do pracy z innymi grupami ludzi w zakresie edukacji zdrowotnej.

Treści kształcenia: Zdrowie jako kluczowe pojęcie w edukacji zdrowotnej. Główne problemy zdrowotne – sposoby zapobiegania. Edukacja zdrowotna – podstawy teoretyczne i metodyczne. Promocja zdrowia. Higiena osobista i otoczenia. Bezpieczeństwo – zapobieganie wypadkom, urazom i zatruciom. Zdrowe żywienie. Aktywność fizyczna. Zdrowie psychiczne – wybrane aspekty. Seksualność człowieka – wybrane aspekty. Używanie substancji psychoaktywnych.

W treściach programu główny nacisk położono na: zdrowie pozytywne oraz zagadnienia bezpośrednio dotyczące studentów – młodych ludzi, którzy stanowią główną grupę adresatów programu.

Literatura:

Charzyńska-Gula M., (red.), Środowiskowy program wychowania zdrowotnego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, Lublin 1997

Demel M., Pedagogika zdrowia, Warszawa 1980

Wojnarowska B., Sokołowska M., Jak tworzymy szkołę promującą zdrowie, Warszawa 1993

Wojnarowska B., Zdrowie i szkoła, Warszawa 2000

Karski J. B., Promocja zdrowia, Warszawa 1995

Grupa „D” Przedmioty specjalizacyjne /Group D Specialized

Courses/

Kod: 09.9-3PESJ-D23-WKA5

Wiedza o krajach anglojęzycznych /Culture of English Speaking Countries/

Wykład 10 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Grzegorz Trębicki

Cele kształcenia: poszerzenie wiedzy studentów o zagadnienia dotyczące współczesnego życia mieszkańców krajów anglosaskich. Zajęcia mają przybliżyć studentom ustroje polityczne, historię, geografę, gospodarkę, systemy edukacji, kulturę i obyczaje mieszkańców Zjednoczonego Królestwa, Stanów Zjednoczonych, Kanady i Australii. Zajęcia mają też na celu zainspirowanie studentów do samodzielnego poszukiwania informacji i pogłębiania wiedzy.

Treści kształcenia: Zarys historii Stanów Zjednoczonych. Zarys historii Wielkiej Brytanii. Kanada: historia, cywilizacja, kultura. Australia: historia, cywilizacja, kultura. Historia Irlandii i konflikt. Współczesne symbole kultury anglosaskiej. Życie publiczne i instytucje. Sztuka XX wieku. Gospodarka USA. Gospodarka Wielkiej Brytanii. Wielka Brytania po wejściu do UE. Ameryka po 11 IX. Styl życia w krajach anglosaskich. Kraje anglosaskie na skrzyżowaniu kultur. Rola mass mediów i kultura masowa.

Literatura:

Crowther J. (red.), Oxford Guide to British and American Culture, Oxford 2000

Harvey P., Jones R., Britain Explored, Harlow 1992

Seath J., Sheerin S., White G., Spotlight on Britain, Oxford 1992

Stevenson D. K., American Life and Institutions, Stuttgart 1989

Diniejko A., English-Speaking Countries, Warszawa 1994

Kod: 09.9-3PESJ-D24-GP1,2,3

Gramatyka praktyczna języka angielskiego /English Grammar/

wykład 30 godz., **ćwiczenia** 60 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Michał Mazurkiewicz.

Cele kształcenia: omówienie zagadnień gramatycznych i ciągle rozwijanie w studentach wrażliwości na poprawność gramatyczną w języku angielskim, nabywanie i rozwijanie umiejętności poprawy błędów, poprawne rozwiązywanie testów na poziomie FCE.

Treści kształcenia: czasy gramatyczne: Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Simple Past, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous, Future Simple, Future Continuous, Future Perfect, Future Perfect Continuous; okresy warunkowe;

konstrukcja "have something done"; czasowniki modalne-can, may, must, should, need; mowa zależna; strona bierna-zdania twierdzące, pytania, przeczenia; pytania(różne rodzaje-pytania rozłączne, pośrednie, o podmiot);przedimki-utrwalenie (a,an,the); zdania celowe-to/so that; inwersja-zwroty negatywne; zdania przydawkowe, konstrukcja "czasownik + dopełnienie + bezokolicznik"; zdania emfaticzne-wszystkie rodzaje; przyimki, zaimki-wszystkie rodzaje; rzeczownik odsłowny/bezokolicznik-wszystkie konfiguracje; "one" jako podmiot zdania-zdania bezosobowe; czasowniki frazowe-take, put,get i inne; idiomy(przekrój);testy na poziomie FCE-transformacje zdań, uzupełnianie luk, poprawa błędów, słowotwórstwo(różne źródła).

Literatura:

Evans V., FCE Use of English, Express Publishing, Swansea 1998
Jasińska B., Repetytorium z gramatyki języka angielskiego., Warszawa 1998
Watcyn-Jones P., Test your English Idioms, Penguin London 1990
Różne zbiory testów gramatyczno-leksykalnych na poziomie FCE

Kod: 09.9-3PESJ-D25-FF1,2

Fonetyka i fonologia języka angielskiego /English Phonetics and Phonology/

wykład 15 godz., **ćwiczenia:** 45 godz.

Forma zaliczenia: egzamin pisemny

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Michał Mazurkiewicz.

Cele kształcenia: uczulenie studentów w kwestii różnic pomiędzy wymową polską a angielską, poprawa wymowy angielskiej u studentów, zaznajomienie studentów z zasadami transkrypcji fonetycznej pojedynczych słów(szczególnie tych o specyficznej wymowie -"trap words"),zdań i tekstów w języku angielskim i rozwijanie tej umiejętności.

Treści kształcenia: organy artykulacji(budowa i funkcje)-szczegółowe omówienie roli podniebienia i języka; dźwięki (samogłoski, spółgłoski, dyftongi, tryftongi)-porównanie polskich i angielskich; przydech; sylaby (słabe, mocne);akcent w słowach i w zdaniach-szczegółowe omówienie reguł; słabe formy-skracanie sylab, opuszczanie dźwięków; rodzaje transkrypcji fonetycznej-szeroka ,wąska; procesy występujące w szybkiej mowie(elizja, asymilacja, łączenie, rytm)-szczegółowe omówienie, porównanie z językiem polskim; amerykański angielski-różnice w wymowie i pisowni; intonacja-wzrosząca, opadająca, funkcje; homofony; homografy; fonemy (rodzaje dystrybucji) -porównanie z językiem polskim.

Literatura:

Bałutowa B., Wymowa angielska dla wszystkich, Warszawa 1990
Roach P., English Phonetics and Phonology, Cambridge 1991
Wells J.C., Pronunciation Dictionary, Longman 2003

Kod: 09.9-3PESJ-D26-SZ1,2,3,4,5,6

Kształcenie sprawności językowych /Integrated Skills/

Ćwiczenia 210 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język angielski

Osoby odpowiedzialne za treści kształcenia: mgr Anna Hajdukiewicz, mgr Anna Poniewierska

Cele kształcenia: doskonalenie, utrwalanie i rozwijanie poszczególnych sprawności językowych takich jak: mówienie, słuchanie, pisanie, czytanie i zagadnienia gramatyczne.

Treści kształcenia: Przedmiot jest prowadzony na poziomie intermediate- upper-intermediate. Mówienie jest rozwijane poprzez przeprowadzanie symulowanych dialogów, prawidłowe reagowanie i odpowiadanie na zadawane pytania, przygotowanie tzw. topików- czyli wypowiedzi na zadany wcześniej temat, udzielanie rad, wyrażanie własnych opinii i sądów. Przez cały czas nauki studenci doskonalą sprawność pisania poprzez pisanie listów formalnych i nieformalnych, wypracowań, recenzji. Sprawność czytania jest rozwijana na podstawie tekstów dostępnych w książce oraz materiałów pochodzących z innych źródeł takich jak anglojęzyczne gazety, fragmenty książek, wywiadów. Słuchanie doskonali umiejętność rozumienia tekstu mówionego. Studenci

słuchają tekstów nagranych przez anglojęzycznych lektorów doskonaląc wymowę, słuchając rytmu i intonacji. Zagadnienia gramatyczne są ściśle związane z pozostałymi sprawnościami i są to ćwiczenia takie jak: transformacje, zdania wielokrotnego wyboru, teksty otwarte, słowotwórstwo, poprawianie błędów.

W toku zajęć studenci powinni zdobyć umiejętność poprawnego komunikowania się w formie ustnej i pisemnej, jak i samodzielnego korzystania z literatury specjalistycznej.

Literatura:

Duckworth M., Gude K., Countdown to First Certificate, Oxford 1999
Morris S., Stanton A., The Nelson First Certificate Course, Longman 1993
Vince M., First Certificate Language Practice, Heinemann 2003
Naunton J., Think Ahead to First Certificate, Longman 1990
Evans V., FCE Use of English, Express Publishing 1998

Kod: 09.2-3PESJ-D27-LITA6

Literatura angielska i amerykańska /English & American Literature/

wykład 15 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Grzegorz Trębicki

Cele kształcenia: Celem kursu jest zapoznanie studentów z istotą i funkcją literatury pięknej, jak również z podstawami literaturoznawstwa; wprowadzenie podstawowych pojęć analizy i interpretacji utworu literackiego oraz wyrobienie u studentów umiejętności analizy i interpretacji utworu literackiego w języku angielskim. W dalszej części kursu studentom przedstawiony zostanie zarys historii literatury angielskiej i amerykańskiej. W trakcie trwania kursu zanalizowane zostanie również szczegółowo w języku angielskim kilkanaście utworów poetyckich, jeden dramat, jedna powieść, dwa krótkie opowiadania oraz krótkie fragmenty literatury faktu (literary nonfiction). Ważnym aspektem zajęć jest również praktyczne doskonalenie języka mówionego oraz pisanego poprzez dyskusje i referaty oraz studiowanie wybranej literatury.

Treści kształcenia: Wstęp do literatury. Co to jest literatura? Istota literatury, cechy charakterystyczne utworu literackiego, funkcje literatury. Literatura a nauka o literaturze /istota, zadania i działy literaturoznawstwa/. Formy literatury i gatunki literackie. Zewnętrzna problematyka literatury /literaturoznawstwo jako nauka interdyscyplinarna; związki literatury z innymi dziedzinami nauki i sztuki/. Podstawowe koncepcje z zakresu analizy i interpretacji dzieła literackiego. Środki ekspresji literackiej. Poezja i jej gatunki. Dramat. Powieść i krótkie opowiadanie. Historia literatury angielskiej. Literatura staroangielska i średniowieczna. Literatura renesansu. Dramat elżbietański. Literatura 17 w. Poezja metafizyczna i purytańska. Literatura 18 w: neoklasycyzm, preromantyzm i początki powieści. Romantyzm. Literatura wiktoriańska. Poezja, proza i dramat na przełomie wieku 19 i 20. Modernizm w poezji i dramacie. Modernizm w prozie. Historia literatury amerykańskiej. Narodziny literatury amerykańskiej. Literatura purytańska. Literatura amerykańska w 18 w. Romantyzm w Ameryce. Transcendentalizm. Dickinson i Whitman. Powieść amerykańska w 19 w. Modernizm w Ameryce., „Stracona generacja”. Poezja, proza i dramat w I-szej połowie 20 w.

Literatura:

Bela T., The College Anthology of English Literature, Kraków 1997
Cuddon J. A., A Dictionary of Literary Terms, Longman 1987
Diniejko A., A Selection of English Poetry (manuscript), Kielce 1998
Diniejko A., An Introduction to the Study of Literature, Kielce 1998
High, Peter S., An Outline of American Literature, London 1986

Kod: 09.9-3PESJ-D28-WJ5

Wstęp do językoznawstwa /Introduction to Linguistics/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Anna Poniewierka

Cele kształcenia: student poznaje historycznie uporządkowany przegląd naukowego badania języka naturalnego, strukturę języka naturalnego (fonetyka, gramatyka, semantyka) oraz strukturę języka naturalnego w konfrontacji ze strukturą języka formalnego.

Treści kształcenia: The nature of human language, Grammatical aspects of language, Phonology, Morphology, Semantics, Syntax, The history of writing, Social aspects of language, The biological aspect of language, Animals and human language, The origins of language, The properties of language, The sounds of language, The sound patterns of language, Words and word-formation process, Discourse analysis, Language and machines, First language acquisition, Second language acquisition, Language history and change, Language varieties, Language, society and culture.

Literatura:

Fromkin V., Rodman R., An Introduction to Language, CBS College Publishing 1983

Krapiec M. A., Język i świat realny, Lublin 1984

Lyons J., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 1975

Yule G., The Study of Language, Cambridge 1985

Praca zbiorowa, Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Ossolineum

Kod: 09.9-3PESJ-D29-MPJ2,3,4,5

Metodyka początkowej nauki języka angielskiego /Methodology of English Language Teaching to Children/

Wykład 30 godz., **ćwiczenia** 80 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Izabela Jaros

Cele kształcenia: wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu nauczania języka angielskiego w kształceniu zintegrowanym w klasach I-III szkoły podstawowej oraz na etapie przedszkolnym.

Treści kształcenia: Nauczanie języka angielskiego w grupie dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Wybór metody nauczania (konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania). Planowanie lekcji. Zachowania lekcyjne nauczycieli a sukces w pracy pedagogicznej. Indywidualne cechy uczniów w nauce języka obcego. Lekcja jako nauka komunikacji. Dyscyplina na lekcji. Nauczanie wymowy, rytmu i intonacji. Nauczanie słownictwa. Nauczanie gramatyki. Rozwijanie sprawności językowych: słuchania, czytania, mówienia i pisanie. Techniki integrowania sprawności językowych. Błąd językowy. Kontrola wyników nauczania. Rozwój własny nauczyciela. Integracja języka angielskiego z innymi dziedzinami wiedzy.

Literatura:

Feunteun A., Vale D., Teaching Children English, Cambridge 2000

Halliwell S., Kissinger L., Primary English Language Teaching, Harlow 1993

Komorowska H., Metodyka nauczania języków obcych, Warszawa 1999

Moon J., Children Learning English, Oxford 2000

Pamuła, M., Metodyka nauczania języków obcych w kształceniu zintegrowanym, Warszawa 2003

Kod: 05.9-3PESJ-D30-ŚPJA6

Śródroczna praktyka pedagogiczna w przedszkolu i kl. I-III w zakresie nauczania języka angielskiego /Midyear English Training in Kindergarten and Primary School Grades I-III/

Ćwiczenia 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Izabela Jaros

Cele kształcenia: Praktyka studencka, wynikająca z programu nauczania ma na celu wdrożenie studentów do praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu pedagogiki i metodyki początkowej nauki języka angielskiego.

Treści kształcenia: zapoznanie studentów z placówką wychowania przedszkolnego i placówką szkolną (ich j bazą administracyjno-pedagogiczną, dokumentacją oraz specyfiką pracy w poszczególnych grupach wiekowych), rozwijanie predyspozycji studentów do przeprowadzenia zajęć integracyjnych z zakresu wszystkich obszarów edukacyjnych, zapoznanie studentów ze strukturą programową zakresu treściowego poszczególnych obszarów tematycznych, nabywanie przez studentów umiejętności organizacji i warunków przebiegu procesu edukacyjnego, kształtowanie umiejętności rozwijającej sprzyjającej atmosfery między dziećmi, tworzenia dzieciom warunków umożliwiających indywidualne tempo ich rozwoju

Kod: 05.9-3PESJ-D31-PRZ2

Pedagogika przedszkolna /Preschool Pedagogy/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr E. Zyzik, dr M. Kwaśniewska

Cele kształcenia: Celem realizacji przedmiotu jest przedstawienie teoretycznych podstaw praktycznej działalności wychowawczo - dydaktycznej w przedszkolu w nawiązaniu do badań psychologicznych, biomedycznych i współczesnych rozwiązań dydaktycznych. Podkreśla się tu integralny charakter wychowania przedszkolnego, łączącego różne treści w specyficznych formach pracy z dziećmi. Dąży się do połączenia tego, co wnosi postęp w dziedzinie nauk psychologiczno-pedagogicznych z dorobkiem praktyki na szczeblu wychowania przedszkolnego.

Treści kształcenia: zaznajomienia studentów ze strukturą programową edukacji przedszkolnej w obrębie następujących obszarów: społeczeństwo, przyroda, sztuka, kultura, kształtowanie umiejętności organizacji warunków przebiegu procesu edukacyjnego w przedszkolu, kształcenie w kierunku nabywania umiejętności dostosowania zadań do potrzeb możliwości i zainteresowań wychowanków, rozwijanie umiejętności tworzenia dziecku warunków umożliwiających indywidualne tempo pracy, dążenie do nabywania umiejętności dziecięcych wiadomości i zainteresowań, rozwijanie kompetencji do tworzenia sytuacji umożliwiających poznanie przez dziecko samego siebie, rozwijanie umiejętności stosowania różnorodnych form i metod w pracy pedagogicznej w przedszkolu.

Literatura:

Kwiatkowska M. (red.), Podstawy pedagogiki przedszkolnej, Warszawa 1985

Guz S., Edukacja przedszkolna w okresie przemian, Warszawa 1995

Ratajek Z., Z zagadnień wychowania i kształcenia dzieci 6-letnich, Kielce 1994

Brzezińska A., Czuba T., Dziecko w zabawie i świecie języka, Poznań 1995

Zwiernik M., Alternatywa w edukacji przedszkolnej, Wrocław 1996

Kod: 05.9-3PESJ-D32-MWP4,5

Metodyka zintegrowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych w przedszkolu /Methodology of Preschool Integrated Education/

Ćwiczenia: 45 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Zyzik, dr M. Kwaśniewska

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami praktycznej działalności wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu w nawiązaniu do badań psychologicznych, biomedycznych i współczesnych rozwiązań dydaktycznych. Należy podkreślić integralny charakter wychowania przedszkolnego, łączącego różne treści w specyficznych formach pracy z dziećmi.

Dąży się do połączenia tego, co wnosi postęp w dziedzinie nauk psychologiczno-pedagogicznych z dorobkiem praktyki na szczeblu wychowania przedszkolnego.

Treści kształcenia: zapoznanie z literaturą pedagogiczną z zakresu metodyki pracy nauczyciela przedszkola w obrębie obszarów: społeczeństwo, przyroda, sztuka, kultura, kształtowanie umiejętności organizacji warunków przebiegu procesu edukacyjnego w przedszkolu, kształcenie w kierunku nabywania umiejętności dostosowania zadań do potrzeb, możliwości i zainteresowań wychowanków, dążenie do nabywania umiejętności rozwijania zainteresowań i wiadomości dzieci przedszkolnych, rozwijanie umiejętności stosowania różnorodnych form i metod w pracy pedagogicznej przedszkola, rozbudzanie refleksji pedagogicznej dotyczącej sprzyjaniu doboru każdego dziecka.

Literatura:

Kamińska K., Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa 1999
Dmochowska M., Zanim dziecko zacznie pisać, Warszawa 1991
Fiedler M., Matematyka już w przedszkolu, Warszawa 1991
Brzezińska A., Czuba T., Dziecko w zabawie i świecie języka, Poznań 1995
Zieloną ścieżką, Edukacja ekologiczna, Przewodnik dla nauczyciela, Warszawa 1996

Kod: 05.9-3PESJ-D33-ŚPP5,6

Śródroczna praktyka pedagogiczna w przedszkolu /Midyear Training in Kindergarten/

Ćwiczenia: 45 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Zyzik, dr M. Kwaśniewska

Cele kształcenia: Praktyka studencka, wynikająca z programu nauczania ma na celu wdrożenie studentów do praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu pedagogiki i metodyki wychowania przedszkolnego. Jest ona integralnie związana z przedmiotem, „Modele pracy dydaktyczno-wyrównawczej w przedszkolu”.

Treści kształcenia: zapoznanie studentów z placówką wychowania przedszkolnego, jej bazą administracyjno-pedagogiczną, dokumentacją przedszkola oraz specyfiką pracy w poszczególnych grupach wiekowych, rozwijanie predyspozycji studentów do przeprowadzenia zajęć integracyjnych z zakresu wszystkich obszarów edukacyjnych, zapoznanie studentów ze strukturą programową zakresu treściowego poszczególnych obszarów tematycznych, nabywanie przez studentów umiejętności organizacji i warunków przebiegu procesu edukacyjnego, kształtowanie umiejętności rozwijania sprzyjającej atmosfery między dziećmi, tworzenia dzieciom warunków umożliwiających indywidualne tempo ich rozwoju.

Literatura:

Chanvel D., Casanova A., Podręcznik przedszkolanki. Grupa młodsza i średnia, Warszawa 1998
Lipina S., Kształtowanie pojęć u dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa 1984
Bogdanowicz Z., Zabawy dydaktyczne dla przedszkoli, Warszawa 1990
Duraj-Nowakowa K., Tematy systemowe w przedszkolu. Geneza i założenia, planowanie, przykłady, Kraków 1997
Łada-Grodzicka A., Przewodnik metodyczny ABC sześciolatka, Warszawa 1999

Kod: 05.9-3PESJ-D34-PW2

Pedagogika wczesnoszkolna /Primary School Education/

Wykłady 15 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie ćwiczeń + egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr Lidia Pawelec

Cele kształcenia: łączenie podejścia tradycyjnego z najnowszymi współczesnymi krytycznymi orientacjami i tendencjami, przekazanie studentom określonej wiedzy teoretycznej z pedagogiki wczesnoszkolnej, którą powinni wykorzystać w praktyce oraz wywołanie krytycznej refleksji w związku z podejmowaniem decyzji w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego w nauczaniu wczesnoszkolnym, pomoc studentom – nauczycielom i pedagogom w odkrywaniu i uświadamianiu

sobie własnej wizji pedagogicznej funkcjonującego nauczania integralnego oraz indywidualnych przeświadczeń i preferencji pedagogiczno – edukacyjnych.

Treści kształcenia: rozwój pedagogiki wczesnoszkolnej jako nauki, orientacje metodologiczne, podstawy teoretyczne, współczesne kierunki modernizacji nauczania wczesnoszkolnego, cele kształcenia w edukacji, dobór i układ treści kształcenia, modele lekcji, zagadnienia pracy wychowawczej, stymulacja rozwoju poznawczego, wizerunek normatywny nauczyciela, problemy efektywności kształcenia edukacji wczesnoszkolnej.

Literatura:

Adamek I., Podstawy edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 1997

Duraj-Nowakowa K., Integrowanie edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 1998

Wiechowski R., Pedagogika wczesnoszkolna, Warszawa 1993

Roszkowska-Przetacznik M., Wtorkiewicz L., Ocenianie opisowe – diagnoza i motywacja, Kraków 2000

Stasica J., Pierwsze dni w szkole uczniów klasy pierwszej (konspekty zajęć), Kraków 2000

Kod: 08.9-3PESJ-D35-NJ6

Nauka o języku /Language Studie/

Ćwiczenia: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Marek Kątny

Cele kształcenia: Poszerzenie i utrwalenie oraz porządkowanie wiedzy o regułach systematyzujących formy językowe; merytoryczne przygotowanie studentów do nauczania języka polskiego w młodszych klasach szkoły podstawowej i prowadzenia zajęć rozwijających mowę i myślenie dzieci w przedszkolu, podnoszenia kultury językowej studentów.

Treści kształcenia: programowe to przegląd najważniejszych wiadomości odnośnie podstawowych systemów języka: fonologicznego, morfologicznego, leksykalnego i składniowego. Uwzględniane są, zatem: fizyczne i fizjologiczne warunki mówienia, słyszenia i rozumienia, funkcjonowanie narządów mowy, charakterystyka artykulacyjna i akustyczna głosek oraz ich klasyfikacja, zjawiska upodobań fonetycznych, zasady zapisu fonetycznego, przyczyny rozbieżności między mowa a pismem, klasyfikacja wyrazów – podział ze względu na znaczenie, funkcje i budowę, treść i zakres znaczeniowy wyrazów, znaczenie realne, etymologiczne, przenośne, budowa słowotwórstwa wyrazów – typy formacji słowotwórczych i rodzaje formatów, kategorie słowotwórcze, części mowy odmienne i nieodmienne, podstawowe typy deklinacji, formy koniugacyjne, związki frazeologiczne i ich typy, rodzaje wypowiedzi, związki wyrazów w zdaniu, wyrazy poza związkami, analiza zdania pojedynczego, złożonego i wielokrotnie złożonego, poprawność tekstów.

Literatura:

Bąk P., Gramatyka języka polskiego, Warszawa 1978

Klemensiewicz Z., Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego, Warszawa 1970

Jaworski M., Podręczna gramatyka języka polskiego, Warszawa 1974

Gramatyka opisowa języka polskiego z ćwiczeniami, prac. zbior. pod red. B. Wieczorkiewicz, M. Doroszewski, t. 1, t. 2, Warszawa 1964

Wierzchowska B., Fonetyka i fonologia języka polskiego, Wrocław 1980

Grzegorzczkowska R., Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa 1982

Tokarski J., Fleksja polska, Warszawa 1978

Jodłowski S., Podstawy polskiej składni, Warszawa 1977

Kod: 08.9-3PESJ-D36-LIT1

Literatura dla dzieci i młodzieży /Literature for Children and Youth/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Marek Kątny

Cele kształcenia: zajęcia mają przygotować studentów do pracy dydaktyczno-wychowawczej z książką dziecięcą i młodzieżową. Uświadamiać potrzeby czytelnicze, możliwości recepcji, zapoznawać z głównymi tendencjami rozwojowymi tej dyscypliny naukowej, kształcić umiejętność estetycznego wartościowania książki i prawidłowego wykorzystywania narzędzi analizy literackiej. Wskazywać na potrzeby systematycznego obcowania z literaturą piękną.

Treści kształcenia: Twórczość poetycka jej cechy i funkcje. Cechy i przemiany w prozie dziecięcej oraz utworach dla młodzieży zagadnienia dzieci niepełnosprawnych, sprawy narkomani. Zapoznanie z najwybitniejszymi twórcami XX-lecia międzywojennego i prozy współczesnej, synkretyzm dzieł prozatorskich, znaczenia bohatera, struktury kompozycyjne i tematyczno-formalne a także twórczość bajkową i baśniową ze szczególnym uwzględnieniem wielowarstwowości baśni, znaczenia współczesnych baśni literackich i odmian regionalnych znaczenia terapeutycznego. Stale w kręgu uwagi prowadzących pozostają aspekty wychowawcze literatury pięknej.

Literatura:

Białek J. Z., Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939, Warszawa 1979

Frycie S., Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970, cz. I, Warszawa 1978, cz. II, Warszawa 1982

Pałowski J., Kątny M., Literatura dla dzieci i młodzieży, Kielce 1995

Chęcińska U. (red.), Dziecko i jego światy w poezji dziecięcej, Szczecin 1994

Kuliczowska K., W świecie prozy dla dzieci, Warszawa 1983

Kod: 05.9-3PESJ-D37-EPL3

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji polonistycznej / Integrated Primary School Education in Polish Education/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie ćwiczeń + egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Irena Stańczak, dr Elżbieta Zyzik

Cele kształcenia: Efektywne uczenie się, rozwiązywanie problemów poznawczych i realizacyjnych, współdziałanie i praca w grupie, zapoznanie z wiedzą metodyczną, dotyczącą edukacji polonistycznej. Podstawowym założeniem przedmiotu jest oparcie kształcenia na aktywności i samodzielności studenta w poszerzaniu wiedzy oraz na jego naturalnej ciekawości i twórczości (kreatywności). Kształcenie studenta w zakresie edukacji polonistycznej pojmujemy jako proces inspirowania i wspierania rozwoju jednostki przy określonych celach, bardziej lub mniej akceptowanych.

Treści kształcenia: posiadanie szerokiego zakresu wiedzy metodycznej dotyczącej edukacji polonistycznej zgodnie z zakresem treści programowych, stosowanie poznawczych strategii i toków metodycznego postępowania w pracy z uczniami klas I-III, umiejętność wykorzystywania technik efektywnego uczenia się przez studenta, umiejętność planowania i organizowania własnej pracy metodycznej z zespołem uczniowskim, umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji (w tym z Internetu), umiejętność oceniania własnej pracy (samoocena), umiejętność dostrzegania, określania i rozwiązywania sytuacji problemowych, przewidywanie skutków działań własnych, umiejętność działania na rzecz innych i współorganizowania pracy w grupie, umiejętność publicznego występowania, umiejętność wykorzystywania narzędzi usprawniających przekaz.

Literatura:

Jakubowicz A., Lenartowska K., Plenkiewicz M., Czytanie w początkowych latach edukacji, Bydgoszcz 1999

Kida J., Hadała, Dyka F., Koncepcje metodyczne pracy z lekturami w klasach I-III, Rzeszów 2000

Kołodziejska I., Teatrzyk dla klas młodszych, Płock 1997

Cieszyńska J., Nauka czytania krok po kroku, jak przeciwdziałać dysleksji, Kraków 2001

Węglińska M., Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Kraków 1997

Kod: 14.9-3PESJ-D37-EPD3

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji przyrodniczej /Integrated Primary School Education in Ecological Education/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z ideą współczesnego kształcenia przyrodniczego uczniów na etapie edukacji wczesnoszkolnej, zapoznanie z nowoczesnymi metodami, formami oraz środkami edukacji przyrodniczej uczniów w pierwszym etapie edukacji, poznanie dostępnych materiałów dydaktycznych, zasad ich opracowywania, poznanie zasad przygotowywania i przeprowadzania projektów edukacyjnych w zakresie edukacji przyrodniczej, zdobywanie wiadomości, umiejętności oraz kształtowanie postaw słuchaczy w zakresie problemów związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska, kształtowanie świadomości ekologicznej, uwrażliwienie słuchaczy na problem kształtowania postaw proekologicznych uczniów w wieku wczesnoszkolnym, wzbogacanie warsztatu metodycznego przyszłych nauczycieli.

Treści kształcenia: Charakterystyka celów i treści kształcenia i wychowania edukacji przyrodniczej uczniów klas początkowych. Podstawowe pojęcia nauki o środowisku człowieka. Znaczenie pracy badawczej ucznia w rozwoju logicznego myślenia i refleksyjnej postawy wobec badanych zjawisk. Aktywne wprowadzanie uczniów w rozumienie czynników ochrony i kształtowania środowiska. Edukacja ekologiczna uczniów klas początkowych. Miejsce i rola metod eksponujących w edukacji przyrodniczej uczniów klas początkowych. Rozwijanie aktywności uczniów w procesie poznawania przyrody. Treści przyrodnicze w procesie integracji treści kształcenia na etapie edukacji wczesnoszkolnej. Miejsce edukacji przyrodniczej w nauczaniu wczesnoszkolnym. Metody wspierania aktywności edukacyjnej, formy pracy oraz środki dydaktyczne edukacji przyrodniczej. Kształtowanie pojęć przyrodniczych. Kształtowanie umiejętności uczniów w procesie poznawania przyrody. Kontrola i ocena osiągnięć uczniów z edukacji przyrodniczej. Planowanie pracy dydaktyczno wychowawczej w edukacji przyrodniczej. Edukacja w zakresie ekologii, zoologii i ochrony przyrody jako wyzwanie współczesnej oświaty. Merytoryczne podstawy edukacji przyrodniczej.

Literatura:

Środowisko społeczno-przyrodnicze w klasach I–III. Książka przedmiotowo–metodyczna, Warszawa 1989.

Więckowski R., Edukacja środowiskowa, [w:] Pedagogika wczesnoszkolna, red. R. Więckowski, Warszawa 1993.

Kufit G., Kształtowanie wyobrażeń i pojęć historycznych w nauczaniu początkowym, Warszawa 1980.

Korzeniewski B., Kształtowanie wyobrażeń i pojęć historycznych w nauczaniu początkowym, Warszawa 1986.

Frątczakowie E. J., Ochrona i kształtowanie środowiska w edukacji dzieci przedszkolnych, Warszawa 1987

Kod: 14.9-3PESJ-D37-ES3

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji społecznej /Integrated Primary School Education in Social Education/

Wykład 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z usystematyzowaną, naukową wiedzą w zakresie edukacji społecznej, rozbudzenie zainteresowań poznawczych i twórczej postawy studentów w odniesieniu do problemów poruszanych na zajęciach edukacji społecznej, uświadomienie istotności kształtowania kompetencji społecznych zarówno elementarnych jak i profesjonalnych, które stają się niezbędne w codziennym funkcjonowaniu i mają wpływ na realizację celów jednostki,

nabywanie przez studentów umiejętności i odpowiedzialności w zakresie planowania przyszłej pracy pedagogicznej.

Treści kształcenia: Obejmują zakres wiedzy dotyczącej struktury rodziny, powinności i jej funkcji, procesu socjalizacji w tym politycznej, społeczeństwa demokratycznego, grup i norm społecznych, kultury, systemu wartości, edukacji społecznej, politycznej i obywatelskiej, roli rynku pracy, definicja i klasyfikacja potrzeb, szanse i przemiany w zakresie ich zaspokojenia, komplementarność i substytucja, współpracy środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego mającego wpływ na uzyskiwanie lepszych efektów wychowawczych i kształcących uczniów. Środowisko ekonomiczne jego podłoże historyczne, rynek współczesny i jego główne mechanizmy.

Literatura

Cudak H., Socjalizacja i wychowanie we współczesnych rodzinach polskich, Piotrków Trybunalski 2001

Mendel M., Edukacja społeczna. Partnerstwo rodziny, szkoły, gminy w perspektywie amerykańskiej, Toruń 2001

Pedagogika i edukacja wobec nowych wspólnot i różnic w jednoczącej się Europie, Materiały z IV ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego, pod redakcją E. Malewskiej i B. Śliwierskiego, Kraków 2002

Rittel S. J., Podręcznik Obywatela Unii Europejskiej. Demokracja Rynek, Wrocław 1993

Tyszka Z., Socjologia rodziny, 2001

Kod: 11.1-3PESJ-D37-EM3

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji matematycznej /Integrated Primary School Education in Mathematical Education/

Wykłady: 15 godz., **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie ćwiczeń + egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Kopeć

Cele kształcenia: wyrobienie umiejętności samodzielnego planowania, organizowania oraz kontrolowania efektów uczenia się matematyki w klasach początkowych z uwzględnieniem aktualnych poglądów na matematykę szkolną i jej nauczanie, współczesnych teorii dydaktycznych i psychologicznych przy respektowaniu indywidualnych różnic między dziećmi oraz różnic w stylu uczenia się, możliwości integrowania kształcenia matematycznego z innymi treściami. Poznanie teorii oraz zasad umożliwiających krytyczną analizę aktualnie funkcjonujących programów nauczania, ocenę szkolnych podręczników, pomocy dydaktycznych do klas początkowych oraz materiałów metodycznych.

Treści kształcenia: przegląd współczesnych teorii dydaktycznych i psychologicznych dotyczących nauczania początkowego matematyki, operacyjny charakter matematyki i czynnościowe jej nauczanie, analiza czynności konkretnych, wyobrażonych i abstrakcyjnych, heurystyczny plan czynności w metodzie czynnościowej, kształtowanie pojęć matematycznych zgodnie z koncepcją czynnościowego nauczania, koncepcją P. van Hiele i J. Brunera, aktywność matematyczna dziecka w procesie uczenia się matematyki, trudności w uczeniu się matematyki. Integracja kształcenia matematycznego z innymi treściami nauczania, zadania tekstowe, ich klasyfikacja i metody rozwiązania. Pojęcie równania i nierówności w wielopoziomowym schemacie metody czynnościowej, metody rozwiązywania równań na poziomie początkowym. Liczby naturalne, wieloaspektowość liczb naturalnych. Kształtowanie pojęć geometrycznych na poziomie początkowym. Diagnostowanie osiągnięć uczniów, ewaluacja.

Literatura:

Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specjalnymi trudnościami uczenia się matematyki, Warszawa 1994

Gruszczyk-Kolczyńska E., Dlaczego dzieci nie potrafią się uczyć się matematyki, Warszawa 1999

Semadeni Z.(red.), Nauczanie początkowe matematyki, Warszawa, t. 1, 1981, t. 2, 1984, t. 3, 1985, t. 4, 1988

Siwek H., Czynnościowe nauczanie matematyki, Warszawa 1998

Treliński G., Kształcenie matematyczne w klasach początkowych, Kielce 1995

Kod: 03.2-3PESJ-D37-MUZ3

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji muzycznej /Integrated Primary School Education in Musical Education/

Ćwiczenia: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Szypułowa

Cele kształcenia: przedmiotem jest nabycie przez studentów umiejętności dydaktycznych do prowadzenia zajęć muzycznych w przedszkolu oraz klasach wczesnoszkolnych.

Treści kształcenia: obejmują podstawy teoretyczne wychowania muzycznego ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych systemów edukacji muzycznej: Z. Kodalya, E. Jaques – Dalcroze a i K. Orffa oraz ich integracyjnych funkcji w kształtowaniu i wychowaniu. Zagadnienia metodyczne obejmują charakterystykę pięciu rodzajów aktywności muzycznej (śpiew, gra na szkolnych instrumentach muzycznych, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, tworzenie muzyki, percepcja muzyki), organizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego (gry dydaktyczne) oraz planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej (scenariusze, projekty, konspekty, programy).

Literatura:

Nauczanie muzyki w klasach wczesnoszkolnych, Zarys metodyki nauczania początkowego, t. VI, pod red. I. Szypułowej, Kielce 1988

Chyła-Szypułowa I., Muzyka w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, [w:] Kwartalnik ISME 2003, nr 1-2-3, s. 36-42

Pękala A., Idee wychowania muzycznego w polskiej myśli pedagogicznej, Częstochowa 2001

Szypułowa I., Pieśń szkolna – jej teoria, historia oraz miejsce w repertuarze edukacyjnym polskiego szkolnictwa XIX i XX wieku, Kielce 1994

Jankowski W., Wychowanie muzyczne w szkole ogólnokształcącej, 1970

Kod: 03.1-3PESJ-D37-EPS3

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji plastycznej /Integrated Primary School Education in Fine Arts Education/

Ćwiczenia: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Magdalena Miernik, mgr Anna Stawecka

Cele kształcenia: kształtowanie postawy twórczej u studentów- jako warunku do rozwoju twórczej postawy u dziecka; rozwijanie umiejętności manualnych; kształtowanie otwartej postawy na wszelkie przejawy i aspekty twórczości dziecka; rozwijanie u studentów zainteresowań w zakresie sztuk plastycznych;

Treści kształcenia: obejmują podstawowe pojęcia z zakresu sztuk plastycznych dotyczące rysunku, malarstwa, grafiki i rzeźby a także dorobek tych twórców sztuki, których dzieła z racji ich odbioru przez dzieci można najlepiej wykorzystać przy pracy; poznanie technik plastycznych (rysunkowych, malarskich, graficznych, rzeźbiarskich) o stopniu trudności dostosowanym do poziomu rozwoju dziecka; poznanie rozwoju psychofizycznego i plastycznego dziecka (zwrócenie uwagi na zakres możliwości twórczych dzieci w zależności od wieku oraz ich preferencje przy doborze technik i narzędzi plastycznych); poznanie przez studentów najbardziej atrakcyjnych form, metod i organizacji pracy z dziećmi;

Literatura:

Daszyńska M., Techniki graficzne, Warszawa 1992

Marcinkowska K., Bryły i reliefy, Warszawa 1998

Oseka A., Spojrzenie na sztukę, Warszawa 1987

Szuman S., Sztuka dziecka. Psychologia twórczości rysunkowej dziecka, Warszawa 1990

Hohensee-Ciszewska H., ABC wiedzy o plastyce, Warszawa 1988

Kod: 16.1-3PESJ-D37-MOT3

Zintegrowane kształcenie w zakresie edukacji motorycznej /Integrated Primary School Education in Motor Activity Education/

Ćwiczenia: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Magdalena Lelonek

Cele kształcenia: Teoretyczne i praktyczne przygotowanie studenta do organizacji, planowania i realizacji procesu edukacji motorycznej w przedszkolu i w szkole.

Treści kształcenia: Miejsce i rola wychowania fizycznego w edukacji wczesnoszkolnej, podstawa programowa wychowania fizycznego, metody i formy w wychowaniu fizycznym, lekcja: budowa, organizacja, toki lekcyjne, scenariusze zajęć. Organizacyjne formy pracy w przedszkolu. Wychowawcze i kształcące wartości zabaw i gier ruchowych. Zasób zabaw i gier ruchowych do nauczania umiejętności gimnastycznych i lekkoatletycznych oraz przygotowujących do gier drużynowych, rekreacyjnych, mini gier sportowych - metodyka nauczania wybranych umiejętności. Opracowanie zestawów ćwiczeń oraz scenariuszy lekcji, prowadzenie zajęć ruchowych.

Literatura:

Grabowski H., Teoria fizycznej edukacji, Warszawa 1999

Nowakowska K., Wybrane zagadnienia z metodyki wychowania fizycznego, Kielce 1999

Strzyżewski S., Proces kształcenia i wychowania w kulturze fizycznej, Warszawa 1996

Sulisz S. (red.), Wychowanie fizyczne w kształceniu zintegrowanym, Warszawa 2000

Trześniowski R., Gry i zabawy, Warszawa 1996

Kod: 06.9-3PESJ-D37-ET3

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji technicznej /Integrated Primary School Education in Technical Education/

Ćwiczenia 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Sławomir Koziej

Cele kształcenia: przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć technicznych na poziomie zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Przygotowanie to obejmuje zagadnienia metodyczne oraz merytoryczne: poznanie treści edukacji technicznej zawartych w podstawach programowych oraz przykładowych programach nauczania przewidzianych do realizacji w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, poznanie zasad, metod, form realizacji tych treści, wyrobienie umiejętności planowania, organizowania i prowadzenia zajęć, poznanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych, wyrobienie podstawowych umiejętności technologicznych z zakresu obróbki różnych materiałów (przede wszystkim papieru).

Treści kształcenia: Rola edukacji technicznej w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Cele i treści edukacji technicznej. Kultura techniczna. Kształtowanie pojęć technicznych i myślenia technicznego uczniów. Zasady i metody kształcenia w edukacji technicznej. Materiałoznawstwo i technologia: papier, drewno, metale, tworzywa sztuczne, materiały włókiennicze, produkty spożywcze. Montaż i demontaż urządzeń technicznych (mechanicznych i elektrycznych) przy użyciu zestawów elementów do montażu. Kontrola i ocena w procesie kształcenia technicznego. Środki dydaktyczne w edukacji technicznej. Przygotowywanie zadań technicznych dla uczniów. Doskonalenie umiejętności obróbki wybranych materiałów (papier, tworzywa sztuczne, metale, materiały włókiennicze) podczas realizacji przykładowych zadań technicznych.

Literatura:

Bartosiński J., Technika w klasach I-III. Przykłady prac, Kielce 1992

Dąbrowski A., Praca-technika w klasach I-III. Książka pomocnicza dla nauczyciela, Warszawa 1983

Kazberuk J., Nauczanie pracy-techniki w klasach I-III. Zarys metodyki, Warszawa 1990

Mrozkiewicz J., Kształcenie ogólnotechniczne w nauczaniu początkowym, Warszawa 1985
Zajda K., Wychowanie techniczne w przedszkolu, Warszawa 1990

Kod: 05.9-3PESJ-D38-ŚPS3,4

**Śródroczna praktyka pedagogiczna w klasach I-III /Midyear Training in Primary School
Grades I-III/**

Ćwiczenia: 60 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr M. Parlak, dr I. Stańczak

Cele kształcenia: Zapoznanie z całościowym (holistycznym) ujmowaniem treści kształcenia obszarów, metod, form pracy i środków dydaktycznych oraz z obowiązującą dokumentacją szkół ćwiczeń i sposobów jej funkcjonowania.

Treści kształcenia: Praktyka pedagogiczna ma przygotować studentów do praktyk ciągłych w szkołach, ćwiczeń, do wymiany doświadczeń, dyskusji i aktywnego udziału w zajęciach dydaktyczno-wychowawczych. Jej głównym celem jest poznanie holistycznego (całościowego) ujmowania treści kształcenia, obszarów, metod, form pracy i środków dydaktycznych. Należy wprowadzić studentów w specyfikę przedmiotu mająca formę typowych warsztatów praktycznych. Zajęcia przygotowują do nabywania umiejętności opracowania scenariusza zajęć integralnych, gromadzenia współczesnej literatury metodycznej w dziedzinach poszczególnych edukacji, zapoznania z obowiązującą dokumentacją szkół ćwiczeń i sposobów jej funkcjonowania, rozwijania umiejętności nawiązywania i utrzymywania kontaktów z nauczycielami oraz rodzicami w kierunku harmonijnego rozwoju dziecka

Literatura:

Węglińska M., Jak przygotować się do zajęć zintegrowanych, Kraków 2002

Andrukowicz W., Edukacja integralna, Kraków 2001

Scenariusze zajęć integralnych, Poznań 1999

Tyszkiewicz B., Scenariusz zajęć – klasa III, „Nauczanie Początkowe” 2001 Nr 5

Sadowiska S., Metodyka ośrodków pracy propozycją edukacyjną dla zreformowanej szkoły, „Wychowanie Na Co Dzień” 2001 Nr 1-2, (cz. I), Nr 3 (cz. II). Wkładka metodyczna.

Kod: 05.6-3PESJ-D39-MDR4

**Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej i dynamizującej rozwój / Methodology of
Corrective-Compensatory Work/**

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr Mirosław Babiarz

Cele kształcenia: przygotowanie studentów do pracy z uczniem przejawiającym specyficzne trudności w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności szkolnych; rozbudzenie w studiujących ciekawości do poszukiwania swoich metod oddziaływań korekcyjno-wyrównawczych w procesie wychowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie poszukiwania i odkrywania nowych rozwiązań w pracy z podopiecznym przejawiającym specyficzne trudności w uczeniu się

Treści kształcenia: teoretyczne podstawy oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, cele i zasady, metody i formy pracy oraz charakterystykę organizacji i prowadzenia zajęć, zadania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, warsztat pracy korekcyjno-kompensacyjnej, wybrane metody i ćwiczenia stosowane w pracy z uczniem z deficytami usprawniające podstawowe funkcje percepcyjno-motoryczne, planowanie i projektowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Literatura:

Czajkowska I, Herda K. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, WSiP, Warszawa 1996
Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1994
Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1995
Pileccy W. i J. (red.), Stymulacja psychoruchowego rozwoju dzieci o obniżonej sprawności umysłowej, Kraków 1995
Szurmiak M., Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1987

Kod: 03.2-3PESJ-D40-ZU1

Zajęcia umuzykalniające /Music/

Konwersatoria: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Szypułowa

Cele kształcenia: przedmiotem jest wykształcenie i rozwinięcie u studentów umiejętności odtwórczych, twórczych i percepcyjnych, umożliwiających prowadzenie zajęć umuzykalniających w przedszkolu oraz zajęć muzycznych w klasach wczesnoszkolnych.

Treści kształcenia: kształtowanie umiejętności poprawnego intonowania piosenek dziecięcych, opanowanie podstaw techniki gry na instrumentach szkolnych, umiejętności czytania nut głosem za pomocą solmizacji oraz gry na instrumentach za pomocą nazw literowych dźwięków, podstawowej sprawności muzyczno-ruchowej oraz umiejętności tworzenia i słuchania muzyki. Ćwiczenia i zabawy muzyczno-słuchowe z zastosowaniem wartości rytmicznych i podstawowych grup rytmicznych w metrum parzystym i nieparzystym. Ćwiczenia inhibicyjno-incytacyjne oraz gry i zabawy muzyczno-ruchowe, korelacyjne.

Literatura:

Szypułowa I., Zajęcia umuzykalniające, Kielce 1992
Szypułowa I., Śpiewnik szkolny, Kielce 1992
Stasińska K., Instrumentarium Orffa w szkole, Warszawa 1986
Stasińska K., 120 lekcji muzyki w klasach 1-3, Warszawa 1995
Smoczyńska-Nachtman, U., Muzyka dla dzieci, Warszawa 1992

Kod: 03.2-3PESJ-D41-EIG6

Emisja głosu /Voice Emission/

ćwiczenia: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Piotr Pasiński

Cele kształcenia: wypracowanie poprawnych nawyków emisji głosu, profilaktyka – świadoma ochrona narządu głosu przed zagrożeniami i chorobami związanymi z nadmiernym wysiłkiem głosowym, ocena stanu narządu głosu za pomocą odpowiedniej aparatury, objęcie czynnym poradnictwem nauczycieli, prowadzenie ćwiczeń z zakresu higieny głosu (praca ze studentami i nauczycielami).

Treści kształcenia: Akustyczne podstawy głosu. Budowa i działanie narządu głosu. Patologia głosu. Higiena głosu. Praktyczne metody pracy nad głosem. Ćwiczenia oddechowe. Ćwiczenia fonetyczne. Ćwiczenia artykulacyjne. Zasady poprawnej wymowy polskiej. Poznanie wybranych technik wokalnych.

Literatura:

Foniatrya kliniczna, pod red. A. Pruszevicza, Warszawa 1981
Gawęda K., Łazewski J., Uczymy się poprawnej wymowy, Warszawa 1986
Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli, pod red. M. Śliwińskiej-Kowalskiej, Łódź 1999
Mitrinowicz-Modrzejewska A., Fizjologia głosu i mowy, Warszawa 1963
Torasiewicz B., Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu, Kraków 2003

Kod: 12.9-3PESJ-D42-LDT5

Logopedia – diagnoza i terapia /Logopaedics – Diagnosis and Therapy/

ćwiczenia: 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Piotr Pasiński

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu norm, wszelkich odstępstw i ich przyczyn w rozwoju językowym dziecka, wyposażenie studentów w umiejętności rozpoznawania symptomów nieprawidłowego rozwoju oraz podjęcia skutecznych oddziaływań profilaktycznych i stymulujących rozwój sprawności językowej j u dziecka.

Treści kształcenia: Istota języka i mowy – aspekt społeczny, psychologiczny i psycholingwistyczny; Kompetencja językowa i komunikacyjna; Rozwój sprawności językowej i uwarunkowania procesu jej nabywania; Przyczyny, istota i klasyfikacja zaburzeń rozwoju mowy i mowy, wpływ zaburzeń mowy na komunikowanie się; Niedokształcenie mowy u dzieci z zaburzeniami słuchu, rozwoju umysłowego i m.p.dz.- postępowanie logopedyczne; Sytuacja szkolna dzieci z wadami wymowy i zaburzeniami mowy; Podstawy diagnozowania odstępstw w rozwoju mowy i mowy; Klasyfikacje zaburzeń mowy; Metody i ćwiczenia stymulujące rozwój sprawności językowej, Ćwiczenia ortofoniczne – ich miejsce i znaczenie w metodyce edukacji przedszkolnej; Profilaktyka logopedyczna; Organizacja opieki logopedycznej w Polsce.

Literatura:

Jastrzębowska G., Podstawy logopedii :dla studentów logopedii, pedagogiki, psychologii i filologii, Opole 1995

Kaczmarek L, Nasze dziecko uczy się mowy, Lublin 1970

Kurcz I., Język a psychologia: podstawy psycholingwistyki, Warszawa 1999

Gałkowski T., Jastrzębowska G. (red), Logopedia. Pytania i odpowiedzi, Opole

Minczakiewicz E., Mowa, rozwój, zaburzenia, terapia, Kraków 1997

Sachajska E., Uczymy poprawnej wymowy: metodyka postępowania ortofonicznego z dziećmi w wieku przedszkolnym, Warszawa 1981

Kod: 16.9-3PESJ-D43-BHP6

Higiena pracy i ergonomia /Occupational Hygiene and Ergonomics/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenia z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Bożena Zawadzka

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z czynnikami kształtującymi środowisko pracy. Zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi na poszczególnych stanowiskach pracy. Przepisy dotyczące ochrony zdrowia pracujących.

Treści kształcenia: Przedstawienie funkcjonującego w Polsce systemu ochrony zdrowia pracujących. Czynniki modyfikujące możliwości wykonywania pracy i jej koszt fizjologiczny. Rodzaje zmęczenia i sposoby jego zapobiegania. Zespół przewlekłego zamęczenia. Zasady organizacji pracy wykonywanej w pozycji stojącej, siedzącej, wymagającej ponoszenia ciężarów. Zasady higieny pracy w zawodzie nauczyciela. Czynniki psychospołeczne, ich podział, mechanizm działania stresu. Podstawy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Wydolność fizyczna, metody i kryteria jej oceny. Cechy mikroklimatu. Zasada oceny ekspozycji zawodowej na fizyczne czynniki szkodliwe (NDN, NDS, NDSCH). Źródła i biologiczne skutki działania na organizm człowieka. Skutki ekspozycji zawodowej na drgania mechaniczne o działaniu ogólnym i miejscowym. Źródła pól elektromagnetycznych, ich działanie biologiczne i zasady ochrony zdrowia przed ich skutkami. Wiadomości na temat promieniowania nadfioletowego, podczerwonego, laserowego. Ocena ryzyka zdrowotnego i sposoby ochrony zdrowia operatorów monitorów ekranowych. Zasady klasyfikacji substancji chemicznych z uwzględnieniem ich toksyczności.

Drogi wchłaniania i wydalania trucizn. Substancje o działaniu rakotwórczym dla ludzi. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad pracującymi w świetle obowiązujących przepisów.

Literatura:

Dobrowolska B., Mielczarek-Pankiewicz E., Opieka nad zdrowiem pracowników w środowisku pracy, Łódź 1992

Łapińska E., O przepisach BHP i prawie pracy, PIP, Warszawa 2001

Makowiec –Dąbrowska, Obciążenie fizyczne – praktyczne zastosowanie różnych metod oceny, Łódź 2000

Marek K., Choroby zawodowe, Warszawa 2001

Człowiek praca środowisko, praca zbior. pod red. A. K. Traczyk, Warszawa 1989

Ustawa- Kodeks pracy

Kod: 05.9-3PESJ-D44-SEM4,5,6

Seminarium dyplomowe /Seminar/

Ćwiczenia: 75godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywanie treści: prof. dr hab. I. Szypułowa

Cele kształcenia: Przygotowanie studenta do napisania pracy dyplomowej. Student winien wykazać się umiejętnością zastosowania wiadomości z zakresu metodologii badań naukowych i praktyki edukacyjnej w samodzielnych badaniach własnych. Chodzi o kształtowanie krytycznej i kreatywnej postawy studentów wobec problemów edukacyjnych.

Treści kształcenia: Etapy programu badań pedagogicznych. Model badanych zjawisk w świetle programowego i krytycznego przeglądu literatury. Problemy, hipotezy w badaniach pedagogicznych. Gromadzenie i porządkowanie oraz analiza i interpretacja wyników badań. Język i styl naukowy.

Literatura:

Pilch T., Zasady badań pedagogicznych, Warszawa 1998

Łobocki M., Metody i techniki badań, Kraków 2000

Nowak S., Metodologia badań socjologicznych, Kraków 1990

Piwowski R., Dziecko – Nauczyciel – Rodzice, Białystok – Warszawa 2003

Zaczyński W., Praca badawcza nauczyciela, Warszawa 1997

STUDIA NIESTACJONARNE

2.2.3 Specjalność: Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną (ES)

Czas trwania studiów: 2 lata

Rok akademicki: 2005/2006

Grupa „A” Przedmioty kształcenia ogólnego

Kod: 14.7-3PES-A1-AK1

Antropologia kulturowa / Cultural Anthropology/

Wykład: 5 godz., ćwiczenia: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Halina Mielicka

Cele kształcenia:

Zaangażowanie studentów do dyskusji nad istniejącymi we współczesnych społeczeństwach różnicami kulturowymi. Wyjaśnienie reguł kontrowersyjnego endocentryzmu i skutków braku tolerancji wobec inności kulturowych. Analiza mechanizmów związanych z postawami wobec wartości oraz funkcjonowaniem struktur takich instytucji jak: rodzina oraz inne kategorie społeczne związane z pokrewieństwem.

Treści kształcenia:

Rodzaje i odmiany antropologii. Prezentacja podstawowych orientacji teoretycznych antropologii kulturowej – pokazanie człowieka jako twórcy i konsumenta kultury. Kultura jako przedmiot badań teoretycznych i praktycznych (terenowych, jakościowych). Wyjaśnienie sposobów oddziaływania kultury na życie społeczne, wzorów kultury oraz związku kultury z integracją społeczną. Kultura a natura. Spór o naturę ludzką. Ważniejsze teorie interpretacji kultury. Strukturalne i funkcjonalne analizy procesów kulturowych. Kultura a osobowość. Aksjologiczne podstawy i klasyfikacja kultury. Tradycja i zmiana w kulturze. Wprowadzenie do zagadnień kultury pierwotnej, kultury mitu, magii, religii, kultury lokalnej, regionalnej, narodowej i masowej oraz dynamiki przemian kulturowych. Kultury lokalne i kultura uniwersalna. Główne zjawiska i przemiany w kulturze współczesnej.

Literatura:

Mrozek – Dumasowska M., Człowiek w labiryncie magii, Warszawa 1990

Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury. Systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, Warszawa 1997

Olszewska – Dyonizak B., Człowiek – kultura – osobowość. Wstęp do klasycznej antropologii kultury, Kraków 1991

Sulima R., Antropologia codzienności, Kraków 2000

Szyjewski A., Etnologia religii, Kraków 2001

Wencel A. (red.), Wiedza o kulturze, Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, cz. 1, Warszawa 1995

Kod: 08.9-3PES-A2-E1

Etyka / Ethics/

Wykład: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: ks. prof. dr hab. Mieczysław Rusiecki

Cele kształcenia: poznanie podstawowych wartości, w ich układzie hierarchicznym, a także norm postępowania wraz z ich interioryzacją, kształcenie osobistych postaw etycznych, takich jak: sumienność, prawość, odpowiedzialność za kształt własnego życia poprzez ustawiczne doskonalenie – samokształcenie, samowychowanie, dorastanie do mistrzostwa w pełnionej roli społecznej, innowacja i kreatywność, pogłębianie umiejętności współżycia społecznego: gotowość do dialogu, tolerancji, asertywna ingerencja wychowawcza, poczucie odpowiedzialności za innych, za klimat w środowisku pracy; wzajemny szacunek, zaufanie, chęć niesienia pomocy potrzebującym, troska o dobro społeczne, zdecydowane i konsekwentne dystansowanie się do wszelkich patologii i wszelkiego rodzaju demoralizacji.

Treści kształcenia: Etyka jako dyscyplina filozoficzno-normatywna – oparta na ludzkim rozumie i doświadczeniu, obejmuje całość zagadnień związanych z ludzkim życiem rozpatrywanym w aspekcie jego samorealizacji. W związku z tym określa ona podstawowe wartości (dobro – zło), normy, oceny i sankcje, odwołuje się do prawa naturalnego oraz pozytywnego, ukazując różne możliwości interpretacyjne w ramach poszczególnych systemów filozoficznych czy światopoglądowych. W aspekcie indywidualnym etyka w szczególności zajmuje się godnością ludzkiej osoby, wartością i sensem życia, prawami przysługującymi każdemu człowiekowi,

sumieniem, doskonałością moralną, wolnością i odpowiedzialnością. W aspekcie społecznym etyka zajmuje się normami życia małżeńskiego i rodzinnego (odpowiedzialne rodzicielstwo), ustala normy etosu zawodowego, mówi o zasadach życia społecznego (uczestnictwo, solidarność zawodowa, dobro społeczne, ochrona środowiska). Rozpatruje również patologię życia społecznego.

Literatura:

Adamski F., Tchórzewski A.M. (red.): Edukacja wobec problemów moralnych współczesności, Kraków 1999

Stróżewski W.: W kręgu wartości, Kraków 1992

Gogacz M.: Ku etyce chronienia osób. Wokół podstaw etyki, Warszawa 1991

Styczeń T.: Wprowadzenie do etyki, Lublin 1993

Ślipko T.: Zarys etyki ogólnej, Kraków 2002

Kod: 08.9-3PES-A3-L1

Logika /Logic/

Ćwiczenia 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Janusz Sytnik-Czetwertyński

Cele kształcenia: Poznanie podstawowych zagadnień poprawnego rozumowania i wnioskowania. Kształtowanie umiejętności posługiwania się pojęciami naukowymi. Nabywanie kompetencji samodzielnego wnioskowania.

Treści kształcenia: Charakterystyka ogólna logiki: objaśnienie terminu; działy logiki (semiotyka, semantyka, syntaktyka, pragmatyka), logiczna teoria języka; miejsce logiki w systemie nauk. Język a wypowiedź językowa: podział języków na naturalne, sztuczne, sformalizowane; wypowiedź językowa i jej funkcje (ekspresyjna, perswazyjna-sugestyjna, opisowa, performatywna, racjonalna). Zagadnienia dotyczące nazwy: pojęcie nazwy, desygnat nazwy, relacja oznaczania, treść i zakres nazwy, klasyfikacja nazw, stosunki zakresowe między nazwami. Klasyczny rachunek zdań: pojęcie zdania logicznego, wartościowanie wypowiedzi, język rachunku zdań – zmienne zdaniowe, funktry i formuły, rodzaje funktrów, zapisywanie zdań mowy potocznej za pomocą schematów będących formułami rachunku zdań, tautologie klasycznego rachunku zdań. Rachunek kwantyfikatorów: pojęcie formy zdaniowej, spełnianie form zdaniowych jednoargumentowych, rodzaje kwantyfikatorów, zdania ogólne i egzystencjalne, zapisywanie mowy potocznej za pomocą schematu rachunku kwantyfikatorów. Definicje: człony definicji, podział definicji, błędy związane z definicjami. Wnioskowania: dedukcyjne, uprawdopodobniające (redukcyjne, indukcyjne, przez analogię).

Literatura:

Omyła M.: Logika. Wybrane zagadnienia, WSiP, 1980 i nast. wydania

Kotarbiński T.: Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk, Wyd. PAN, Warszawa 1990

Ziemiński Z.: Logika praktyczna, PWN, Warszawa 1987

Stanosz B.: Ćwiczenia z logiki, PWN, Warszawa 1980

Kmita J.: Wykłady z logiki i metodologii nauk, PWN, Warszawa 1973

Kod: 05.9-3PES-A4-MEB1

Metodologia badań /Methodology of Research/

Wykład: 5 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Andrzej Bogaj

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z zagadnieniami teoretycznymi, ogólnometodologicznymi z zakresu metod i technik badawczych stosowanych w naukach społecznych (w tym na użytek pedagogiki). Nabycie przez studentów umiejętności prawidłowego formułowania problemów badawczych, hipotez, ustalania zmiennych i dobierania wskaźników. Poznanie podstawowych reguł

konstrukcyjnych związanych z budową narzędzi badawczych. Umiejętne (wybiórcze i krytyczne) studiowanie literatury pedagogicznej. Wykorzystanie wiedzy metodologicznej w doborze metod, konstruowaniu narzędzi, jak i w samodzielnym przygotowaniu koncepcji badań empirycznych. Umiejętne dokonywanie analizy ilościowej i jakościowej zebranego materiału empirycznego.

Treści kształcenia: Zapoznanie studentów z programem i podstawową literaturą przedmiotu. Ogólne wprowadzenie w problematykę i cele metodologii. Przybliżenie podstawowych pojęć. Znaczenie wiedzy i umiejętności metodologicznych w procesie studiów oraz w pracy zawodowej pedagoga i nauczyciela. Układ i struktura pracy magisterskiej. Wstęp do metodologii badań pedagogicznych. Podstawowe pojęcia, typy badań pedagogicznych. Rola teorii w badaniach pedagogicznych. Zasady badań pedagogicznych. Praca badawcza nauczyciela. Moralne aspekty badań pedagogicznych. Struktura procesu badawczego w badaniach diagnostycznych i weryfikacyjnych. Problem badawczy. Hipoteza badawcza. Zmienne i wskaźniki. Definiowanie pojęć. Rodzaje definicji. Próba samodzielnego formułowania problemów badawczych, hipotez oraz operacjonalizacji zmiennych. Etapy badań pedagogicznych. Analiza kolejnych czynności w procesie badawczym. Charakterystyka etapów badań pedagogicznych. Dobór próby w badaniach pedagogicznych. Badania pilotażowe. Opracowanie modelu operacyjnego badań. Analiza różnych koncepcji badawczych na podstawie sprawozdań z badań empirycznych. Eksperyment pedagogiczny. Techniki eksperymentalne. Użyteczność badań eksperymentalnych. Błędy w badaniach eksperymentalnych. Badania quasi – eksperymentalne. Metoda sondażu. Wymagania stawiane metodzie sondażu. Rodzaje pytań kwestionariuszowych. Techniki metody sondażu: ankieta i wywiad. Źródła błędów w badaniach sondażowych. Obserwacja w badaniach sondażowych. Rodzaje obserwacji. Techniki obserwacyjne. Warunki i zalety poprawnej obserwacji. Przedmiot obserwacji. Granice poznawcze obserwacji. Tworzenie scheduły obserwacyjnej. Badanie efektywności kształcenia. Testy osiągnięć szkolnych i ich zastosowanie. Rodzaje testów i zadań testowych. Cechy testów osiągnięć szkolnych. Konstruowanie testu. Ilościowa analiza zadań testowych. Metoda socjometryczna. Charakterystyka metody socjometrycznej. Techniki socjometryczne: technika moreno, technika „zgadnij kto?”, plebiscyt życzliwości i niechęci, technika szeregowania rangowego. Opracowanie i analiza danych socjometrycznych. Ograniczenia poznawcze metody socjometrycznej. Skale postaw i ocen. Skala likerta, skala thurstone’a, skalogram guttmanna. Rodzaje skal ocen i ich zastosowanie. Konstruowanie skal. Błędy popełniane przy ocenianiu. Źródła błędów w ocenie. Analiza dokumentów. Rodzaje dokumentów. Techniki analizy dokumentów. Analiza wytworów (wypracowań, dzienników, rysunków). Metoda dialogowa (rozmowa). Warunki poprawności metody dialogowej. Techniki metody dialogowej. Błędy w stosowaniu metody dialogowej. Metoda biograficzna. Charakterystyka metody biograficznej. Odmiany metody biograficznej: metoda monograficzna, metoda indywidualnych przypadków. Zalety i wady metody biograficznej.

Literatura:

- Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych, Warszawa 2003
Dutkiewicz W., Podstawy metodologii badań – do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki, Kielce 2001
Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2000
Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2002
Zaczyński W., Praca badawcza nauczyciela, Warszawa 1995

Kod: 11.3-3PES-A5-IS1

Informatyka ze statystyką /Information and Communication Technology with Applied Statistics/

Konwersatoria: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ryszard Błaszczewicz, dr Jerzy Stamirowski

Cele kształcenia: Zapoznanie z historią rozwoju informatyki, podstawowych pojęć oraz zmian w

zakresie sprzętu komputerowego i oprogramowania. Uzyskanie umiejętności gromadzenia i przetwarzania danych, wykonywania obliczeń i prezentacji graficznej uzyskanych wyników. Wykształcenie umiejętności korzystania zasobów informatycznych dostępnych w sieciach komputerowych w szczególności w Internecie. Poznanie zaawansowanych metod wyszukiwania informacji w Internecie. Uświadomienie niebezpieczeństw i zagrożeń sieci komputerowych. Nabycie umiejętności tworzenia własnych witryn internetowych. Zapoznanie ze sposobami komputerowych prezentacji multimedialnych.

Treści kształcenia: System informacyjny: budowa i funkcje. Przygotowanie komputera do wykonania określonej klasy zadań: podstawowe operacje systemowe na przykładzie systemu operacyjnego Windows – instalowanie systemu, konfigurowanie systemu, operacje na plikach. Programy użytkowe. Funkcje programu i jego przygotowanie do tworzenia dokumentów i aplikacji na przykładzie pakietu MS Office 2000. Wyszukiwanie, prezentacja i upowszechnianie informacji. Problemy obliczeniowe w zagadnieniach pedagogicznych. Gromadzenie, wyszukiwanie i prezentacja informacji przy pomocy aplikacji bazodanowych. Przetwarzanie wyników pomiaru dydaktycznego przy pomocy programu MS Excel 2000. Dane i typy danych; algorytm i program. Wybrane możliwości automatyzacji procesów obliczeniowych z wykorzystaniem procedur obsługi zdarzeń formantów. Sortowanie i filtrowanie informacji. Tworzenie dokumentu tekstowego zawierającego znaki, symbole i obiekty dostępne w systemie MS Office 2000 (MS Word 2000, MS Excel 2000). Wyszukiwanie informacji w sieci INTERNET. Komunikowanie się z innymi użytkownikami sieci INTERNET i wymiana informacji przy pomocy poczty elektronicznej i grup dyskusyjnych. Umieszczanie w dokumentach MS Word 2000 informacji z sieci INTERNET. Przekształcanie dokumentu MS Word 2000 w dokument HTML. Omówienie metod umieszczania dokumentów na serwerach sieci INTERNET. Tworzenie scenariusza i prezentacji multimedialnej przy pomocy programu PowerPoint. Wykorzystanie w prezentacji informacji z sieci INTERNET (łączenie się z poziomu aplikacji z siecią INTERNET). Baza danych i system zarządzania bazą danych. Podstawowe komponenty bazy danych na przykładzie aplikacji programu MS Access 2000. Relacje (tabele) w programie MS Access 2000 – tworzenie i łączenie przy pomocy kluczy. Wyszukiwanie z bazy danych informacji spełniającej wymagania użytkownika, przy pomocy kwerend tworzonych mechanizmem QBE. Istota kwerendy, jako czasowej tablicy dynamicznej. Komunikowanie się użytkownika z bazą danych przy pomocy interfejsu. Podstawowe metody tworzenia interfejsu użytkownika. Prezentacja wyników wyszukanych w bazie danych w postaci raportów. Możliwości komunikowania się bazy danych z siecią INTERNET oraz podstawowe informacje o bazodanowych aplikacjach internetowych.

Literatura:

Dyson P., Coleman P.: Windows 2000 PL, Wyd. EXIT, 2000
Kopertowska M.: FrontPage 2000 HTML Podstawy, Tortech, 2001
Sokół M.: Tworzenie stron WWW. Ćwiczenia praktyczne, Helion 2000
Kopertowska M.: Ćwiczenia z PowerPoint zawansowane możliwości, Mikom, 2000
Cichosz P.: Systemy uczące się, WNT, 2000

Przedmiot do wyboru:

Kod: 05.9-3PES-A6-PWNP1

Podstawy nowatorstwa pedagogicznego / Foundations of Innovative Teaching Methods/

Wykłady 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: prof. dr hab. Zdzisław Ratajek, dr Małgorzata Kwaśniewska

Cele kształcenia: ukazanie podstaw naukowych (metodologicznych, filozoficznych i technologicznych) procesów innowacyjnych występujących w różnych dziedzinach nauki i praktyki, ukazanie społecznych przesłanek i kierunków rozwoju ludzkości w perspektywie XXI wieku, ukazanie nowych wyzwań pedagogiki i potrzeby jej współtworzenia przez nauczycieli w

bezpośrednim kontakcie z przedmiotem edukacji, wyzwolenie postawy aktywności studentów i wykazanie obszarów, na których występuje szczególna potrzeba nowatorstwa pedagogicznego.

Treści kształcenia: wspierające powyższe cele to: nowatorstwo, jego istota, podstawowe pojęcia, procesy progresywne w pedagogice XX wieku, psychologiczne uwarunkowania twórczości w świetle orientacji psycho-dynamicznej, behawioralnej, humanistycznej i jej podstawy filozoficzne: pozytywizmu, fenomenologii, personalizmu, postmodernistyczna perspektywa filozoficzna a problemy współczesnego wychowania, samoświadomość nauczyciela, nowe obszary refleksji pedagogicznej, praktyka w jej współczesnym rozumieniu.

Literatura:

Bauman Z., Wieloznaczność nowoczesna nowoczesność wieloznaczna, Warszawa 1995

Giza T., Przygotowanie studentów do twórczej pracy pedagogicznej, Kielce 1999

Szuksta M., Mendel M., Współczesne tendencje w nauczaniu inspirowane metodami M. Montessori , C. Freineta, R. Steinerja, Płock 1995

Russakowska D., W stronę edukacyjnego dyskursu nowoczesności, Warszawa 1995

Gordon T., Wychowanie bez porażek, Warszawa 1997

Grupa „B” Przedmioty podstawowe (kształcenia ogólnego)

Kod: 05.7-3PES-B7-WKP1

Współczesne kierunki pedagogiczne /Contemporary Pedagogic Research/

Wykład: 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Krystyna Duraj-Nowakowa

Cele kształcenia: Wprowadzenie studentów w kulturę naukową pedagogiki przez ukazanie różnorodności i złożoności współczesnych kierunków, orientacji i nurtów pedagogicznych. Przygotowanie studentów do dostrzegania i samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych w działalności pedagogicznej. Opanowanie umiejętności krytycznej analizy, co ułatwi im poszukiwanie własnej pedagogiki (pedagogii) ze świadomością jej racjonalnych założeń i konsekwencji. Doprowadzenie do myślenia krytycznego i refleksyjnego, wzbogacania i tworzenia własnego, indywidualnego stylu działań pedagogicznych studentów.

Treści kształcenia: Główne nurty teoretyczne i metodologiczne w naukach o wychowaniu. Tożsamość pedagogiki w stanie tworzenia. Wybrane ideologie wychowawcze XX wieku. Kierunki rozwoju teorii i praktyki wychowawczej. Podstawowe antynomie w pedagogice. Postmodernistyczne perspektywy pedagogiki. Pedagogika alternatywna w XXI w. Główne idee i nurty w pedagogice emancypacyjnej. Pedagogika uciśnionych Paulo Freire'a. Podstawowe założenia pedagogiki radykalnej. Idea deskolaryzacji społeczeństwa I. Illicha. Pedagogika humanistyczna. Antypedagogika. Pedagogika feministyczna. Edukacja międzykulturowa. Szkoła tradycyjna a edukacja medialna i szkoła wirtualna. Nowe orientacje w pedagogice a nowe szkoły.

Literatura:

Gnitecki J., Palka S. (red.): Perspektywy i kierunki rozwoju pedagogiki, Kraków-Poznań 1999

Kwieciński Z. (red.): Alternatywy myślenia o/dla edukacji, Warszawa 2000

Kwieciński Z., Śliwerski B.: Pedagogika: podręcznik akademicki, Warszawa 2003

Matyjas B., Ratajek Z., Trafiałek E.: Orientacje i kierunki w pedagogice współczesnej (zarys problematyki), Kielce 1996 i wyd. nast.

Śliwerski B.: Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998 i wyd. nast.

Witkowski L.: Edukacja i humanistyka. Nowe konteksty humanistyczne dla nowoczesnych nauczycieli, Warszawa 2000.

Wołoszyn S.: Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku, Kielce 1996 i wyd. Nast.

Kod: 05.7-3PES-B8-PPO1

Pedagogika porównawcza /Comparative Pedagogy/

Wykład: 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ewa Kula

Celem kształcenia w pedagogice porównawczej jest przekazanie wiedzy z zakresu funkcjonowania współczesnych systemów edukacyjnych, ich przemian i reform szkolnictwa, przeprowadzanych głównie w II poł. XX wieku. Poprzez ich porównywanie i wartościowanie – ukazywanie roli oświaty w kształtowaniu i rozwoju kultury współczesnych społeczeństw. Analizowanie systemów oświatowych i pokazywanie głównych trendów ich rozwoju winno wzbogacać wiedzę studentów i krytycyzm w kontekście prowadzonej polityki oświatowej w Polsce.

Treści kształcenia. W trakcie zajęć omawiane są m.in. warunki funkcjonowania systemów edukacyjnych na świecie, ich rozwój, standardy i priorytety polityki oświatowej Unii Europejskiej, a wśród nich realizacja programów specjalnych (Socrates, Leonardo, Tempus). Ze względu na znaczenie Procesu Bolońskiego przedmiotem zajęć jest też powstawanie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (od 1988 roku). Wśród zagadnień szczegółowych na plan pierwszy wysuwa się system kształcenia nauczycieli w wybranych krajach oraz problemy polskiego systemu edukacyjnego na tle porównawczym.

Literatura:

Adamczyk M., Ładyżyński A.: Edukacja w krajach rozwiniętych, Stalowa Wola 1999

Pachociński R.: Pedagogika porównawcza. Podręcznik dla studentów, Białystok 1995

Pachociński R.: Oświata XXI wieku. Kierunki przeobrażeń, Warszawa 1999

Pachocinski R.: Współczesne systemy edukacyjne, Warszawa 2000

Delors J.: Edukacja. Jest w niej ukryty skarb, Raport dla UNESCO Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji, Warszawa 1998

Kod: 05.9-3PES-B9-PSP1

Pedagogika społeczna /Social Pedagogy/

Wykład: 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Elżbieta Trafiałek

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania różnych typów środowisk wychowawczych, ze społecznymi uwarunkowaniami funkcjonalności i dysfunkcji różnych obszarów społecznej aktywności; kształtowanie społecznego myślenia i rozumienia rangi społecznego dialogu.

Treści kształcenia: Zapoznanie z genezą, warunkami powstania pedagogiki społecznej w Polsce i na świecie. Przybliżenie sylwetek prekursorów oraz przedstawicieli nauki. Wyjaśnienie reguł metodologii pedagogiki społecznej i stosowania odpowiednich procedur badawczych w diagnozowaniu różnorodnych środowisk wychowawczych. Wprowadzenie do problematyki środowiskowych uwarunkowań procesów wychowawczych. Analiza warunków umożliwiających zaspokojenie potrzeb rozwojowych człowieka we wszystkich fazach życia i różnorodnych sytuacjach życiowych. Omówienie rozległych, pozainstytucjonalnych przestrzeni kształtujących osobowość oraz warunki bytu jednostek i grup społecznych, ze szczególnym wyeksponowaniem perspektywicznej roli środowiska lokalnego.

Literatura:

Kamiński A.: Funkcje pedagogiki społecznej, Warszawa 1980

Wroczyński R.: Pedagogika społeczna, Warszawa 1985

Lepalczyk I., Pilch T. (red.): Pedagogika społeczna, Warszawa 1995

Trafiałek E.: Środowiska społeczne i praca socjalna, Katowice 2001

Przeclawska A., Theiss W.: Pedagogika społeczna. Pytania o XXI wiek, Warszawa 1999

Kod: 05.6-3PES-B10-PRS1

Pedagogika resocjalizacyjna /Pedagogy of Correction/

Wykład: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Tadeusz Sakowicz

Cele kształcenia: przekazanie wiedzy na temat pedagogiki resocjalizacyjnej jako subdyscypliny pedagogiki specjalnej- podstawowe terminy, historia, zapoznanie z różnymi działami pedagogiki resocjalizacyjnej, zapoznanie ze zjawiskiem niedostosowania społecznego, jego etiologią i sposobami przeciwdziałania, zdobycie wiedzy na temat zasad działania placówek resocjalizacyjnych, omówienie psychospołecznych podstaw resocjalizacji, ukazanie podstawowych zasad wychowania resocjalizującego, oraz najnowszych metod oddziaływań resocjalizacyjnych w ramach resocjalizacji stacjonarnej i wolnościowej, przygotowanie studentów do umiejętnego prowadzenia działalności resocjalizacyjnej z wykorzystaniem zróżnicowanych form jej projektowania.

Treści kształcenia: zakres, zasady i metody wychowania resocjalizującego, rozwój resocjalizacji jako nauki, zjawisko niedostosowania społecznego- etiologia, objawy, uwarunkowania, sposoby terapii, psychopatia- uwarunkowania, sposoby resocjalizacji jednostek psychopatycznych, podstawowe instytucje resocjalizacyjne i wspomagające- podstawy prawne, zasady działalności, organizacja pracy wybranych placówek (Areszt Śledczy, Policyjna Izba Dziecka, Pogotowie Opiekuńcze, Zakład Karny, Sąd d.s. Rodzinnych i Nieletnich, MOPR, Zakład Poprawczy), resocjalizacja i profilaktyka w środowisku otwartym- rodzina zastępcza, kuratela sądowa, świetlice środowiskowe, resocjalizacja i terapia osób uzależnionych.

Literatura:

Pospiszyl K.: Psychopatia, Warszawa 2000

Pytka L.: Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne, Warszawa 2001

Lipkowski O.: Resocjalizacja, Warszawa 1976

Kalinowski M., Pełka J.: Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich, Warszawa 2003

Ostrihanska Z., Greczuszkin A.: Praca z indywidualnym przypadkiem w nadzorze rodzinnego kuratora sądowego, Lublin 1999

Kod: 12.9-3PES-B11-AU1

Auksologia

Wykłady: 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Andrzej Jopkiewicz

Cele kształcenia: Poszerzenie wiedzy studentów na temat głównych problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych i starszych oraz poznanie podstawowych zasad diagnostyki auksologicznej.

Treści kształcenia: Poznanie celów i zadań auksologii. Omówienie ważniejszych problemów zdrowotnych społeczeństwa polskiego, zagadnień zróżnicowania społecznego rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży w Polsce oraz tendencji przemian – jej przyczyn i skutków. Zaburzenia procesów wzrastania i dojrzewania oraz niektóre problemy zdrowotne okresu pokwitania. Metody kontroli i normy rozwoju dzieci i młodzieży, podstawowe zasady diagnostyki rozwoju oraz metody oceny rozwoju czynnościowego człowieka.

Literatura:

Doleżych B., Łaszczyca P. (red.), Biomedyczne podstawy rozwoju z elementami higieny szkolnej. Wyd. A. Marszałek, Toruń 2004.

Jopkiewicz A. (red.), Auksologia a promocja zdrowia. KTN, Kielce, t.1, 1997, t. 2, 2000, t. 3, 2004.

Jopkiewicz A., Suliga E., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. ITE, Radom-Kielce 2005.

Kopczyńska-Sikorska J. (red.), Diagnostyka rozwoju dzieci i młodzieży. „Biblioteka Pediatri” Nr 12. PZWL, Warszawa 1980.

Malinowski A., Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym. Uniwersytet

Zielonogórski, Zielona Góra 2004.

Mięsowicz I. (red.), Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości. Wyd. Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2001.

Wolański N., Kozioł R. (red.), Ocena rozwoju dzieci w zdrowiu i chorobie. PAN, Warszawa 1987.

Grupa „C” Przedmioty kierunkowe

Kod: 05.0-3PES-C12-PED2

Pedeutologia /Pedeutology/

Wykład: 5 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Wanda Dróżka

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z tradycyjną wiedzą o nauczycielu i zawodzie nauczycielskim oraz najnowszymi nurtami rozwijającej się refleksji pedeutologicznej; poznanie sytuacji nauczycieli w innych krajach, sposobów ich kształcenia i rozwoju w zawodzie; zrozumienie znaczenia zawodu nauczycielskiego oraz jego roli i pozycji w społeczeństwie i w kulturze; ukształtowanie świadomości oraz identyfikacji zawodowej studentów – kandydatów do zawodu nauczycielskiego; zainspirowanie do krytycznej refleksji społecznej oraz edukacyjnej; rozbudzenie refleksji nad etycznymi podstawami zawodu nauczycielskiego; poznanie trudności pracy zawodowej nauczycieli.

Treści kształcenia: przedmiot i problematyka pedeutologii, stan badań nad zawodem nauczyciela, obraz nauczyciela w myśli pedeutologicznej; tożsamość oraz filozofia zawodu, osobiste koncepcje pedagogiczne i wizje szkoły, edukacyjne wartości zawodu nauczyciela; rozwój zawodowy nauczyciela, problemy kształcenia nauczycieli, kompetencje pedagogiczne nauczycieli, motywy wyboru zawodu, awans zawodowy i doksztalcanie nauczycieli; pozycja społeczna nauczyciela, warunki życia i pracy nauczyciela, status społeczny, usytuowanie ekonomiczne, realia pracy zawodowej; etos zawodu nauczyciela, etyka pracy nauczyciela, etos osobowości nauczyciela, etos indywidualny nauczyciela; style pedagogiczne nauczycieli, pojęcie „styl pedagogiczny”, charakterystyka indywidualnych stylów pedagogicznych, styl pedagogiczny w doświadczeniu zawodowym nauczycieli; funkcje nauczyciela wynikające ze zmieniającej się filozofii edukacji.

Literatura:

Dróżka W.: Młode pokolenie nauczycieli. Studium autobiografii młodych nauczycieli polskich lat dziewięćdziesiątych, Kielce 1997

Dróżka W.: Nauczyciel. Autobiografia. Pokolenie. Studia pedeutologiczne i pamiętnikoznawcze, Kielce 2002

Dróżka W., Gołębiowski B.: Współczesne zagadnienia zawodu nauczyciela, Kielce 1995

Kotusiewicz H., Kwiatkowska, Zaczyński W.: Pedeutologia badania i koncepcje logiczne, Warszawa 1993

Legowicz J.: O nauczycielu - filozofia nauczyciela i wychowania, Warszawa 1975

Kod: 05.9-3PES-C13-MPWO2

Metodyka pracy wychowawczo-opiekuńczej / Methodology of Educational and Guardian Work/

Ćwiczenia: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Jolanta Biała

Cele kształcenia: Rozpoznawanie potrzeb w zakresie organizowania wychowania opiekuńczego w rodzinie i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w środowisku lokalnym.

Doskonalenie metod, treści, form pracy opiekuńczo-wychowawczej w szkole i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dobór zadań pracy w zakresie samodoskonalenia i samokształcenia kadry zatrudnianej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Umiejętność wiązania teorii z praktyką w zakresie formułowania wniosków do pracy wychowawczej. Ocena efektów pracy

opiekuńczo-wychowawczej. Prognoza działalności wychowawczej w instytucjonalnych i rodzinnych formach opieki nad dzieckiem.

Treści kształcenia: Przedmiot i zadania metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej. Formy i metody opieki nad dzieckiem. Struktura organizacyjna zespołu wychowanków i wychowawców. Zasady tworzenia grup wychowawczych w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Właściwości kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą i zespołem pedagogicznym placówki. Wybrane problemy modelu placówki opiekuńczo-wychowawczej. Podstawy materialne placówki opiekuńczo-wychowawczej a jej zadania w zakresie pomocy materialnej dla dzieci i młodzieży. Zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej w zakresie rozwoju umysłowego i organizacji nauki szkolnej dzieci. Placówka ośrodkiem życia kulturalnego wychowanków. Znaczenie tradycji w życiu i działalności wychowanków. Przyczyny stosowania przemocy nad dzieckiem w rodzinie i formy pomocy instytucjonalnej wobec dziecka krzywdzonego w środowisku rodziny. Społeczny program działania. Przyczyny konfliktów pomiędzy rodzicami i dziećmi. Metody rozwiązywania konfliktów. System opiekuńczo-wychowawczy szkoły. Zagrożenia rozwojowe dziecka w szkole. Współczesne uwarunkowania systemu opieki nad dzieckiem w Polsce i środowisku lokalnym dziecka. Planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej. Metody poznawania wychowanków warunkiem skutecznej pracy wychowawczej. Wybrane problemy pracy wychowawczej z uczniem nieprzystosowanym społecznie w klasie szkolnej. Bezdomność jako zjawisko społeczne. Zadania instytucji środowiskowych i organizacji rządowych w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

Literatura:

Dąbrowski Z.: Wprowadzenie do metodyki opieki i wychowania w domu dziecka, Warszawa 1995

Pomykało W. (red.): Encyklopedia Pedagogiczna, Warszawa 1993

Matyjas B. (red.): Formy pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym, t. I i II, Kielce 2002

Kamińska U.: Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w instytucjonalnych i rodzinnych formach opieki, Katowice 2002

Maksymowicz A.: Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, Olsztyn 1985

Kolankiewicz M. (red.): Zagrożone dzieciństwo. Rodzinne i instytucjonalne formy opieki nad dzieckiem, Warszawa 1998

Kod: 05.9-3PES-C14-DP2

Diagnostyka pedagogiczna /Pedagogic Diagnostics/

Wykład 10 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz, dr Ewa Szumilas

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z teoretycznymi podstawami diagnostyki pedagogicznej; zapoznanie z wybranymi przykładami zastosowania w praktyce diagnostycznej koncepcji i procedur diagnozowania; uświadomienie złożoności metodologii diagnozowania pedagogicznego, rozwijanie postawy badawczej studiujących i umiejętności organizowania warsztatu diagnostycznego; wprowadzenie w zakres podstawowych pojęć specyficznych dla diagnostyki pedagogicznej, biegłości posługiwania się nimi w różnych formach komunikacji; praktyczne poznanie narzędzi i technik stosowanych w procesie diagnostycznym; przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie metodyki diagnozowania, w celu poszukiwania twórczych rozwiązań w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi; rozbudzenie w studiujących racjonalnej ciekawości procesów diagnozowania jako postawy do podejmowania własnej aktywności badawczej w pracy pedagogicznej.

Treści kształcenia: rozwój diagnostyki pedagogicznej w ujęciu historycznym; teoretyczne podstawy diagnozy pedagogicznej; metodologię diagnozowania pedagogicznego; problemy opiekuńczo-wychowawcze, resocjalizacyjne i terapeutyczne; uwarunkowania potrzeb człowieka; etykę procesu diagnostycznego.

Literatura:

Ablewicz K., Hermeneutyczno-fenomenologiczna perspektywa badań w pedagogice, Kraków 1994

Gnitecki J., Zarys metodologii badań w pedagogice empirycznej, Zielona Góra 1993
Goriszowski W. (red.), Badania pedagogiczne w zarysie, Warszawa 1994
Nowak S., Metody badań socjologicznych, Warszawa 1965
Stachyra J., Wybrane metody diagnostyczne w surdopsychologii, Lublin 1995

Kod: 13.9-3PES-C15-EE1

Edukacja ekologiczna / Ecological Education/

Wykłady 10 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele kształcenia: rozwój świadomości i troski o środowisko, odpowiedzialności za swoje postępowanie, poszerzenie wiedzy z zakresu ekologii, rozwój niezbędnych umiejętności podejmowania działań w zakresie ochrony środowiska, kształtowanie umiejętności formułowania rzeczowych opinii opartych na analizie materiału dowodowego oraz oceny przyszłości, zrozumienie potrzeby zrównoważonego rozwoju, dostrzeganie związków pomiędzy osobistym, społecznym i środowiskowym wymiarem edukacji, wykorzystanie środowiska jako źródła wiedzy i rozwoju wszechstronnych umiejętności, dostrzeganie środowiska jako źródła nieograniczonych możliwości uczenia się.

Treści kształcenia: Międzynarodowe rekomendacji ekologicznej. Ekologia jako filozofia i sposób na życie. Założenia ekofilozofii. Degradacja przyrody nieożywionej – problemy lokalne i globalne. Zagrożenia dla żywych zasobów Ziemi. Kształtowanie świadomości ekologicznej. Skuteczność i sprawność procesu edukacyjnego dla podnoszenia świadomości ekologicznej.

Literatura:

Aleksandrowicz J., Sumienie ekologiczne, Warszawa 1988
Bonenberg K., Etyka środowiskowa, założenia i kierunki, Ossolineum 1992
Cichy D., Przygotowanie młodzieży do ochrony i kształtowania środowiska, Warszawa 1984
Domka L., Kryzys środowiska a edukacja dla ekorozwoju, Poznań 1996
Kalinowska A., Ekologia – wybór przyszłości, Warszawa 1992

Kod: 12.7-3PES-C16-PZSS1

Promocja zdrowia w szkole i środowisku

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia– dr Bożena Zawadzka

Cele kształcenia: Zwiększenie zainteresowania studentów sprawami zdrowia oraz wspierania ich działań w zakresie: identyfikowania własnych problemów zdrowotnych oraz ich rozwiązywania, doskonalenia własnego zdrowia i rozwoju osobistego i społecznego), ochrony zdrowia innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska fizycznego i społecznego.

Treści kształcenia: Pojęcie zdrowia. Główne problemy zdrowotne – sposoby zapobiegania. Edukacja zdrowotna – podstawy teoretyczne i metodyczne. Promocja zdrowia. Higiena osobista i otoczenia. Bezpieczeństwo – zapobieganie wypadkom, urazom i zatruciom. Zdrowe żywienie. Zdrowie psychiczne – wybrane aspekty. Używanie substancji psychoaktywnych.

Literatura:

Charzyńska-Gula M., (red.), Środowiskowy program wychowania zdrowotnego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, Lublin 1997
Demel M., Pedagogika zdrowia, Warszawa 1980
Wojnarowska B., Sokołowska M., Jak stworzymy szkołę promującą zdrowie, Warszawa 1993
Wojnarowska B., Zdrowie i szkoła, Warszawa 2000
Karski J. B., Promocja zdrowia, Warszawa 1995

Kod: 05.0-3PES-C17-ME1

Media w edukacji / Media in Education/

Konwersatoria: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Stefan Krawczyk

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z zasadami działania i obsługą stosowanych w dydaktyce środków technicznych, wskazanie technik posługiwania się tymi środkami w procesie dydaktycznym, informowanie studentów o istniejących już nowych mediach, a niespotykanych jeszcze w naszych szkołach i placówkach oświatowych, wykazanie możliwości komputera multimedialnego w procesie dydaktycznym, zaznajomienie studentów z różnymi technikami wykonywania materiałów dydaktycznych do prezentacji wizualnej i audiowizualnej ze szczególnym uwzględnieniem techniki cyfrowej.

Treści kształcenia: Prezentacja w procesie komunikowania. Metody i sposoby rejestracji dźwięku: analogowy (magnetyczny i mechaniczny) i cyfrowy (płyta CD i MiniDisc). Analogowy system rejestracji sygnału telewizyjnego (VHS, SVHS, Hi-8). Cyfrowe systemy rejestracji sygnału telewizyjnego (mini DV, digital-8, DVD, DVD+RW). Cyfrowy zapis obrazu statycznego w komputerze (foto-CD) i fotograficznym aparacie cyfrowym (karta pamięci Memory Stick, SD, CF). DVD - cyfrowy zapis audio-video o wysokich parametrach rozdzielczości. Kino domowe - Dolby Prologic, Dolby Digital, DTS. Projektory multimedialne - LCD, DLP, CRT. Komputer multimedialny do realizacji materiałów dydaktycznych (montaż nieliniowy wideo, prezentacje audiowizualne, projektowanie i drukowanie foliogramów).

Literatura:

Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., Edukacja medialna, Toruń 2002

Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Warszawa 1999

Łasiński G., Sztuka prezentacji, Poznań 2000

Bogaj A., Kwiatkowski S.M., Infrastruktura medialna szkół, Warszawa 2000

Kwartalnik "Edukacja medialna"

Kod: 05.9-3PES-C18-DEP2

Diagnoza i ewaluacja w pracy szkoły

Ćwiczenia: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mariola Wojciechowska

Cele kształcenia: Wspieranie rozwoju teorii i praktyki diagnozy w pracy nauczyciela oraz nabycie umiejętności w zakresie diagnostyki szkolnej przez słuchaczy, rozumienie znaczenia ewaluacji jako integralnego elementu procesu nauczania-uczenie się.

Treści kształcenia: Diagnozy edukacyjne w rozwoju kompetencji nauczyciela w dobie reform oświatowych. Teoretyczne podstawy diagnozy. Diagnoza jako kategoria ogólnometodologiczna wykorzystywana zarówno przez teorię jak i praktykę. Trzy podstawowe elementy diagnozy pedagogicznej: rozpoznawanie zjawiska, ocena zjawiska pod kątem przyjętych standardów i prognoza rozwoju. Metody i techniki diagnozowania edukacyjnego. Ewaluacja w planowaniu pracy placówki oświatowej. Istota i znaczenie ewaluacji wewnętrznej i ewaluacji zewnętrznej. Planowanie działań ewaluacyjnych: etapy procesu planowania ewaluacji, konceptualizacja ewaluacji, ustalenia kontraktowe, ustalenia planu proceduralnego i organizacyjnego, sposoby publikowania wyników ewaluacji. Projektowanie procesu ewaluacji: formułowanie pytań kluczowych, kryteria ewaluacji, metody badawcze, określenie próby badawczej, monitorowanie danych, tworzenie raportu końcowego.

Literatura:

Korporowicz R. (red.), Ewaluacja w edukacji. Warszawa 1997

Lewowicki T., Współczesne wyzwania wobec diagnostyki edukacyjnej-przemiany teleologii oświatowej i pojmowania pedagogiki a szansa rozwoju diagnostyki. (w:) Perspektywy diagnostyki edukacyjnej (red. Niemierko B., Kowalik E.). Gdańsk 1998
Niemierko B., Kowalik E. (red.), Perspektywy diagnostyki edukacyjnej. Gdańsk 1998
Mizerek H., Ewaluacja w szkole. Olsztyn
Ewaluacja wdrażania reformy systemu edukacji. Materiały seminaryjne. Program Phare-Smart. Warszawa 1999
Sołtys D., Szmigiel M., Doskonalenie kompetencji nauczyciela w zakresie diagnozy edukacyjnej. Kraków 1999

Grupa „D” Przedmioty specjalizacyjne

Kod: 05.9-3PES-D19-NWCZ2

Nowe koncepcje w pedagogice wczesnoszkolnej

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Lidia Pawelec

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów wybranymi zagadnieniami traktującymi o nowych tendencjach w pedagogice wczesnoszkolnej. Ukazanie związków współczesnych strategii w nauczaniu początkowym z tradycją edukacyjną.

Treści kształcenia: Wprowadzenie do współczesnych teorii nowych tendencji w pedagogice wczesnoszkolnej. Różnorodność teoretycznych interpretacji zagadnień związanych z funkcjonowaniem dydaktycznym i organizacyjnym nauczania na poziomie klas I_211; III szkoły podstawowej. Omówienie istoty takich zjawisk jak: integracja, uczenie się współpracy, wspieranie rozwoju osobowości ucznia, motywacyjnych funkcji kształcenia i mechanizmów warunkujących skuteczność kształcenia.

Literatura:

Duraj-Nowakowa K., Integrowanie edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 1998

Moroz H.(red.), Edukacja zintegrowana w reformowanej szkole, Kraków 2001

Misiorna E. i inni, Integracja w edukacji wczesnoszkolnej, Poznań 1997

Pelczar H., Teoretyczne i praktyczne aspekty integracji kształcenia w nauczaniu początkowym, Rzeszów 1990

Kod: 05.9-3PES-D20-NPRZ1

Nowe koncepcje w teorii i praktyce wychowania przedszkolnego

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Elżbieta Zyzik

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami nowych tendencji w pedagogice przedszkolnej. Ukazanie zależności między postępowaniem w dziedzinie nauk pedagogiczno-pedagogicznych a dorobkiem praktyki na szczeblu wychowania przedszkolnego.

Treści kształcenia: Istota humanistycznego wymiaru pedagogiki przedszkolnej. Podmiotowość w edukacji przedszkolnej. Ocena funkcjonowania placówek przedszkolnych z uwzględnieniem pozytywnych i negatywnych aspektów pracy pedagogicznej przedszkola. Analiza nowoczesnych metod pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym (ze szczególnym uwzględnieniem metody I. Majchrzak, C. Freineta, W. Sherborne, W. Steinera, M. Montessori). Omówienie istoty edukacji ekologicznej, znaczenia mowy komunikatywnej i sposobów jej rozwijania. Założenia pracy pedagogicznej przedszkoli integracyjnych oraz funkcjonowanie dzieci niepełnosprawnych w przedszkolnej grupie integracyjnej. Umiejętność tworzenia scenariuszy zajęć z wykorzystaniem

nowoczesnych metod pracy pedagogicznej.

Literatura:

- Guz S., Edukacja przedszkolna w okresie przemian, Warszawa 1996
Sherborne W., Ruch rozwijający dzieci, Warszawa 1996
Szuksa M., Mendel M., Współczesne tendencje w nauczaniu inspirowane metodami M. Montessori, C. Freineta, R. Stainera, Płock 1995
Bogaczka J., Wychowanie i nauczanie integracyjne, Warszawa 1994
Cyrański Cz., Moje 6 lat, Kielce 2001
Łada-Grodzicka A., ABC sześciolatka, Warszawa 1999
Rodak H., Nawrocka D., Poradnik dla pedagogów, logopedów i rodziców dzieci z trudnościami w porozumieniu się, Warszawa 1995

Kod: 08.9-3PES-D21-NLIT2

Nowe tendencje w literaturze dziecięcej

Ćwiczenia 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Małgorzata Borowiec

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z najnowszymi zmianami w literaturze dla dzieci i młodzieży. Rozbudzanie potrzeb systematycznego obcowania z literaturą. Wyeksponowanie funkcji psychologicznej i terapeutycznej utworów dla dzieci.

Treści kształcenia: Edytorstwo i popularyzacja literatury dla dzieci: nowe formy edytorskie książek, ilustracja i jej funkcja. Nowatorstwo we współczesnej poezji dla dzieci: zmiany w kreacji podmiotu, w zakresie języka i weryfikacji, nowatorskie środki wyrazu.

Terapeutyczne funkcje literatury na przykładzie baśni i bajek terapeutycznych: cechy bajek i ich wykorzystanie, baśnie literackie i literatura fantasty. Nowe tendencje w prozie o tematyce społeczno-obyczajowej: zmiany w zakresie tematyki (alkoholizm, narkomania, błędy pedagogiczne rodziców, przemoc, choroba, starość, dojrzewanie i procesy urbanizacyjne), nowa kreacja bohatera i narratora, zmiany w sposobach prezentacji świata przedstawionego utworu: dwudzielność narracji, ujęcia paraboliczne, wykorzystanie dziennikarskich form przekazu, synkretyzm gatunków. Nowe tematy i formy w rozwoju prozy o tematyce podróźniczo-przygodowej: nowe tematy (wulkanologia, wymarłe cywilizacje i kultury, przemiany w krajach trzeciego świata), zmiany w kreacji narratora, wykorzystanie reportażu pamiętnika, listu, kroniki, felietonu, synkretyzm.

Literatura:

- Kątny M., Literatura popularnonaukowa dla dzieci i młodzieży, Kielce 1998
Frycie S., Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970, cz. II, Warszawa 1984
Molicka M., Bajkoterapia, Poznań 2002
Kątny M., Problematyka obyczajowa w powojennej prozie dla dzieci, Kielce 1985
Gwadera M., Sekretoterapia, „Guliwer” 2004 nr 2

Kod: 05.9-3PES-D23-EPL1,2

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji polonistycznej /Integrated Primary School Education in Polish Education/

Wykład 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Irena Stańczak, dr Elżbieta Zyzik

Cele kształcenia: Efektywne uczenie się, rozwiązywanie problemów poznawczych i realizacyjnych, współdziałanie i praca w grupie, zapoznanie z wiedzą metodyczną, dotyczącą edukacji polonistycznej. Podstawowym założeniem przedmiotu jest oparcie kształcenia na aktywności i samodzielności studenta w poszerzaniu wiedzy oraz na jego naturalnej ciekawości i twórczości (kreatywności). Kształcenie studenta w zakresie edukacji polonistycznej pojmujemy

jako proces inspirowania i wspierania rozwoju jednostki przy określonych celach, bardziej lub mniej akceptowanych.

Treści kształcenia: posiadanie szerokiego zakresu wiedzy metodycznej dotyczącej edukacji polonistycznej zgodnie z zakresem treści programowych, stosowanie poznawczych strategii i toków metodycznego postępowania w pracy z uczniami klas I-III, umiejętność wykorzystywania technik efektywnego uczenia się przez studenta, umiejętność planowania i organizowania własnej pracy metodycznej z zespołem uczniowskim, umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji (w tym z Internetu), umiejętność oceniania własnej pracy (samoocena), umiejętność dostrzegania, określania i rozwiązywania sytuacji problemowych, przewidywanie skutków działań własnych, umiejętność działania na rzecz innych i współorganizowania pracy w grupie, umiejętność publicznego występowania, umiejętność wykorzystywania narzędzi usprawniających przekaz.

Literatura:

Jakubowicz A., Lenartowska K., Plenkiewicz M., Czytanie w początkowych latach edukacji, Bydgoszcz 1999

Kida J., Hadała, Dyka F., Koncepcje metodyczne pracy z lekturami w klasach I-III, Rzeszów 2000

Kołodziejska I., Teatrzyk dla klas młodszych, Płock 1997

Cieszyńska J., Nauka czytania krok po kroku, jak przeciwdziałać dysleksji, Kraków 2001

Węglińska M., Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Kraków 1997

Kod: 13.9-3PES-D23-EPS1

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji przyrodniczo-społecznej /

Wykład 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna z treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele: Zapoznanie studentów z ideą współczesnego kształcenia przyrodniczo-społecznego uczniów na etapie edukacji wczesnoszkolnej.

Treści kształcenia: Miejsce edukacji przyrodniczo-społecznej w zintegrowanym systemie edukacji początkowej, zagadnienia przyrodnicze i społeczne płaszczyzną integracji treści i metod kształcenia. Cele, zadania, treści kształcenia przyrodniczo-społecznego na poziomie edukacji wczesnoszkolnej. Zasady edukacji przyrodniczej. Metody edukacyjne, formy organizacyjne, środki dydaktyczne wykorzystywane w edukacji przyrodniczej uczniów klas początkowych.

Kształtowanie pojęć z zakresu edukacji przyrodniczej i społecznej. Kształtowanie umiejętności uczniów dotyczących poznawania otaczającego świata. Rozwijanie aktywności uczniów. Znaczenie pracy badawczej w rozwijaniu myślenia uczniów.

Literatura:

Gutowska H.\red.\ "Środowisko społeczno-przyrodnicze w klasach I - III. Książka przedmiotowo-metodyczna", Warszawa 1989

Frączakowiec E., J. "Edukacja ekologiczna uczniów klas I -III", Ofic. Wyd. TUVEX, Pabianice 1993

Paśko I. "Kształtowanie postaw proekologicznych uczniów klas I - III szkół podstawowych", Kraków 2003

Zioło I. "Edukacja środowiskowa na poziomie nauczania zintegrowanego, Kraków 200

Kod: 03.2-3PES-D23-MUZ1

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji muzycznej /Integrated Primary School Education in Musical Education/

Ćwiczenia: 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Szypułowa

Cele kształcenia: przedmiotem jest nabycie przez studentów umiejętności dydaktycznych do prowadzenia zajęć muzycznych w przedszkolu oraz klasach wczesnoszkolnych.

Treści kształcenia: obejmują podstawy teoretyczne wychowania muzycznego ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych systemów edukacji muzycznej: Z. Kodalya, E. Jagues – Dalcroze a i K. Orffa oraz ich integracyjnych funkcji w kształtowaniu i wychowaniu. Zagadnienia metodyczne obejmują charakterystykę pięciu rodzajów aktywności muzycznej (śpiew, gra na szkolnych instrumentach muzycznych, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, tworzenie muzyki, percepcja muzyki), organizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego (gry dydaktyczne) oraz planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej (scenariusze, projekty, konspekty, programy).

Literatura:

- Nauczanie muzyki w klasach wczesnoszkolnych, Zarys metodyki nauczania początkowego, t. VI, pod red, I. Szypułowej, Kielce 1988
Chyła-Szypułowa I., Muzyka w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, [w:] Kwartalnik ISME 2003, nr 1-2-3, s. 36-42
Pękala A., Idee wychowania muzycznego w polskiej myśli pedagogicznej, Częstochowa 2001
Szypułowa I., Pieśń szkolna – jej teoria, historia oraz miejsce w repertuarze edukacyjnym polskiego szkolnictwa XIX i XX wieku, Kielce 1994
Jankowski W., Wychowanie muzyczne w szkole ogólnokształcącej, 1970

Kod: 11.1-3PES-D23-EMT1,2

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji matematycznej /Integrated Primary School Education in Mathematical Education/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Kopeć

Cele kształcenia: wyrobienie umiejętności samodzielnego planowania, organizowania oraz kontrolowania efektów uczenia się matematyki w klasach początkowych z uwzględnieniem aktualnych poglądów na matematykę szkolną i jej nauczanie, współczesnych teorii dydaktycznych i psychologicznych przy respektowaniu indywidualnych różnic między dziećmi oraz różnic w stylu uczenia się, możliwości integrowania kształcenia matematycznego z innymi treściami. Poznanie teorii oraz zasad umożliwiających krytyczną analizę aktualnie funkcjonujących programów nauczania, ocenę szkolnych podręczników, pomocy dydaktycznych do klas początkowych oraz materiałów metodycznych.

Treści kształcenia: przegląd współczesnych teorii dydaktycznych i psychologicznych dotyczących nauczania początkowego matematyki, operacyjny charakter matematyki i czynnościowe jej nauczanie, analiza czynności konkretnych, wyobrażonych i abstrakcyjnych, heurystyczny plan czynności w metodzie czynnościowej, kształtowanie pojęć matematycznych zgodnie z koncepcją czynnościowego nauczania, koncepcją P. van Hiele i J. Brunera, aktywność matematyczna dziecka w procesie uczenia się matematyki, trudności w uczeniu się matematyki. Integracja kształcenia matematycznego z innymi treściami nauczania, zadania tekstowe, ich klasyfikacja i metody rozwiązania. Pojęcie równania i nierówności w wielopoziomowym schemacie metody czynnościowej, metody rozwiązywania równań na poziomie początkowym. Liczby naturalne, wieloaspektowość liczb naturalnych. Kształtowanie pojęć geometrycznych na poziomie początkowym. Diagnostowanie osiągnięć uczniów, ewaluacja.

Literatura:

- Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specjalnymi trudnościami uczenia się matematyki, Warszawa 1994
Gruszczyk-Kolczyńska E., Dlaczego dzieci nie potrafią się uczyć się matematyki, Warszawa 1999
Semadeni Z.(red.), Nauczanie początkowe matematyki, Warszawa, t. 1, 1981, t. 2, 1984, t. 3, 1985, t. 4, 1988
Siwek H., Czynnościowe nauczanie matematyki, Warszawa 1998
Treliński G., Kształcenie matematyczne w klasach początkowych, Kielce 1995

Kod: 05.9-3PES-D24-MTP1

Metody terapii pedagogicznej

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z teoretycznymi podstawami trudności w uczeniu się dzieci i młodzieży, zapoznanie z wybranymi przykładami zastosowania w praktyce metod pracy z dzieckim z deficytami rozwojowymi, wprowadzenie w zakres podstawowych pojęć specyficznej pracy terapeutycznej, biegłości w posługiwaniu się nimi w różnych formach komunikacji, praktyczne poznanie narzędzi i technik stosowanych w procesie pracy terapeutycznej.

Treści kształcenia: Trudności w uczeniu się występujące u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Terapia pedagogiczna dzieci. Przegląd kierunków i zasad prowadzenia pracy terapeutycznej z dzieckiem mającym trudności w uczeniu się (wg różnych autorów: M. Bogdanowicz, E. Gruszczyk-Kolczyńskiej, B. Zakrzewskiej, T. Gąsowskiej i in.). Diagnoza i obserwacja pedagogiczna. Organizacja pracy terapeutycznej. Usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych dzieci dyslektycznych. Zasady pracy korekcyjno-kompensacyjnej.

Literatura:

Gąsowska T., Pietrzak-Stępkowska Z., Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu, Wraszwa 1994

Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1989

Kephart N. Dziecko opóźnione w nauce szkolnej, Warszawa 1970

Nartowska Natowska., Opóźnienia i dysharmonie rozwoju dzieci, Warszawa 1980

Sękowska Z., Pedagogika specjalna, Warszawa 1982

Siek S., Treningi relaksacyjne, Warszawa 1990

Formy arteterapii

Przedmioty do wyboru: /dwa/ /Courses to select /two//

- Muzykoterapia /Music Therapy/
- Plastyka w terapii /Fine Arts in Therapy/
- Terapia i rekreacja ruchowa /Physical Therapy and Recreation/
- Biblioterapia / Bibliotherapy/

Kod: 03.2-3PES-D25-WM2

Muzykoterapia /Music Therapy/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Izabela Dębicka

Cele kształcenia: Przyswojenie elementarnych wiadomości z zakresu teoretycznych podstaw muzykoterapii jako zasadniczy warunek świadomej, ukierunkowanej i efektywnej pracy terapeutycznej z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, opanowanie podstaw metodycznych z zakresu stosowania muzykoterapii na zajęciach muzycznych w przedszkolach i klasach I-III szkoły podstawowej, stałe usprawnianie warsztatu pracy terapeutycznej, kształtowanie wśród studentów wybranych cech osobowości, umiejętności i postaw niezbędnych w pracy terapeutycznej

Treści kształcenia: Muzykoterapia w terapii pedagogicznej – ogólne założenia teoretyczne. Znaczenie terapii muzyką w profilaktyce zdrowotnej oraz usprawnianiu psychoruchowym dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z różnymi definicjami rozwojowymi.

Metodyka prowadzenia muzykoterapii na zajęciach muzycznych w szkołach i przedszkolach

Literatura:

Janiszewski M., Muzyka w profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji, Łódź 1998

Kierył M., Mobilna rekreacja muzyczna, Warszawa 1995

Kuński H., Janiszewski M., Muzykoterapia w promowaniu zdrowia, Łódź 1998

Lewandowska K., Muzykoterapia dziecięca, Gdańsk 1996

Kod: 03.1-3PES-D25-WP2

Plastyka w terapii /Fine Arts in Therapy/

Ćwiczenia 15godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Anna Stawecka

Cele kształcenia: Przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach początkowych szkoły podstawowej oraz zapoznanie ich z podstawami arteterapii przez plastykę. Przygotowanie to powinno obejmować rozwój twórczych zdolności i sprawności manualnych przyszłych nauczycieli oraz wdrożenie ich do właściwego postępowania zarówno z dziećmi rozwijającymi się prawidłowo, jak i wykazującymi różnego rodzaju zaburzenia zachowania i trudności w nauce.

Treści kształcenia obejmują następujące zagadnienia: metodyka zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach początkowych, psychologia twórczości plastycznej dzieci, wybrane zagadnienia z teorii i historii sztuk plastycznych i arteterapii, działalność plastyczna w zakresie podstawowych dziedzin plastyki (rysunku, malarstwa, rzeźby, grafiki, scenografii), podstawowe techniki stosowane w arteterapii przez plastykę.

Literatura:

Gloton R., Cero C., Twórcza aktywność dziecka, Warszawa 1985

Lowenfeld V., Brittain W. L., Twórczość a rozwój umysłowy dziecka, Warszawa 1997

Oster G. D., Gould Twórczość., Rysunek w psychoterapii, Gdańsk 2001

Piszczek M., Terapia zabawą terapia przez sztukę, Centrum Metodyczne Pomocy psychologiczno – Pedagogicznej, Warszawa 2002

Popek S.(red.), Metodyka zajęć plastycznych w klasach początkowych, Warszawa 1987

Popek S., Analiza psychologiczna twórczości plastycznej dzieci i młodzieży, Warszawa 1985

Kod: 16.1-3PES-D25-WT2

Terapia i rekreacja ruchowa /Physical Therapy and Recreation/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Magdalena Lelonek

Cele kształcenia: Ukazanie roli, miejsca gier i zabaw ruchowych oraz innych form aktywności w realizacji zadań służących zdrowiu, rozwijania sprawności i doskonaleniu utylitarnych form ruchu. Wyposażenie studentów w taki zasób zabaw, gier, ćwiczeń, by spełniały funkcję usprawniającą, informacyjną, wzorotwórczą i hedonistyczno-rekreacyjną. Wskazanie potrzeby i możliwości wykorzystania różnorodnych form ruchowych w zajęciach pozalekcyjnych, pozaszkolnych w korektywie i rekreacji. Opanowanie podstawowych wiadomości dotyczących metodyki, systematyki i organizacji zajęć korekcyjnych oraz rekreacyjnych.

Treści kształcenia: Wybrane zagadnienia z korekcji wad postawy. Znaczenie ćwiczeń ruchowych w redukcji zaburzeń i dysharmonii rozwojowych. Wspomaganie, stymulowanie i korygowanie rozwoju ucznia poprzez aktywny udział w różnych formach zajęć ruchowych. Przykłady gier i zabaw stymulujących harmonijny rozwój i sprawność psychomotoryczną oraz doskonalących umiejętności utylitarne. Przykłady zabaw i form tanecznych wyzwalających ekspresję twórczą, kształtujących poczucie rytmu, harmonię i estetykę ruchu. Zdrowotno-wychowawcze funkcje śródlekcyjnego i międzylekcyjnego wypoczynku. Pozalekcyjne i pozaszkolne formy rekreacji ruchowej.

Literatura:

Bielski J., Wychowanie fizyczne w klasach I-III. Etap I. Kształcenie zintegrowane, Warszawa 1998

Bondarowicz M., Zabawy, gry na cztery pory roku-lato, jesień, zima, wiosna, Warszawa 1996
Kutzner-Kozińska M, Włażnik K., Gimnastyka korekcyjna dla dzieci 6-10 letnich, Warszawa 1988
Sulisz S., Wychowanie fizyczne w kształceniu zintegrowanym, Warszawa 2000
Trześniowski R., Gry i zabawy ruchowe, Warszawa 1997

Kod: 08.9-3PES-D25-WB2

Biblioterapia /Bibliotherapy/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Barbara Borowiec

Cele kształcenia: Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności służące: wykorzystaniu literatury w celu ukształtowania właściwych postaw wobec choroby, niepełnosprawności, podniesienia poczucia własnej wartości u wychowanków, pomaganiu dzieciom i ludziom zdrowym poprzez odpowiednio dobrane teksty w rozwiązywaniu różnych problemów natury psychologicznej, społecznej, ekonomicznej czy socjalnej traktowanych jako wyzwanie. a nie zagrożenie, korygowaniu zaburzonych relacji w rodzinach, grupach rówieśniczych, środowiskach, uczeniu autorefleksji i szacunku dla cierpienia i nieszczęścia innych, kształtowaniu postaw opiekuńczych wobec młodszych, słabszych i ludzi starych, wdrażaniu do samokształcenia w zakresie poszukiwania nowych rozwiązań w pracy biblioterapeutycznej i wzbogacania znajomości literatury pięknej podejmującej tematykę choroby, niepełnosprawności, nieprzystosowania społecznego itp.

Treści kształcenia: Teoretyczne podstawy biblioterapii. Organizacja i przebieg procesu biblioterapeutycznego. Realizacja wybranych modeli postępowania i programów w pracy z dziećmi chorymi. Terapeutyczne oddziaływanie literatury. Poezja dla dzieci i młodzieży i jej miejsce w biblioterapii na przykładzie twórczości J. Brzechwy, J. Tuwima, ks. J. Twardowskiego, D. Wawiłow i H. Poswiatowskiej.

Literatura:

Borecka I., Biblioterapia nowa szansa książki, Olsztyn 1992

Borecka I., Ippold L., Co czytać by łatwiej radzić sobie w życiu czyli wprowadzenie do biblioterapii,

Borecka I., Biblioterapia. Teoria i praktyka, Warszawa 2001

Mamot B., Problemy osób niepełnosprawnych w literaturze polskiej i zagranicznej, Toruń 1989

Molicka M., Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii, Poznań 2002

Kod: 05.6-3PES-D26-MDR2

Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej i dynamizującej rozwój /Methodology of Corrective-Compensatory Work/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz

Cele kształcenia: przygotowanie studentów do pracy z uczniem przejawiającym specyficzne trudności w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności szkolnych; rozbudzenie w studiujących ciekawości do poszukiwania swoich metod oddziaływań korekcyjno-wyrównawczych w procesie wychowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie poszukiwania i odkrywania nowych rozwiązań w pracy z podopiecznym przejawiającym specyficzne trudności w uczeniu się.

Treści kształcenia: teoretyczne podstawy oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, cele i zasady, metody i formy pracy oraz charakterystykę organizacji i prowadzenia zajęć, zadania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, warsztat pracy korekcyjno-kompensacyjnej, wybrane metody i ćwiczenia stosowane w pracy z uczniem z

deficytami usprawniające podstawowe funkcje percepcyjno-motoryczne, planowanie i projektowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Literatura:

Czajkowska I, Herda K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, Warszawa 1996

Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1994

Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1995

Pileccy W. i J.(red.), Stymulacja psychoruchowego rozwoju dzieci o obniżonej sprawności umysłowej, Kraków 1995

Szurmiak M., Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1987

Kod: 12.9-3PES-D27- TLOG2

Terapia logopedyczna /Logopaedics Therapy/

Ćwiczenia: 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Alicja Giermakowska, mgr Izabela Antos

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu norm, wszelkich odstępstw i ich przyczyn w rozwoju językowym dziecka, wyposażenie studentów w umiejętności rozpoznawania symptomów nieprawidłowego rozwoju oraz podjęcia skutecznych oddziaływań profilaktycznych i stymulujących rozwój sprawności językowej j u dziecka.

Treści kształcenia: Istota języka i mowy – aspekt społeczny, psychologiczny i psycholingwistyczny; Kompetencja językowa i komunikacyjna; Rozwój sprawności językowej i uwarunkowania procesu jej nabywania; Przyczyny, istota i klasyfikacja zaburzeń rozwoju mowy i mowy, wpływ zaburzeń mowy na komunikowanie się; Niedokształcenie mowy u dzieci z zaburzeniami słuchu, rozwoju umysłowego i m.p.dz.- postępowanie logopedyczne; Sytuacja szkolna dzieci z wadami wymowy i zaburzeniami mowy; Podstawy diagnozowania odstępstw w rozwoju mowy i mowy; Klasyfikacje zaburzeń mowy; Metody i ćwiczenia stymulujące rozwój sprawności językowej, Ćwiczenia ortofoniczne – ich miejsce i znaczenie w metodyce edukacji przedszkolnej; Profilaktyka logopedyczna; Organizacja opieki logopedycznej w Polsce.

Literatura:

Jastrzębowska G., Podstawy logopedii: dla studentów logopedii, pedagogiki, psychologii i filologii, Opole 1995

Kaczmarek L, Nasze dziecko uczy się mowy, Lublin 1970

Kurcz I., Język a psychologia: podstawy psycholingwistyki, Warszawa 1999

Galkowski T., Jastrzębowska G. (red), Logopedia. Pytania i odpowiedzi, Opole

Minczakiewicz E., Mowa, rozwój, zaburzenia, terapia, Kraków 1997

Sachajska E., Uczymy poprawnej wymowy: metodyka postępowania ortofonicznego z dziećmi w wieku przedszkolnym, Warszawa 1981

Kod: 05.9-3PES-D28-ZTE2

Zajęcia terapeutyczne

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ewa Szumilas

Cele kształcenia: Nabywanie przez studentów kompetencji pedagogicznych związanych z procesem nauczania – uczenia dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Kształtowanie umiejętności racjonalnej realizacji programów terapeutycznych adresowanych do dzieci o dysharmonijnym rozwoju, wybitnie uzdolnionych i dysfunkcyjnych.

Treści kształcenia: Wprowadzenie do praktycznej realizacji pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Planowanie zajęć dydaktyczno-korekcyjnych, kompensacyjnych i stymulujących rozwój dzieci wybitnie uzdolnionych i/lub dysfunkcyjnych. Specyfika edukacji w placówkach niepublicznych, integracyjnych i specjalnych. Wspomaganie psychologiczno-pedagogiczne realizowane wobec dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – model teoretyczny i wymiar praktyczny. Rola psychologa, pedagoga, nauczyciela i rodzica w wychowaniu i nauczaniu dzieci o rozwoju nietypowym – przygotowanie do uczestnictwa w zebraniach, radach

szkolnych itp. Praktyczne wykorzystanie umiejętności diagnostycznych dla optymalizacji procesu edukacyjnego dzieci o specyficznych potrzebach edukacyjnych.

Literatura:

Arciszewska E.: Czytające przedszkolaki. Mít czy norma?, Warszawa 2002

King G.: Umiejętności terapeutyczne nauczyciela, Gdańsk 2003

Kształcenie zintegrowane dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, pod red. J. Wyczesane, A. Mirkut, Kraków 2002

Mikrut A.: Wyczesany J.: Elementy metodyki nauczania początkowego dzieci upośledzonych umysłowo, Kraków 2001

Minczakiewicz E.M., Grzyb B., Gajewski Ł.: Elementarz dla rodziców, Kraków 2003

Pluta T.: Profilaktyczno-wychowawczy program przeciwdziałania agresji u dzieci w młodszym wieku szkolnym, Kraków 2003

Szczygieł B.: Jak pracować z dzieckiem niepełnosprawnym?, Kraków 2001

Wspomaganie rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pod red. D. Osik, A. Wojnarowskiej, Lublin 2001

Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej dziecka, pod red. J. Roli, M. Zalewskiej, Warszawa 2002

Kod: 05.9-3PES-D29-DTU1

Diagnoza i terapia uzależnień

Wykład 10 godz., ćwiczenia: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: lek. Rafał Łoś

Cele kształcenia: Przekazanie wiedzy na temat istoty uzależnień, charakterystycznych objawów, skali problemu. Przedstawienie możliwości działań profilaktycznych, rozpoznawania ryzykownych zachowań, zwłaszcza wśród młodzieży oraz uzyskania pomocy specjalistycznej.

Treści kształcenia: Tematyka zajęć oraz wykładów obejmuje ogólną charakterystykę zjawiska uzależnienia, szczegółowe omówienie najczęściej spotykanych rodzajów uzależnień / od alkoholu, narkotyków, nikotyny/oraz wskazanie nowych rodzajów uzależnienia/np. komputer, Internet, pracoholizm/, terapia uzależnień , ze szczególnym uwzględnieniem roli rodziny w procesie leczenia oraz zjawiska współuzależnienia, modele profilaktyki i ich zastosowanie w kontakcie z młodzieżą.

Literatura:

Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, PARPA 1996

Davies T., T.K.J.Craig, ABC zdrowia psychicznego, BMJ Books 1998

Lowe G., D.R.Foxcroft, D.Sibley "Picie młodzieży a style życia w rodzinie" PARPA 2000

Dziewięcki M., Integralna profilaktyka uzależnień w szkole Rubikon

Mazur J., Wpynarowska B., Kowalewska A., Zdrowie młodzieży szkolnej w Polsce. Palenie tytoniu, Warszawa 2000

Kod: 05.9-3PES-D30-WMO1

Wykład monograficzny /Monographic Lecture/

Wykłady: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywane treści: proponuje dyrektor Instytutu

Cele kształcenia: pogłębienie pedagogicznej wiedzy studentów w obrębie poszczególnych subdyscyplin pedagogicznych na podstawie najnowszych wyników badań.

Treści kształcenia: Treści wykładów uwarunkowane są zainteresowaniami badawczymi prowadzących (samodzielnych pracowników nauki) i osiągnięciami nauki, ale uwzględniającymi potrzeby studentów i kierunku studiów zgodnie z obraną specjalizacją.

Literatura:

W zależności od realizowanej tematyki

Kod: 05.9-3PES-D31-SEM1,2

Seminarium magisterskie /M. A. Seminar/

Ćwiczenia: 80 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywanie treści: prof. dr hab. I. Szypułowa

Cele kształcenia: Przygotowanie studenta do napisania pracy magisterskiej i uzyskania tytułu magistra pedagogiki. Student winien wykazać się umiejętnością zastosowania wiadomości z zakresu metodologii badań naukowych i praktyki edukacyjnej w samodzielnych badaniach własnych. Chodzi o kształtowanie krytycznej i kreatywnej postawy studentów wobec problemów edukacyjnych.

Treści kształcenia: Etapy programu badań pedagogicznych. Model badanych zjawisk w świetle programowego i krytycznego przeglądu literatury. Problemy, hipotezy w badaniach pedagogicznych. Gromadzenie i porządkowanie oraz analiza i interpretacja wyników badań. Język i styl naukowy.

Literatura:

Rudniański J., O dobrym kształceniu i o wychowaniu, Warszawa 1990

Dutkiewicz W., Prac magisterska z pedagogiki, Kielce 1996

Spionek H., Rozwój i wychowanie małego dziecka, Warszawa 1972

Węglińska M., Jak pisać pracę magisterską, Kraków 1997

Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Katowice 1972

2.2.4 Nauczanie Języka Angielskiego (ESJ)

Czas trwania studiów: 2,5 roku

Rok akademicki: 2005/2006

Studia niestacjonarne

Studia magisterskie uzupełniające po licencji

Grupa „A” Przedmioty kształcenia ogólnego

Kod: 14.7-3PESJ-A1-AK2

Antropologia kulturowa / Cultural Anthropology/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Halina Mielicka

Cele kształcenia:

Zaangażowanie studentów do dyskusji nad istniejącymi we współczesnych społeczeństwach różnicami kulturowymi. Wyjaśnienie reguł kontrowersyjnego endocentryzmu i skutków braku tolerancji wobec inności kulturowych. Analiza mechanizmów związanych z postawami wobec wartości oraz funkcjonowaniem struktur takich instytucji jak: rodzina oraz inne kategorie społeczne związane z pokrewieństwem.

Treści kształcenia:

Rodzaje i odmiany antropologii. Prezentacja podstawowych orientacji teoretycznych antropologii kulturowej – pokazanie człowieka jako twórcy i konsumenta kultury. Kultura jako przedmiot badań teoretycznych i praktycznych (terenowych, jakościowych). Wyjaśnienie sposobów oddziaływania kultury na życie społeczne, wzorów kultury oraz związku kultury z integracją społeczną. Kultura a natura. Spór o naturę ludzką. Ważniejsze teorie interpretacji kultury. Strukturalne i funkcjonalne analizy procesów kulturowych. Kultura a osobowość. Aksjologiczne podstawy i klasyfikacja kultury. Tradycja i zmiana w kulturze. Wprowadzenie do zagadnień kultury pierwotnej, kultury mitu, magii, religii, kultury lokalnej, regionalnej, narodowej i masowej oraz dynamiki przemian kulturowych. Kultury lokalne i kultura uniwersalna. Główne zjawiska i przemiany w kulturze współczesnej.

Literatura:

Mrozek – Dumasowska M., Człowiek w labiryncie magii, Warszawa 1990

Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury. Systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, Warszawa 1997

Olszewska – Dyoniziak B., Człowiek – kultura – osobowość. Wstęp do klasycznej antropologii kultury, Kraków 1991

Sulima R., Antropologia codzienności, Kraków 2000

Szyjewski A., Etnologia religii, Kraków 2001

Wencel A. (red.), Wiedza o kulturze, Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, cz. 1, Warszawa 1995

Kod: 08.9-3PESJ-A2-L1

Logika /Logic/

Ćwiczenia 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Janusz Sytnik-Czetwertyński

Cele kształcenia: Poznanie podstawowych zagadnień poprawnego rozumowania i wnioskowania. Kształtowanie umiejętności posługiwania się pojęciami naukowymi. Nabywanie kompetencji samodzielnego wnioskowania.

Treści kształcenia: Charakterystyka ogólna logiki: objaśnienie terminu; działy logiki (semiotyka, semantyka, syntaktyka, pragmatyka), logiczna teoria języka; miejsce logiki w systemie nauk. Język a wypowiedź językowa: podział języków na naturalne, sztuczne, sformalizowane; wypowiedź językowa i jej funkcje (ekspresyjna, perswazyjna-sugestyjna, opisowa, performatywna, racjonalna). Zagadnienia dotyczące nazwy: pojęcie nazwy, desygnat nazwy, relacja oznaczania, treść i zakres nazwy, klasyfikacja nazw, stosunki zakresowe między nazwami. Klasyczny rachunek zdań: pojęcie zdania logicznego, wartościowanie wypowiedzi, język rachunku zdań – zmienne zdaniowe, funktory i formuły, rodzaje funktorów, zapisywanie zdań mowy potocznej za pomocą schematów będących formułami rachunku zdań, tautologie klasycznego rachunku zdań. Rachunek kwantyfikatorów: pojęcie formy zdaniowej, spełnianie form zdaniowych jednoargumentowych, rodzaje kwantyfikatorów, zdania ogólne i egzystencjalne, zapisywanie mowy potocznej za pomocą schematu rachunku kwantyfikatorów. Definicje: człony definicji, podział definicji, błędy związane z definicjami. Wnioskowania: dedukcyjne, uprawdopodobniające (redukcyjne, indukcyjne, przez analogię).

Literatura:

Omyła M.: Logika. Wybrane zagadnienia, WSiP, 1980 i nast. wydania

Kotarbiński T.: Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk, Wyd. PAN, Warszawa 1990

Ziemiński Z.: Logika praktyczna, PWN, Warszawa 1987
Stanosz B.: Ćwiczenia z logiki, PWN, Warszawa 1980
Kmita J.: Wykłady z logiki i metodologii nauk, PWN, Warszawa 1973

Kod: 08.9-3PESJ-A3-E1

Etyka /Ethics/

Ćwiczenia: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Artur Skrzypek

Cele kształcenia: poznanie podstawowych wartości, w ich układzie hierarchicznym, a także norm postępowania wraz z ich interioryzacją, kształcenie osobistych postaw etycznych, takich jak: sumienność, prawość, odpowiedzialność za kształt własnego życia poprzez ustawiczne doskonalenie – samokształcenie, samowychowanie, dorastanie do mistrzostwa w pełnionej roli społecznej, innowacja i kreatywność, pogłębianie umiejętności współżycia społecznego: gotowość do dialogu, tolerancji, asertywna ingerencja wychowawcza, poczucie odpowiedzialności za innych, za klimat w środowisku pracy; wzajemny szacunek, zaufanie, chęć niesienia pomocy potrzebującym, troska o dobro społeczne, zdecydowane i konsekwentne dystansowanie się do wszelkich patologii i wszelkiego rodzaju demoralizacji.

Treści kształcenia: Etyka jako dyscyplina filozoficzna-normatywna – oparta na ludzkim rozumie i doświadczeniu, obejmuje całokształt zagadnień związanych z ludzkim życiem rozpatrywanym w aspekcie jego samorealizacji. W związku z tym określa ona podstawowe wartości (dobro – zło), normy, oceny i sankcje, odwołuje się do prawa naturalnego oraz pozytywnego, ukazując różne możliwości interpretacyjne w ramach poszczególnych systemów filozoficznych czy światopoglądowych. W aspekcie indywidualnym etyka w szczególności zajmuje się godnością ludzkiej osoby, wartością i sensem życia, prawami przysługującymi każdemu człowiekowi, sumieniem, doskonałością moralną, wolnością i odpowiedzialnością. W aspekcie społecznym etyka zajmuje się normami życia małżeńskiego i rodzinnego (odpowiedzialne rodzicielstwo), ustala normy etosu zawodowego, mówi o zasadach życia społecznego (uczestnictwo, solidarność zawodowa, dobro społeczne, ochrona środowiska). Rozpatruje również patologię życia społecznego.

Literatura:

Adamski F., Tchórzewski A.M. (red.): Edukacja wobec problemów moralnych współczesności, Kraków 1999
Stróżewski W.: W kręgu wartości, Kraków 1992
Gogacz M.: Ku etyce chronienia osób. Wokół podstaw etyki, Warszawa 1991
Styczeń T.: Wprowadzenie do etyki, Lublin 1993
Ślipko T.: Zarys etyki ogólnej, Kraków 2002

Kod: 05.9-3PESJ-A4-MEB2

Metodologia badań /Methodology of Research/

Wykład: 10 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Andrzej Bogaj

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z zagadnieniami teoretycznymi, ogólnometodologicznymi z zakresu metod i technik badawczych stosowanych w naukach społecznych (w tym na użytek pedagogiki). Nabycie przez studentów umiejętności prawidłowego formułowania problemów badawczych, hipotez, ustalania zmiennych i dobierania wskaźników. Poznanie podstawowych reguł konstrukcyjnych związanych z budową narzędzi badawczych. Umiejętne (wybiórcze i krytyczne) studiowanie literatury pedagogicznej. Wykorzystanie wiedzy metodologicznej w doborze metod, konstruowaniu narzędzi, jak i w samodzielnym przygotowaniu koncepcji badań empirycznych.

Umiejętne dokonywanie analizy ilościowej i jakościowej zebranego materiału empirycznego.

Treści kształcenia: Zapoznanie studentów z programem i podstawową literaturą przedmiotu. Ogólne wprowadzenie w problematykę i cele metodologii. Przybliżenie podstawowych pojęć. Znaczenie wiedzy i umiejętności metodologicznych w procesie studiów oraz w pracy zawodowej pedagoga i nauczyciela. Układ i struktura pracy magisterskiej. Wstęp do metodologii badań pedagogicznych. Podstawowe pojęcia, typy badań pedagogicznych. Rola teorii w badaniach pedagogicznych. Zasady badań pedagogicznych. Praca badawcza nauczyciela. Moralne aspekty badań pedagogicznych. Struktura procesu badawczego w badaniach diagnostycznych i weryfikacyjnych. Problem badawczy. Hipoteza badawcza. Zmienne i wskaźniki. Definiowanie pojęć. Rodzaje definicji. Próba samodzielnego formułowania problemów badawczych, hipotez oraz operacjonalizacji zmiennych. Etapy badań pedagogicznych. Analiza kolejnych czynności w procesie badawczym. Charakterystyka etapów badań pedagogicznych. Dobór próby w badaniach pedagogicznych. Badania pilotażowe. Opracowanie modelu operacyjnego badań. Analiza różnych koncepcji badawczych na podstawie sprawozdań z badań empirycznych. Eksperyment pedagogiczny. Techniki eksperymentalne. Użyteczność badań eksperymentalnych. Błędy w badaniach eksperymentalnych. Badania quasi – eksperymentalne. Metoda sondażu. Wymagania stawiane metodzie sondażu. Rodzaje pytań kwestionariuszowych. Techniki metody sondażu: ankieta i wywiad. Źródła błędów w badaniach sondażowych. Obserwacja w badaniach sondażowych. Rodzaje obserwacji. Techniki obserwacyjne. Warunki i zalety poprawnej obserwacji. Przedmiot obserwacji. Granice poznawcze obserwacji. Tworzenie scheduły obserwacyjnej. Badanie efektywności kształcenia. Testy osiągnięć szkolnych i ich zastosowanie. Rodzaje testów i zadań testowych. Cechy testów osiągnięć szkolnych. Konstruowanie testu. Ilościowa analiza zadań testowych. Metoda socjometryczna. Charakterystyka metody socjometrycznej. Techniki socjometryczne: technika moreno, technika „zgadnij kto?”, plebiscyt życzliwości i niechęci, technika szeregowania rangowego. Opracowanie i analiza danych socjometrycznych. Ograniczenia poznawcze metody socjometrycznej. Skale postaw i ocen. Skala likerta, skala thurstone’a, skalogram guttmanna. Rodzaje skal ocen i ich zastosowanie. Konstruowanie skal. Błędy popełniane przy ocenianiu. Źródła błędów w ocenie. Analiza dokumentów. Rodzaje dokumentów. Techniki analizy dokumentów. Analiza wytworów (wypracowań, dzienników, rysunków). Metoda dialogowa (rozmowa). Warunki poprawności metody dialogowej. Techniki metody dialogowej. Błędy w stosowaniu metody dialogowej. Metoda biograficzna. Charakterystyka metody biograficznej. Odmiany metody biograficznej: metoda monograficzna, metoda indywidualnych przypadków. Zalety i wady metody biograficznej.

Literatura:

Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych, Warszawa 2003

Dutkiewicz W., Podstawy metodologii badań – do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki, Kielce 2001

Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2000

Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2002

Zaczyński W., Praca badawcza nauczyciela, Warszawa 1995

Kod: 11.3-3PESJ-A5-I1

Informatyka /Information /

Wykłady: 5 godz, **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ryszard Błaszczewicz, dr Jerzy Stamirowski

Cele kształcenia: Zapoznanie z historią rozwoju informatyki, podstawowych pojęć oraz zmian w zakresie sprzętu komputerowego i oprogramowania. Uzyskanie umiejętności gromadzenia i przetwarzania danych, wykonywania obliczeń i prezentacji graficznej uzyskanych wyników. Wyształcenie umiejętności korzystania zasobów informatycznych dostępnych w sieciach komputerowych w szczególności w Internecie. Poznanie zaawansowanych metod wyszukiwania

informacji w Internecie. Uświadomienie niebezpieczeństw i zagrożeń sieci komputerowych. Nabycie umiejętności tworzenia własnych witryn internetowych. Zapoznanie ze sposobami komputerowych prezentacji multimedialnych.

Treści kształcenia: System informacyjny: budowa i funkcje. Przygotowanie komputera do wykonania określonej klasy zadań: podstawowe operacje systemowe na przykładzie systemu operacyjnego Windows – instalowanie systemu, konfigurowanie systemu, operacje na plikach. Programy użytkowe. Funkcje programu i jego przygotowanie do tworzenia dokumentów i aplikacji na przykładzie pakietu MS Office 2000. Wyszukiwanie, prezentacja i upowszechnianie informacji. Problemy obliczeniowe w zagadnieniach pedagogicznych. Gromadzenie, wyszukiwanie i prezentacja informacji przy pomocy aplikacji bazodanowych. Przetwarzanie wyników pomiaru dydaktycznego przy pomocy programu MS Excel 2000. Dane i typy danych; algorytm i program. Wybrane możliwości automatyzacji procesów obliczeniowych z wykorzystaniem procedur obsługi zdarzeń formantów. Sortowanie i filtrowanie informacji. Tworzenie dokumentu tekstowego zawierającego znaki, symbole i obiekty dostępne w systemie MS Office 2000 (MS Word 2000, MS Excel 2000). Wyszukiwanie informacji w sieci INTERNET. Komunikowanie się z innymi użytkownikami sieci INTERNET i wymiana informacji przy pomocy poczty elektronicznej i grup dyskusyjnych. Umieszczanie w dokumentach MS Word 2000 informacji z sieci INTERNET. Przekształcanie dokumentu MS Word 2000 w dokument HTML. Omówienie metod umieszczania dokumentów na serwerach sieci INTERNET. Tworzenie scenariusza i prezentacji multimedialnej przy pomocy programu PowerPoint. Wykorzystanie w prezentacji informacji z sieci INTERNET (łączenie się z poziomu aplikacji z siecią INTERNET). Baza danych i system zarządzania bazą danych. Podstawowe komponenty bazy danych na przykładzie aplikacji programu MS Access 2000. Relacje (tabele) w programie MS Access 2000 – tworzenie i łączenie przy pomocy kluczy. Wyszukiwanie z bazy danych informacji spełniającej wymagania użytkownika, przy pomocy kwerend tworzonych mechanizmem QBE. Istota kwerendy, jako czasowej tablicy dynamicznej. Komunikowanie się użytkownika z bazą danych przy pomocy interfejsu. Podstawowe metody tworzenia interfejsu użytkownika. Prezentacja wyników wyszukanych w bazie danych w postaci raportów. Możliwości komunikowania się bazy danych z siecią INTERNET oraz podstawowe informacje o bazodanowych aplikacjach internetowych.

Literatura:

Dyson P., Coleman P.: Windows 2000 PL, Wyd. EXIT, 2000
Kopertowska M.: FrontPage 2000 HTML Podstawy, Tortech, 2001
Sokół M.: Tworzenie stron WWW. Ćwiczenia praktyczne, Helion 2000
Kopertowska M.: Ćwiczenia z PowerPoint zawansowane możliwości, Mikom, 2000
Cichosz P.: Systemy uczące się, WNT, 2000

Grupa „B” Przedmioty podstawowe

Kod: 12.9-3PESJ-B6-AU1

Auksologia

Wykłady: 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Andrzej Jopkiewicz

Cele kształcenia: Poszerzenie wiedzy studentów na temat głównych problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych i starszych oraz poznanie podstawowych zasad diagnostyki auksologicznej.

Treści kształcenia: Poznanie celów i zadań auksologii. Omówienie ważniejszych problemów zdrowotnych społeczeństwa polskiego, zagadnień zróżnicowania społecznego rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży w Polsce oraz tendencji przemian – jej przyczyn i skutków. Zaburzenia procesów wzrastania i dojrzewania oraz niektóre problemy zdrowotne okresu pokwitania. Metody kontroli i normy rozwoju dzieci i młodzieży, podstawowe zasady diagnostyki rozwoju oraz metody oceny rozwoju czynnościowego człowieka.

Literatura:

- Doleżych B., Łaszczycza P. (red.), Biomedyczne podstawy rozwoju z elementami higieny szkolnej, Toruń 2004.
- Jopkiewicz A. (red.), Auksologia a promocja zdrowia, Kielce, t.1, 1997, t. 2, 2000, t. 3, 2004.
- Jopkiewicz A., Suliga E., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania, Radom-Kielce 2005.
- Kopczyńska-Sikorska J. (red.), Diagnostyka rozwoju dzieci i młodzieży. „Biblioteka Pediatrii” Nr 12, Warszawa 1980.
- Malinowski A., Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym, Zielona Góra 2004.
- Mięsowicz I. (red.), Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości, Warszawa 2001.
- Wolański N., Koziół R. (red.), Ocena rozwoju dzieci w zdrowiu i chorobie, Warszawa 1987.

Kod: 05.9-3PESJ-B7-WKP3**Współczesne kierunki pedagogiczne /Contemporary Pedagogic Research/****Wykład:** 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.**Forma zaliczenia:** zaliczenie z oceną**Język wykładowy:** język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Krystyna Duraj-Nowakowa

Cele kształcenia: Wprowadzenie studentów w kulturę naukową pedagogiki przez ukazanie różnorodności i złożoności współczesnych kierunków, orientacji i nurtów pedagogicznych. Przygotowanie studentów do dostrzegania i samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych w działalności pedagogicznej. Opanowanie umiejętności krytycznej analizy, co ułatwi im poszukiwanie własnej pedagogiki (pedagogii) ze świadomością jej racjonalnych założeń i konsekwencji. Doprowadzenie do myślenia krytycznego i refleksyjnego, wzbogacania i tworzenia własnego, indywidualnego stylu działań pedagogicznych studentów.

Treści kształcenia: Główne nurty teoretyczne i metodologiczne w naukach o wychowaniu. Tożsamość pedagogiki w stanie tworzenia. Wybrane ideologie wychowawcze XX wieku. Kierunki rozwoju teorii i praktyki wychowawczej. Podstawowe antynomie w pedagogice. Postmodernistyczne perspektywy pedagogiki. Pedagogika alternatywna w XXI w. Główne idee i nurty w pedagogice emancypacyjnej. Pedagogika uciśnionych Paulo Freire'a. Podstawowe założenia pedagogiki radykalnej. Idea deskolaryzacji społeczeństwa I. Illicha. Pedagogika humanistyczna. Antypedagogika. Pedagogika feministyczna. Edukacja międzykulturowa. Szkoła tradycyjna a edukacja medialna i szkoła wirtualna. Nowe orientacje w pedagogice a nowe szkoły.

Literatura:

- Gnitecki J., Palka S. (red.): Perspektywy i kierunki rozwoju pedagogiki, Kraków-Poznań 1999
- Kwieciński Z. (red.): Alternatywy myślenia o/dla edukacji, Warszawa 2000
- Kwieciński Z., Śliwerski B.: Pedagogika: podręcznik akademicki, Warszawa 2003
- Matyjas B., Ratajek Z., Trafiałek E.: Orientacje i kierunki w pedagogice współczesnej (zarys problematyki), Kielce 1996 i wyd. nast.
- Śliwerski B.: Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998 i wyd. nast.
- Witkowski L.: Edukacja i humanistyka. Nowe konteksty humanistyczne dla nowoczesnych nauczycieli, Warszawa 2000.
- Wołoszyn S.: Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku, Kielce 1996 i wyd. nast.

Kod: 14.2-3PESJ-B8-SE1**Socjologia edukacji / Sociology of Education/****Wykład:** 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.**Forma zaliczenia:** zaliczenie z oceną**Język wykładowy:** język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Maria Sroczyńska

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi

socjologicznej interpretacji zjawisk związanych z wychowaniem człowieka. Wdrożenie do sprawnego korzystania z tekstów socjologicznych, w tym głównie z zakresu socjologii edukacji oraz kształtowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy socjologicznej w planowaniu własnej działalności naukowo-badawczej.

Treści kształcenia: Współczesne ideologie edukacyjne. Struktura społeczna a edukacja. Selekcje szkolne i ich społeczne uwarunkowania. Funkcje systemu szkolnego w procesach wychowania i edukacji. Wdrażanie reguły jednakowych szans edukacyjnych. Zagrożenia – bariery realizacji zasad. Edukacja w procesie przemian społecznych. Rozwój osobowości w procesie socjalizacji. Rodzina jako instytucja wychowująca. Szkoła jako środowisko wychowawcze. Współpraca rodziny ze szkołą w celu stworzenia jednolitej płaszczyzny wychowawczej i edukacyjnej. Instytucje kulturalne w procesie edukacji dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Społeczne i gospodarcze uwarunkowania zmian w polskim systemie edukacyjnym. Edukacja w Polsce po reformie oświaty z 1999 roku.

Literatura:

Schulz R. (wybór): Antropologiczne podstawy wychowania, Warszawa 1996
Berger P.L., Luckman T.: Społeczne tworzenie rzeczywistości, Warszawa 1983
Marianiński J.: Wprowadzenie do socjologii moralności, Lublin 1989
Meighan R.: Socjologia edukacji, Toruń 1993
Szczepański J.: Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1970

Kod: 05.7-3PESJ-B9-PPO2

Pedagogika porównawcza /Comparative Pedagogy/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ewa Kula

Celem kształcenia w pedagogice porównawczej jest przekazanie wiedzy z zakresu funkcjonowania współczesnych systemów edukacyjnych, ich przemian i reform szkolnictwa, przeprowadzanych głównie w II poł. XX wieku. Poprzez ich porównywanie i wartościowanie – ukazywanie roli oświaty w kształtowaniu i rozwoju kultury współczesnych społeczeństw. Analizowanie systemów oświatowych i pokazywanie głównych trendów ich rozwoju winno wzbogacać wiedzę studentów i krytycyzm w kontekście prowadzonej polityki oświatowej w Polsce.

Treści kształcenia. W trakcie zajęć omawiane są m.in. warunki funkcjonowania systemów edukacyjnych na świecie, ich rozwój, standardy i priorytety polityki oświatowej Unii Europejskiej, a wśród nich realizacja programów specjalnych (Socrates, Leonardo, Tempus). Ze względu na znaczenie Procesu Bolońskiego przedmiotem zajęć jest też powstawanie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (od 1988 roku). Wśród zagadnień szczegółowych na plan pierwszy wysuwa się system kształcenia nauczycieli w wybranych krajach oraz problemy polskiego systemu edukacyjnego na tle porównawczym.

Literatura:

Adamczyk M., Ładyżyński A.: Edukacja w krajach rozwiniętych, Stalowa Wola 1999
Pachociński R.: Pedagogika porównawcza. Podręcznik dla studentów, Białystok 1995
Pachociński R.: Oświata XXI wieku. Kierunki przeobrażeń, Warszawa 1999
Pachociński R.: Współczesne systemy edukacyjne, Warszawa 2000
Delors J.: Edukacja. Jest w niej ukryty skarb, Raport dla UNESCO Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji, Warszawa 1998

Kod: 05.9-3PESJ-B10-PSP2

Pedagogika społeczna /Social Pedagogy/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Elżbieta Trafiałek

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania różnych typów środowisk wychowawczych, ze społecznymi uwarunkowaniami funkcjonalności i dysfunkcji różnych obszarów społecznej aktywności; kształtowanie społecznego myślenia i rozumienia rangi społecznego dialogu.

Treści kształcenia: Zapoznanie z genezą, warunkami powstania pedagogiki społecznej w Polsce i na świecie. Przybliżenie sylwetek prekursorów oraz przedstawicieli nauki. Wyjaśnienie reguł metodologii pedagogiki społecznej i stosowania odpowiednich procedur badawczych w diagnozowaniu różnorodnych środowisk wychowawczych. Wprowadzenie do problematyki środowiskowych uwarunkowań procesów wychowawczych. Analiza warunków umożliwiających zaspokojenie potrzeb rozwojowych człowieka we wszystkich fazach życia i różnorodnych sytuacjach życiowych. Omówienie rozległych, pozainstytucjonalnych przestrzeni kształtujących osobowość oraz warunki bytu jednostek i grup społecznych, ze szczególnym wyeksponowaniem perspektywicznej roli środowiska lokalnego.

Literatura:

Kamiński A.: Funkcje pedagogiki społecznej, Warszawa 1980

Wroczyński R.: Pedagogika społeczna, Warszawa 1985

Lepalczyk I., Pilch T. (red.): Pedagogika społeczna, Warszawa 1995

Trafiałek E.: Środowiska społeczne i praca socjalna, Katowice 2001

Przeclawska A., Theiss W.: Pedagogika społeczna. Pytania o XXI wiek, Warszawa 1999

Kod: 05.7-3PESJ-B11-TW1

Teoria wychowania /Theory of Education/

Wykład: 10 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Monika Kardaczyńska

Cele kształcenia: Poznanie przez studentów przedmiotu teorii wychowania, dyskursu i sporów przedmiotowych, struktury teorii wychowania, podstawowych pojęć oraz obszarów podejmowanych badań. Aktywne przestudiowanie literatury z zakresu teorii wychowania ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień zróżnicowanych koncepcji wychowania oraz teoretycznych ujęć procesu wychowania, celów, form, metod i środków wychowawczych. Wdrożenie do otwartego myślenia o wychowaniu i dyskusji – krytyce teorii i działalności wychowawczej, próby kreatywnego ujmowania roli wychowawcy oraz kreatywnego projektowania działań wychowawczych.

Treści kształcenia: Obszary poznawczo-badawcze teorii wychowania. Wychowanie jako intencjonalny proces wychowania. Sytuacje wychowawcze elementami procesu wychowania. Intencjonalność wychowania – teleologia wychowania. Podstawy celowości wychowania a źródła celów wychowawczych. Podmiotowość wychowania. Skuteczność w wychowaniu. Podstawowe dziedziny wychowania i ich integracja (moralne, umysłowe estetyczne). System wychowania w szkole. Podstawowe metody wychowawcze: nagradzanie, karanie, własny przykład, perswazja a metoda zadaniowa. „Rozbudzanie” dziecka przez dialog w rozmowie wychowawczej. Erystyka i sztuka negocjacji w wychowaniu. Metodyka zastosowania transanalizy. Szkolne gry uczniów. Osobowość wychowawcy. Kompetencje pedagogiczne nauczyciela-wychowawcy. Nowa perspektywa kształcenia nauczycieli jako wychowawców: kształcenie „do dialogu przez dialog”. Planowanie działalności wychowawczej i konstruowanie planów wychowawczych. Działalność wychowawcza a dążenie do samowychowania.

Literatura:

Górniewicz J.: Teoria wychowania (wybrane problemy), Toruń-Olsztyn 1995

Konarzewski K.: Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych, Warszawa 1982

Łobocki M.: ABC wychowania, Warszawa 1992

Łobocki M.: Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2003

Radziewicz J.: O planowaniu pracy wychowawczej, Warszawa 1989
Schulz R.: (oprac, i wybór.). Antropologiczne podstawy wychowania, Warszawa 1996

Kod: 05.1-3PESJ-B12-DO1

Dydaktyka ogólna /General Didactics/

Wykład 10 godz., **ćwiczenia** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin ustny

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mariola Wojciechowska

Cele kształcenia: przekazanie studentom określonej wiedzy do działań praktycznych oraz wywołanie krytycznej refleksji w związku podejmowaniem decyzji w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego.

Treści kształcenia: Przedmiot i zadania dydaktyki. Dydaktyka jako nauka, metody badań dydaktycznych. Podstawowe pojęcia dydaktyczne: nauczanie, uczenie się, wychowanie, kształcenie itp. Systemy dydaktyczne. Cele i treści kształcenia. Proces kształcenia. Reforma strukturalna i programowa systemu oświaty w Polsce. Zasady nauczania. Metody nauczania – uczenia się. Środki dydaktyczne. Organizacja procesu nauczania. Nauczanie programowane. Komputerowe programy edukacyjne. Kontrola i ocena w procesie kształcenia. Uwarunkowania powodzeń i niepowodzeń szkolnych.

Literatura:

Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków 2001

Kruszewski K. (red.) Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Podręcznik dla studentów kierunków nauczycielskich, Warszawa 1991

Kupisiewicz Cz., Dydaktyka ogólna, Warszawa 2000

Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1996

Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 1997

Kod: 14.4-3PESJ-B13-PSR2

Psychologia rozwoju człowieka / Psychology of Development of Human Being/

Wykład: 10 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Barbara Braun

Zajęcia wymagane do zaliczenia przed rozpoczęciem przedmiotu: psychologia ogólna

Cele kształcenia: psychologia rozwoju człowieka jest przedmiotem grupy podstawowej, ma zatem przygotować system pojęć koniecznych do budowania wiedzy o zmianach rozwojowych jakie zachodzą w funkcjonowaniu psychicznym człowieka na przestrzeni życia i ich uwarunkowaniach.

Treści kształcenia: Istota rozwoju. Czynniki determinujące rozwój. Rozwój poznawczy: spostrzeganie, pamięć, myślenie. Rozwój emocjonalny: emocje jako procesy związane z ciałem, wrodzone i wyuczone reakcje emocjonalne, rozwój poszczególnych emocji. Rozwój społeczny: interakcje społeczne, uczenie ról społecznych, złożone zachowania społeczne: zachowania prospołeczne i agresywne. Rozwój moralny: uczenie wartości moralnych, znaczenie procesu identyfikacji, powiązanie rozwoju poznawczego z moralnym – teorie J.Piageta i L.Kohlberga. Rozwój osobowości: rozwój własnego „ja” – samowiedza i tożsamość, poczucie własnej wartości, poczucie sprawstwa. Tożsamość płciowa (rodzajowa). Teoria rozwoju psychospołecznego E. Eriksona przykładem teorii wyrosłej z nurtu dynamicznego. Modele dojrzałej osobowości. Charakterystyka etapów rozwojowych: okres prenatalny, niemowlęstwo, wiek poniemowlęcy i przedszkolny, młodszy wiek szkolny, wiek dorastania, wczesna i średnia dorosłość, wiek starszy.

Literatura:

Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka t.1, PWN, Warszawa 1996

Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.), Psychologia rozwoju człowieka. t.2 i 3, PWN, Warszawa 2003

Vasta R., Haith M.M., Miller S.M., Psychologia dziecka. WSiP Warszawa 1995
Turner J.S., Helms D.B., Rozwój człowieka, WSiP, Warszawa 1999

Kod: 05.5-3PESJ-B14-AG2

Andragogika /Andragogics/

Wykład: 10 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Sylwester Scisłowicz

Cele kształcenia: przekazanie studentom historycznej, także najnowszej wiedzy na temat różnorodnych i wielorakich aspektów funkcjonowania człowieka dorosłego w otaczającej go rzeczywistości społecznej. Szczególny nacisk kładzie się na informacje mające służyć słuchaczom, również osobom, z którymi będą w przyszłości współpracować, jako praktyczne wskazówki do odkrycia, podjęcia i kontynuacji atrakcyjnej dla nich i pożądanej przez innych ludzi całościowej autoedukacji i samorealizacji w ogóle. Ponieważ absolwenci Pedagogiki powinni znać sztukę trafnego diagnozowania przyczyn problemów własnych, problemów zachodzących pomiędzy nimi a innymi dorosłymi oraz problemów społecznych w ogóle, jak również sztukę konstruktywnego dla siebie i dla innych ludzi przewidywania i rozwiązywania tych problemów, do najistotniejszych zamierzeń ćwiczeń należy próba rozbudowywania i modyfikowania u studentów niezbędnych do wskazanych wyżej celów wiadomości, zadań, operacyjnych umiejętności i sprawności, a także prospołecznych i propodmiotowych postaw emocjonalnych. Istotnym celem ćwiczeń jest również zapoznanie studentów w praktyce z aktywizującymi metodami kształcenia dorosłych.

Treści kształcenia oparte są o takie zagadnienia jak m.in.: geneza i ewolucja andragogiki; psychologiczne aspekty funkcjonowania ludzi dorosłych i starszych; przedmiot i zadania andragogiki (pedagogiki dorosłych) i gerontologii; współczesne teorie kształcenia dorosłych; metodologiczne dylematy andragogiki; problemy edukacji ustawicznej dorosłych; potrzeby kulturalno-oświatowe ludzi dorosłych i starszych oraz ich urzeczywistnianie; filozoficzne i socjologiczne aspekty kształcenia dorosłych; alienacja a samorealizacja człowieka dorosłego; znaczenie samokontroli, samooceny, i autokorekty, a także woli, wolności i samoodpowiedzialności dorosłych w kreowaniu siebie, innych ludzi i świata w ogóle; aktywne, zadaniowe rozpoznawanie i prezentacja istniejących, oraz poszukiwanie nowych, metod i sposobów działań wspomagających wdrażanie ludzi dorosłych do całościowej samorealizacji.

Literatura:

Aleksander T., Andragogika, Ostrowiec Św. 2002

Malewski M., Andragogika w perspektywie metodologicznej, Wrocław 1991

Pachociński R., Andragogika w wymiarze międzynarodowym, Warszawa 1998

Pietrasieński Z., Rozwój człowieka dorosłego, Warszawa 1990

Półturzycki J., Akademicka edukacja dorosłych, Warszawa 1994

Turoś L., Andragogika ogólna, Warszawa 1999

Wujek T.(red), Wprowadzenie do andragogiki, Warszawa 1996

Kod: 05.6-3PESJ-B15-PRS3

Pedagogika resocjalizacyjna /Pedagogy of Correction/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Tadeusz Sakowicz

Cele kształcenia: przekazanie wiedzy na temat pedagogiki resocjalizacyjnej jako subdyscypliny pedagogiki specjalnej- podstawowe terminy, historia, zapoznanie z różnymi działaniami pedagogiki resocjalizacyjnej, zapoznanie ze zjawiskiem niedostosowania społecznego, jego etiologią i sposobami przeciwdziałania, zdobycie wiedzy na temat zasad działania placówek

resocjalizacyjnych, omówienie psychospołecznych podstaw resocjalizacji, ukazanie podstawowych zasad wychowania resocjalizującego, oraz najnowszych metod oddziaływań resocjalizacyjnych w ramach resocjalizacji stacjonarnej i wolnościowej, przygotowanie studentów do umiejętnego prowadzenia działalności resocjalizacyjnej z wykorzystaniem zróżnicowanych form jej projektowania.

Treści kształcenia: zakres, zasady i metody wychowania resocjalizującego, rozwój resocjalizacji jako nauki, zjawisko niedostosowania społecznego- etiologia, objawy, uwarunkowania, sposoby terapii, psychopatia- uwarunkowania, sposoby resocjalizacji jednostek psychopatycznych, podstawowe instytucje resocjalizacyjne i wspomagające- podstawy prawne, zasady działalności, organizacja pracy wybranych placówek (Areszt Śledczy, Policyjna Izba Dziecka, Pogotowie Opiekuńcze, Zakład Karny, Sąd d.s. Rodzinnych i Nieletnich, MOPR, Zakład Poprawczy), resocjalizacja i profilaktyka w środowisku otwartym- rodzina zastępcza, kuratela sądowa, świetlice środowiskowe, resocjalizacja i terapia osób uzależnionych.

Literatura:

Pospiszył K.: Psychopatia, Warszawa 2000

Pytka L.: Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne, Warszawa 2001

Lipkowski O.: Resocjalizacja, Warszawa 1976

Kalinowski M., Pełka J.: Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich, Warszawa 2003

Ostrihanska Z., Grecuszkina A.: Praca z indywidualnym przypadkiem w nadzorze rodzinnego kuratora sądowego, Lublin 1999

Kod: 14.4-3PESJ-B16-PSS2

Psychologia społeczna /Social Psychology/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Jolanta Szczurkowska

Cele kształcenia: Zapoznanie z psychologicznymi przyczynami, mechanizmami i uwarunkowaniami społecznego funkcjonowania człowieka.

Treści kształcenia: Człowiek jako podmiot poznający siebie i świat społeczny. Poznawanie świata społecznego: schematy i heurystyki. Poznawanie innych ludzi: jak tworzymy wyobrażenie drugiej osoby i jak wnioskujemy o przyczynach jej zachowania. Poznawanie siebie samego: poczucie tożsamości, sposoby zdobywania wiedzy o sobie, autoprezentacja. Wpływ społeczny. Konformizm, uległość, posłuszeństwo. Grupa i procesy grupowe: rodzaje grup, cele, normy, struktura i spójność grupy. Wpływ grupy na jednostkę: facylitacja, próżniactwo społeczne, deindywidualizacja. Postawy i ich natura: zmiana postaw – dysonans społeczny i komunikaty perswazyjne, postawy a zachowanie, reklama. Stosunki międzyludzkie. Atrakcyjność interpersonalna: uwarunkowania i prawidłowości, przyjaźń i miłość, wybrane teorie atrakcyjności wzajemnej. Agresja: jej natura, kierunki badań nad agresją, sposoby przeciwdziałania agresji. Upředzenia: ich natura, przyczyny, następstwa, próby przełamania upředzeń. Zachowania prospołeczne: teorie wyjaśniające powody dla których pomagamy innym, indywidualne i społeczne uwarunkowania zachowań prospołecznych, następstwa udzielania pomocy.

Literatura:

Aronson, E., Wilson T., Akert R., Psychologia społeczna–serce i umysł, Wyd. Zysk i S–ka, Poznań 1997

Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi.. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 1994

Kenrick D. S., Neuberg S. L., Cialdini R. B., Psychologia społeczna, GWPe, Gdańsk 2002

Mika S., Psychologia społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1984

Strelau J., Psychologia. Podręcznik akademicki, Tom 3, GWP, Gdańsk 2000

Grupa „C” Przedmioty kierunkowe

Kod: 05.0-3PESJ-C17-PED3

Pedeutologia /Pedeutology/

Wykład: 10 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Wanda Dróżka

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z tradycyjną wiedzą o nauczycielu i zawodzie nauczycielskim oraz najnowszymi nurtami rozwijającej się refleksji pedeutologicznej; poznanie sytuacji nauczycieli w innych krajach, sposobów ich kształcenia i rozwoju w zawodzie; zrozumienie znaczenia zawodu nauczycielskiego oraz jego roli i pozycji w społeczeństwie i w kulturze; ukształtowanie świadomości oraz identyfikacji zawodowej studentów – kandydatów do zawodu nauczycielskiego; zainspirowanie do krytycznej refleksji społecznej oraz edukacyjnej; rozbudzenie refleksji nad etycznymi podstawami zawodu nauczycielskiego; poznanie trudności pracy zawodowej nauczycieli.

Treści kształcenia: przedmiot i problematyka pedeutologii, stan badań nad zawodem nauczyciela, obraz nauczyciela w myśli pedeutologicznej; tożsamość oraz filozofia zawodu, osobiste koncepcje pedagogiczne i wizje szkoły, edukacyjne wartości zawodu nauczyciela; rozwój zawodowy nauczyciela, problemy kształcenia nauczycieli, kompetencje pedagogiczne nauczycieli, motywy wyboru zawodu, awans zawodowy i doksztalcanie nauczycieli; pozycja społeczna nauczyciela, warunki życia i pracy nauczyciela, status społeczny, usytuowanie ekonomiczne, realia pracy zawodowej; etos zawodu nauczyciela, etyka pracy nauczyciela, etos osobowości nauczyciela, etos indywidualny nauczyciela; style pedagogiczne nauczycieli, pojęcie „styl pedagogiczny”, charakterystyka indywidualnych stylów pedagogicznych, styl pedagogiczny w doświadczeniu zawodowym nauczycieli; funkcje nauczyciela wynikające ze zmieniającej się filozofii edukacji.

Literatura:

Dróżka W.: Młode pokolenie nauczycieli. Studium autobiografii młodych nauczycieli polskich lat dziewięćdziesiątych, Kielce 1997

Dróżka W.: Nauczyciel. Autobiografia. Pokolenie. Studia pedeutologiczne i pamiętnikoznawcze, Kielce 2002

Dróżka W., Gołębiowski B.: Współczesne zagadnienia zawodu nauczyciela, Kielce 1995

Kotusiewicz H., Kwiatkowska, Zaczyński W.: Pedeutologia badania i koncepcje logiczne, Warszawa 1993

Legowicz J.: O nauczycielu - filozofia nauczyciela i wychowania, Warszawa 1975

Kod: 13.9-3PESJ-C18-EE1

Edukacja ekologiczna / Ecological Education/

Wykłady 10 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele kształcenia: rozwój świadomości i troski o środowisko, odpowiedzialności za swoje postępowanie, poszerzenie wiedzy z zakresu ekologii, rozwój niezbędnych umiejętności podejmowania działań w zakresie ochrony środowiska, kształtowanie umiejętności formułowania rzeczowych opinii opartych na analizie materiału dowodowego oraz oceny przyszłości, zrozumienie potrzeby zrównoważonego rozwoju, dostrzeganie związków pomiędzy osobistym, społecznym i środowiskowym wymiarem edukacji, wykorzystanie środowiska jako źródła wiedzy i rozwoju wszechstronnych umiejętności, dostrzeganie środowiska jako źródła nieograniczonych możliwości uczenia się.

Treści kształcenia: Międzynarodowe rekomendacje ekologicznej. Ekologia jako filozofia i sposób na życie. Założenia ekofilozofii. Degradacja przyrody nieożywionej – problemy lokalne i globalne. Zagrożenia dla żywych zasobów Ziemi. Kształtowanie świadomości ekologicznej. Skuteczność i sprawność procesu edukacyjnego dla podnoszenia świadomości ekologicznej.

Literatura:

Aleksandrowicz J., Sumienie ekologiczne, Warszawa 1988

Bonenberg K., Etyka środowiskowa, założenia i kierunki, Ossolineum 1992
Cichy D., Przygotowanie młodzieży do ochrony i kształtowania środowiska, Warszawa 1984
Domka L., Kryzys środowiska a edukacja dla ekorozwoju, Poznań 1996
Kalinowska A., Ekologia – wybór przyszłości, Warszawa 1992

Kod: 12.7-3PESJ-C19-PZSS2

Promocja zdrowia w szkole i środowisku

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Bożena Zawadzka

Cele kształcenia: Zwiększenie zainteresowania studentów sprawami zdrowia, wspieranie działań studentów w zakresie: identyfikowania własnych problemów zdrowotnych oraz ich rozwiązywania, doskonalenia własnego zdrowia i rozwoju osobistego i społecznego, ochrony zdrowia innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska fizycznego i społecznego.

Treści kształcenia: Pojęcie zdrowia. Główne problemy zdrowotne – sposoby zapobiegania. Promocja zdrowia. Higiena osobista i otoczenia. Bezpieczeństwo – zapobieganie wypadkom, urazom i zatruciom. Zdrowe żywienie. Aktywność fizyczna. Zdrowie psychiczne – wybrane aspekty. Seksualność człowieka – wybrane aspekty. Używanie substancji psychoaktywnych.

Literatura:

Charzyńska-Gula M., (red.), Środowiskowy program wychowania zdrowotnego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, Lublin 1997

Demel M., Pedagogika zdrowia, Warszawa 1980

Woynarowska B., Sokołowska M., Jak tworzymy szkołę promującą zdrowie, Warszawa 1993

Woynarowska B., Zdrowie i szkoła, Warszawa 2000

Karski J. B., Promocja zdrowia, Warszawa 1995

Kod: 05.9-3PESJ-C20-DP3

Diagnostyka pedagogiczna /Pedagogic Diagnostics/

Wykład 10 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz, dr Ewa Szumilas

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z teoretycznymi podstawami diagnostyki pedagogicznej; zapoznanie z wybranymi przykładami zastosowania w praktyce diagnostycznej koncepcji i procedur diagnozowania; uświadomienie złożoności metodologii diagnozowania pedagogicznego, rozwijanie postawy badawczej studiujących i umiejętności organizowania warsztatu diagnostycznego; wprowadzenie w zakres podstawowych pojęć specyficznych dla diagnostyki pedagogicznej, biegłości posługiwania się nimi w różnych formach komunikacji; praktyczne poznanie narzędzi i technik stosowanych w procesie diagnostycznym; przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie metodyki diagnozowania, w celu poszukiwania twórczych rozwiązań w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi; rozbudzenie w studiujących racjonalnej ciekawości procesów diagnozowania jako postawy do podejmowania własnej aktywności badawczej w pracy pedagogicznej.

Treści kształcenia: rozwój diagnostyki pedagogicznej w ujęciu historycznym; teoretyczne podstawy diagnozy pedagogicznej; metodologię diagnozowania pedagogicznego; problemy opiekuńczo-wychowawcze, resocjalizacyjne i terapeutyczne; uwarunkowania potrzeb człowieka; etykę procesu diagnostycznego.

Literatura:

Ablewicz K., Hermeneutyczno-fenomenologiczna perspektywa badań w pedagogice, Kraków 1994

Gnitecki J., Zarys metodologii badań w pedagogice empirycznej, Zielona Góra 1993

Goriszowski W. (red.), Badania pedagogiczne w zarysie, Warszawa 1994
Nowak S., Metody badań socjologicznych, Warszawa 1965
Stachyra J., Wybrane metody diagnostyczne w surdopsychologii, Lublin 1995

Kod: 08.9-3PESJ-C21-LITM1

Literatura młodzieżowa /Literature for Youth/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Marek Kątny

Cele kształcenia: przygotowanie studentów do pracy wychowawczo-dydaktycznej z książką młodzieżową. Uświadamiać potrzeby czytelnicze, możliwości recepcji, zapoznawać z głównymi tendencjami rozwojowymi tej dyscypliny naukowej, kształcić umiejętność estetycznego wartościowania książki i prawidłowego wykorzystywania narzędzi analizy literackiej. Wskazywać na potrzeby systematycznego obcowania z literaturą piękną.

Treści kształcenia: Twórczość poetycka jej cechy i funkcje. Cechy i przemiany w utworach dla młodzieży zagadnienia osób niepełnosprawnych, sprawy narkomanii. Zapoznanie z najwybitniejszymi twórcami XX-lecia międzywojennego i prozy współczesnej, synkretyzm dzieł prozatorskich, znaczenia bohatera, struktury kompozycyjne i tematyczno-formalne. Stale w kręgu uwagi prowadzących pozostają aspekty wychowawcze literatury pięknej.

Literatura:

Białek J.Z., Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939, Warszawa 1979

Frycie S., Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970, cz. I, Warszawa 1978, cz. II, Warszawa 1982

Pałacowski J., Kątny M., Literatura dla dzieci i młodzieży, Kielce 1995

Grupa „D” Przedmioty specjalizacyjne

Kod: 09.9-3PSEJ-D22-ARW1,2

Academic Reading and Writing

Ćwiczenia: 60 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Marek Jop

Cele kształcenia: Głównymi celami jest: analiza tekstów obrazującego bogactwo język jako środka perswazji, kształcenie sprawności pisania i czytania ze zrozumieniem tekstów zawierających zaawansowane struktury gramatyczne i leksykalne, wykorzystanie pisma jako środka utrwalającego materiał leksykalny i strukturalny, analiza procesu pisania oraz różnorodnych form pisemnych.

Treści kształcenia: Przegląd różnorodnych form pisemnych. Organizacja procesu pisania.

Obserwacja i doświadczenie w procesie pisania. Analityczne spojrzenie na teksty literackie.

Paradygmatyczne ujęcie argumentacji w wypowiedzi pisemnej. Dokumentacja tekstów źródłowych.

Literatura:

Hedge T., Writing, Oxford 2000

Trail G. Y., Reading & Writing, An Argument Rhetoric and Reader, Orlando 2001

Jordan R. R., Academic Writing Course, Longman 1999

Leki I., Academic Writing, Cambridge 2000

Oshima A., Hogue A., Academic English, Longman 1999

Kod: 09.9-3PESJ-D23-MJA1,2,3

Metodyka języka angielskiego

Ćwiczenia 150 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Izabela Jaros

Cele kształcenia: Analiza podstawowych zagadnień z zakresu metodyki nauczania języka angielskiego dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych, dzieci starszych, młodzieży i dorosłych. Wybór właściwej metody nauczania i odpowiednich materiałów i pomocy naukowych. Strategie zachowań lekcyjnych nauczycieli i uczniów, zwrócenie uwagi na indywidualne cechy uczniów oraz na czynniki warunkujące sukces w opanowaniu języka obcego przez ucznia (teoria Inteligencji Wielorakich H. Gardnera). Optymalizacja procesów przyswajania języka obcego jak i systemów nauczania. Omówienie technik nauczania elementów języka i rozwijania sprawności językowych: mówienia, pisania, czytania oraz słuchania. Planowanie kursu językowego. Przygotowywanie programu nauczania. Opracowywanie scenariuszy lekcji. Opanowanie umiejętności prowadzenia kontroli i oceny wyników nauczania

Treści kształcenia:

Nauczanie języka angielskiego w różnych grupach wiekowych, opracowywanie programu nauczania, wybór metody nauczania (konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania), wybór materiałów nauczania i pomocy naukowych, planowanie lekcji, zachowania lekcyjne nauczycieli a sukces w pracy pedagogicznej, indywidualne cechy uczniów w nauce języka obcego, lekcja jako nauka komunikacji, dyscyplina na lekcji, nauczanie wymowy, rytmu i intonacji, nauczanie pisowni, nauczanie słownictwa, nauczanie gramatyki, nauczanie sprawności rozumienia ze słuchu, nauczanie sprawności czytania ze zrozumieniem, nauczanie sprawności mówienia, nauczanie sprawności pisania, techniki integrowania sprawności językowych, gry i zabawy w procesie nauczania, wypowiedzi uczniów i poprawa błędów językowych, rodzaje testów językowych, kontrola wyników nauczania (Europejskie Portfolio Językowe), ocena i samoocena nauczyciela, własny rozwój zawodowy.

Literatura:

Doff, A. 1999. Teach English. Cambridge: Cambridge University Press

Harmer, J. 2001. The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Education Limited

Hedge, T. 2000. Teaching and Learning in the Language Classroom. Oxford: Oxford University Press

Komorowska, H. 1999. Metodyka nauczania języków obcych. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne

Larsen-Freeman, D. 1986. Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press

Lubelska, D., Matthews, M. 1997. Looking at Language Classrooms. Cambridge: Cambridge University Press

Ur, P. 1999. A Course in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press

Kod: 09.2-3PESJ-D24-LITEA1,2

English&American Literature

wykład 30 godz., **ćwiczenia** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Grzegorz Trębicki

Cele kształcenia: Celem kursu jest zapoznanie studentów z istotą i funkcją literatury pięknej, jak również z podstawami literaturoznawstwa; wprowadzenie podstawowych pojęć analizy i interpretacji utworu literackiego oraz wyrobienie u studentów umiejętności analizy i interpretacji utworu literackiego w języku angielskim. W dalszej części kursu studentom przedstawiony zostanie zarys historii literatury angielskiej i amerykańskiej. W trakcie trwania kursu zanalizowane zostanie również szczegółowo w języku angielskim kilkanaście utworów poetyckich, jeden dramat, jedna powieść, dwa krótkie opowiadania oraz krótkie fragmenty literatury faktu (literary nonfiction). Ważnym aspektem zajęć jest również praktyczne doskonalenie języka mówionego oraz pisanego poprzez dyskusje i referaty oraz studiowanie wybranej literatury.

Treści kształcenia: Wstęp do literatury. Co to jest literatura? Istota literatury, cechy charakterystyczne utworu literackiego, funkcje literatury. Literatura a nauka o literaturze /istota,

zadania i działy literaturoznawstwa/. Formy literatury i gatunki literackie. Zewnętrzna problematyka literatury /literaturoznawstwo jako nauka interdyscyplinarna; związki literatury z innymi dziedzinami nauki i sztuki/. Podstawowe koncepcje z zakresu analizy i interpretacji dzieła literackiego. Środki ekspresji literackiej. Poezja i jej gatunki. Dramat. Powieść i krótkie opowiadanie. Historia literatury angielskiej. Literatura staroangielska i średniowieczna. Literatura renesansu. Dramat elżbietański. Literatura 17 w. Poezja metafizyczna i purytańska. Literatura 18 w: neoklasycyzm, preromantyzm i początki powieści. Romantyzm. Literatura wiktoriańska. Poezja, proza i dramat na przełomie wieku 19 i 20. Modernizm w poezji i dramacie. Modernizm w prozie. Historia literatury amerykańskiej. Narodziny literatury amerykańskiej. Literatura purytańska. Literatura amerykańska w 18 w. Romantyzm w Ameryce. Transcendentalizm. Dickinson i Whitman. Powieść amerykańska w 19 w. Modernizm w Ameryce., „Stracona generacja”. Poezja, proza i dramat w I-szej połowie 20 w.

Literatura:

Bela T., The College Anthology of English Literature, Kraków 1997
Cuddon J. A., A Dictionary of Literary Terms, Longman 1987
Diniejko A., A Selection of English Poetry (manuscript), Kielce 1998
Diniejko A., An Introduction to the Study of Literature, Kielce 1998
High, Peter S., An Outline of American Literature, London 1986

Kod: 09.9-3PESJ-D25-WKA1

Wiedza o krajach anglosaskich

Wykład 15 godz., **ćwiczenia** 30 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Marek Trojanowski

Cele kształcenia: poszerzenie wiedzy studentów o zagadnienia dotyczące współczesnego życia mieszkańców krajów anglosaskich. Zajęcia mają przybliżyć studentom ustroje polityczne, historię, geografę, gospodarkę, systemy edukacji kulturę i obyczaje mieszkańców Zjednoczonego Królestwa, Stanów Zjednoczonych, Kanady i Australii. Zajęcia mają też na celu zainspirowanie studentów do samodzielnego poszukiwania informacji i pogłębiania wiedzy.

Treści kształcenia: Zarys historii Stanów Zjednoczonych. Zarys historii Wielkiej Brytanii. Kanada: historia, cywilizacja, kultura. Australia: historia, cywilizacja, kultura. Historia Irlandii i konflikt. Współczesne symbole kultury anglosaskiej. Życie publiczne i instytucje. Sztuka XX wieku. Gospodarka USA. Gospodarka Wielkiej Brytanii. Wielka Brytania po wejściu do UE. Ameryka po 11 IX. Styl życia w krajach anglosaskich. Kraje anglosaskie na skrzyżowaniu kultur. Rola mass mediów i kultura masowa.

Literatura:

Crowther J. (red.), Oxford Guide to British and American Culture, Oxford 2000
Harvey P., Jones R., Britain Explored, Harlow 1992
Seath J., Sheerin S., White G., Spotlight on Britain, Oxford 1992
Stevenson D. K., American Life and Institutions, Stuttgart 1989
Diniejko A., English-Speaking Countries, Warszawa 1994

Kod: 09.9-3PESJ-D27-EIA1,2

English in Use

Ćwiczenia: 60 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Judyta Sojda

Cele kształcenia: utrwalenie struktur gramatycznych i słownictwa, poszerzenie zasobu słownictwa z wybranych tematów, analiza związków frazeologicznych i wyrażen idiomatycznych w języku

angielskim i ich polskich odpowiedników, analiza technik nauczania słownictwa.

Treści kształcenia: Słownictwo dotyczące: ludzi (opis postaci), zdrowia i dolegliwości, przestępczości, prawa i sądownictwa, mediów i komputerów, języka biznesowego. Wyrażenia idiomatyczne i czasowniki frazowe. Słowotwórstwo.

Literatura:

Allsop J., Test Your Phrasal Verbs, Penguin Books 2000

Barnes A., Hines J., Weldon J., Have Fun with Vocabulary, Penguin Books 1996

Maley A., Short nad Sweet, vol. 1 &2, Penguin Books 1993

Wacyn-Jones P., Target Vocabulary 3, Penguin Books

Wacyn-Jones P., Test Your English Idioms, Penguin Books 1990

Wacyn-Jones P., Vocabulary Games and Activities for Teachers, Penguin Books 1993

Kod: 09.9-3PESJ- D28-CC1,2

Conversation Class

Ćwiczenia 60 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język angielski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Sławomir Sobocki

Cele kształcenia: doskonalenie języka mówionego, rozwijanie słownictwa formalnego, nieformalnego i specjalistycznego, doskonalenie języka dyskursywnego, rozwijanie umiejętności komunikacji językowej.

Treści kształcenia: Drama jako proces nauczania dzieci w szkole podstawowej. Nauczanie na odległość Problemy młodzieży w okresie dojrzewania. Problem bezrobocia. Wpływ kultury anglosaskiej na społeczeństwo współczesnej Polski.

Literatura:

Case, Doug nad Ken Wilson, Off Stage! Sketches from the Englosh Teaching Theatre, Londyn 1982

Jackson, Acy, The Conversation Class, January 2002

Philips, Sarah, One-Ropm Schools. An American Tradition, Forum English Teatching nr 2 2005

Otto B, M., Here is the News, Warszawa 1995

Windeatt, Scott, The Internet, Oxford 2000

Wright A., Creating Stories with Children, Oxford 2002

Kod: 05.9-3PESJ-D29-WMO3

Wykład monograficzny /Monographic Lecture/

Wykłady: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywane treści: proponuje dyrektor Instytutu

Cele kształcenia: pogłębienie pedagogicznej wiedzy studentów w obrębie poszczególnych subdyscyplin pedagogicznych na podstawie najnowszych wyników badań.

Treści kształcenia: Treści wykładów uwarunkowane są zainteresowaniami badawczymi prowadzących (samodzielnych pracowników nauki) i osiągnięciami nauki, ale uwzględniającymi potrzeby studentów i kierunku studiów zgodnie z obraną specjalizacją.

Literatura:

W zależności od realizowanej tematyki

Kod: 05.9-3PESJ-D30-SEM2,3

Seminarium magisterskie /M. A. Seminar/

Ćwiczenia: 80 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywanie treści: prof. dr hab. I. Szypułowa

Cele kształcenia: Przygotowanie studenta do napisania pracy magisterskiej i uzyskania tytułu magistra pedagogiki. Student winien wykazać się umiejętnością zastosowania wiadomości z zakresu metodologii badań naukowych i praktyki edukacyjnej w samodzielnych badaniach własnych. Chodzi o kształtowanie krytycznej i kreatywnej postawy studentów wobec problemów edukacyjnych.

Treści kształcenia: Etapy programu badań pedagogicznych. Model badanych zjawisk w świetle programowego i krytycznego przeglądu literatury. Problemy, hipotezy w badaniach pedagogicznych. Gromadzenie i porządkowanie oraz analiza i interpretacja wyników badań. Język i styl naukowy.

Literatura:

Rudniański J., O dobrym kształceniu i o wychowaniu, Warszawa 1990

Dutkiewicz W., Prac magisterska z pedagogiki, Kielce 1996

Spionek H., Rozwój i wychowanie małego dziecka, Warszawa 1972

Węglińska M., Jak pisać pracę magisterską, Kraków 1997

Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Katowice 1972

2.2.5 Pedagogika Szkolna i Środowiskowa

Czas trwania studiów: 2 lata

Studia niestacjonarne

Studia uzupełniające magisterskie po licencji

Grupa „A” Przedmioty kształcenia ogólnego

Kod: 14.7-3PESSR-A1-AK1

Antropologia kulturowa / Cultural Anthropology/

Wykład: 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Halina Mielicka

Cele kształcenia:

Zaangażowanie studentów do dyskusji nad istniejącymi we współczesnych społeczeństwach różnicami kulturowymi. Wyjaśnienie reguł kontrowersyjnego endocentryzmu i skutków braku tolerancji wobec inności kulturowych. Analiza mechanizmów związanych z postawami wobec wartości oraz funkcjonowaniem struktur takich instytucji jak: rodzina oraz inne kategorie społeczne

związane z pokrewieństwem.

Treści kształcenia:

Rodzaje i odmiany antropologii. Prezentacja podstawowych orientacji teoretycznych antropologii kulturowej – pokazanie człowieka jako twórcy i konsumenta kultury. Kultura jako przedmiot badań teoretycznych i praktycznych (terenowych, jakościowych). Wyjaśnienie sposobów oddziaływania kultury na życie społeczne, wzorów kultury oraz związku kultury z integracją społeczną. Kultura a natura. Spór o naturę ludzką. Ważniejsze teorie interpretacji kultury. Strukturalne i funkcjonalne analizy procesów kulturowych. Kultura a osobowość. Aksjologiczne podstawy i klasyfikacja kultury. Tradycja i zmiana w kulturze. Wprowadzenie do zagadnień kultury pierwotnej, kultury mitu, magii, religii, kultury lokalnej, regionalnej, narodowej i masowej oraz dynamiki przemian kulturowych. Kultury lokalne i kultura uniwersalna. Główne zjawiska i przemiany w kulturze współczesnej.

Literatura:

Mrozek – Dumasowska M., Człowiek w labiryncie magii, Warszawa 1990

Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury. Systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, Warszawa 1997

Olszewska – Dyoniziak B., Człowiek – kultura – osobowość. Wstęp do klasycznej antropologii kultury, Kraków 1991

Sulima R., Antropologia codzienności, Kraków 2000

Szyjewski A., Etnologia religii, Kraków 2001

Wencel A. (red.), Wiedza o kulturze, Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, cz. 1, Warszawa 1995

Kod: 08.9-3PESSR-A2-E2

Etyka / Ethics/

Wykład: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Jerzy Perzanowski

Cele kształcenia: poznanie podstawowych wartości, w ich układzie hierarchicznym, a także norm postępowania wraz z ich interioryzacją, kształcenie osobistych postaw etycznych, takich jak: sumienność, prawość, odpowiedzialność za kształt własnego życia poprzez ustawiczne doskonalenie – samokształcenie, samowychowanie, dorastanie do mistrzostwa w pełnionej roli społecznej, innowacja i kreatywność, pogłębianie umiejętności współzycia społecznego: gotowość do dialogu, tolerancji, asertywna ingerencja wychowawcza, poczucie odpowiedzialności za innych, za klimat w środowisku pracy; wzajemny szacunek, zaufanie, chęć niesienia pomocy potrzebującym, troska o dobro społeczne, zdecydowane i konsekwentne dystansowanie się do wszelkich patologii i wszelkiego rodzaju demoralizacji.

Treści kształcenia: Etyka jako dyscyplina filozoficzna-normatywna – oparta na ludzkim rozumie i doświadczeniu, obejmuje całość zagadnień związanych z ludzkim życiem rozpatrywanym w aspekcie jego samorealizacji. W związku z tym określa ona podstawowe wartości (dobro – zło), normy, oceny i sankcje, odwołuje się do prawa naturalnego oraz pozytywnego, ukazując różne możliwości interpretacyjne w ramach poszczególnych systemów filozoficznych czy światopoglądowych. W aspekcie indywidualnym etyka w szczególności zajmuje się godnością ludzkiej osoby, wartością i sensem życia, prawami przysługującymi każdemu człowiekowi, sumieniem, doskonałością moralną, wolnością i odpowiedzialnością. W aspekcie społecznym etyka zajmuje się normami życia małżeńskiego i rodzinnego (odpowiedzialne rodzicielstwo), ustala normy etosu zawodowego, mówi o zasadach życia społecznego (uczestnictwo, solidarność zawodowa, dobro społeczne, ochrona środowiska). Rozpatruje również patologię życia społecznego.

Literatura:

Adamski F., Tchórzewski A.M. (red.): Edukacja wobec problemów moralnych współczesności, Kraków 1999

Stróżewski W.: W kręgu wartości, Kraków 1992

Gogacz M.: Ku etyce chronienia osób. Wokół podstaw etyki, Warszawa 1991
Styczeń T.: Wprowadzenie do etyki, Lublin 1993
Ślipko T.: Zarys etyki ogólnej, Kraków 2002

Kod: 08.9-3PESSR-A3-L1

Logika /Logic/

Ćwiczenia 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Janusz Sytnik-Czetwertyński

Cele kształcenia: Poznanie podstawowych zagadnień poprawnego rozumowania i wnioskowania. Kształtowanie umiejętności posługiwania się pojęciami naukowymi. Nabywanie kompetencji samodzielnego wnioskowania.

Treści kształcenia: Charakterystyka ogólna logiki: objaśnienie terminu; działy logiki (semiotyka, semantyka, syntaktyka, pragmatyka), logiczna teoria języka; miejsce logiki w systemie nauk. Język a wypowiedź językowa: podział języków na naturalne, sztuczne, sformalizowane; wypowiedź językowa i jej funkcje (ekspresyjna, perswazyjna-sugestyjna, opisowa, performatywna, racjonalna). Zagadnienia dotyczące nazwy: pojęcie nazwy, desygnat nazwy, relacja oznaczania, treść i zakres nazwy, klasyfikacja nazw, stosunki zakresowe między nazwami. Klasyczny rachunek zdań: pojęcie zdania logicznego, wartościowanie wypowiedzi, język rachunku zdań – zmienne zdaniowe, funktry i formuły, rodzaje funktrów, zapisywanie zdań mowy potocznej za pomocą schematów będących formułami rachunku zdań, tautologie klasycznego rachunku zdań. Rachunek kwantyfikatorów: pojęcie formy zdaniowej, spełnianie form zdaniowych jednoargumentowych, rodzaje kwantyfikatorów, zdania ogólne i egzystencjalne, zapisywanie mowy potocznej za pomocą schematu rachunku kwantyfikatorów. Definicje: człony definicji, podział definicji, błędy związane z definicjami. Wnioskowania: dedukcyjne, uprawdopodobniające (redukcyjne, indukcyjne, przez analogię).

Literatura:

Omyła M.: Logika. Wybrane zagadnienia, WSiP, 1980 i nast. wydania

Kotarbiński T.: Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk, Wyd. PAN, Warszawa 1990

Ziemiński Z.: Logika praktyczna, PWN, Warszawa 1987

Stanosz B.: Ćwiczenia z logiki, PWN, Warszawa 1980

Kmita J.: Wykłady z logiki i metodologii nauk, PWN, Warszawa 1973

Kod: 05.9-3PESSR-A4-MEB1

Metodologia badań /Methodology of Research/

Wykład: 5 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Andrzej Bogaj

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z zagadnieniami teoretycznymi, ogólnometodologicznymi z zakresu metod i technik badawczych stosowanych w naukach społecznych (w tym na użytek pedagogiki). Nabycie przez studentów umiejętności prawidłowego formułowania problemów badawczych, hipotez, ustalania zmiennych i dobierania wskaźników. Poznanie podstawowych reguł konstrukcyjnych związanych z budową narzędzi badawczych. Umiejętne (wybiórcze i krytyczne) studiowanie literatury pedagogicznej. Wykorzystanie wiedzy metodologicznej w doborze metod, konstruowaniu narzędzi, jak i w samodzielnym przygotowaniu koncepcji badań empirycznych. Umiejętne dokonywanie analizy ilościowej i jakościowej zebranego materiału empirycznego.

Treści kształcenia: Zapoznanie studentów z programem i podstawową literaturą przedmiotu. Ogólne wprowadzenie w problematykę i cele metodologii. Przybliżenie podstawowych pojęć. Znaczenie wiedzy i umiejętności metodologicznych w procesie studiów oraz w pracy zawodowej pedagoga i nauczyciela. Układ i struktura pracy magisterskiej. Wstęp do metodologii badań pedagogicznych. Podstawowe pojęcia, typy badań pedagogicznych. Rola teorii w badaniach

pedagogicznych. Zasady badań pedagogicznych. Praca badawcza nauczyciela. Moralne aspekty badań pedagogicznych. Struktura procesu badawczego w badaniach diagnostycznych i weryfikacyjnych. Problem badawczy. Hipoteza badawcza. Zmienne i wskaźniki. Definiowanie pojęć. Rodzaje definicji. Próba samodzielnego formułowania problemów badawczych, hipotez oraz operacjonalizacji zmiennych. Etapy badań pedagogicznych. Analiza kolejnych czynności w procesie badawczym. Charakterystyka etapów badań pedagogicznych. Dobór próby w badaniach pedagogicznych. Badania pilotażowe. Opracowanie modelu operacyjnego badań. Analiza różnych koncepcji badawczych na podstawie sprawozdań z badań empirycznych. Eksperyment pedagogiczny. Techniki eksperymentalne. Użyteczność badań eksperymentalnych. Błędy w badaniach eksperymentalnych. Badania quasi – eksperymentalne. Metoda sondażu. Wymagania stawiane metodzie sondażu. Rodzaje pytań kwestionariuszowych. Techniki metody sondażu: ankieta i wywiad. Źródła błędów w badaniach sondażowych. Obserwacja w badaniach sondażowych. Rodzaje obserwacji. Techniki obserwacyjne. Warunki i zalety poprawnej obserwacji. Przedmiot obserwacji. Granice poznawcze obserwacji. Tworzenie scheduły obserwacyjnej. Badanie efektywności kształcenia. Testy osiągnięć szkolnych i ich zastosowanie. Rodzaje testów i zadań testowych. Cechy testów osiągnięć szkolnych. Konstruowanie testu. Ilościowa analiza zadań testowych. Metoda socjometryczna. Charakterystyka metody socjometrycznej. Techniki socjometryczne: technika moreno, technika „zgadnij kto?”, plebiscyt życzliwości i niechęci, technika szeregowania rangowego. Opracowanie i analiza danych socjometrycznych. Ograniczenia poznawcze metody socjometrycznej. Skale postaw i ocen. Skala likerta, skala thurstone’a, skalogram guttmanna. Rodzaje skal ocen i ich zastosowanie. Konstruowanie skal. Błędy popełniane przy ocenianiu. Źródła błędów w ocenie. Analiza dokumentów. Rodzaje dokumentów. Techniki analizy dokumentów. Analiza wytworów (wypracowań, dzienników, rysunków). Metoda dialogowa (rozmowa). Warunki poprawności metody dialogowej. Techniki metody dialogowej. Błędy w stosowaniu metody dialogowej. Metoda biograficzna. Charakterystyka metody biograficznej. Odmiany metody biograficznej: metoda monograficzna, metoda indywidualnych przypadków. Zalety i wady metody biograficznej.

Literatura:

- Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych, Warszawa 2003
Dutkiewicz W., Podstawy metodologii badań – do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki, Kielce 2001
Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2000
Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2002
Zaczyński W., Praca badawcza nauczyciela, Warszawa 1995

Grupa „B” Przedmioty podstawowe

Kod: 12.9-3PESSR-B5-AU1

Auksologia

Wykłady: 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Andrzej Jopkiewicz

Cele kształcenia: Poszerzenie wiedzy studentów na temat głównych problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych i starszych oraz poznanie podstawowych zasad diagnostyki auksologicznej.

Treści kształcenia: Poznanie celów i zadań auksologii. Omówienie ważniejszych problemów zdrowotnych społeczeństwa polskiego, zagadnień zróżnicowania społecznego rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży w Polsce oraz tendencji przemian – jej przyczyn i skutków. Zaburzenia procesów wzrastania i dojrzewania oraz niektóre problemy zdrowotne okresu pokwitania. Metody kontroli i normy rozwoju dzieci i młodzieży, podstawowe zasady diagnostyki rozwoju oraz metody oceny rozwoju czynnościowego człowieka.

Literatura:

- Doleżych B., Łaszczyca P. (red.), Biomedyczne podstawy rozwoju z elementami higieny szkolnej, Toruń

2004.

Jopkiewicz A. (red.), Auksologia a promocja zdrowia, Kielce, t.1, 1997, t. 2, 2000, t. 3, 2004.

Jopkiewicz A., Suliga E., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania, Radom-Kielce 2005.

Kopczyńska-Sikorska J. (red.), Diagnostyka rozwoju dzieci i młodzieży „Biblioteka Pediatriy” Nr 12, Warszawa 1980.

Malinowski A., Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym, Zielona Góra 2004.

Mięsowicz I. (red.), Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości, Warszawa 2001.

Wolański N., Koziół R. (red.), Ocena rozwoju dzieci w zdrowiu i chorobie, Warszawa 1987.

Kod: 14.2-3PESSR-B6-SE2

Socjologia edukacji / Sociology of Education/

Wykład: 5 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Maria Sroczyńska

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi socjologicznej interpretacji zjawisk związanych z wychowaniem człowieka. Wdrożenie do sprawnego korzystania z tekstów socjologicznych, w tym głównie z zakresu socjologii edukacji oraz kształtowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy socjologicznej w planowaniu własnej działalności naukowo-badawczej.

Treści kształcenia: Współczesne ideologie edukacyjne. Struktura społeczna a edukacja. Selekcje szkolne i ich społeczne uwarunkowania. Funkcje systemu szkolnego w procesach wychowania i edukacji. Wdrażanie reguły jednakowych szans edukacyjnych. Zagrożenia – bariery realizacji zasad. Edukacja w procesie przemian społecznych. Rozwój osobowości w procesie socjalizacji. Rodzina jako instytucja wychowująca. Szkoła jako środowisko wychowawcze. Współpraca rodziny ze szkołą w celu stworzenia jednolitej płaszczyzny wychowawczej i edukacyjnej. Instytucje kulturalne w procesie edukacji dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Społeczne i gospodarcze uwarunkowania zmian w polskim systemie edukacyjnym. Edukacja w Polsce po reformie oświaty z 1999 roku.

Literatura:

Schulz R. (wybór): Antropologiczne podstawy wychowania, Warszawa 1996

Berger P.L., Luckman T.: Społeczne tworzenie rzeczywistości, Warszawa 1983

Mariański J.: Wprowadzenie do socjologii moralności, Lublin 1989

Meighan R.: Socjologia edukacji, Toruń 1993

Szczepański J.: Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1970

Kod: 05.9-3PESSR-B7-ZPSP1

Wybrane zagadnienia z pedagogiki społecznej

Wykład: 5 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Elżbieta Trafiałek

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania różnych typów środowisk wychowawczych, ze społecznymi uwarunkowaniami funkcjonalności i dysfunkcji różnych obszarów społecznej aktywności; kształtowanie społecznego myślenia i rozumienia rangi społecznego dialogu.

Treści kształcenia: Zapoznanie z genezą, warunkami powstania pedagogiki społecznej w Polsce i na świecie. Przybliżenie sylwetek prekursorów oraz przedstawicieli nauki. Wyjaśnienie reguł metodologii pedagogiki społecznej i stosowania odpowiednich procedur badawczych w diagnozowaniu różnorodnych środowisk wychowawczych. Wprowadzenie do problematyki środowiskowych uwarunkowań procesów wychowawczych. Analiza warunków umożliwiających

zaspokojenie potrzeb rozwojowych człowieka we wszystkich fazach życia i różnorodnych sytuacjach życiowych. Omówienie rozległych, pozainstytucjonalnych przestrzeni kształtujących osobowość oraz warunki bytu jednostek i grup społecznych, ze szczególnym wyeksponowaniem perspektywicznej roli środowiska lokalnego.

Literatura:

Kamiński A.: Funkcje pedagogiki społecznej, Warszawa 1980
Wroczyński R.: Pedagogika społeczna, Warszawa 1985
Lepalczyk I., Pilch T. (red.): Pedagogika społeczna, Warszawa 1995
Trafiałek E.: Środowiska społeczne i praca socjalna, Katowice 2001
Przeclawska A., Theiss W.: Pedagogika społeczna. Pytania o XXI wiek, Warszawa 1999

Kod: 05.6-3PESSR-B8-PRS1

Pedagogika resocjalizacyjna /Pedagogy of Correction/

Wykład: 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Tadeusz Sakowicz

Cele kształcenia: przekazanie wiedzy na temat pedagogiki resocjalizacyjnej jako subdyscypliny pedagogiki specjalnej- podstawowe terminy, historia, zapoznanie z różnymi działaniami pedagogiki resocjalizacyjnej, zapoznanie ze zjawiskiem niedostosowania społecznego, jego etiologią i sposobami przeciwdziałania, zdobycie wiedzy na temat zasad działania placówek resocjalizacyjnych, omówienie psychospołecznych podstaw resocjalizacji, ukazanie podstawowych zasad wychowania resocjalizującego, oraz najnowszych metod oddziaływań resocjalizacyjnych w ramach resocjalizacji stacjonarnej i wolnościowej, przygotowanie studentów do umiejętnego prowadzenia działalności resocjalizacyjnej z wykorzystaniem zróżnicowanych form jej projektowania.

Treści kształcenia: zakres, zasady i metody wychowania resocjalizującego, rozwój resocjalizacji jako nauki, zjawisko niedostosowania społecznego- etiologia, objawy, uwarunkowania, sposoby terapii, psychopatia- uwarunkowania, sposoby resocjalizacji jednostek psychopatycznych, podstawowe instytucje resocjalizacyjne i wspomagające- podstawy prawne, zasady działalności, organizacja pracy wybranych placówek (Areszt Śledczy, Policyjna Izba Dziecka, Pogotowie Opiekuńcze, Zakład Karny, Sąd d.s. Rodzinnych i Nieletnich, MOPR, Zakład Poprawczy), resocjalizacja i profilaktyka w środowisku otwartym- rodzina zastępcza, kuratela sądowa, świetlice środowiskowe, resocjalizacja i terapia osób uzależnionych.

Literatura:

Pospiszyl K.: Psychopatia, Warszawa 2000
Pytka L.: Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne, Warszawa 2001
Lipkowski O.: Resocjalizacja, Warszawa 1976
Kalinowski M., Pełka J.: Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich, Warszawa 2003
Ostrowska Z., Grecuszkina A.: Praca z indywidualnym przypadkiem w nadzorze rodzinnego kuratora sądowego, Lublin 1999

Kod: 12.2-3PESSR-B9-PSKL2

Psychologia kliniczna /Clinical Psychology/

Wykład: 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Pufal-Struzik

Cele kształcenia: poznawczy – zapoznanie studentów z przyczynami i rodzajami patologii zdrowia psychicznego u dzieci, młodzieży i dorosłych; praktyczny – zrozumienie roli pedagoga w profilaktyce zaburzeń oraz wczesnym sygnalizowaniu rodzicom (instytucjom) nieprawidłowości w

rozwoju dziecka, opanowanie podstawowych umiejętności postępowania z dzieckiem lękowym, agresywnym, wybitnie zdolnym, znerwicowanym, chorym; wychowawczy – ukształtowanie u studentów właściwej postawy wobec ludzi zaburzonych i chorych, przygotowanie do procesu samokształcenia w zakresie psychologicznych problemów prawidłowego funkcjonowania człowieka w różnym wieku.

Treści kształcenia: Pojęcie zdrowia i choroby. Wybrane koncepcje zdrowia psychicznego. Biopsychiczne i środowiskowe przyczyny zaburzeń: rozwojowych, neurodynamicznych, osobowościowych, psychotycznych i zaburzeń zachowania się. Symptomatologia poszczególnych zaburzeń. Skutki zaburzeń dla dydaktycznego i społecznego funkcjonowania dzieci i dorosłych. Podstawowe zasady profilaktyki zaburzeń uwarunkowanych środowiskowo, zasady psychoterapii i leczenia. Niektóre problemy prawne dotyczące postępowania z osobami chorymi psychicznie.

Literatura:

Bishop G.D.: Psychologia zdrowia, Astrum, Wrocław 2000

Carson R.C., Butcher J.N., Mineka S.: Psychologia zaburzeń, t.1 i 2, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003

Meyer R.G., Psychopatologia, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002

Popielarska A., Popielarska M.: Psychiatria wieku rozwojowego, PZWL, Warszawa 2000

Rosenhan D.L., Seligman M.E.P.: Psychopatologia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Warszawa 1994

Kod: 05.5-3PESSR-B10-AG2

Andragogika /Andragogics/

Wykład: 5 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Sylwester Scisłowicz

Cele kształcenia: przekazanie studentom historycznej, także najnowszej wiedzy na temat różnorodnych i wielorakich aspektów funkcjonowania człowieka dorosłego w otaczającej go rzeczywistości społecznej. Szczególny nacisk kładzie się na informacje mające służyć słuchaczom, również osobom, z którymi będą w przyszłości współpracować, jako praktyczne wskazówki do odkrycia, podjęcia i kontynuacji atrakcyjnej dla nich i pożądanej przez innych ludzi całościowej autoedukacji i samorealizacji w ogóle. Ponieważ absolwenci Pedagogiki powinni znać sztukę trafnego diagnozowania przyczyn problemów własnych, problemów zachodzących pomiędzy nimi a innymi dorosłymi oraz problemów społecznych w ogóle, jak również sztukę konstruktywnego dla siebie i dla innych ludzi przewidywania i rozwiązywania tych problemów, do najistotniejszych zamierzeń ćwiczeń należy próba rozbudowywania i modyfikowania u studentów niezbędnych do wskazanych wyżej celów wiadomości, zadań, operacyjnych umiejętności i sprawności, a także prospołecznych i propodmiotowych postaw emocjonalnych. Istotnym celem ćwiczeń jest również zapoznanie studentów w praktyce z aktywizującymi metodami kształcenia dorosłych.

Treści kształcenia oparte są o takie zagadnienia jak m.in.: geneza i ewolucja andragogiki; psychologiczne aspekty funkcjonowania ludzi dorosłych i starszych; przedmiot i zadania andragogiki (pedagogiki dorosłych) i gerontologii; współczesne teorie kształcenia dorosłych; metodologiczne dylematy andragogiki; problemy edukacji ustawicznej dorosłych; potrzeby kulturalno-oświatowe ludzi dorosłych i starszych oraz ich urzeczywistnianie; filozoficzne i socjologiczne aspekty kształcenia dorosłych; alienacja a samorealizacja człowieka dorosłego; znaczenie samokontroli, samooceny, i autokorekty, a także woli, wolności i samoodpowiedzialności dorosłych w kreowaniu siebie, innych ludzi i świata w ogóle; aktywne, zadaniowe rozpoznawanie i prezentacja istniejących, oraz poszukiwanie nowych, metod i sposobów działań wspomagających wdrażanie ludzi dorosłych do całościowej samorealizacji.

Literatura:

Aleksander T., Andragogika, Ostrowiec Św. 2002

Malewski M., Andragogika w perspektywie metodologicznej, Wrocław 1991

Pachociński R., Andragogika w wymiarze międzynarodowym, Warszawa 1998

Pietrasiński Z., Rozwój człowieka dorosłego, Warszawa 1990
Pólturzycki J., Akademicka edukacja dorosłych, Warszawa 1994
Turos L., Andragogika ogólna, Warszawa 1999
Wujek T.(red), Wprowadzenie do andragogiki, Warszawa 1996

Grupa „C” Przedmioty kierunkowe

Kod: 13.9-3PESSR-C11-EE2

Edukacja ekologiczna / Ecological Education/

Wykłady 10 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele kształcenia: rozwój świadomości i troski o środowisko, odpowiedzialności za swoje postępowanie, poszerzenie wiedzy z zakresu ekologii, rozwój niezbędnych umiejętności podejmowania działań w zakresie ochrony środowiska, kształtowanie umiejętności formułowania rzeczowych opinii opartych na analizie materiału dowodowego oraz oceny przyszłości, zrozumienie potrzeby zrównoważonego rozwoju, dostrzeganie związków pomiędzy osobistym, społecznym i środowiskowym wymiarem edukacji, wykorzystanie środowiska jako źródła wiedzy i rozwoju wszechstronnych umiejętności, dostrzeganie środowiska jako źródła nieograniczonych możliwości uczenia się.

Treści kształcenia: Międzynarodowe rekomendacji ekologicznej. Ekologia jako filozofia i sposób na życie. Założenia ekofilozofii. Degradacja przyrody nieożywionej – problemy lokalne i globalne. Zagrożenia dla żywych zasobów Ziemi. Kształtowanie świadomości ekologicznej. Skuteczność i sprawność procesu edukacyjnego dla podnoszenia świadomości ekologicznej.

Literatura:

Aleksandrowicz J., Sumienie ekologiczne, Warszawa 1988

Bonenberg K., Etyka środowiskowa, założenia i kierunki, Ossolineum 1992

Cichy D., Przygotowanie młodzieży do ochrony i kształtowania środowiska, Warszawa 1984

Domka L., Kryzys środowiska a edukacja dla ekorozwoju, Poznań 1996

Kalinowska A., Ekologia – wybór przyszłości, Warszawa 1992

Kod: 05.9-3PESSR-C12-POWS2

Praca opiekuńczo–wychowawcza w szkole i środowisku

Wykład: 10 godz **ćwiczenia** 10 godz

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia : mgr Edyta Laurman – Jarząbek.

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawami pracy opiekuńczej i wychowawczej w szkole, oraz współpracą pedagoga i wychowawców z instytucjami wspierającymi szkołę i rodzinę. Zapoznanie z podstawami diagnozowania sytuacji opiekuńczych i wychowawczych w szkole.

Treści kształcenia: Teoretyczne podstawy opieki i wychowania. Kompetencje nauczyciela – wychowawcy w zreformowanej szkole. Diagnozowanie środowiska opiekuńczo – wychowawczego dzieci. Udział pedagoga szkolnego w pracy opiekuńczo – wychowawczej szkoły. Zagrożenia współczesnych rodzin . Zasady i metody pracy opiekuńczo – wychowawczej. Plan i planowanie pracy opiekuńczo – wychowawczej. Metody poznawania wychowanków. Opieka i wychowanie w szkole –podstawowe założenia teoretyczne: statuty, programy szkolne. Formy pomocy dziecku w środowisku szkolnym – rola pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zajęcia edukacyjno – profilaktyczne i wychowawcze.

Literatura

Dąbrowski Z., Pedagogika opiekuńcza, Olsztyn 1998.

Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa 2006

Kamińska U., Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w rodzinnych i instytucjonalnych formach wychowania, Katowice 2003

Kotlarska-Michalska: Formy i sposoby realizacji funkcji opiekuńczo – zabezpieczającej w wybranych kategoriach rodzin wielkomiejskich. w: Analiza wybranych funkcji rodzin wielkomiejskich.

Maksymowicz A.: Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, Olsztyn 1985

Matyjas B. (red.): Formy pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym, T. I i II, Kielce 2002

Matyjas B. Problemy teorii i praktyki opiekuńczej . Kielce 2005.

Kod: 05.9-3PESSR-C13-DEP1

Diagnoza i ewaluacja w pracy szkoły

Wykład: 10 godz. **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mariola Wojciechowska

Cele kształcenia: Wspieranie rozwoju teorii i praktyki diagnozy w pracy nauczyciela oraz nabycie umiejętności w zakresie diagnostyki szkolnej przez słuchaczy, rozumienie znaczenia ewaluacji jako integralnego elementu procesu nauczania-uczenie się.

Treści kształcenia: Diagnozy edukacyjne w rozwoju kompetencji nauczyciela w dobie reform oświatowych. Teoretyczne podstawy diagnozy. Diagnoza jako kategoria ogólnometodologiczna wykorzystywana zarówno przez teorię jak i praktykę. Trzy podstawowe elementy diagnozy pedagogicznej: rozpoznawanie zjawiska, ocena zjawiska pod kątem przyjętych standardów i prognoza rozwoju. Metody i techniki diagnozowania edukacyjnego. Ewaluacja w planowaniu pracy placówki oświatowej. Istota i znaczenie ewaluacji wewnętrznej i ewaluacji zewnętrznej. Planowanie działań ewaluacyjnych: etapy procesu planowania ewaluacji, konceptualizacja ewaluacji, ustalenia kontraktowe, ustalenia planu proceduralnego i organizacyjnego, sposoby publikowania wyników ewaluacji. Projektowanie procesu ewaluacji: formułowanie pytań kluczowych, kryteria ewaluacji, metody badawcze, określenie próby badawczej, monitorowanie danych, tworzenie raportu końcowego.

Literatura:

Korporowicz R. (red.), Ewaluacja w edukacji. Warszawa 1997

Lewowicki T., Współczesne wyzwania wobec diagnostyki edukacyjnej-przemiany teleologii oświatowej i pojmowania pedagogiki a szansa rozwoju diagnostyki. (w:) Perspektywy diagnostyki edukacyjnej (red. Niemierko B., Kowalik E.). Gdańsk 1998

Niemierko B., Kowalik E. (red.), Perspektywy diagnostyki edukacyjnej. Gdańsk 1998

Mizerek H., Ewaluacja w szkole. Olsztyn

Ewaluacja wdrażania reformy systemu edukacji. Materiały seminaryjne. Program Phare-Smart. Warszawa 1999

Sołtys D., Szmigiel M., Doskonalenie kompetencji nauczyciela w zakresie diagnozy edukacyjnej. Kraków 1999

Kod: 05.0-3PESSR-C14-ME1

Media w edukacji / Media in Education/

Konwersatoria: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Stefan Krawczyk

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z zasadami działania i obsługą stosowanych w dydaktyce środków technicznych, wskazanie technik posługiwania się tymi środkami w procesie dydaktycznym, informowanie studentów o istniejących już nowych mediach, a niespotykanych

jeszcze w naszych szkołach i placówkach oświatowych, wykazanie możliwości komputera multimedialnego w procesie dydaktycznym, zaznajomienie studentów z różnymi technikami wykonywania materiałów dydaktycznych do prezentacji wizualnej i audiowizualnej ze szczególnym uwzględnieniem techniki cyfrowej.

Treści kształcenia: Prezentacja w procesie komunikowania. Metody i sposoby rejestracji dźwięku: analogowy (magnetyczny i mechaniczny) i cyfrowy (płyta CD i MiniDisc). Analogowy system rejestracji sygnału telewizyjnego (VHS, SVHS, Hi-8). Cyfrowe systemy rejestracji sygnału telewizyjnego (mini DV, digital-8, DVD, DVD+RW). Cyfrowy zapis obrazu statycznego w komputerze (foto-CD) i fotograficznym aparacie cyfrowym (karta pamięci Memory Stick, SD, CF). DVD - cyfrowy zapis audio-video o wysokich parametrach rozdzielczości. Kino domowe - Dolby Prologic, Dolby Digital, DTS. Projektory multimedialne - LCD, DLP, CRT. Komputer multimedialny do realizacji materiałów dydaktycznych (montaż nieliniowy wideo, prezentacje audiowizualne, projektowanie i drukowanie foliogramów).

Literatura:

Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., Edukacja medialna, Toruń 2002
Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Warszawa 1999
Łasiński G., Sztuka prezentacji, Poznań 2000
Bogaj A., Kwiatkowski S.M., Infrastruktura medialna szkół, Warszawa 2000
Kwartalnik "Edukacja medialna"

Kod: 12.7-3PESSR-C15-PZSS1

Promocja zdrowia w szkole i środowisku

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia– dr Bożena Zawadzka

Cele kształcenia: Zwiększenie zainteresowania studentów sprawami zdrowia oraz wspierania ich działań w zakresie: identyfikowania własnych problemów zdrowotnych oraz ich rozwiązywania, doskonalenia własnego zdrowia i rozwoju osobistego i społecznego), ochrony zdrowia innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska fizycznego i społecznego.

Treści kształcenia: Pojęcie zdrowia. Główne problemy zdrowotne – sposoby zapobiegania. Promocja zdrowia. Higiena osobista i otoczenia. Bezpieczeństwo – zapobieganie wypadkom, urazom i zatruciom. Zdrowe żywienie. Aktywność fizyczna. Zdrowie psychiczne – wybrane aspekty. Używanie substancji psychoaktywnych.

Literatura:

Charzyńska-Gula M., (red.), Środowiskowy program wychowania zdrowotnego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, Lublin 1997
Demel M., Pedagogika zdrowia, Warszawa 1980
Woynarowska B., Sokołowska M., Jak tworzymy szkołę promującą zdrowie, Warszawa 1993
Woynarowska B., Zdrowie i szkoła, Warszawa 2000
Karski J. B., Promocja zdrowia, Warszawa 1995

Grupa „D” Przedmioty specjalizacyjne

Przedmiot do wyboru:

Kod: 05.9-3PESSR-D16-PWNP1

Podstawy nowatorstwa pedagogicznego / Foundations of Innovative Teaching Methods/

Wykłady 5 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: prof. dr hab. Zdzisław Ratajek, dr Małgorzata

Kwaśniewska

Cele kształcenia: ukazanie podstaw naukowych (metodologicznych, filozoficznych i technologicznych) procesów innowacyjnych występujących w różnych dziedzinach nauki i praktyki, ukazanie społecznych przesłanek i kierunków rozwoju ludzkości w perspektywie XXI wieku, ukazanie nowych wyzwań pedagogiki i potrzeby jej współtworzenia przez nauczycieli w bezpośrednim kontakcie z przedmiotem edukacji, wyzwolenie postawy aktywności studentów i wykazanie obszarów, na których występuje szczególna potrzeba nowatorstwa pedagogicznego.

Treści kształcenia: wspierające powyższe cele to: nowatorstwo, jego istota, podstawowe pojęcia, procesy progresywne w pedagogice XX wieku, psychologiczne uwarunkowania twórczości w świetle orientacji psycho-dynamicznej, behawioralnej, humanistycznej i jej podstawy filozoficzne: pozytywizmu, fenomenologii, personalizmu, postmodernistyczna perspektywa filozoficzna a problemy współczesnego wychowania, samoświadomość nauczyciela, nowe obszary refleksji pedagogicznej, praktyka w jej współczesnym rozumieniu.

Literatura:

Bauman Z., Wieloznaczność nowoczesna nowoczesność wieloznaczna, Warszawa 1995

Giza T., Przygotowanie studentów do twórczej pracy pedagogicznej, Kielce 1999

Szuksta M., Mendel M., Współczesne tendencje w nauczaniu inspirowane metodami M. Montessori , C. Freineta, R. Steinera, Płock 1995

Russakowska D., W stronę edukacyjnego dyskursu nowoczesności, Warszawa 1995

Gordon T., Wychowanie bez porażek, Warszawa 1997

Kod: 05.9-3PESSR-D17-DPOW1

Diagnoza potrzeb opiekuńczo-wychowawczych

Wykład: 5 godz. **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia:

Cele kształcenia: Celem zajęć jest zaznajomienie studentów z teoretycznymi podstawami diagnostyki pedagogicznej, rozbudzenie u studentów ciekawości w stosunku do procesów diagnozowania w celu poznawania potrzeb opiekuńczo-wychowawczych uczniów, zapoznanie studentów z warsztatem pracy opiekuńczo-wychowawczej wybranych instytucji (tj. metody, formy, zasady pracy), przyzwyczajanie do systematycznego samokształcenia w zakresie diagnozowania w celu odkrywania i poszukiwania nowych rozwiązań w pracy z podopiecznym

Treści kształcenia: Diagnostyka pedagogiczna jako nauka – jej związek z innymi dziedzinami wiedzy. Zadania placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie organizacji nauki szkolnej dzieci i młodzieży oraz ich rozwoju umysłowego. Metody, formy i zasady pracy placówek opiekuńczo-wychowawczych. Wychowanek i wychowawca w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Struktura organizacyjna i zasady tworzenia grup wychowawczych.

Literatura:

Dąbrowski Z., Pedagogika opiekuńcza w zarysie, Olsztyn 1998

Janowski A., Uczeń w teatrze życia szkolnego, Warszawa 1989

Lepalczyk I., Badura J. (red.), Elementy diagnostyki pedagogicznej, Warszawa 1987

Maksymowicz A., Pedagogika opiekuńcza, Olsztyn 1990

Maksymowicz A., Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, Olsztyn 1985

Kod: 05.9-3PESSR-D18-WPPT2

Warsztat pracy pedagoga-tearpeuty

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz

Cele kształcenia: Zaznajomienie studentów z problematyką terapii pedagogicznej. Zapoznanie słuchaczy z organizacją, zasadami i planowaniem pracy terapeutycznej prowadzonej przez pedagoga. Nauka planowania i konstruowania programów zajęć z zakresu terapii. Wdrożenie do samokształcenia w zakresie poszukiwania nowych rozwiązań w pracy terapeutycznej. Praktyczne poznanie narzędzi i technik stosowanych w terapii pedagogicznej.

Treści kształcenia: Teoretyczne problemy oddziaływania terapeutyczno-wychowawczego. Problematyka terapii pedagogicznej i jej miejsce oraz znaczenie w procesie wychowania. Zasady terapii pedagogicznej. Organizacja i etapy pracy terapeutycznej. Planowanie i realizacja zajęć oraz programowanie jednostki metodycznej. Sposoby konstruowania programów pracy korekcyjno-wyrównawczych.

Literatura:

Czajkowska I., Herda K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, Warszawa 1996

Gąsowska T., Stębowska-Pietrzak Z., Praca wyrównawcza z dziećmi młodymi trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1994

Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1994

Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1995

Pilecki J., Winzer M. A., Problemy edukacji i rewalidacji dzieci niepełnosprawnych, Kraków 1995

Pileccy W. i J. (red.) Stymulacja psychoruchowego rozwoju dzieci o obniżonej sprawności umysłowej, Kraków 1995

Kod: 14.4-3PESSR-D19-PSNS1

Psychologia niedostosowania społecznego

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Jolanta Szczurkowska

Cele kształcenia: Poznanie psychologicznych przyczyn i mechanizmów kształtowania się zaburzeń w zachowaniu.

Treści kształcenia: Wybrane poglądy dotyczące niedostosowania społecznego. Symptomy niedostosowania społecznego: niepowodzenia szkolne, wagary i ucieczki z domu – przy-czyny, specyfika, następstwa; agresja – mechanizmy i funkcje zachowań agresywnych; samobójstwa – motywy, syndrom suicydalny, typy samobójstw, specyfika samobójstw dzieci; uzależnienie narkotyczne –rodzaje uzależnień, motywy, czynniki ryzyka, typy rodzin przyszłych narkomanów, konsekwencje uzależnienia, wybrane metody psychokorekcyjne; nikotynizm – rozpoczęcie palenia, model regulacji palenia, wpływ środowiska i napięcie emocjonalne a palenie, rzucanie palenia i nawroty; alkoholizm – motywy i wzorce picia, stan po spożyciu alkoholu i fazy uzależniania się, symptomy i etiologia alkoholizmu, konsekwencje i sposoby leczenia alkoholizmu; przynależność do sekt i innych subkultur – rodzaje sekt, sposoby rekrutacji i życie w sekcie, kontrola świadomości i etapy jej zdobywania, następstwa pobytu w sekcie, przyczyny i mechanizmy funkcjonowania w subkulturach propagujących destrukcyjne idee, styl życia. Rodzaje niedostosowania społecznego: zachowanie przestępcze – typologia zachowania przestępczego, rodzaje przestępców i ich obraz siebie, prostytutka, przyczyny kształtowania się zachowań przestępczych; zachowanie neurotyczne – podstawowe pojęcia, etiologia zaburzeń nerwicowych według K. Horney, zachowanie neurotyczne w ujęciu H. J. Eysencka; zachowanie psychopatyczne – objawy, przyczyny, struktura osobowości psychopatycznej, geneza cech psychopatycznych, biologiczne uwarunkowania zachowań psychopatycznych.

Literatura:

Cekiera C.: Ryzyko uzależnień, Towarzystwo naukowe KUL, Lublin 1994

Hassan S.: Psychomanipulacja w sektach, Wydawnictwo „Ravi”, Łódź 1997

Pospiszyl K.: Psychopatia. Istota, przyczyny i sposoby resocjalizacji antisocjalności, 1985

Pospiszyl K., Żabczyńska E.: Psychologia dziecka niedostosowanego społecznie, PWN, Warszawa 1985.

McWhirter J. J., McWhirter B. T., McWhirter A. M., McWhirter E.H.: Zagrożona młodzież, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Warszawa 2001

Kod: 14.2-3PESSR-D20-SR1

Socjologia rodziny

Wykład: 5 godz. **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr M. Sroczyńska

Cele kształcenia: Uwrażliwienie studentów na problemy rodziny na tle przemian społecznych

Treści kształcenia: Przedmiot i historia socjologii rodziny (definicja, zakres, pojęcie, cele i zadania). Rodzina podstawowym środowiskiem życia człowieka. Kryzys rodziny a kryzys społeczeństwa. Wartości w procesie wychowania rodzinnego. Socjologia rodziny a kultura masowa. Rodzina podstawowym środowiskiem przygotowania człowieka do pełnienia ról społecznych. Perspektywy polskiej rodziny.

Literatura:

Adamski F., Socjologia małżeństwa i rodziny, Warszawa 1982

Ehrlich S., Dynamika norm. Podstawowe zagadnienia wiążących wzorów zachowań, Warszawa 1994

Griese H. M., Socjologiczne teorie młodzieży, Kraków 1996

Roczniki Socjologii Rodziny, Poznań 1999-2001

Kod: 05.9-3PESSR-D21-PPRS1

Prawne podstawy resocjalizacji oraz opieki nad dzieckiem i rodziną

Wykład: 5 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zalicznie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoby odpowiedzialne za treści kształcenia: mgr Agata Wiśniowska

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z możliwościami pomocy ofiarom przemocy w rodzinie

Treści kształcenia: Przesłpstwa przeciwko rodzinie. Postępowanie sądowe w sprawach o ochronę dóbr dziecka. Systemy wykonywania kary. Klasyfikacja skazanych. Różnice pomiędzy typami zakładó karnych: zakład zamkniety, półotwarty

Literatura:

Stańdo-Kawecka B, Prawne podstawy resocjalizacji, Zakamycze 2000

Pospiszyl I., Razem przeciwko przemocy, Warszawa 1999

Pospiszyl I., Resocjalizacja, Warszawa 1998

Zmarzlik J., Piwnik E., Dziecko pod parasolem prawa, Warszawa 1999

Kod: 05.6-3PESSR-D22-PARS2

Patologia społeczna i metody resocjalizacji

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: Język polski

Osoby odpowiedzialne za treści kształcenia: ks.prof. dr hab. Jan Śledzianowski, dr Marta Wilk

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z patologią społeczną jako nauką, miejsce patologii społecznej wśród takich kierunków wiedzy jak: socjologia, psychologia, psychiatria, pedagogika resocjalizacyjna, źródła patologii społecznej, nowe zjawiska patologii wynikające z transformacji społeczno-ustrojowej oraz globalizacji, profilaktyka społeczna i resocjalizacja jako formy przeciwdziałania patologii społecznej.

Treści kształcenia: Patologia społeczna jako nauka. Czynniki wpływające na powstanie patologii społecznej. Nieprawidłowości i zaburzenia zagrażające współczesnemu człowiekowi (kryzys wartości, dewaluacja norm moralnych, narastająca agresja, brak poczucia bezpieczeństwa, trudności w zaspokajaniu potrzeb materialnych i psychospołecznych, znieczulica społeczna, osamotnienie społeczne współczesnego człowieka). Zapoznanie z poszczególnymi formami patologii społecznych, które od zawsze „dotykają” ludzi: uzależnienia od środków toksycznych, przestępczość, prostytutcja, samobójstwa, agresja, ubóstwo. Zapoznanie z innymi formami patologii społecznych, które ujawniły się wraz z rozwojem cywilizacji np. uzależnienie od telewizji,

Internetu, zakupoholizm, pracoholizm, czy bezrobocie. Przeciwdziałanie patologii społecznej.

Literatura:

- J. Śledzianowski, Uzależnienia wśród młodzieży szkolnej, Wyd. Akademii Świętokrzyskiej, Kielce 2004.
J. Śledzianowski, Wychowanie wobec przemocy, Wyd. Karad, Kielce 2004.
W służbie dziecku, Tom I; II; III, pod red. J. Wilka, Wyd. Katedry Pedagogiki Rodziny KUL, Lublin 2003.
Uwarunkowania i wzory marginalizacji społecznej współczesnej młodzieży, pod red. Wł. Kubika i B. Urbana, Wyd. „Ignatianum” Uniwersytetu Jagiellońskiego- Instytut Pedagogiki, Kraków 2005.
Zjawiskowe Formy patologii społecznych oraz profilaktyka i resocjalizacja współczesnej młodzieży, pod red. T. Sołtysiak i J. Sudar- Malukiewicz, Wyd. Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2003.
I. Pospiszyl, Ofiary chroniczne, Wyd. Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2003.
Cz. Cekiera, Ryzyko uzależnień, Wyd. Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1994.
Zagrożenia w wychowaniu i socjalizacji młodzieży oraz możliwości ich przewycięzania, pod red. T. Sołtysiak, Wyd. Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2005.
J. J. McWhirter i inni, Zagrożona młodzież, Wyd. PARPA, Warszawa 2001.

Kod: 05.9-3PESSR-D23-FKI1

Formy komunikacji interpersonalnej

Ćwiczenia: 10 godz.

Forma zliczenia: zaliczenie z oceną

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Elżbieta Szczepaniak

Cele kształcenia: Zrozumienie istoty i uwarunkowań procesu komunikacji interpersonalnej. Umieć refleksyjnie analizaować zachowania własne i innych ludzi dla własnej skuteczności w porozumiewaniu się. Poznać i zastosować w praktyce główne zasady negocjacyjnego modelu rozwiązywania trudnych sytuacji w komunikacji interpersonalnej.

Treści kształcenia: Rola komunikacji w relacjach międzyludzkich. Procesy komunikowania się. Formy komunikacji interpersonalnej. Bariery skutecznej komunikacji. Komunikowanie się w sytuacjach trudnych. Efektywne słuchanie.

Literatura:

- Glass L., Toksyczni ludzie, Warszawa 1998
Hammer H., Rozwój umiejętności społecznych. Jaka skutecznie dyskutować, współpracować, Warszawa 1999
Król-Fijewska M., Trening asertywności, Warszawa 1993
Nęcki E., Komunikacja interpersonalna, Warszawa 1996

Kod: 05.0-3PESSR-D24-MPW1

Media a problemy wychowawcze dzieci i młodzieży

Ćwiczenia: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Tadeusz Matuszak

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z zagadnieniami zwanymi z mediami społecznymi, rozumienia mediów we współczesnym świecie oraz wpływem mediów na problematykę wychowawczą dzieci i młodzieży.

Treści kształcenia: Wprowadzenie do zagadnień funkcjonowania mediów, zdobycie umiejętności odbioru i przekazu komunikatów medialnych z prasy, radia, telewizji, filmu, Internetu. Wpływ mediów na różne aspekty życia dzieci i młodzieży. Gromadzenie materiałów do krytycznej analizy przekazów informacyjnych. Analiza porównawcza wybranych informacji radiowo0telewizyjnych. Techniki perswazyjne stosowane w reklamie.

Literatura:

- Berezowski O., Rola edukacji medialnej w kształceniu kompetencji nauczycielskich, Kraków 2003
Dylek S., Edukacja medialna w szkole. O mediach, przez media dla mediów, Poznań 1997
Goban-Klas T., Edukacja wobec pokolenia SMS-u, Poznań 2002
Morbitzer J., Technologia kształcenia. Przetwarzanie informacji. Komunikowanie, Poznań 1990
Sajda J., Media w edukacji, Kraków 2002

Kod: 05.6-3PESSR-D25-MDR1

Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej i dynamizującej rozwój /Methodology of Corrective-Compensatory Work/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz

Cele kształcenia: przygotowanie studentów do pracy z uczniem przejawiającym specyficzne trudności w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności szkolnych; rozbudzenie w studiujących ciekawości do poszukiwania swoich metod oddziaływań korekcyjno-wyrównawczych w procesie wychowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie poszukiwania i odkrywania nowych rozwiązań w pracy z podopiecznym przejawiającym specyficzne trudności w uczeniu się.

Treści kształcenia: teoretyczne podstawy oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, cele i zasady, metody i formy pracy oraz charakterystykę organizacji i prowadzenia zajęć, zadania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, warsztat pracy korekcyjno-kompensacyjnej, wybrane metody i ćwiczenia stosowane w pracy z uczniem z deficytami usprawniające podstawowe funkcje percepcyjno-motoryczne, planowanie i projektowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Literatura:

Czajkowska I, Herda K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, Warszawa 1996

Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1994

Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1995

Pileccy W. i J.(red.), Stymulacja psychoruchowego rozwoju dzieci o obniżonej sprawności umysłowej, Kraków 1995

Szurmiak M., Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1987

Kod: 05.9-3PESSR-D26-PASK2

Programy animacji społeczno-kulturalnej w środowisku lokalnym

Ćwiczenia 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Lidia Świeboda - Toborek

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z teoretycznymi i praktycznymi podstawami tworzenia i realizowania programów animacji społeczno – kulturalnej. Określenie społecznego kontekstu działań na rzecz rozwijania i ożywiania życia społeczno- kulturalnego w środowisku lokalnym. Przedstawienie przykładów realizowanych projektów – cele, funkcje, tematyka i sposoby realizacji. Trening umiejętności przygotowywania projektów z zakresu animacji społeczno - kulturalnej

Treści kształcenia: Teoretyczne podstawy zagadnień animacji społeczno – kulturalnej. Wprowadzenia do wiedzy o kulturze - analizę wybranych koncepcji kultury. Potrzeby człowieka współczesnego - człowieka jako twórcy i wytwór kultury. Społecznych, psychologicznych uwarunkowań uczestnictwa w kulturze. Przeobrażenia zachodzące w podejściu jednostki do realizowania zadań społecznych. Czynniki warunkujące włączania się w programy obywatelskie. Instytucje społeczeństwa obywatelskiego. Prawne podstawy funkcjonowania organizacji pozarządowych. normy prawne, działania, porady praktyczne.

Działalność non-profit, wolontariat – wsparcie dla działalności nastawionych na rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego. Analiza funkcjonowania wybranych stowarzyszeń i fundacji - ich rola w zmianie społecznej. Projekt animacyjny. Metody aktywizujące w profilaktyce.

Metody i techniki animacyjne w pracy nad projektem. Zasady prezentacji projektów działania

Literatura podstawowa:

Fromm E., Zdrowe społeczeństwo

Ilczuk D., Sektor nonprofit w kulturze. Analiza instytucjonalno-finansowa fundacji i stowarzyszeń.

Braun-Gałkowska B., Gutowska A., W tę samą stronę

Drucker P. F., Zarządzanie organizacją pozarządową. Teoria i praktyka

Fatyga B., Dzicy z naszej ulicy. Antropologia kultury młodzieżowej.

Janion M., Czy będziesz wiedział co przeżyłeś.

Leś E., Organizacje społeczne. Studium porównawcze.

Nocuń A.W. (red.), Organizacja pozarządowe. Projektowanie, współdziałanie i współpraca.

Osiatyński W., Rzeczpospolita obywateli

Riesman D., Samotny tłum.

Świątkiewicz G. (red.), Profilaktyka w środowisku lokalnym.

Maisto S. A Galizio, M., Connors G. J., Uzależnienia, zażywanie i nadużywanie.

Hawkins J.D., Nederhood B., Podręcznik ewaluacji programów profilaktycznych.

Kod: 05.9-3PESSR-D27-DTU2

Diagnoza i terapia uzależnień

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: lek. Rafał Łoś

Cele kształcenia: Przekazanie wiedzy na temat istoty uzależnień, charakterystycznych objawów, skali problemu. Przedstawienie możliwości działań profilaktycznych, rozpoznawania ryzykownych zachowań, zwłaszcza wśród młodzieży oraz uzyskania pomocy specjalistycznej.

Treści kształcenia: Tematyka zajęć oraz wykładów obejmuje ogólną charakterystykę zjawiska uzależnienia, szczegółowe omówienie najczęściej spotykanych rodzajów uzależnień / od alkoholu, narkotyków, nikotyny/oraz wskazanie nowych rodzajów uzależnienia/np. komputer, Internet, pracoholizm/, terapia uzależnień , ze szczególnym uwzględnieniem roli rodziny w procesie leczenia oraz zjawiska współuzależnienia, modele profilaktyki i ich zastosowanie w kontakcie z młodzieżą.

Literatura:

Kinney J.,Leaton G.,Zrozumieć alkohol, PARPA 1996

Davies T., T.K.J.Craig, ABC zdrowia psychicznego, BMJ Books 1998

Lowe G., D.R.Foxcroft, D.Sibley “Picie młodzieży a style życia w rodzinie” PARPA 2000

Dziewięcki M., Integralna profilaktyka uzależnień w szkole Rubikon

Mazur J., Wpynarowska B., Kowalewska A., Zdrowie młodzieży szkolnej w Polsce. Palenie tytoniu, UW Warszawa 2000

Kod: 05.9-3PESSR-D28-ZTAT1

Zajęcia treningowe w zakresie asertywności i twórczości

Ćwiczenia 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Marzanna Kosteczka-Biskupska

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami zwanymi z asertywnością, przygotowanie studentów do skutecznego korzystania ze swoich asertywnych praw, wyposażenie ich w umiejętności związane ze sztuką bycia asertywnym, przygotowanie studentów do rozwiązywania problemów w twórczy sposób, doskonalenie umiejętności interpersonalnych.

Treści kształcenia: Trening asertywności i twórczość– podstawowe pojęcia. Obrona swoich praw w sytuacjach społecznych. Wyrażenie osobistych opinii i przekonań. Zabieranie głosu na forum. Asertywna reakcja we własne poczucie winy lub krzywdy. Metody i techniki stymulowania myślenia twórczego. Skuteczność treningu twórczości. Rozwijanie płynności, giętkości i

oryginalności myślenia dywergencyjnego.

Literatura:

Alberti R. Emmons M., Asertywność, Gdańsk 2001

Lindenfiled G., Asertywność, czyli jak być otwartym, skutecznym i naturalnym, Łódź 1995

Ferguson J., Asertywność doskonała, Poznań 2001

Surowiec B., Machnik M., Kształtowanie umiejętności pracy z grupą szkoleniową. Program Nowa Szkoła Zawodowa. Warszawa 2001

Formy i metody arteterapii

Przedmioty do wyboru: /dwa/ /Courses to select /two// (2x15godz.)

- Muzykoterapia
- Plastyka w terapii
- Biblioterapia
- Terapia i rekreacja ruchowa

Kod: 03.2-3PESSR-D29-WM2

Muzykoterapia /Music Therapy/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Izabela Dębicka

Cele kształcenia: Przyswojenie elementarnych wiadomości z zakresu teoretycznych podstaw muzykoterapii jako zasadniczy warunek świadomej, ukierunkowanej i efektywnej pracy terapeutycznej z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, opanowanie podstaw metodycznych z zakresu stosowania muzykoterapii na zajęciach muzycznych w przedszkolach i klasach I-III szkoły podstawowej, stałe usprawnianie warsztatu pracy terapeutycznej, kształtowanie wśród studentów wybranych cech osobowości, umiejętności i postaw niezbędnych w pracy terapeutycznej

Treści kształcenia: Muzykoterapia w terapii pedagogicznej – ogólne założenia teoretyczne. Znaczenie terapii muzyką w profilaktyce zdrowotnej oraz usprawnianiu psychoruchowym dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z różnymi definicjami rozwojowymi.

Metodyka prowadzenia muzykoterapii na zajęciach muzycznych w szkołach i przedszkolach

Literatura:

Janiszewski M., Muzyka w profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji, Łódź 1998

Kierył M., Mobilna rekreacja muzyczna, Warszawa 1995

Kuński H., Janiszewski M., Muzykoterapia w promowaniu zdrowia, Łódź 1998

Lewandowska K., Muzykoterapia dziecięca, Gdańsk 1996

Natanson T., Wstęp do nauki o muzykoterapii, Wrocław 1979

Kod: 03.1-3PESSR-D29-WP2

Plastyka w terapii /Fine Arts in Therapy/

Ćwiczenia 15godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Anna Stawecka

Cele kształcenia: Przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach początkowych szkoły podstawowej oraz zapoznanie ich z podstawami arteterapii przez plastykę. Przygotowanie to powinno obejmować rozwój twórczych zdolności i sprawności manualnych przyszłych nauczycieli oraz wdrożenie ich do właściwego postępowania zarówno z dziećmi rozwijającymi się prawidłowo, jak i wykazującymi różnego rodzaju zaburzenia zachowania i trudności w nauce.

Treści kształcenia obejmują następujące zagadnienia: metodyka zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach początkowych, psychologia twórczości plastycznej dzieci, wybrane zagadnienia z teorii i historii sztuk plastycznych i arteterapii, działalność plastyczna w zakresie podstawowych dziedzin plastyki (rysunku, malarstwa, rzeźby, grafiki, scenografii), podstawowe techniki stosowane w arteterapii przez plastykę.

Literatura:

- Gloton R., Cero C., Twórcza aktywność dziecka, Warszawa 1985
Lowenfeld V., Brittain W. L., Twórczość a rozwój umysłowy dziecka, Warszawa 1997
Oster G. D., Gould Twórczość., Rysunek w psychoterapii, Gdańsk 2001
Piszczek M., Terapia zabawą terapia przez sztukę, Centrum Metodyczne Pomocy psychologiczno – Pedagogicznej, Warszawa 2002
Popek S.(red.), Metodyka zajęć plastycznych w klasach początkowych, Warszawa 1987
Popek S., Analiza psychologiczna twórczości plastycznej dzieci i młodzieży, Warszawa 1985

Kod: 16.1-3PESSR-D29-WT2

Terapia i rekreacja ruchowa /Physical Therapy and Recreation/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Małgorzata Markowska

Cele kształcenia: Ukazanie roli, miejsca gier i zabaw ruchowych oraz innych form aktywności w realizacji zadań służących zdrowiu, rozwijania sprawności i doskonaleniu utylitarnych form ruchu. Wyposażenie studentów w taki zasób zabaw, gier, ćwiczeń, by spełniały funkcję usprawniającą, informacyjną, wzorotwórczą i hedonistyczno-rekreacyjną. Wskazanie potrzeby i możliwości wykorzystania różnorodnych form ruchowych w zajęciach pozalekcyjnych, pozaszkolnych w korektywie i rekreacji. Opanowanie podstawowych wiadomości dotyczących metodyki, systematyki i organizacji zajęć korekcyjnych oraz rekreacyjnych.

Treści kształcenia: Wybrane zagadnienia z korekcji wad postawy. Znaczenie ćwiczeń ruchowych w redukcji zaburzeń i dysharmonii rozwojowych. Wspomaganie, stymulowanie i korygowanie rozwoju ucznia poprzez aktywny udział w różnych formach zajęć ruchowych. Przykłady gier i zabaw stymulujących harmonijny rozwój i sprawność psychomotoryczną oraz doskonalących umiejętności utylitarne. Przykłady zabaw i form tanecznych wyzwalających ekspresję twórczą, kształtujących poczucie rytmu, harmonię i estetykę ruchu. Zdrowotno-wychowawcze funkcje śródlekcyjnego i międzylekcyjnego wypoczynku. Pozalekcyjne i pozaszkolne formy rekreacji ruchowej.

Literatura:

- Bielski J., Wychowanie fizyczne w klasach I-III. Etap I. Kształcenie zintegrowane, Warszawa 1998
Bondarowicz M., Zabawy, gry na cztery pory roku-lato, jesień, zima, wiosna, Warszawa 1996
Kutzner-Kozińska M, Właźnik K., Gimnastyka korekcyjna dla dzieci 6-10 letnich, Warszawa 1988
Sulisz S., Wychowanie fizyczne w kształceniu zintegrowanym, Warszawa 2000
Trześniowski R., Gry i zabawy ruchowe, Warszawa 1997

Kod: 08.9-3PESSR-D29-WB2

Biblioterapia /Bibliotherapy/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Barbara Borowiec

Cele kształcenia: Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności służące: wykorzystaniu literatury w celu ukształtowania właściwych postaw wobec choroby, niepełnosprawności, podniesienia poczucia własnej wartości u wychowanków, pomaganiu dzieciom i ludziom zdrowym poprzez odpowiednio dobrane teksty w rozwiązywaniu różnych problemów natury psychologicznej,

społecznej, ekonomicznej czy socjalnej traktowanych jako wyzwanie, a nie zagrożenie, korygowaniu zaburzonych relacji w rodzinach, grupach rówieśniczych, środowiskach, uczeniu autorefleksji i szacunku dla cierpienia i nieszczęścia innych, kształtowaniu postaw opiekuńczych wobec młodszych, słabszych i ludzi starych, wdrażaniu do samokształcenia w zakresie poszukiwania nowych rozwiązań w pracy biblioterapeutycznej i wzbogacania znajomości literatury pięknej podejmującej tematykę choroby, niepełnosprawności, nieprzystosowania społecznego itp.

Treści kształcenia: Teoretyczne podstawy biblioterapii. Organizacja i przebieg procesu biblioterapeutycznego. Realizacja wybranych modeli postępowania i programów w pracy z dziećmi chorymi. Terapeutyczne oddziaływanie literatury. Poezja dla dzieci i młodzieży i jej miejsce w biblioterapii na przykładzie twórczości J. Brzechwy, J. Tuwima, ks. J. Twardowskiego, D. Wawilów i H. Poswiatowskiej.

Literatura:

Borecka I., Biblioterapia nowa szansa książki, Olsztyn 1992

Borecka I., Ippold L., Co czytać by łatwiej radzić sobie w życiu czyli wprowadzenie do biblioterapii,

Borecka I., Biblioterapia. Teoria i praktyka, Warszawa 2001

Mamot B., Problemy osób niepełnosprawnych w literaturze polskiej i zagranicznej, Toruń 1989

Molicka M., Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii, Poznań 2002

Kod: 05.9-3PESR-D30-WMO2

Wykład monograficzny /Monographic Lecture/

Wykłady: 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywane treści: proponuje dyrektor Instytutu

Cele kształcenia: pogłębienie pedagogicznej wiedzy studentów w obrębie poszczególnych subdyscyplin pedagogicznych na podstawie najnowszych wyników badań.

Treści kształcenia: Treści wykładów uwarunkowane są zainteresowaniami badawczymi prowadzących (samodzielnymi pracownikami nauki) i osiągnięciami nauki, ale uwzględniającymi potrzeby studentów i kierunku studiów zgodnie z obraną specjalizacją.

Literatura:

W zależności od realizowanej tematyki

Kod: 05.9-3PESSR-D31-SEM2

Seminarium magisterskie /M. A. Seminar/

Ćwiczenia: 80 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywanie treści: prof. dr hab. I. Szypułowa

Cele kształcenia: Przygotowanie studenta do napisania pracy magisterskiej i uzyskania tytułu magistra pedagogiki. Student winien wykazać się umiejętnością zastosowania wiadomości z zakresu metodologii badań naukowych i praktyki edukacyjnej w samodzielnych badaniach własnych. Chodzi o kształtowanie krytycznej i kreatywnej postawy studentów wobec problemów edukacyjnych.

Treści kształcenia: Etapy programu badań pedagogicznych. Model badanych zjawisk w świetle programowego i krytycznego przeglądu literatury. Problemy, hipotezy w badaniach pedagogicznych. Gromadzenie i porządkowanie oraz analiza i interpretacja wyników badań. Język i styl naukowy.

Literatura:

Rudniański J., O dobrym kształceniu i o wychowaniu, Warszawa 1990

Dutkiewicz W., Prac magisterska z pedagogiki, Kielce 1996

Spionek H., Rozwój i wychowanie małego dziecka, Warszawa 1972

Węglińska M., Jak pisać pracę magisterską, Kraków 1997

Lobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Katowice 1972

2.2.6 Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna z terapią pedagogiczną

Czas trwania 5 lat

Studia niestacjonarne

Studia magisterskie jednolite

Grupa „A” Przedmioty kształcenia ogólnego

Kod: 08.1-3PES-A1-F1

Filozofia /Philosophy/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Jerzy Perzanowski

Cele kształcenia: Ukazanie zależności różnych koncepcji człowieka i kształtów jego życia od przyjętej koncepcji rzeczywistości. Sposób pojmowania człowieka wiąże się ściśle ze sposobem pojmowania rzeczywistości /bytu/. Uświadomienie, że człowiek jest najwyższą formacją bytu. Posiada niezbywalną godność i niezbywalne prawa. Ukazanie prawdy, że prawa pozytywne winny być wyrazem prawa naturalnego. Ukazanie związków filozofii z paradygmatami nauki. Wpływ założeń filozoficznych na powstawanie różnych koncepcji nauki. Ukazanie wpływu koncepcji filozoficznych na kształt etyki indywidualnej, rodzinnej i społecznej. Odkrycie związków filozofii z założeniami i kształtami paidei, to jest związku z systemami i koncepcjami wychowania. Ukazanie

wpływu filozofii na kształt twórczości artystycznej człowieka /literatura, sztuki plastyczne, architektura/. Ukazanie związku filozofii z kulturą europejską i światową. Ukazanie wpływu filozofii na powstanie ideologii XX wieku. Wskazać na skutki oddziaływania tych ideologii. Uświadomienie, że wykształcenie filozoficzne stanowi czynnik humanizacji w dziedzinie wykształcenia przyrodniczego i politechnicznego. Ukazanie wpływu filozofii na kształty kultury i cywilizacji XXI wieku. Uświadomienie znaczenia Platońskiej triady (prawda, dobro i piękno) dla procesów wychowania młodzieży.

Treści kształcenia: Monizm materialistyczny /od Talesa do diamatu/. Monizm idealistyczny /od Parmenidesa do Hegla/. Pluralizm i realizm. Teoria abstrakcji. Nauka Arystotelesa o złożonej strukturze bytu. Synteza skrajnego statyzmu i mobilizmu. Dobro i zło. Teoria sądów egzystencjalnych i separacji. Esencjalne i egzystencjalne ujęcie rzeczywistości. Istnienie i istota w ujęciu Awicenny, Tomasza z Akwinu i współczesnych przedstawicieli filozofii bytu. Istnienie w ujęciu egzystencjalistów. Analogia bytu i poznania. Modele kosmosu. Problem początku i osobliwości. Prawa przyrody a prawo natury. Strzałki czasu. Istota życia. Biogeneza. Antropogeneza. Ewolucjonizm filozoficzny i przyrodniczy. Determinizm i indeterminizm. Źródła poznania. Aprioryzm i aposterioryzm. Nacjonalizm i irracjonalizm. Ostateczne kryterium prawdy. Problem jakości zmysłowych. Pierwsze zasady bytu i poznania. Nauka jako poznanie odkrywcze i nieodkrywcze. Metanauki. Metody: filozofii, nauk indukcyjnych, dedukcyjnych i historiografii. Osoba ludzka w systemach filozoficznych. Koncepcje wolności. Człowiek i społeczeństwo w różnych systemach filozoficznych. Etyka w różnych systemach filozoficznych starożytności. Etyka w ujęciu Augustyna i Tomasza z Akwinu. Etyka miłości i mowy serca. Etyka działań zdeterminowanych przez rozumność natury ludzkiej i teoria moralności w ujęciu I. Kanta. Etyka panów i niewolników. Etyka realistyczna.

Literatura:

Ajdukiewicz K.: Zagadnienia i kierunki filozofii: teoria poznania: metafizyka, Warszawa 1983
Heller M., Lubański M., Ślaga Sz.: Zagadnienia filozoficzne współczesnej nauki, Warszawa 1980
Ingarden R.: Książeczka o człowieku, Kraków 1973
Krapiec A., Kamiński S., Zdybicka Z., Maryniarczyk A., Jaroszyński P.: Wprowadzenie do filozofii. Lublin 1996 (i wyd. następne)
Tatarkiewicz W., Historia filozofii. Warszawa 1990 (i wyd. Następne)

Kod: 14.7-3PES-A2-AK2

Antropologia kulturowa / Cultural Anthropology/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Halina Mielicka

Cele kształcenia:

Zaangażowanie studentów do dyskusji nad istniejącymi we współczesnych społeczeństwach różnicami kulturowymi. Wyjaśnienie reguł kontrowersyjnego endocentryzmu i skutków braku tolerancji wobec inności kulturowych. Analiza mechanizmów związanych z postawami wobec wartości oraz funkcjonowaniem struktur takich instytucji jak: rodzina oraz inne kategorie społeczne związane z pokrewieństwem.

Treści kształcenia:

Rodzaje i odmiany antropologii. Prezentacja podstawowych orientacji teoretycznych antropologii kulturowej – pokazanie człowieka jako twórcy i konsumenta kultury. Kultura jako przedmiot badań teoretycznych i praktycznych (terenowych, jakościowych). Wyjaśnienie sposobów oddziaływania kultury na życie społeczne, wzorów kultury oraz związku kultury z integracją społeczną. Kultura a natura. Spór o naturę ludzką. Ważniejsze teorie interpretacji kultury. Strukturalne i funkcjonalne analizy procesów kulturowych. Kultura a osobowość. Aksjologiczne podstawy i klasyfikacja kultury. Tradycja i zmiana w kulturze. Wprowadzenie do zagadnień kultury pierwotnej, kultury mitu, magii, religii, kultury lokalnej, regionalnej, narodowej i masowej oraz dynamiki przemian kulturowych. Kultury lokalne i kultura uniwersalna. Główne zjawiska i przemiany w kulturze współczesnej.

Literatura:

- Mrozek – Dumasowska M., Człowiek w labiryncie magii, Warszawa 1990
Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury. Systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, Warszawa 1997
Olszewska – Dyonizak B., Człowiek – kultura – osobowość. Wstęp do klasycznej antropologii kultury, Kraków 1991
Sulima R., Antropologia codzienności, Kraków 2000
Szyjewski A., Etnologia religii, Kraków 2001
Wencel A. (red.), Wiedza o kulturze, Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, cz. 1, Warszawa 1995

Kod: 14.2-3PES-A3-S1**Socjologia /Sociology/****Wykład:** 10 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.**Forma zaliczenia:** zaliczenie z oceną**Język wykładowy:** język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Halina Mielicka

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami analizy socjologicznej. Pokazanie związku między socjologią, pedagogiką i filozofią społeczną.**Treści kształcenia:** Wprowadzenie do teorii i pojęć współczesnej socjologii. Różnorodność teoretycznych interpretacji takich zagadnień jak: funkcjonowanie społeczeństwa, jego struktura, funkcje, instytucje i główne procesy zachodzące w makrostrukturach oraz mikrostrukturach społecznych. Omówienie istoty takich zjawisk jak: interakcjonizm symboliczny, endometodologia, socjologia fenomenologiczna, liberalizm, etatyzm, społeczeństwo obywatelskie, społeczeństwo informatyczne. Niektóre aspekty funkcjonowania wybranych systemów aksjonormatywnych – ich rola w procesie socjalizacji. Miejsce socjologii w systemie nauk i strukturze nauk społecznych, zależności między socjologią i pedagogiką. Wyznaczenie granic zainteresowań socjologii ogólnej wraz z perspektywami dalszego jej rozwoju. Koncepcje osobowości grup społecznych, kultury. Zjawisko konformizmu i nonkonformizmu.**Literatura:**

- Mielicka H.: Podstawy socjologii. Mikrostruktury społeczne, Kielce 2002
Turowski J.: Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Lublin 1994
Turowski J.: Socjologia. Małe struktury społeczne, Lublin 1993
Szczepański J.: Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1977
Kosiński S.: Socjologia ogólna. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 1987
Sztompka P.: Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2002

Kod: 08.9-3PES-A4-E1**Etyka / Ethics/****Wykład:** 15 godz.**Forma zaliczenia:** zaliczenie**Język wykładowy:** język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Artur Skrzypek

Cele kształcenia: poznanie podstawowych wartości, w ich układzie hierarchicznym, a także norm postępowania wraz z ich interioryzacją, kształcenie osobistych postaw etycznych, takich jak: sumienność, prawość, odpowiedzialność za kształt własnego życia poprzez ustawiczne doskonalenie – samokształcenie, samowychowanie, dorastanie do mistrzostwa w pełnionej roli społecznej, innowacja i kreatywność, pogłębianie umiejętności współzycia społecznego: gotowość do dialogu, tolerancji, asertywna ingerencja wychowawcza, poczucie odpowiedzialności za innych, za klimat w środowisku pracy; wzajemny szacunek, zaufanie, chęć niesienia pomocy potrzebującym, troska o dobro społeczne, zdecydowane i konsekwentne dystansowanie się do wszelkich patologii i wszelkiego rodzaju demoralizacji.

Treści kształcenia: Etyka jako dyscyplina filozoficzna-normatywna – oparta na ludzkim rozumie i doświadczeniu, obejmuje całokształt zagadnień związanych z ludzkim życiem rozpatrywanym w aspekcie jego samorealizacji. W związku z tym określa ona podstawowe wartości (dobro – zło), normy, oceny i sankcje, odwołuje się do prawa naturalnego oraz pozytywnego, ukazując różne możliwości interpretacyjne w ramach poszczególnych systemów filozoficznych czy światopoglądowych. W aspekcie indywidualnym etyka w szczególności zajmuje się godnością ludzkiej osoby, wartością i sensem życia, prawami przysługującymi każdemu człowiekowi, sumieniem, doskonałością moralną, wolnością i odpowiedzialnością. W aspekcie społecznym etyka zajmuje się normami życia małżeńskiego i rodzinnego (odpowiedzialne rodzicielstwo), ustala normy etosu zawodowego, mówi o zasadach życia społecznego (uczestnictwo, solidarność zawodowa, dobro społeczne, ochrona środowiska). Rozpatruje również patologię życia społecznego.

Literatura:

Adamski F., Tchórzewski A.M. (red.): Edukacja wobec problemów moralnych współczesności, Kraków 1999
Stróżewski W.: W kręgu wartości, Kraków 1992
Gogacz M.: Ku etyce chronienia osób. Wokół podstaw etyki, Warszawa 1991
Styczeń T.: Wprowadzenie do etyki, Lublin 1993
Ślipko T.: Zarys etyki ogólnej, Kraków 2002

Kod: 08.9-3PES-A5-L1

Logika /Logic/

Ćwiczenia 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Janusz Sytnik-Czetwertyński

Cele kształcenia: Poznanie podstawowych zagadnień poprawnego rozumowania i wnioskowania. Kształtowanie umiejętności posługiwania się pojęciami naukowymi. Nabywanie kompetencji samodzielnego wnioskowania.

Treści kształcenia: Charakterystyka ogólna logiki: objaśnienie terminu; działy logiki (semiotyka, semantyka, syntaktyka, pragmatyka), logiczna teoria języka; miejsce logiki w systemie nauk. Język a wypowiedź językowa: podział języków na naturalne, sztuczne, sformalizowane; wypowiedź językowa i jej funkcje (ekspresyjna, perswazyjna-sugestyjna, opisowa, performatywna, racjonalna). Zagadnienia dotyczące nazwy: pojęcie nazwy, desygnat nazwy, relacja oznaczania, treść i zakres nazwy, klasyfikacja nazw, stosunki zakresowe między nazwami. Klasyczny rachunek zdań: pojęcie zdania logicznego, wartościowanie wypowiedzi, język rachunku zdań – zmienne zdaniowe, funktery i formuły, rodzaje funkterów, zapisywanie zdań mowy potocznej za pomocą schematów będących formułami rachunku zdań, tautologie klasycznego rachunku zdań. Rachunek kwantyfikatorów: pojęcie formy zdaniowej, spełnianie form zdaniowych jednoargumentowych, rodzaje kwantyfikatorów, zdania ogólne i egzystencjalne, zapisywanie mowy potocznej za pomocą schematu rachunku kwantyfikatorów. Definicje: człony definicji, podział definicji, błędy związane z definicjami. Wnioskowania: dedukcyjne, uprawdopodobniające (redukcyjne, indukcyjne, przez analogię).

Literatura:

Omyła M.: Logika. Wybrane zagadnienia, WSiP, 1980 i nast. wydania
Kotarbiński T.: Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk, Wyd. PAN, Warszawa 1990
Ziemiński Z.: Logika praktyczna, PWN, Warszawa 1987
Stanosz B.: Ćwiczenia z logiki, PWN, Warszawa 1980
Kmita J.: Wykłady z logiki i metodologii nauk, PWN, Warszawa 1973

Kod: 05.9-3PES-A6-MEB3

Metodologia badań /Methodology of Research/

Wykład: 10 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Andrzej Bogaj

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z zagadnieniami teoretycznymi, ogólnometodologicznymi z zakresu metod i technik badawczych stosowanych w naukach społecznych (w tym na użytek pedagogiki). Nabycie przez studentów umiejętności prawidłowego formułowania problemów badawczych, hipotez, ustalania zmiennych i dobierania wskaźników. Poznanie podstawowych reguł konstrukcyjnych związanych z budową narzędzi badawczych. Umiejętne (wybiórcze i krytyczne) studiowanie literatury pedagogicznej. Wykorzystanie wiedzy metodologicznej w doborze metod, konstruowaniu narzędzi, jak i w samodzielnym przygotowaniu koncepcji badań empirycznych. Umiejętne dokonywanie analizy ilościowej i jakościowej zebranego materiału empirycznego.

Treści kształcenia: Zapoznanie studentów z programem i podstawową literaturą przedmiotu. Ogólne wprowadzenie w problematykę i cele metodologii. Przybliżenie podstawowych pojęć. Znaczenie wiedzy i umiejętności metodologicznych w procesie studiów oraz w pracy zawodowej pedagoga i nauczyciela. Układ i struktura pracy magisterskiej. Wstęp do metodologii badań pedagogicznych. Podstawowe pojęcia, typy badań pedagogicznych. Rola teorii w badaniach pedagogicznych. Zasady badań pedagogicznych. Praca badawcza nauczyciela. Moralne aspekty badań pedagogicznych. Struktura procesu badawczego w badaniach diagnostycznych i weryfikacyjnych. Problem badawczy. Hipoteza badawcza. Zmienne i wskaźniki. Definiowanie pojęć. Rodzaje definicji. Próba samodzielnego formułowania problemów badawczych, hipotez oraz operacjonalizacji zmiennych. Etapy badań pedagogicznych. Analiza kolejnych czynności w procesie badawczym. Charakterystyka etapów badań pedagogicznych. Dobór próby w badaniach pedagogicznych. Badania pilotażowe. Opracowanie modelu operacyjnego badań. Analiza różnych koncepcji badawczych na podstawie sprawozdań z badań empirycznych. Eksperyment pedagogiczny. Techniki eksperymentalne. Użyteczność badań eksperymentalnych. Błędy w badaniach eksperymentalnych. Badania quasi – eksperymentalne. Metoda sondażu. Wymagania stawiane metodzie sondażu. Rodzaje pytań kwestionariuszowych. Techniki metody sondażu: ankieta i wywiad. Źródła błędów w badaniach sondażowych. Obserwacja w badaniach sondażowych. Rodzaje obserwacji. Techniki obserwacyjne. Warunki i zalety poprawnej obserwacji. Przedmiot obserwacji. Granice poznawcze obserwacji. Tworzenie scheduły obserwacyjnej. Badanie efektywności kształcenia. Testy osiągnięć szkolnych i ich zastosowanie. Rodzaje testów i zadań testowych. Cechy testów osiągnięć szkolnych. Konstruowanie testu. Ilościowa analiza zadań testowych. Metoda socjometryczna. Charakterystyka metody socjometrycznej. Techniki socjometryczne: technika moreno, technika „zgadnij kto?”, plebiscyt życzliwości i niechęci, technika szeregowania rangowego. Opracowanie i analiza danych socjometrycznych. Ograniczenia poznawcze metody socjometrycznej. Skale postaw i ocen. Skala likerta, skala thurstone’a, skalogram guttmanna. Rodzaje skal ocen i ich zastosowanie. Konstruowanie skal. Błędy popełniane przy ocenianiu. Źródła błędów w ocenie. Analiza dokumentów. Rodzaje dokumentów. Techniki analizy dokumentów. Analiza wytworów (wypracowań, dzienników, rysunków). Metoda dialogowa (rozmowa). Warunki poprawności metody dialogowej. Techniki metody dialogowej. Błędy w stosowaniu metody dialogowej. Metoda biograficzna. Charakterystyka metody biograficznej. Odmiany metody biograficznej: metoda monograficzna, metoda indywidualnych przypadków. Zalety i wady metody biograficznej.

Literatura:

Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych, Warszawa 2003

Dutkiewicz W., Podstawy metodologii badań – do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki, Kielce 2001

Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2000

Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2002

Zaczyński W., Praca badawcza nauczyciela, Warszawa 1995

Kod: 11.3-3PES-A7-IS3

Informatyka z elementami statystyki /Information and Communication Technology with Applied Statistics/

Ćwiczenia: 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ryszard Błaszkwicz, dr Jerzy Stamirowski

Cele kształcenia: Zapoznanie z historią rozwoju informatyki, podstawowych pojęć oraz zmian w zakresie sprzętu komputerowego i oprogramowania. Uzyskanie umiejętności gromadzenia i przetwarzania danych, wykonywania obliczeń i prezentacji graficznej uzyskanych wyników. Wykształcenie umiejętności korzystania zasobów informatycznych dostępnych w sieciach komputerowych w szczególności w Internecie. Poznanie zaawansowanych metod wyszukiwania informacji w Internecie. Uświadomienie niebezpieczeństw i zagrożeń sieci komputerowych. Nabycie umiejętności tworzenia własnych witryn internetowych. Zapoznanie ze sposobami komputerowych prezentacji multimedialnych.

Treści kształcenia: System informacyjny: budowa i funkcje. Przygotowanie komputera do wykonania określonej klasy zadań: podstawowe operacje systemowe na przykładzie systemu operacyjnego Windows – instalowanie systemu, konfigurowanie systemu, operacje na plikach. Programy użytkowe. Funkcje programu i jego przygotowanie do tworzenia dokumentów i aplikacji na przykładzie pakietu MS Office 2000. Wyszukiwanie, prezentacja i upowszechnianie informacji. Problemy obliczeniowe w zagadnieniach pedagogicznych. Gromadzenie, wyszukiwanie i prezentacja informacji przy pomocy aplikacji bazodanowych. Przetwarzanie wyników pomiaru dydaktycznego przy pomocy programu MS Excel 2000. Dane i typy danych; algorytm i program. Wybrane możliwości automatyzacji procesów obliczeniowych z wykorzystaniem procedur obsługi zdarzeń formantów. Sortowanie i filtrowanie informacji. Tworzenie dokumentu tekstowego zawierającego znaki, symbole i obiekty dostępne w systemie MS Office 2000 (MS Word 2000, MS Excel 2000). Wyszukiwanie informacji w sieci INTERNET. Komunikowanie się z innymi użytkownikami sieci INTERNET i wymiana informacji przy pomocy poczty elektronicznej i grup dyskusyjnych. Umieszczanie w dokumentach MS Word 2000 informacji z sieci INTERNET. Przekształcanie dokumentu MS Word 2000 w dokument HTML. Omówienie metod umieszczania dokumentów na serwerach sieci INTERNET. Tworzenie scenariusza i prezentacji multimedialnej przy pomocy programu PowerPoint. Wykorzystanie w prezentacji informacji z sieci INTERNET (łączenie się z poziomu aplikacji z siecią INTERNET). Baza danych i system zarządzania bazą danych. Podstawowe komponenty bazy danych na przykładzie aplikacji programu MS Access 2000. Relacje (tabele) w programie MS Access 2000 – tworzenie i łączenie przy pomocy kluczy. Wyszukiwanie z bazy danych informacji spełniającej wymagania użytkownika, przy pomocy kwerend tworzonych mechanizmem QBE. Istota kwerendy, jako czasowej tablicy dynamicznej. Komunikowanie się użytkownika z bazą danych przy pomocy interfejsu. Podstawowe metody tworzenia interfejsu użytkownika. Prezentacja wyników wyszukanych w bazie danych w postaci raportów. Możliwości komunikowania się bazy danych z siecią INTERNET oraz podstawowe informacje o bazodanowych aplikacjach internetowych.

Literatura:

Dyson P., Coleman P.: Windows 2000 Pl, Wyd. EXIT, 2000

Kopertowska M.: FrontPage 2000 HTML Podstawy, Tortech, 2001

Sokół M.: Tworzenie stron WWW. Ćwiczenia praktyczne, Helion 2000

Kopertowska M.: Ćwiczenia z PowerPoint zawansowane możliwości, Mikom, 2000

Cichosz P.: Systemy uczące się, WNT, 2000

Przedmiot do wyboru:

Kod: 05.9-3PES-A8-PWNP4

Podstawy nowatorstwa pedagogicznego / Foundations of Innovative Teaching Methods/

Wykłady 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: prof. dr hab. Zdzisław Ratajek, dr Małgorzata Kwaśniewska

Cele kształcenia: ukazanie podstaw naukowych (metodologicznych, filozoficznych i technologicznych) procesów innowacyjnych występujących w różnych dziedzinach nauki i praktyki, ukazanie społecznych przesłanek i kierunków rozwoju ludzkości w perspektywie XXI wieku, ukazanie nowych wyzwań pedagogiki i potrzeby jej współtworzenia przez nauczycieli w bezpośrednim kontakcie z przedmiotem edukacji, wyzwolenie postawy aktywności studentów i wykazanie obszarów, na których występuje szczególna potrzeba nowatorstwa pedagogicznego.

Treści kształcenia: wspierające powyższe cele to: nowatorstwo, jego istota, podstawowe pojęcia, procesy progresywne w pedagogice XX wieku, psychologiczne uwarunkowania twórczości w świetle orientacji psycho-dynamicznej, behawioralnej, humanistycznej i jej podstawy filozoficzne: pozytywizmu, fenomenologii, personalizmu, postmodernistyczna perspektywa filozoficzna a problemy współczesnego wychowania, samoświadomość nauczyciela, nowe obszary refleksji pedagogicznej, praktyka w jej współczesnym rozumieniu.

Literatura:

Bauman Z., Wieloznaczność nowoczesna nowoczesność wieloznaczna, Warszawa 1995

Giza T., Przygotowanie studentów do twórczej pracy pedagogicznej, Kielce 1999

Szuksta M., Mendel M., Współczesne tendencje w nauczaniu inspirowane metodami M. Montessori , C. Freineta, R. Steinera, Płock 1995

Russakowska D., W stronę edukacyjnego dyskursu nowoczesności, Warszawa 1995

Gordon T., Wychowanie bez porażek, Warszawa 1997

Kod: 09.1-3PES-A9-JO2,3,4

Język obcy /Foreign Language/

Ćwiczenia: 120 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia **j. niemieckiego:** mgr Jadwiga Kiec

Język wykładowy: język polski i język niemiecki

Cele kształcenia: Posługiwanie się językiem niemieckim w zakresie tematyki dnia codziennego oraz najbliższego otoczenia studenta. Rozwijanie kompetencji językowych zarówno aktywnych (mówienie, rozumienie) jak i biernych (czytanie i pisanie). Poszerzanie zasobu słownictwa i frazeologii. Umiejętność zadawania pytań, udzielania odpowiedzi na zadane pytania. Umiejętność wypowiedzania sądów, ustosunkowania się do usłyszanych opinii. Wprowadzenie do korzystania z literatury odpowiadającej potrzebom kierunku jak również własnych zainteresowań. Umiejętność czytania, rozumienia i tłumaczenia prostych tekstów pedagogicznych.

Treści kształcenia: Informowanie o zakazach i nakazach, opisywanie przebiegu dnia, oferty mieszkaniowe, opisywanie warunków mieszkaniowych, rezerwacja hotelu, uzyskiwanie informacji, pytanie o drogę i udzielanie takich informacji. Krótkie opisy krajów niemieckojęzycznych: granice, ich stolice, komunikacja, sąsiedzi, droga Niemiec do Zjednoczenia, problemy po zjednoczeniu Niemiec. Unia Europejska – korzyści dla Polski, ew. wady wstąpienia do Unii. Konflikt pokoleń. Zagrożenia chorobami cywilizacyjnymi. Problem bezrobocia. Problemy wychowania młodzieży – zagrożenia nałogami (alkoholizm, narkotyki i inne). Wpływ mediów na rozwój i kształtowanie postaw młodzieży.

Literatura:

Themen Neu, część I i II, książka i ćwiczeniówka.

Grammatik? Kein Problem.

Rostek Ewa Maria. Repetytorium tematyczno-leksykalne. Cz. I i II, Bagros, 1995.
Kasety magnetofonowe do I i II części podręcznika.

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia **języka rosyjskiego**: mgr Beata Kowalska

Język wykładowy: język polski i język rosyjski

Cele kształcenia: Kształcenie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem rosyjskim w sytuacjach życia codziennego, zapoznanie się z leksyką związaną z uczestnictwem w życiu kulturalnym, a także wykonywanym w przyszłości zawodem. Umiejętność czytania, rozumienia i tłumaczenia prostych tekstów pedagogicznych. Wykorzystywanie umiejętności językowych w kontaktach z osobami z krajów rosyjskojęzycznych.

Treści kształcenia: Student i jego otoczenie (rodzina, przyjaciele, uczelnia, życie studenckie, relacje międzyludzkie). Opis wyglądu zewnętrznego. Formy życia kulturalnego (kino, teatr, muzeum, wystawa). Rozwój zainteresowań (sport, film, książka, podróże i inne hobby). Życie codzienne (nauka, zakupy, korzystanie z usług, choroby). Psychika człowieka (cechy charakteru, osobowość). Gałęzie i metody psychologii. Zagrożenia współczesnej młodzieży (alkoholizm, narkomania, przemoc). Konflikt pokoleń. Problemy społeczne współczesnego świata (np. bezrobocie, wzrastająca przestępczość)

Literatura:

Fidyk M., Skup-Stundis T.: Nowe repetytorium z języka rosyjskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999

Wierieszczagina I., Davajtie pogovorim... Teksty z życia codziennego z dialogami. WSiP, Warszawa 1995

Pado A.: Czytaj, piszi, govori! Podręcznik do języka rosyjskiego dla pierwszego roku filologii rosyjskiej i lektoratów, WSiP, Warszawa 1997

Osoba odpowiedzialna za realizację programu **języka angielskiego**: mgr Justyna Kopycińska

Język wykładowy: język polski i język angielski

Cele kształcenia: Studenci rozwijają umiejętności komunikowania się w różnych sytuacjach życia codziennego oraz swoje sprawności językowe, poprzez stosowanie różnorodnych typów ćwiczeń oraz materiałów dodatkowych. Zapoznanie studentów z systemami edukacji, życiem codziennym, zwyczajami i kulturą krajów anglosaskich. Studenci poszerzą swój zasób słownictwa związanego z życiem codziennym. Zapoznają się również z podstawowym słownictwem w różnych kategoriach ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagadnienia z dziedziny pedagogiki a dotyczące życia w rodzinie i społeczeństwie, oraz na wyrażenia niezbędne do posługiwania się najnowszymi zdobyczami techniki. Rozwijanie kompetencji językowej poprzez utrwalenie już poznanych oraz poznanie nowych struktur gramatycznych.

Treści kształcenia: Tematyka zajęć obejmuje: spędzanie czasu wolnego, uprawianie sportu, udzielanie informacji o sobie, opisywanie upodobań i uczuć, opowiadanie o doświadczeniach z przeszłości, udzielanie rad, systemy edukacji w Wlk. Brytanii i w USA, sposoby na efektywne uczenie się języków obcych, zwroty grzecznościowe w różnorodnych sytuacjach życia codziennego oraz zwroty używane na zajęciach językowych, opisywanie osób – opis podejrzanego, plany wakacyjne (+ pisanie pocztówki), ambicje i marzenia – plany – przeprowadzanie wywiadu ze sławną osobą, geografia świata – nazwy geograficzne a przedimek określony, robienie zakupów w domu towarowym – dyskusja na temat zmian w sposobie robienia zakupów, relacja z wypadku, najważniejsze rzeczy w życiu – upodobania, sugerowanie rozwiązań – planowanie wycieczki, podanie o pracę i interview, charakterystyka osób wykonujących różne zawody, opisywanie członków rodziny i relacji między nimi, opisywanie pomieszczeń, projektowanie miejsca pracy – technologia, posługiwanie się pieniędzmi, ludzie w polityce religii i życiu publicznym – co by było gdyby?, wypełnianie formularzy, projektowanie strony internetowej reklamującej miejsca warte odwiedzenia w regionie, zagadnienia związane z zanieczyszczeniem i ochroną środowiska, zapoznanie studentów z obyczajami związanymi z obchodami różnych świąt (Hallowe'en, Guy Fawke's Day, Christmas, New Year's Day, Saint Valentine's Day, Easter). Zagadnienia gramatyczne z którymi studenci zapoznają się w toku kursu to: pytania ogólne i szczegółowe, czas Present Simple, czas Past Simple, czasowniki „have to/ must/ can” w opisie zobowiązań zakazów i

nakazów, „should/ shouldn't” – udzielanie rad, Present Continuous w użyciu teraźniejszym i przyszłym, stopniowanie przymiotników, „to be going to/ would like to/ would prefer to” – intencje, czas Future Simple – wyrażenie przyszłości, przymiotniki zakończone na „-ing”(opisujące cechy) i na „-ed” (opisujące uczucia), porównanie czasów Present Perfect i Past Simple (przeszłość a teraźniejszość), przedimki określone i nieokreślone, pierwszy okres warunkowy, wyrażanie przeszłości – „used to”, czas Past Continuous – tło wydarzeń w przeszłości, forma gerundialna czasowników, „like” a „would like” – upodobania, strona bierna, zdania złożone łączone za pomocą „that/who/which”, czasy Present Perfect simple i Continuous – „niedokończona przeszłość”, czas zaprzeszy – Past Perfect, mowa zależna, II okres warunkowy.

Literatura:

Basic Grammar in Use. Reference and practice for the students of English. R. Murphy, Cambridge Univ. Press, Cambridge 1993

English Puzzles. D. Case, Heinemann, Oxford 1990

English Vocabulary in Use. S. Redman, Cambridge Univ. Press, Cambridge 1997

English Grammar in Use. R. Murphy, Cambridge Univ. Press, Cambridge 1994

No Problem with English. B. Brandys, “ATI”, Bielsko-Biała.

Osoba odpowiedzialna za realizację programu **języka francuskiego**: mgr Teresa Korduba

Język wykładowy: język polski i język francuski

Cele kształcenia: osiągnięcie poziomu opanowania języka zapewniającego w miarę sprawną komunikację językową w sytuacjach życia codziennego

kształcenie wszystkich sprawności językowych (czytanie, pisanie, rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu pisanego)

Treści kształcenia: opanowanie struktur gramatycznych stosowanych do wyrażania podstawowych opinii w czasie teraźniejszym, przyszłym i przeszłym wzbogacenie słownictwa dotyczącego życia codziennego rozwijanie sprawności pisania w zakresie umożliwiającym staranie się o pracę, wypełnianie ankiet, redagowanie krótkich ogłoszeń prasowych poznawanie zwyczajów i kultury krajów frankofońskich

Literatura:

Espaces (I, II) – Wydawnictwo Naukowe PWN – teksty i nagrania

Testez votre franais – Hanna Uzar

Francais – Repetytorium tematycznie – leksykalne – Mariusz Skoraszewski

Sylabus (2002 – 2005)

Grupa „B” Przedmioty podstawowe

Kod: 12.9-3PES-B10-BR1

Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania /Biomedical Foundations of Human Development and Upbringing/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Andrzej Jopkiewicz

Cele kształcenia: Przekazanie studentom wiedzy w zakresie biologicznych i medycznych aspektów rozwoju i wychowania. Rozbudzenie zainteresowania i poszukującej postawy studenta w stosunku do problemów biomedycznych człowieka, a zwłaszcza potrzeb zdrowotnych dziecka celem umiejętnego wiązania ewentualnych niepowodzeń szkolnych i trudności wychowawczych z problemami jego rozwoju i zdrowia.

Treści kształcenia: Morfologiczne i fizjologiczne zróżnicowanie człowieka. Podział i przebieg ontogenezy oraz rozwój struktury i funkcji poszczególnych tkanek i układów organizmu. Czynniki endo- i egzogenne rozwoju człowieka. Główne problemy zdrowotne dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Zdrowotne przyczyny i skutki niepowodzeń szkolnych. Metody kontroli procesów

wzrastania i dojrzewania. Ocena czynnościowa jako wskaźnik stanu zdrowia.

Literatura:

Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości. Praca zbiorowa pod red. I. Mięśowicz, Warszawa 2001,
Jopkiewicz A., Dziecko kieleckie. Normy rozwoju fizycznego, Radom-Kielce 2000,
Jopkiewicz A., E. Suliga, Biologiczne podstawy rozwoju człowieka, Radom-Kielce 2000,
Malinowski A., Wstęp do antropologii i ekologii człowieka, Łódź 1994
Turner J. S., D. B. Helms, Rozwój człowieka, Warszawa 1999

Kod: 14.4-3PES-B11-PSO1

Psychologia ogólna / General Psychology/

Wykład: 10 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Aleksander Gorbatkow

Cele kształcenia: Cel ogólny: kształcenie podstaw rozwoju psychologicznych aspektów myślenia profesjonalno-pedagogicznego studentów oraz psychologicznych komponentów zawodowej wiedzy, umiejętności, nawyków. Cele poznawcze: a) wprowadzenie systemu pojęć koniecznych do tworzenia wiedzy o ogólnych prawidłowościach, którym podlega funkcjonowanie psychiczne człowieka; b) uświadomienie studentom, iż ogólne prawidłowości funkcjonowania psychicznego mogą być modyfikowane przez wiek, płeć, inne indywidualne charakterystyki jednostki; Cele praktyczne: rozwijanie umiejętności stosowania wiedzy teoretycznej do rozwiązywania problemów typowych dla pracy pedagogicznej; Cele wychowawcze: budzenie wrażliwości na drugiego człowieka z uwzględnieniem jego odmienności związanej z uwarunkowaniami genetycznymi, kulturowymi i in.

Treści kształcenia: Miejsce psychologii w systemie nauk. Psychologia naukowa i przednaukowa. Psychologia teoretyczna i praktyczna. Główne kierunki i koncepcje psychologii naukowej. Metody badań psychologicznych. Struktura i funkcje psychiki. Struktura i funkcje procesów poznawczych. Struktura i funkcje procesów emocjonalnych i motywacyjnych. Struktura i funkcje podstawowych czynności. Struktura i funkcje osobowości; wybrane koncepcje osobowości. Różnice indywidualne. Temperament; wybrane teorie i typologie temperamentu. Inteligencja; wybrane teorie i typologie inteligencji.

Literatura:

Strelau J. (red.): Psychologia, T. 1, 2. Gdańsk, 2000
Tomaszewski T. (red.): Psychologia ogólna, T. 1, 2, 3, 4. Warszawa, 1992, 1995
Włodarski Z., Matczak A.: Wprowadzenie do psychologii. Warszawa, 1987, 1992
Zimbardo P.G.: Psychologia i życie, Warszawa, 2002
Szewczuk W. (red.): Encyklopedia psychologii, Warszawa, 1998

Kod: 14.4-3PES-B12-PSR1

Psychologia rozwoju człowieka / Psychology of Development of Human Being/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Barbara Braun

Zajęcia wymagane do zaliczenia przed rozpoczęciem przedmiotu: psychologia ogólna

Cele kształcenia: psychologia rozwoju człowieka jest przedmiotem grupy podstawowej, ma zatem przygotować system pojęć koniecznych do budowania wiedzy o zmianach rozwojowych jakie zachodzą w funkcjonowaniu psychicznym człowieka na przestrzeni życia i ich uwarunkowaniach.

Treści kształcenia: Istota rozwoju. Czynniki determinujące rozwój. Rozwój poznawczy: spostrzeganie, pamięć, myślenie. Rozwój emocjonalny: emocje jako procesy związane z ciałem,

wrodzone i wyuczone reakcje emocjonalne, rozwój poszczególnych emocji. Rozwój społeczny: interakcje społeczne, uczenie ról społecznych, złożone zachowania społeczne: zachowania prospołeczne i agresywne. Rozwój moralny: uczenie wartości moralnych, znaczenie procesu identyfikacji, powiązanie rozwoju poznawczego z moralnym – teorie J.Piageta i L.Kohlberga. Rozwój osobowości: rozwój własnego „ja” – samowiedza i tożsamość, poczucie własnej wartości, poczucie sprawstwa. Tożsamość płciowa (rodzajowa). Teoria rozwoju psychospołecznego E. Eriksona przykładem teorii wyrosłej z nurtu dynamicznego. Modele dojrzałej osobowości. Charakterystyka etapów rozwojowych: okres prenatalny, niemowlęstwo, wiek poniemowlęcy i przedszkolny, młodszy wiek szkolny, wiek dorastania, wczesna i średnia dorosłość, wiek starszy.

Literatura:

Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka t.1, PWN, Warszawa 1996
Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.), Psychologia rozwoju człowieka. t.2 i 3, PWN, Warszawa 2003
Vasta R., Haith M.M., Miller S.M., Psychologia dziecka. WSiP Warszawa 1995
Turner J.S., Helms D.B., Rozwój człowieka, WSiP, Warszawa 1999

Kod: 14.4-3PES-B13-PSS3

Psychologia społeczna /Social Psychology/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Jolanta Szczurkowska

Cele kształcenia: Zapoznanie z psychologicznymi przyczynami, mechanizmami i uwarunkowaniami społecznego funkcjonowania człowieka.

Treści kształcenia: Człowiek jako podmiot poznający siebie i świat społeczny. Poznawanie świata społecznego: schematy i heurystyki. Poznawanie innych ludzi: jak tworzymy wyobrażenie drugiej osoby i jak wnioskujemy o przyczynach jej zachowania. Poznawanie siebie samego: poczucie tożsamości, sposoby zdobywania wiedzy o sobie, autoprezentacja. Wpływ społeczny. Konformizm, uległość, posłuszeństwo. Grupa i procesy grupowe: rodzaje grup, cele, normy, struktura i spójność grupy. Wpływ grupy na jednostkę: facylitacja, próżniactwo społeczne, deindywidualizacja. Postawy i ich natura: zmiana postaw – dysonans społeczny i komunikaty perswazyjne, postawy a zachowanie, reklama. Stosunki międzyludzkie. Atrakcyjność interpersonalna: uwarunkowania i prawidłowości, przyjaźń i miłość, wybrane teorie atrakcyjności wzajemnej. Agresja: jej natura, kierunki badań nad agresją, sposoby przeciwdziałania agresji. Upředzenia: ich natura, przyczyny, następstwa, próby przełamania upředzeń. Zachowania prospołeczne: teorie wyjaśniające powody dla których pomagamy innym, indywidualne i społeczne uwarunkowania zachowań prospołecznych, następstwa udzielania pomocy.

Literatura:

Aronson, E., Wilson T., Akert R., Psychologia społeczna – serce i umysł, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 1997
Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi.. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 1994
Kenrick D. S., Neuberg S. L., Cialdini R. B., Psychologia społeczna, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002
Mika S., Psychologia społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1984
Strelau J., Psychologia. Podręcznik akademicki, Tom 3, GWP, Gdańsk 2000

Kod: 14.2-3PES-B14-SE3

Socjologia edukacji / Sociology of Education/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Maria Sroczyńska

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi socjologicznej interpretacji zjawisk związanych z wychowaniem człowieka. Wdrożenie do sprawnego korzystania z tekstów socjologicznych, w tym głównie z zakresu socjologii edukacji oraz kształtowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy socjologicznej w planowaniu własnej działalności naukowo-badawczej.

Treści kształcenia: Współczesne ideologie edukacyjne. Struktura społeczna a edukacja. Selekcje szkolne i ich społeczne uwarunkowania. Funkcje systemu szkolnego w procesach wychowania i edukacji. Wdrażanie reguły jednakowych szans edukacyjnych. Zagrożenia – bariery realizacji zasad. Edukacja w procesie przemian społecznych. Rozwój osobowości w procesie socjalizacji. Rodzina jako instytucja wychowująca. Szkoła jako środowisko wychowawcze. Współpraca rodziny ze szkołą w celu stworzenia jednolitej płaszczyzny wychowawczej i edukacyjnej. Instytucje kulturalne w procesie edukacji dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Społeczne i gospodarcze uwarunkowania zmian w polskim systemie edukacyjnym. Edukacja w Polsce po reformie oświaty z 1999 roku.

Literatura:

Schulz R. (wybór): Antropologiczne podstawy wychowania, Warszawa 1996
Berger P.L., Luckman T.: Społeczne tworzenie rzeczywistości, Warszawa 1983
Marianański J.: Wprowadzenie do socjologii moralności, Lublin 1989
Meighan R.: Socjologia edukacji, Toruń 1993
Szczyptański J.: Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1970

Kod: 08.3-3PES-B15-HW1

Historia wychowania / History of Education/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Waldemar Firlej

Celem kształcenia jest ukazywanie historycznego rozwoju myśli pedagogicznej oraz przemian zachodzących w organizacji, strukturach i funkcjonowaniu instytucji oświatowo-wychowawczych w Polsce i na świecie. W ramach realizacji tego przedmiotu należy zwrócić szczególną uwagę na ideały wychowawcze formułowane w różnych epokach historycznych. Studiowanie historii wychowania winno przyczynić się do kształtowania kultury pedagogicznej przyszłych nauczycieli i pedagogów oraz zachowania najcenniejszych wartości wychowawczych, ich pomnażania i przekazywania następnym pokoleniom.

Treści kształcenia: Historia wychowania jako nauka, jej miejsce wśród nauk pedagogicznych i historycznych. Przedmiot zainteresowań historii wychowania. Główni przedstawiciele historii wychowania w Polsce. Najważniejsze źródła i opracowania do historii wychowania. Periodyzacja historii wychowania. Osiągnięcia myśli filozoficzno-pedagogicznej i szkolnictwa starożytnej Grecji i Rzymu; ich wpływ na rozwój kultury i cywilizacji europejskiej. Ideały wychowawcze i organizacja szkolnictwa w okresie średniowiecza: chrześcijaństwo a dorobek myśli pedagogicznej i szkolnictwa starożytności, wychowanie w myśli pedagogicznej filozofów chrześcijańskich, odrodzenie karolińskie, wychowanie stanowe, kształtowanie się szkolnictwa średniowiecznego, średniowieczne uniwersytety, rola Kościoła w organizowaniu szkolnictwa. Rozwój szkolnictwa w średniowiecznej Polsce. Powstanie i organizacja Akademii Krakowskiej. Myśl pedagogiczna i szkolnictwo w Europie doby odrodzenia. Znaczenie reformacji dla szkolnictwa. Myśl pedagogiczna i szkolnictwo doby renesansu w Polsce. Reforma Kościoła rzymskokatolickiego na Soborze Trydenckim. Szkolnictwo jezuickie i pijarskie. Główne nurty europejskiej myśli pedagogicznej XVII-XVIII w. i jej przedstawiciele: J.A. Komeński, J. Locke, J.J. Rousseau. Szkolnictwo w Rzeczypospolitej szlacheckiej XVII i pierwszej połowy XVIII w. i dążenia do jego reformy: działalność oświatowa S. Konarskiego i Szkoła Rycerska w Warszawie. Powstanie, działalność i znaczenie Komicji Edukacji Narodowej. Europejska myśl pedagogiczna XIX w. i jej główni przedstawiciele: F. Herbart, H. Spencer. Polityka oświatowa zaborców na ziemiach polskich w XIX

stuleciu. Polska myśl pedagogiczna i szkolnictwo. Obrona kultury polskiej przed wynarodowieniem: rola Kościoła katolickiego i rodziny. Idee pedagogiczne nowego wychowania i ich przedstawiciele. Odbudowa, rozwój i osiągnięcia szkolnictwa w okresie II Rzeczypospolitej: unifikacja szkolnictwa, powszechność nauczania, rozwój szkolnictwa różnych szczebli, osiągnięcia polskiej myśli pedagogicznej, szkoła polska na tle europejskim. Polityka oświatowa okupantów w okresie II wojny światowej. Organizacja i zasięg konspiracyjnego szkolnictwa i oświaty.

Literatura:

- Kurdybacha Ł. (red.), Historia wychowania, t.1-2, Warszawa 1967-1968
Miąso J. (red.), Historia wychowania. Wiek XX, cz.1-2, Warszawa 1981
Bartnicka K., Szybiak I., Zarys historii wychowania, Warszawa 2001
Kot S., Historia wychowania. Zarys podręcznikowy, t.1-2, Lwów 1934, wyd.2, Warszawa 1996
Krasuski J., Historia wychowania. Zarys syntetyczny, Warszawa 1989
Możdżeń S., Zarys historii wychowania, cz.1-3, Kielce 1992-1995; wyd.2, Zarys historii wychowania, cz.1: [do roku 1795], Kielce 1999
Możdżeń S., Historia wychowania 1795-1918, Kielce 2000
Możdżeń S., Historia wychowania 1918-1945, Kielce 2000
Wołoszyn S., Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie, Warszawa 1964
Wołoszyn S., Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku, wyd. 2 poszerzone, Kielce 1998
Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej 1795-1945, Warszawa 1980
Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej do 1795 r., Warszawa 1983

Kod: 05.0-3PES-B16-PO1

Pedagogika ogólna / General Pedagogy/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Krystyna Duraj-Nowakowa

Cele kształcenia: Wprowadzenie studentów w kulturę naukową pedagogiki przez ukazanie różnorodności a zarazem jedności poszukiwań metodologicznych i teoretycznych przez łączenie podejścia tradycyjnego z najnowszymi współczesnymi krytycznymi orientacjami i tendencjami w obszarze nauk o wychowaniu. Przejście od obciążonego stereotypami, potocznego myślenia o edukacji do myślenia naukowego i krytycznego. Wyposażenie i wyposażenie się studentów w taką wiedzę i umiejętności krytycznej analizy, które będą stanowić wprowadzenie do ich osobistych i twórczych poszukiwań własnej pedagogiki /pedagogii/ ze świadomością ich racjonalnych założeń i konsekwencji. Pomoc studentom – przyszłym nauczycielom i pedagogom w odkrywaniu i uświadamianiu sobie własnej, osobistej koncepcji pedagogicznej, wizji pedagogiki, własnych indywidualnych przeświadczeń i preferencji pedagogiczno-edukacyjnych. Doprowadzenie do krytycznego i refleksyjnego wzbogacania i tworzenia własnego, indywidualnego stylu pedagogicznego studentów. Uświadomienie praktycznej przydatności pedagogiki w procesie afirmacji idei, wartości, w organizacji struktur edukacyjnych oraz poszukiwań możliwości minimalizacji zagrożeń dla wychowania.

Treści kształcenia: Geneza i przedmiot, struktura a zadania pedagogiki. Podstawowe działy i subdyscypliny pedagogiki. Historyczny proces kształtowania różnych typów wiedzy o edukacji oraz ich współczesne statusy i przydatność. Miejsce pedagogiki w systemie nauk. Filozoficzne i psychologiczne podstawy koncepcji pedagogicznych. Obecny status metodologiczny pedagogiki a jego przemiany. Współczesne przemiany praktyki edukacyjnej. 8. Rozwój jako cel wychowania w świetle głównych ideologii edukacyjnych. Wychowanie jako nabywanie tożsamości podmiotowej w procesie cało-życiowej edukacji. System edukacyjny jako system kształcenia powszechnego i ustawicznego. Formacja osobowa i społeczno-zawodowa nauczyciela-wychowawcy wobec cywilizacji końca XX w. Składniki procesu wychowania z perspektywy pedagogicznej. Procesy edukacji. Wychowanie jako normowana społecznie forma przekazu kulturowego. Środowiska wychowawcze: rodzina, szkoła i klasa szkolna. Niepowodzenia wychowawcze i dydaktyczne dzieci

i młodzieży. Dojrzewanie osobowe jako przedmiot wychowania. Problematyka współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży.

Literatura:

- Jaworska T., Leppert R. (red.), Wprowadzenie do pedagogiki. Wybór tekstów, Wyd. „Impuls”, Kraków 1996
Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Wyd. Salezjańskie, Warszawa 1993
Matyjas B., Ratajek Z., Trafiałek E., Orientacje i kierunki w pedagogice współczesnej. Zarys problematyki, Wyd. Wszechnicy Świętokrzyskiej, Kielce 1997 (rozdz. 1-4)
Śliwerski B., Kwieciński Z. (red.), Pedagogika: podręcznik akademicki, WN PWN, Warszawa 2003 (t. I)
Wołoszyn S., Nauki o wychowaniu w Polsce w XX w., Dom Wyd. „Strzelec”, Warszawa 1993 (lub Kielce 1998)

Kod: 05.7-3PES-B17-WKP1

Współczesne kierunki pedagogiczne /Contemporary Pedagogic Research/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. zw. dr hab. Krystyna Duraj-Nowakowa

Cele kształcenia: Wprowadzenie studentów w kulturę naukową pedagogiki przez ukazanie różnorodności i złożoności współczesnych kierunków, orientacji i nurtów pedagogicznych. Przygotowanie studentów do dostrzegania i samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych w działalności pedagogicznej. Opanowanie umiejętności krytycznej analizy, co ułatwi im poszukiwanie własnej pedagogiki (pedagogii) ze świadomością jej racjonalnych założeń i konsekwencji. Doprowadzenie do myślenia krytycznego i refleksyjnego, wzbogacania i tworzenia własnego, indywidualnego stylu działań pedagogicznych studentów.

Treści kształcenia: Główne nurty teoretyczne i metodologiczne w naukach o wychowaniu. Tożsamość pedagogiki w stanie tworzenia. Wybrane ideologie wychowawcze XX wieku. Kierunki rozwoju teorii i praktyki wychowawczej. Podstawowe antynomie w pedagogice. Postmodernistyczne perspektywy pedagogiki. Pedagogika alternatywna w XXI w. Główne idee i nurty w pedagogice emancypacyjnej. Pedagogika uciśnionych Paulo Freire’a. Podstawowe założenia pedagogiki radykalnej. Idea deskolaryzacji społeczeństwa I. Illicha. Pedagogika humanistyczna. Antypedagogika. Pedagogika feministyczna. Edukacja międzykulturowa. Szkoła tradycyjna a edukacja medialna i szkoła wirtualna. Nowe orientacje w pedagogice a nowe szkoły.

Literatura:

- Gnitecki J., Palka S. (red.): Perspektywy i kierunki rozwoju pedagogiki, Kraków-Poznań 1999
Kwieciński Z. (red.): Alternatywy myślenia o/dla edukacji, Warszawa 2000
Kwieciński Z., Śliwerski B.: Pedagogika: podręcznik akademicki, Warszawa 2003
Matyjas B., Ratajek Z., Trafiałek E.: Orientacje i kierunki w pedagogice współczesnej (zarys problematyki), Kielce 1996 i wyd. nast.
Śliwerski B.: Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998 i wyd. nast.
Witkowski L.: Edukacja i humanistyka. Nowe konteksty humanistyczne dla nowoczesnych nauczycieli, Warszawa 2000.
Wołoszyn S.: Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku, Kielce 1996 i wyd. nast.

Kod: 05.7-3PES-B18-PPO2

Pedagogika porównawcza /Comparative Pedagogy/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Ewa Kula

Celem kształcenia w pedagogice porównawczej jest przekazanie wiedzy z zakresu funkcjonowania współczesnych systemów edukacyjnych, ich przemian i reform szkolnictwa, przeprowadzanych głównie w II poł. XX wieku. Poprzez ich porównywanie i wartościowanie – ukazywanie roli

oświaty w kształtowaniu i rozwoju kultury współczesnych społeczeństw. Analizowanie systemów oświatowych i pokazywanie głównych trendów ich rozwoju winno wzbogacać wiedzę studentów i krytycyzm w kontekście prowadzonej polityki oświatowej w Polsce.

Treści kształcenia. W trakcie zajęć omawiane są m.in. warunki funkcjonowania systemów edukacyjnych na świecie, ich rozwój, standardy i priorytety polityki oświatowej Unii Europejskiej, a wśród nich realizacja programów specjalnych (Socrates, Leonardo, Tempus). Ze względu na znaczenie Procesu Bolońskiego przedmiotem zajęć jest też powstawanie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (od 1988 roku). Wśród zagadnień szczegółowych na plan pierwszy wysuwa się system kształcenia nauczycieli w wybranych krajach oraz problemy polskiego systemu edukacyjnego na tle porównawczym.

Literatura:

Adamczyk M., Ładyżyński A.: Edukacja w krajach rozwiniętych, Stalowa Wola 1999

Pachociński R.: Pedagogika porównawcza. Podręcznik dla studentów, Białystok 1995

Pachociński R.: Oświata XXI wieku. Kierunki przeobrażeń, Warszawa 1999

Pachociński R.: Współczesne systemy edukacyjne, Warszawa 2000

Delors J.: Edukacja. Jest w niej ukryty skarb, Raport dla UNESCO Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji, Warszawa 1998

Kod: 05.9-3PES-B19-PSP2

Pedagogika społeczna /Social Pedagogy/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Elżbieta Trafiałek

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania różnych typów środowisk wychowawczych, ze społecznymi uwarunkowaniami funkcjonalności i dysfunkcji różnych obszarów społecznej aktywności; kształtowanie społecznego myślenia i rozumienia rangi społecznego dialogu.

Treści kształcenia: Zapoznanie z genezą, warunkami powstania pedagogiki społecznej w Polsce i na świecie. Przybliżenie sylwetek prekursorów oraz przedstawicieli nauki. Wyjaśnienie reguł metodologii pedagogiki społecznej i stosowania odpowiednich procedur badawczych w diagnozowaniu różnorodnych środowisk wychowawczych. Wprowadzenie do problematyki środowiskowych uwarunkowań procesów wychowawczych. Analiza warunków umożliwiających zaspokojenie potrzeb rozwojowych człowieka we wszystkich fazach życia i różnorodnych sytuacjach życiowych. Omówienie rozległych, pozainstytucjonalnych przestrzeni kształtujących osobowość oraz warunki bytu jednostek i grup społecznych, ze szczególnym wyeksponowaniem perspektywicznej roli środowiska lokalnego.

Literatura:

Kamiński A.: Funkcje pedagogiki społecznej, Warszawa 1980

Wroczyński R.: Pedagogika społeczna, Warszawa 1985

Lepalczyk I., Pilch T. (red.): Pedagogika społeczna, Warszawa 1995

Trafiałek E.: Środowiska społeczne i praca socjalna, Katowice 2001

Przeclawska A., Theiss W.: Pedagogika społeczna. Pytania o XXI wiek, Warszawa 1999

Kod: 05.7-3PES-B20-TW2

Teoria wychowania /Theory of Education/

Wykład: 15 godz.; **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Monika Kardaczyńska

Cele kształcenia: Poznanie przez studentów przedmiotu teorii wychowania, dyskursu i sporów przedmiotowych, struktury teorii wychowania, podstawowych pojęć oraz obszarów podejmowanych badań. Aktywne przestudiowanie literatury z zakresu teorii wychowania ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień zróżnicowanych koncepcji wychowania oraz teoretycznych ujęć procesu wychowania, celów, form, metod i środków wychowawczych. Wdrożenie do otwartego myślenia o wychowaniu i dyskusji – krytyce teorii i działalności wychowawczej, próby kreatywnego ujmowania roli wychowawcy oraz kreatywnego projektowania działań wychowawczych.

Treści kształcenia: Obszary poznawczo-badawcze teorii wychowania. Wychowanie jako intencjonalny proces wychowania. Sytuacje wychowawcze elementami procesu wychowania. Intencjonalność wychowania – teleologia wychowania. Podstawy celowości wychowania a źródła celów wychowawczych. Podmiotowość wychowania. Skuteczność w wychowaniu. Podstawowe dziedziny wychowania i ich integracja (moralne, umysłowe estetyczne). System wychowania w szkole. Podstawowe metody wychowawcze: nagradzanie, karanie, własny przykład, perswazja a metoda zadaniowa. „Rozbudzanie” dziecka przez dialog w rozmowie wychowawczej. Erystyka i sztuka negocjacji w wychowaniu. Metodyka zastosowania transanalizy. Szkolne gry uczniów. Osobowość wychowawcy. Kompetencje pedagogiczne nauczyciela-wychowawcy. Nowa perspektywa kształcenia nauczycieli jako wychowawców: kształcenie „do dialogu przez dialog”. Planowanie działalności wychowawczej i konstruowanie planów wychowawczych. Działalność wychowawcza a dążenie do samowychowania.

Literatura:

- Górniewicz J.: Teoria wychowania (wybrane problemy), Toruń-Olsztyn 1995
Konarzewski K.: Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych, Warszawa 1982
Łobocki M.: ABC wychowania, Warszawa 1992
Łobocki M.: Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2003
Radziejewicz J.: O planowaniu pracy wychowawczej, Warszawa 1989
Schulz R.: (oprac. i wybór.). Antropologiczne podstawy wychowania, Warszawa 1996

Kod: 05.1-3PES-B21-DO2

Dydaktyka ogólna /General Didactics/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin ustny

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mariola Wojciechowska, dr Sławomir Koziej

Cele kształcenia: przekazanie studentom określonej wiedzy do działań praktycznych oraz wywołanie krytycznej refleksji w związku podejmowaniem decyzji w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego.

Treści kształcenia: Przedmiot i zadania dydaktyki. Dydaktyka jako nauka, metody badań dydaktycznych. Podstawowe pojęcia dydaktyczne: nauczanie, uczenie się, wychowanie, kształcenie itp. Systemy dydaktyczne. Cele i treści kształcenia. Proces kształcenia. Reforma strukturalna i programowa systemu oświaty w Polsce. Zasady nauczania. Metody nauczania – uczenia się. Środki dydaktyczne. Organizacja procesu nauczania. Nauczanie programowane. Komputerowe programy edukacyjne. Kontrola i ocena w procesie kształcenia. Uwarunkowania powodzeń i niepowodzeń szkolnych.

Literatura:

- Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków 2001
Kruszewski K. (red.) Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Podręcznik dla studentów kierunków nauczycielskich, Warszawa 1991
Kupisiewicz Cz., Dydaktyka ogólna, Warszawa 2000
Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1996
Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 1997

Kod: 05.6-3PES-B22-PSC2

Pedagogika specjalna /Special Pedagogy/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Rutkowski

Cele kształcenia: Celem nauczania przedmiotu *pedagogika specjalna* jest zapoznanie studiujących z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi pedagogiki specjalnej oraz praktyką kształcenia i wychowania osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Cele szczegółowe: – zapoznanie ze współczesnymi celami i zadaniami pedagogiki specjalnej oraz z jej powiązaniem z innymi naukami, – zapoznanie ze szczegółowymi dziedzinami pedagogiki specjalnej, ich zakresem i przedmiotem zainteresowań, – ukazanie wspólnych problemów specjalnej opieki, edukacji i społecznego wsparcia na tle systemów funkcjonujących w innych państwach, – kształtowanie umiejętności stosowania wiedzy pedagogicznej w rozpoznawaniu specjalnych potrzeb osób niepełnosprawnych w rewalidacji, dydaktyce i wychowaniu.

Treści kształcenia: Przedmiot pedagogiki specjalnej jako nauki: współczesna metodologia pedagogiki specjalnej; systematyka i teleologia w pedagogice specjalnej. Kulturowe i społeczne uwarunkowania opieki, edukacji, rehabilitacji oraz waloryzacji życia osób niepełnosprawnych: ewolucja poglądów społecznych dotyczących roli i miejsca osób niepełnosprawnych w społeczeństwie; problemy edukacji i integracji społecznej osób niepełnosprawnych w perspektywie światowej i polskiej; standardowe zasady wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w dokumentach ONZ i Rady Europy; podstawowe zasady oddziaływań terapeutyczno-wychowawczych. Kierunki i formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego. Zastosowanie humanistycznych modeli edukacji w pedagogice specjalnej. Funkcje, zadania, zakres i metody pedagogiki specjalnej w edukacji przedszkolnej (wczesna interwencja w korygowaniu i kompensowaniu odchyleń w rozwoju; specjalna pomoc pedagogiczna rodzicom dziecka niepełnosprawnego; diagnostyka i terapia pedagogiczna). Kształcenie specjalne w realizacji obowiązku szkolnego i przygotowania do zawodu oraz pracy. Funkcje pedagogiki specjalnej w szkolnictwie powszechnym: integracyjna koncepcja kształcenia uczniów niepełnosprawnych z pełnosprawnymi; przesłanki, poziomy i formy integracji szkolnej; czynniki warunkujące powodzenie integracji; zakres, zadania i zasady ortodydaktyki. Pedagogika specjalna wobec reintegracji oraz rewaloryzacji społecznej i zawodowej dorosłych osób niepełnosprawnych; niwelowanie barier podmiotowych w readaptacji. Społeczne formy opieki i kształcenia osób niepełnosprawnych: działalność organizacji pozarządowych i fundacji na rzecz osób niepełnosprawnych. Rola środków masowego przekazu w realizacji zadań pedagogiki specjalnej. Szczegółowy zakres i specyfika rewalidacji osób z niepełnosprawnością umysłową, sensoryczną, somatyczną, motoryczną, sprzężoną oraz z autyzmem; specyfika wspomagania rozwoju uczniów wybitnie zdolnych i uzdolnionych oraz z trudnościami w uczeniu się.

Literatura:

Dykcik W. (red.): Pedagogika specjalna, Wyd. Naukowe UAM, Poznań 2001

Sowa J., Wojciechowski F.: Rehabilitacja w kontekście edukacyjnym, Wyd. Oświatowe "Fosze", Rzeszów 2001

Sowa J.: Pedagogika specjalna w zarysie, Wyd. Oświatowe "Fosze", Rzeszów 1997

Sękowska Z.: Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, Wyd. WSPS, Warszawa 1998

Dykcik W. (red.): Nowatorskie i alternatywne metody w praktyce pedagogiki specjalnej. Wyd. UAM, Poznań, 2001

Kod: 05.6-3PES-B23-PRS2

Pedagogika resocjalizacyjna /Pedagogy of Correction/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Tadeusz Sakowicz

Cele kształcenia: przekazanie wiedzy na temat pedagogiki resocjalizacyjnej jako subdyscypliny pedagogiki specjalnej- podstawowe terminy, historia, zapoznanie z różnymi działami pedagogiki resocjalizacyjnej, zapoznanie ze zjawiskiem niedostosowania społecznego, jego etiologią i sposobami przeciwdziałania, zdobycie wiedzy na temat zasad działania placówek resocjalizacyjnych, omówienie psychospołecznych podstaw resocjalizacji, ukazanie podstawowych zasad wychowania resocjalizującego, oraz najnowszych metod oddziaływań resocjalizacyjnych w ramach resocjalizacji stacjonarnej i wolnościowej, przygotowanie studentów do umiejętnego prowadzenia działalności resocjalizacyjnej z wykorzystaniem zróżnicowanych form jej projektowania.

Treści kształcenia: zakres, zasady i metody wychowania resocjalizującego, rozwój resocjalizacji jako nauki, zjawisko niedostosowania społecznego- etiologia, objawy, uwarunkowania, sposoby terapii, psychopatia- uwarunkowania, sposoby resocjalizacji jednostek psychopatycznych, podstawowe instytucje resocjalizacyjne i wspomagające- podstawy prawne, zasady działalności, organizacja pracy wybranych placówek (Areszt Śledczy, Policyjna Izba Dziecka, Pogotowie Opiekuńcze, Zakład Karny, Sąd d.s. Rodzinnych i Nieletnich, MOPR, Zakład Poprawczy), resocjalizacja i profilaktyka w środowisku otwartym- rodzina zastępcza, kuratela sądowa, świetlice środowiskowe, resocjalizacja i terapia osób uzależnionych.

Literatura:

Pospiszyl K.: Psychopatia, Warszawa 2000

Pytka L.: Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne, Warszawa 2001

Lipkowski O.: Resocjalizacja, Warszawa 1976

Kalinowski M., Pełka J.: Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich, Warszawa 2003

Ostrihanska Z., Greczuszkin A.: Praca z indywidualnym przypadkiem w nadzorze rodzinnego kuratora sądowego, Lublin 1999

Kod: 05.5-3PES-B24-AG2

Andragogika /Andragogics/

Wykład: 10 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Sylwester Scisłowicz

Cele kształcenia: przekazanie studentom historycznej, także najnowszej wiedzy na temat różnorodnych i wielorakich aspektów funkcjonowania człowieka dorosłego w otaczającej go rzeczywistości społecznej. Szczególny nacisk kładzie się na informacje mające służyć słuchaczom, również osobom, z którymi będą w przyszłości współpracować, jako praktyczne wskazówki do odkrycia, podjęcia i kontynuacji atrakcyjnej dla nich i pożądanej przez innych ludzi całościowej autoedukacji i samorealizacji w ogóle. Ponieważ absolwenci Pedagogiki powinni znać sztukę trafnego diagnozowania przyczyn problemów własnych, problemów zachodzących pomiędzy nimi a innymi dorosłymi oraz problemów społecznych w ogóle, jak również sztukę konstruktywnego dla siebie i dla innych ludzi przewidywania i rozwiązywania tych problemów, do najistotniejszych zamierzeń ćwiczeń należy próba rozbudowywania i modyfikowania u studentów niezbędnych do wskazanych wyżej celów wiadomości, zadań, operacyjnych umiejętności i sprawności, a także prospołecznych i propodmiotowych postaw emocjonalnych. Istotnym celem ćwiczeń jest również zapoznanie studentów w praktyce z aktywizującymi metodami kształcenia dorosłych.

Treści kształcenia oparte są o takie zagadnienia jak m.in.: geneza i ewolucja andragogiki; psychologiczne aspekty funkcjonowania ludzi dorosłych i starszych; przedmiot i zadania andragogiki (pedagogiki dorosłych) i gerontologii; współczesne teorie kształcenia dorosłych; metodologiczne dylematy andragogiki; problemy edukacji ustawicznej dorosłych; potrzeby kulturalno-oświatowe ludzi dorosłych i starszych oraz ich urzeczywistnianie; filozoficzne i

socjologiczne aspekty kształcenia dorosłych; alienacja a samorealizacja człowieka dorosłego; znaczenie samokontroli, samooceny, i autokorekty, a także woli, wolności i samoodpowiedzialności dorosłych w kreowaniu siebie, innych ludzi i świata w ogóle; aktywne, zadaniowe rozpoznawanie i prezentacja istniejących, oraz poszukiwanie nowych, metod i sposobów działań wspomagających wdrażanie ludzi dorosłych do całościowej samorealizacji.

Literatura:

Aleksander T., Andragogika, Ostrowiec Św. 2002
Malewski M., Andragogika w perspektywie metodologicznej, Wrocław 1991
Pachociński R., Andragogika w wymiarze międzynarodowym, Warszawa 1998
Pietrasieński Z., Rozwój człowieka dorosłego, Warszawa 1990
Pólturzycki J., Akademicka edukacja dorosłych, Warszawa 1994
Turowski L., Andragogika ogólna, Warszawa 1999
Wujek T.(red), Wprowadzenie do andragogiki, Warszawa 1996

Kod: 05.9-3PES-B25-PPR5

Pedagogika pracy /Labour Pedagogy/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Zdzisław Stoliński

Cele kształcenia: zajęć z przedmiotu pedagogika pracy jest ukazanie miejsca i znaczenia pracy w życiu człowieka i wskazanie sposobów przygotowania dzieci i młodzieży do aktywności zawodowej. Uczestnictwo studentów w zajęciach pozwoli im zdobyć umiejętności w zakresie aktywnej komunikacji interpersonalnej.

Treści kształcenia: obejmują pojęcie, przedmiot i zadania pedagogiki pracy; człowiek – wychowanie – praca, jako podstawowe układy odniesienia w pedagogice pracy; teoretyczne i metodologiczne podstawy pedagogiki pracy; pedagogika pracy wśród nauk pedagogicznych i nauk o pracy; obszary problemowe pedagogiki pracy; kształcenie przedzawodowe, prozawodowe, zawodowe, edukacja ustawiczna; kształcenie, doksztalcanie i doskonalenie zawodowe; etapy rozwoju zawodowego i awans zawodowy, m.in. w zawodzie nauczycielskim; praca a wybór zawodu: orientacja zawodowa; diagnozowanie i kształtowanie ogólnej przydatności zawodowej pracownika; aktywne poszukiwanie pracy; kreowanie własnej kariery zawodowej: sztuka prezentacji, negocjacji i komunikacji interpersonalnej; wychowanie, a problemy bezrobocia: doradztwo socjalne i pedagogiczne.

Literatura:

Kwiatkowski S. M., Symela K. (red): Standardy kwalifikacji zawodowych. Teoria metodologia projekty, Warszawa 2001
Kwiatkowski S. M.: Kształcenie zawodowe. Dylematy teorii i praktyki, Warszawa 2001
Bogaj A.: Relacje między kształceniem ogólnym a zawodowym. Kwiatkowski S.M. (red), Kształcenie zawodowe w warunkach gospodarki rynkowej. Warszawa 1994
Nowacki T.: Podstawy dydaktyki zawodowej, Wydanie 4, Warszawa 1983
Pietrasieński Z.: Podstawy psychologii pracy, Warszawa 1971
Wiatrowski Z.: Podstawy pedagogiki pracy, Bydgoszcz 2000

Grupa „C” Przedmioty kierunkowe

Kod: 05.0-3PES-C26-PED1

Pedeutologia /Pedeutology/

Wykład: 10 godz.; **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Wanda Dróżka

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z tradycyjną wiedzą o nauczycielu i zawodzie nauczycielskim oraz najnowszymi nurtami rozwijającej się refleksji pedeutologicznej; poznanie sytuacji nauczycieli w innych krajach, sposobów ich kształcenia i rozwoju w zawodzie; zrozumienie znaczenia zawodu nauczycielskiego oraz jego roli i pozycji w społeczeństwie i w kulturze; ukształtowanie świadomości oraz identyfikacji zawodowej studentów – kandydatów do zawodu nauczycielskiego; zainspirowanie do krytycznej refleksji społecznej oraz edukacyjnej; rozbudzenie refleksji nad etycznymi podstawami zawodu nauczycielskiego; poznanie trudności pracy zawodowej nauczycieli.

Treści kształcenia: przedmiot i problematyka pedeutologii, stan badań nad zawodem nauczyciela, obraz nauczyciela w myśli pedeutologicznej; tożsamość oraz filozofia zawodu, osobiste koncepcje pedagogiczne i wizje szkoły, edukacyjne wartości zawodu nauczyciela; rozwój zawodowy nauczyciela, problemy kształcenia nauczycieli, kompetencje pedagogiczne nauczycieli, motywy wyboru zawodu, awans zawodowy i doksztalcanie nauczycieli; pozycja społeczna nauczyciela, warunki życia i pracy nauczyciela, status społeczny, usytuowanie ekonomiczne, realia pracy zawodowej; etos zawodu nauczyciela, etyka pracy nauczyciela, etos osobowości nauczyciela, etos indywidualny nauczyciela; style pedagogiczne nauczycieli, pojęcie „styl pedagogiczny”, charakterystyka indywidualnych stylów pedagogicznych, styl pedagogiczny w doświadczeniu zawodowym nauczycieli; funkcje nauczyciela wynikające ze zmieniającej się filozofii edukacji.

Literatura:

Dróżka W.: Młode pokolenie nauczycieli. Studium autobiografii młodych nauczycieli polskich lat dziewięćdziesiątych, Kielce 1997

Dróżka W.: Nauczyciel. Autobiografia. Pokolenie. Studia pedeutologiczne i pamięć-tnikoznawcze, Kielce 2002

Dróżka W., Gołębiowski B.: Współczesne zagadnienia zawodu nauczyciela, Kielce 1995

Kotusiewicz H., Kwiatkowska, Zaczyński W.: Pedeutologia badania i koncepcje logiczne, Warszawa 1993

Legowicz J.: O nauczycielu - filozofia nauczyciela i wychowania, Warszawa 1975

Kod: 05.9-3PES-C27-PPOO1

Podstawy prawne i organizacyjne oświaty /Legal Foundations and Organization of Education/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Stanisław Majewski

Cele kształcenia przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy dotyczącej historycznych dróg rozwoju i współczesnych trendów obejmujących zarówno teorię jak i praktykę zarządzania. Wiedza taka jest niezbędna do skutecznego organizowania prowadzenia i kierowania różnymi placówkami oświatowymi. Przyszli pedagodzy winni posiadać umiejętność sprawnego organizowania swego miejsca pracy, a także poznać podstawy prawa szkolno-oświatowego, prawa i obowiązki nauczycieli i pracowników oświaty oraz kompetencje osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie systemu edukacyjnego na poszczególnych szczeblach.

Treści kształcenia: Rozwój różnych teorii organizacji i zarządzania: teoria naukowej organizacji pracy, klasyczna teoria organizacji, szkoła behawioralna, współczesne podejścia do teorii zarządzania – spojrzenie systemowe i sytuacyjne. Odniesienia ogólnych teorii zarządzania do teorii zarządzania oświatowego. Historyczny zarys kształtowania się państwowych władz oświatowych w Polsce XVII-XX wiek: okres działalności KEN, okres zaborów, II Rzeczpospolita, lata II wojny światowej oraz okres Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Przemiany w systemie zarządzania oświatą okresu transformacji ustrojowej: odchodzenie od modelu centralistycznego w kierunku decentralizacji, wzrost kompetencji pierwszego szczebla zarządzania, dyrektorów szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, autonomia szkoły, uspołecznienie procesu zarządzania. Szkoła jako organizacja i kierowanie nią. Specyfika kierowania placówką oświatową, zarządzanie zasobami ludzkimi i materialnymi. Status prawno-zawodowy nauczyciela. Organizacja, zadania i

kompetencje nadzoru pedagogicznego.

Literatura:

- Balicki M., Zarządzanie szkolnictwem w Polsce (studium historyczno-porównawcze), Białystok 1978
Bogaj A., Kwiatkowski S.M., Szymański M.J.: Edukacja w procesie przemian społecznych, Warszawa 1998
Elsner D., 20 problemów pracy własnej dyrektora szkoły, Jelenia Góra 1992
Encyklopedia organizacji i zarządzania, Warszawa 1981
Homplewicz J., Zarządzanie oświatowe. Zarys problematyki oświatowej teorii organizacji, Warszawa 1982
Kobyliński W. (red.), Organizacja i kierowanie szkołą. Prace zespołu badawczego, Warszawa 1990
Kobyliński W., ABC organizacji pracy nauczyciela, Warszawa 1988
Kobyliński W., Podstawy organizacji i kierowania w oświacie, Radom-Warszawa 1994
Pęcherski M., Świątek M.: Organizacja oświaty w Polsce w latach 1917-1977. Podstawowe akty prawne, wyd. 2 zmienione i rozszerzone, Warszawa 1978
Smolański A., Historyczne podstawy teorii organizacji szkolnictwa w Polsce, t. 1-3, Kraków 1999

Kod: 05.0-3PES-C28-ME1

Media w edukacji / Media in Education/

Wykład 15 godz., **konwersatoria:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Stefan Krawczyk

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z zasadami działania i obsługą stosowanych w dydaktyce środków technicznych, wskazanie technik posługiwania się tymi środkami w procesie dydaktycznym, informowanie studentów o istniejących już nowych mediach, a niespotykanych jeszcze w naszych szkołach i placówkach oświatowych, wykazanie możliwości komputera multimedialnego w procesie dydaktycznym, zaznajomienie studentów z różnymi technikami wykonywania materiałów dydaktycznych do prezentacji wizualnej i audiowizualnej ze szczególnym uwzględnieniem techniki cyfrowej.

Treści kształcenia: Prezentacja w procesie komunikowania. Metody i sposoby rejestracji dźwięku: analogowy (magnetyczny i mechaniczny) i cyfrowy (płyta CD i MiniDisc). Analogowy system rejestracji sygnału telewizyjnego (VHS, SVHS, Hi-8). Cyfrowe systemy rejestracji sygnału telewizyjnego (mini DV, digital-8, DVD, DVD+RW). Cyfrowy zapis obrazu statycznego w komputerze (foto-CD) i fotograficznym aparacie cyfrowym (karta pamięci Memory Stick, SD, CF). DVD - cyfrowy zapis audio-video o wysokich parametrach rozdzielczości. Kino domowe - Dolby Prologic, Dolby Digital, DTS. Projektory multimedialne - LCD, DLP, CRT. Komputer multimedialny do realizacji materiałów dydaktycznych (montaż nieliniowy wideo, prezentacje audiowizualne, projektowanie i drukowanie foliogramów).

Literatura:

- Gajda J., Juszczyk S., Siemieniecki B., Wenta K., Edukacja medialna, Toruń 2002
Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Warszawa 1999
Łasiński G., Sztuka prezentacji, Poznań 2000
Bogaj A., Kwiatkowski S.M., Infrastruktura medialna szkół, Warszawa 2000
Kwartalnik "Edukacja medialna"

Kod: 12.7-3PES-C29-EZ3

Edukacja zdrowotna /Health Education/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Bożena Zawadzka

Cele kształcenia: Zwiększenie zainteresowania studentów sprawami zdrowia oraz wspierania ich działań w zakresie: identyfikowania własnych problemów zdrowotnych oraz ich rozwiązywania,

doskonalenia własnego zdrowia i rozwoju osobistego i społecznego), ochrony zdrowia innych ludzi oraz tworzenia zdrowego środowiska fizycznego i społecznego.

Przygotowanie przyszłych nauczycieli i pedagogów do realizacji ścieżki edukacyjnej „edukacja zdrowotna” w reformowanej szkole, na wszystkich etapach edukacji, a także do pracy z innymi grupami ludzi w zakresie edukacji zdrowotnej.

Treści kształcenia: Zdrowie jako kluczowe pojęcie w edukacji zdrowotnej. Główne problemy zdrowotne – sposoby zapobiegania. Edukacja zdrowotna – podstawy teoretyczne i metodyczne. Promocja zdrowia. Higiena osobista i otoczenia. Bezpieczeństwo – zapobieganie wypadkom, urazom i zatruciom. Zdrowe żywienie. Aktywność fizyczna. Zdrowie psychiczne – wybrane aspekty. Seksualność człowieka – wybrane aspekty. Używanie substancji psychoaktywnych. W treściach programu główny nacisk położono na: zdrowie pozytywne oraz zagadnienia bezpośrednio dotyczące studentów – młodych ludzi, którzy stanowią główną grupę adresatów programu.

Literatura:

Charzyńska-Gula M., (red.), Środowiskowy program wychowania zdrowotnego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, Lublin 1997

Demel M., Pedagogika zdrowia, Warszawa 1980

Woynarowska B., Sokołowska M., Jak tworzymy szkołę promującą zdrowie, Warszawa 1993

Woynarowska B., Zdrowie i szkoła, Warszawa 2000

Karski J. B., Promocja zdrowia, Warszawa 1995

Kod: 13.9-3PES-C30-EE3

Edukacja ekologiczna / Ecological Education/

Wykłady 15 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele kształcenia: rozwój świadomości i troski o środowisko, odpowiedzialności za swoje postępowanie, poszerzenie wiedzy z zakresu ekologii, rozwój niezbędnych umiejętności podejmowania działań w zakresie ochrony środowiska, kształtowanie umiejętności formułowania rzeczowych opinii opartych na analizie materiału dowodowego oraz oceny przyszłości, zrozumienie potrzeby zrównoważonego rozwoju, dostrzeganie związków pomiędzy osobistym, społecznym i środowiskowym wymiarem edukacji, wykorzystanie środowiska jako źródła wiedzy i rozwoju wszechstronnych umiejętności, dostrzeganie środowiska jako źródła nieograniczonych możliwości uczenia się.

Treści kształcenia: Międzynarodowe rekomendacji ekologicznej. Ekologia jako filozofia i sposób na życie. Założenia ekofilozofii. Degradacja przyrody nieożywionej – problemy lokalne i globalne. Zagrożenia dla żywych zasobów Ziemi. Kształtowanie świadomości ekologicznej. Skuteczność i sprawność procesu edukacyjnego dla podnoszenia świadomości ekologicznej.

Literatura:

Aleksandrowicz J., Sumienie ekologiczne, Warszawa 1988

Bonenberg K., Etyka środowiskowa, założenia i kierunki, Ossolineum 1992

Cichy D., Przygotowanie młodzieży do ochrony i kształtowania środowiska, Warszawa 1984

Domka L., Kryzys środowiska a edukacja dla ekorozwoju, Poznań 1996

Kalinowska A., Ekologia – wybór przyszłości, Warszawa 1992

Kod: 05.9-3PES-C31-MPWO3

Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej / Methodology of Educational and Guardian Work/

Wykład: 15 godz., **ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Jolanta Biała

Cele kształcenia: Rozpoznawanie potrzeb w zakresie organizowania wychowania opiekuńczego w rodzinie i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w środowisku lokalnym.

Doskonalenie metod, treści, form pracy opiekuńczo-wychowawczej w szkole i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dobór zadań pracy w zakresie samodoskonalenia i samokształcenia kadry zatrudnianej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Umiejętność wiązania teorii z praktyką w zakresie formułowania wniosków do pracy wychowawczej. Ocena efektów pracy opiekuńczo-wychowawczej. Prognoza działalności wychowawczej w instytucjonalnych i rodzinnych formach opieki nad dzieckiem.

Treści kształcenia: Przedmiot i zadania metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej. Formy i metody opieki nad dzieckiem. Struktura organizacyjna zespołu wychowanków i wychowawców. Zasady tworzenia grup wychowawczych w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Właściwości kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą i zespołem pedagogicznym placówki. Wybrane problemy modelu placówki opiekuńczo-wychowawczej. Podstawy materialne placówki opiekuńczo-wychowawczej a jej zadania w zakresie pomocy materialnej dla dzieci i młodzieży. Zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej w zakresie rozwoju umysłowego i organizacji nauki szkolnej dzieci. Placówka ośrodkiem życia kulturalnego wychowanków. Znaczenie tradycji w życiu i działalności wychowanków. Przyczyny stosowania przemocy nad dzieckiem w rodzinie i formy pomocy instytucjonalnej wobec dziecka krzywdzonego w środowisku rodziny. Społeczny program działania. Przyczyny konfliktów pomiędzy rodzicami i dziećmi. Metody rozwiązywania konfliktów. System opiekuńczo-wychowawczy szkoły. Zagrożenia rozwojowe dziecka w szkole. Współczesne uwarunkowania systemu opieki nad dzieckiem w Polsce i środowisku lokalnym dziecka. Planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej. Metody poznawania wychowanków warunkiem skutecznej pracy wychowawczej. Wybrane problemy pracy wychowawczej z uczniem nieprzystosowanym społecznie w klasie szkolnej. Bezdomność jako zjawisko społeczne. Zadania instytucji środowiskowych i organizacji rządowych w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

Literatura:

Dąbrowski Z.: Wprowadzenie do metodyki opieki i wychowania w domu dziecka, Warszawa 1995

Pomykało W. (red.): Encyklopedia Pedagogiczna, Warszawa 1993

Matyjas B. (red.): Formy pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym, t. I i II, Kielce 2002

Kamińska U.: Zarys metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w instytucjonalnych i rodzinnych formach opieki, Katowice 2002

Maksymowicz A.: Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, Olsztyn 1985

Kolankiewicz M. (red.): Zagrożone dzieciństwo. Rodzinne i instytucjonalne formy opieki nad dzieckiem, Warszawa 1998

Kod: 05.9-3PES-C32-DP3

Diagnostyka pedagogiczna /Pedagogic Diagnostics/

Wykład 15 godz., **ćwiczenia** 15 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz, dr Ewa Szumilas

Cele kształcenia: zaznajomienie studentów z teoretycznymi podstawami diagnostyki pedagogicznej; zapoznanie z wybranymi przykładami zastosowania w praktyce diagnostycznej koncepcji i procedur diagnozowania; uświadomienie złożoności metodologii diagnozowania pedagogicznego, rozwijanie postawy badawczej studiujących i umiejętności organizowania warsztatu diagnostycznego; wprowadzenie w zakres podstawowych pojęć specyficznych dla diagnostyki pedagogicznej, biegłości posługiwania się nimi w różnych formach komunikacji; praktyczne poznanie narzędzi i technik stosowanych w procesie diagnostycznym; przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie metodyki diagnozowania, w celu poszukiwania twórczych rozwiązań w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi; rozbudzenie w studiujących racjonalnej ciekawości procesów diagnozowania jako postawy do podejmowania

własnej aktywności badawczej w pracy pedagogicznej.

Treści kształcenia: rozwój diagnostyki pedagogicznej w ujęciu historycznym; teoretyczne podstawy diagnozy pedagogicznej; metodologię diagnozowania pedagogicznego; problemy opiekuńczo-wychowawcze, resocjalizacyjne i terapeutyczne; uwarunkowania potrzeb człowieka; etykę procesu diagnostycznego.

Literatura:

Ablewicz K., Hermeneutyczno-fenomenologiczna perspektywa badań w pedagogice, Kraków 1994

Gnitecki J., Zarys metodologii badań w pedagogice empirycznej, Zielona Góra 1993

Goriszowski W. (red.), Badania pedagogiczne w zarysie, Warszawa 1994

Nowak S., Metody badań socjologicznych, Warszawa 1965

Stachyra J., Wybrane metody diagnostyczne w surdopsychologii, Lublin 1995

Grupa „D” Przedmioty specjalizacyjne

Kod: 05.9-3PES-D33-SEM4,5

Seminarium magisterskie /M. A. Seminar/

Ćwiczenia: 80 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za przekazywanie treści: prof. dr hab. I. Szypułowa

Cele kształcenia: Przygotowanie studenta do napisania pracy magisterskiej i uzyskania tytułu magistra pedagogiki. Student winien wykazać się umiejętnością zastosowania wiadomości z zakresu metodologii badań naukowych i praktyki edukacyjnej w samodzielnych badaniach własnych. Chodzi o kształtowanie krytycznej i kreatywnej postawy studentów wobec problemów edukacyjnych.

Treści kształcenia: Etapy programu badań pedagogicznych. Model badanych zjawisk w świetle programowego i krytycznego przeglądu literatury. Problemy, hipotezy w badaniach pedagogicznych. Gromadzenie i porządkowanie oraz analiza i interpretacja wyników badań. Język i styl naukowy.

Literatura:

Rudniański J., O dobrym kształceniu i o wychowaniu, Warszawa 1990

Dutkiewicz W., Prac magisterska z pedagogiki, Kielce 1996

Spionek H., Rozwój i wychowanie małego dziecka, Warszawa 1972

Węglińska M., Jak pisać pracę magisterską, Kraków 1997

Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Katowice 1972

Kod: 11.1-3PES-D34-PM3

Podstawy matematyki /Basics of Maths/

Wykłady: 20 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Kopec

Cele kształcenia: poznanie, usystematyzowanie i pogłębienie rozumienia przez studentów teoretycznych podstaw matematyki szkolnej objętej podstawą programową kształcenia ogólnego dla pierwszego etapu kształcenia (zbiory i relacje, liczby i działania, figury i mierzenie). Praktyczne poznanie przez studentów elementarnych metod matematyki stosowanych do badania zagadnień życia codziennego, dokonujące się przez rozwiązywanie zadań o różnym stopniu trudności. Oswajanie studentów z tworzeniem, opisywaniem i definiowaniem pojęć wykrywaniem, sprawdzaniem i uzasadnianiem twierdzeń. Kształcenie umiejętności poprawnego posługiwania się w wypowiedziach językiem matematycznym: słownym, graficznym i symbolicznym (o różnym stopniu formalizacji, adekwatnym do etapu nauczania), modelami i rysunkami.

Treści kształcenia: realizowane na zajęciach to: pojęcie zbioru, relacje, dziedzina,

przeciwdziedzina relacji, wykres, funkcja jednej zmiennej jako szczególny przypadek relacji, liczby naturalne, kształtowanie pojęcia liczby wymiernej, propedeutyka nauki o ułamkach, podstawowe pojęcia geometryczne, pojecie miary.

Literatura:

Kucharczyk S., Podstawy nauczania początkowego matematyki, Warszawa 1996
Sawicki T. (red.), Matematyka, Opole 1997
Semadeni Z.(red.), Nauczanie początkowe matematyki, Warszawa, t. 2, 1984, t. 3, 1985, t. 4, 1988
Semadeni Z., Matematyka współczesna w nauczaniu dzieci, Warszawa 1979
Siwek H., Czynnościowe nauczanie matematyki, Warszawa 1998

Kod: 03.2-3PES-D35-ZU3

Zajęcia umuzykalniające / Music/

Konwersatoria: 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Szypułowa

Cele kształcenia: przedmiotu jest wykształcenie i rozwinięcie u studentów umiejętności odtwórczych, twórczych i percepcyjnych, umożliwiających prowadzenie zajęć umuzykalniających w przedszkolu oraz zajęć muzycznych w klasach wczesnoszkolnych.

Treści kształcenia: kształtowanie umiejętności poprawnego intonowania piosenek dziecięcych, opanowanie podstaw techniki gry na instrumentach szkolnych, umiejętności czytania nut głosem za pomocą solmizacji oraz gry na instrumentach za pomocą nazw literowych dźwięków, podstawowej sprawności muzyczno-ruchowej oraz umiejętności tworzenia i słuchania muzyki. Ćwiczenia i zabawy muzyczno-słuchowe z zastosowaniem wartości rytmicznych i podstawowych grup rytmicznych w metrum parzystym i nieparzystym. Ćwiczenia inhibicyjno-incytacyjne oraz gry i zabawy muzyczno-ruchowe, korelacyjne.

Literatura:

Szypułowa I., Zajęcia umuzykalniające, Kielce 1992
Szypułowa I., Śpiewnik szkolny, Kielce 1992
Stasińska K., Instrumentarium Orffa w szkole, Warszawa 1986
Stasińska K., 120 lekcji muzyki w klasach 1-3, Warszawa 1995
Smoczyńska-Nachtman, U., Muzyka dla dzieci, Warszawa 1992

Kod: 05.9-3PES-D36-PRZ3

Pedagogika przedszkolna / Preschool Pedagogy/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie ćwiczeń+ egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr E. Zyzik, dr M. Kwaśniewska

Cele kształcenia: Celem realizacji przedmiotu jest przedstawienie teoretycznych podstaw praktycznej działalności wychowawczo - dydaktycznej w przedszkolu w nawiązaniu do badań psychologicznych, biomedycznych i współczesnych rozwiązań dydaktycznych. Podkreśla się tu integralny charakter wychowania przedszkolnego, łączącego różne treści w specyficznych formach pracy z dziećmi. Dąży się do połączenia tego, co wnosi postęp w dziedzinie nauk psychologiczno-pedagogicznych z dorobkiem praktyki na szczeblu wychowania przedszkolnego.

Treści kształcenia: zaznajomienia studentów ze strukturą programową edukacji przedszkolnej w obrębie następujących obszarów: społeczeństwo, przyroda, sztuka, kultura, kształtowanie umiejętności organizacji warunków przebiegu procesu edukacyjnego w przedszkolu, kształcenie w kierunku nabywania umiejętności dostosowania zadań do potrzeb możliwości i zainteresowań wychowanków, rozwijanie umiejętności tworzenia dziecku warunków umożliwiających

indywidualne tempo pracy, dążenie do nabywania umiejętności dziecięcych wiadomości i zainteresowań, rozwijanie kompetencji do tworzenia sytuacji umożliwiających poznanie przez dziecko samego siebie, rozwijanie umiejętności stosowania różnorodnych form i metod w pracy pedagogicznej w przedszkolu.

Literatura:

Kwiatkowska M. (red.), Podstawy pedagogiki przedszkolnej, Warszawa 1985
Guz S., Edukacja przedszkolna w okresie przemian, Warszawa 1995
Ratajek Z., Z zagadnień wychowania i kształcenia dzieci 6-letnich, Kielce 1994
Brzezińska A., Czuba T., Dziecko w zabawie i świecie języka, Poznań 1995
Zwiernik M., Alternatywa w edukacji przedszkolnej, Wrocław 1996

Kod: 05.9-3PES-D37-MWP4

Metodyka zintegrowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych w przedszkolu /Methodology of Preschool Integrated Education/

Wykład: 10 godz. **ćwiczenia:** 30 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Zyzik, dr M. Kwaśniewska

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami praktycznej działalności wychowawczo - dydaktycznej w przedszkolu w nawiązaniu do badań psychologicznych, biomedycznych i współczesnych rozwiązań dydaktycznych. Należy podkreślić integralny charakter wychowania przedszkolnego, łączącego różne treści w specyficznych formach pracy z dziećmi. Dąży się do połączenia tego, co wnosi postęp w dziedzinie nauk psychologiczno-pedagogicznych z dorobkiem praktyki na szczeblu wychowania przedszkolnego.

Treści kształcenia: zapoznanie z literaturą pedagogiczną z zakresu metodyki pracy nauczyciela przedszkola w obrębie obszarów: społeczeństwo, przyroda, sztuka, kultura, kształtowanie umiejętności organizacji warunków przebiegu procesu edukacyjnego w przedszkolu, kształcenie w kierunku nabywania umiejętności dostosowania zadań do potrzeb, możliwości i zainteresowań wychowanków, rozwijanie kompetencji realizacyjnych do podejmowania konkretnych działań pedagogicznych, dążenie do nabywania umiejętności rozwijania zainteresowań i wiadomości dzieci przedszkolnych, rozwijanie umiejętności stosowania różnorodnych form i metod w pracy pedagogicznej przedszkola, rozbudzanie refleksji pedagogicznej dotyczącej sprzyjaniu doboru każdego dziecka.

Literatura:

Kamińska K., Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa 1999
Dmochowska M., Zanim dziecko zacznie pisać, Warszawa 1991
Fiedler M., Matematyka już w przedszkolu, Warszawa 1991
Brzezińska A., Czuba T., Dziecko w zabawie i świecie języka, Poznań 1995
Zieloną ścieżką, Edukacja ekologiczna, Przewodnik dla nauczyciela, Warszawa 1996

Kod: 05.9-3PES-D38-WCZ3

Pedagogika wczesnoszkolna /Primary School Education/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr Lidia Pawelec

Cele kształcenia: łączenie podejścia tradycyjnego z najnowszymi współczesnymi krytycznymi orientacjami i tendencjami, przekazanie studentom określonej wiedzy teoretycznej z pedagogiki wczesnoszkolnej, którą powinni wykorzystać w praktyce oraz wywołanie krytycznej refleksji w związku z podejmowaniem decyzji w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego w nauczaniu wczesnoszkolnym, pomoc studentom – nauczycielom i pedagogom w odkrywaniu i uświadamianiu

sobie własnej wizji pedagogicznej funkcjonującego nauczania integralnego oraz indywidualnych przeświadczeń i preferencji pedagogiczno – edukacyjnych.

Treści przedmiotowe: rozwój pedagogiki wczesnoszkolnej jako nauki, orientacje metodologiczne, podstawy teoretyczne, współczesne kierunki modernizacji nauczania wczesnoszkolnego, cele kształcenia w edukacji, dobór i układ treści kształcenia, modele lekcji, zagadnienia pracy wychowawczej, stymulacja rozwoju poznawczego, wizerunek normatywny nauczyciela, problemy efektywności kształcenia edukacji wczesnoszkolnej.

Literatura:

Adamek I., Podstawy edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 1997

Duraj-Nowakowa K., Integrowanie edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 1998

Wiechowski R., Pedagogika wczesnoszkolna, Warszawa 1993

Roszkowska-Przetacznik M., Wtorkiewicz L., Ocenianie opisowe – diagnoza i motywacja, Kraków 2000

Stasica J., Pierwsze dni w szkole uczniów klasy pierwszej (konspekty zajęć), Kraków 2000

Kod: 05.9-3PES-D39-EPL4

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji polonistycznej /Integrated Primary School Education in Polish Education/

Wykład 10 godz., ćwiczenia: 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Irena Stańczak, dr Elżbieta Zyzik

Cele kształcenia: Efektywne uczenie się, rozwiązywanie problemów poznawczych i realizacyjnych, współdziałanie i praca w grupie, zapoznanie z wiedzą metodyczną, dotyczącą edukacji polonistycznej. Podstawowym założeniem przedmiotu jest oparcie kształcenia na aktywności i samodzielności studenta w poszerzaniu wiedzy oraz na jego naturalnej ciekawości i twórczości (kreatywności). Kształcenie studenta w zakresie edukacji polonistycznej pojmujemy jako proces inspirowania i wspierania rozwoju jednostki przy określonych celach, bardziej lub mniej akceptowanych.

Treści kształcenia: posiadanie szerokiego zakresu wiedzy metodycznej dotyczącej edukacji polonistycznej zgodnie z zakresem treści programowych, stosowanie poznawczych strategii i toków metodycznego postępowania w pracy z uczniami klas I-III, umiejętność wykorzystywania technik efektywnego uczenia się przez studenta, umiejętność planowania i organizowania własnej pracy metodycznej z zespołem uczniowskim, umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji (w tym z Internetu), umiejętność oceniania własnej pracy (samoocena), umiejętność dostrzegania, określania i rozwiązywania sytuacji problemowych, przewidywanie skutków działań własnych, umiejętność działania na rzecz innych i współorganizowania pracy w grupie, umiejętność publicznego występowania, umiejętność wykorzystywania narzędzi usprawniających przekaz.

Literatura:

Jakubowicz A., Lenartowska K., Plenkiewicz M., Czytanie w początkowych latach edukacji, Bydgoszcz 1999

Kida J., Hadała, Dyka F., Koncepcje metodyczne pracy z lekturami w klasach I-III, Rzeszów 2000

Kołodziejska I., Teatrzyk dla klas młodszych, Płock 1997

Cieszyńska J., Nauka czytania krok po kroku, jak przeciwdziałać dysleksji, Kraków 2001

Węglińska M., Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Kraków 1997

Kod: 13.9-3PES-D39-EPD4

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji przyrodniczej /Integrated Primary School Education in Ecological Education/

Wykłady 10 godz., ćwiczenia 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosława Parlak

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z ideą współczesnego kształcenia przyrodniczego uczniów na etapie edukacji wczesnoszkolnej, zapoznanie z nowoczesnymi metodami, formami oraz środkami edukacji przyrodniczej uczniów w pierwszym etapie edukacji, poznanie dostępnych materiałów dydaktycznych, zasad ich opracowywania, poznanie zasad przygotowywania i przeprowadzania projektów edukacyjnych w zakresie edukacji przyrodniczej, zdobywanie wiadomości, umiejętności oraz kształtowanie postaw słuchaczy w zakresie problemów związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska, kształtowanie świadomości ekologicznej, uwrażliwienie słuchaczy na problem kształtowania postaw proekologicznych uczniów w wieku wczesnoszkolnym, wzbogacanie warsztatu metodycznego przyszłych nauczycieli.

Treści kształcenia: Charakterystyka celów i treści kształcenia i wychowania edukacji przyrodniczej uczniów klas początkowych. Podstawowe pojęcia nauki o środowisku człowieka. Znaczenie pracy badawczej ucznia w rozwoju logicznego myślenia i refleksyjnej postawy wobec badanych zjawisk. Aktywne wprowadzanie uczniów w rozumienie czynników ochrony i kształtowania środowiska. Edukacja ekologiczna uczniów klas początkowych. Miejsce i rola metod eksponujących w edukacji przyrodniczej uczniów klas początkowych. Rozwijanie aktywności uczniów w procesie poznawania przyrody. Treści przyrodnicze w procesie integracji treści kształcenia na etapie edukacji wczesnoszkolnej. Miejsce edukacji przyrodniczej w nauczaniu wczesnoszkolnym. Metody wspierania aktywności edukacyjnej, formy pracy oraz środki dydaktyczne edukacji przyrodniczej. Kształtowanie pojęć przyrodniczych. Kształtowanie umiejętności uczniów w procesie poznawania przyrody. Kontrola i ocena osiągnięć uczniów z edukacji przyrodniczej. Planowanie pracy dydaktyczno wychowawczej w edukacji przyrodniczej. Edukacja w zakresie ekologii, zoologii i ochrony przyrody jako wyzwanie współczesnej oświaty. Merytoryczne podstawy edukacji przyrodniczej.

Literatura:

- Środowisko społeczno–przyrodnicze w klasach I–III. Książka przedmiotowo– metodyczna, Warszawa 1989.
Więckowski R., Edukacja środowiskowa, w: Pedagogika wczesnoszkolna, red. R. Więckowski, Warszawa 1993.
Kufit G., Kształtowanie wyobrażeń i pojęć historycznych w nauczaniu początkowym, Warszawa 1980.
Korzeniewski B., Kształtowanie wyobrażeń i pojęć historycznych w nauczaniu początkowym, Warszawa 1986.
Frątczakowie E. J., Ochrona i kształtowanie środowiska w edukacji dzieci przedszkolnych, Warszawa 1987.

Kod: 14.9-3PES-D39-ES2

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji społecznej /Integrated Primary School Education in Social Education/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Stanisława Zapala

Cele kształcenia: Zapoznanie studentów z usystematyzowaną, naukową wiedzą w zakresie edukacji społecznej, rozbudzenie zainteresowań poznawczych i twórczej postawy studentów w odniesieniu do problemów poruszanych na zajęciach edukacji społecznej, uświadomienie istotności kształtowania kompetencji społecznych zarówno elementarnych jak i profesjonalnych, które stają się niezbędne w codziennym funkcjonowaniu i mają wpływ na realizację celów jednostki, nabywanie przez studentów umiejętności i odpowiedzialności w zakresie planowania przyszłej pracy pedagogicznej.

Treści kształcenia: Obejmują zakres wiedzy dotyczącej struktury rodziny, powinności i jej funkcji, procesu socjalizacji w tym politycznej, społeczeństwa demokratycznego, grup i norm społecznych, kultury, systemu wartości, edukacji społecznej, politycznej i obywatelskiej, roli rynku pracy, definicja i klasyfikacja potrzeb, szanse i przemiany w zakresie ich zaspokojenia, komplementarność i substytucja, współpracy środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego mającego wpływ na uzyskiwanie lepszych efektów wychowawczych i kształcących uczniów. Środowisko ekonomiczne

jego podłoże historyczne, rynek współczesny i jego główne mechanizmy.

Literatura

- Cudak H., Socjalizacja i wychowanie we współczesnych rodzinach polskich, Piotrków Trybunalski 2001
Mendel M., Edukacja społeczna. Partnerstwo rodziny, szkoły, gminy w perspektywie amerykańskiej, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2001
Pedagogika i edukacja wobec nowych wspólnot i różnic w jednoczącej się Europie, Materiały z IV ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego, pod redakcją E. Malewskiej i B. Śliwierskiego, Impuls Kraków 2002
Rittel S. J., Podręcznik Obywatela Unii Europejskiej. Demokracja Rynek, Alta 2, Wrocław 1993
Tyszka Z., Socjologia rodziny, PWN, 2001

Kod: 11.1-3PES-D39-EMT4

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji matematycznej /Integrated Primary School Education in Mathematical Education/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treść kształcenia: dr E. Kopec

Cele kształcenia: wyrobienie umiejętności samodzielnego planowania, organizowania oraz kontrolowania efektów uczenia się matematyki w klasach początkowych z uwzględnieniem aktualnych poglądów na matematykę szkolną i jej nauczanie, współczesnych teorii dydaktycznych i psychologicznych przy respektowaniu indywidualnych różnic między dziećmi oraz różnic w stylu uczenia się, możliwości integrowania kształcenia matematycznego z innymi treściami. Poznanie teorii oraz zasad umożliwiających krytyczną analizę aktualnie funkcjonujących programów nauczania, ocenę szkolnych podręczników, pomocy dydaktycznych do klas początkowych oraz materiałów metodycznych.

Treści kształcenia: przegląd współczesnych teorii dydaktycznych i psychologicznych dotyczących nauczania początkowego matematyki, operacyjny charakter matematyki i czynnościowe jej nauczanie, analiza czynności konkretnych, wyobrażonych i abstrakcyjnych, heurystyczny plan czynności w metodzie czynnościowej, kształtowanie pojęć matematycznych zgodnie z koncepcją czynnościowego nauczania, koncepcją P. van Hiele i J. Brunera, aktywność matematyczna dziecka w procesie uczenia się matematyki, trudności w uczeniu się matematyki. Integracja kształcenia matematycznego z innymi treściami nauczania, zadania tekstowe, ich klasyfikacja i metody rozwiązania. Pojęcie równania i nierówności w wielopoziomowym schemacie metody czynnościowej, metody rozwiązywania równań na poziomie początkowym. Liczby naturalne, wieloaspektowość liczb naturalnych. Kształtowanie pojęć geometrycznych na poziomie początkowym. Diagnozowanie osiągnięć uczniów, ewaluacja.

Literatura:

- Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specjalnymi trudnościami uczenia się matematyki, Warszawa 1994
Gruszczyk-Kolczyńska E., Dlaczego dzieci nie potrafią się uczyć się matematyki, Warszawa 1999
Semadeni Z.(red.), Nauczanie początkowe matematyki, Warszawa, t. 1, 1981, t. 2, 1984, t. 3, 1985, t. 4, 1988
Siwek H., Czynnościowe nauczanie matematyki, Warszawa 1998
Trelński G., Kształcenie matematyczne w klasach początkowych, Kielce 1995

Kod: 03.2-3PES-D39-MUZ4

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji muzycznej /Integrated Primary School Education in Musical Education/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Szypułowa

Cele kształcenia: przedmiotem jest nabycie przez studentów umiejętności dydaktycznych do prowadzenia zajęć muzycznych w przedszkolu oraz klasach wczesnoszkolnych.

Treści kształcenia: obejmują podstawy teoretyczne wychowania muzycznego ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych systemów edukacji muzycznej: Z. Kodalya, E. Jaques – Dalcroze'a i K. Orffa oraz ich integracyjnych funkcji w kształtowaniu i wychowaniu. Zagadnienia metodyczne obejmują charakterystykę pięciu rodzajów aktywności muzycznej (śpiew, gra na szkolnych instrumentach muzycznych, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, tworzenie muzyki, percepcja muzyki), organizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego (gry dydaktyczne) oraz planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej (scenariusze, projekty, konspekty, programy).

Literatura:

Nauczanie muzyki w klasach wczesnoszkolnych, Zarys metodyki nauczania początkowego, t. VI, pod red. I. Szypułowej, Kielce 1988

Chyła-Szypułowa I., Muzyka w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, [w:] Kwartalnik ISME 2003, nr 1-2-3, s. 36-42

Pękala A., Idee wychowania muzycznego w polskiej myśli pedagogicznej, Częstochowa 2001

Szypułowa I., Pieśń szkolna – jej teoria, historia oraz miejsce w repertuarze edukacyjnym polskiego szkolnictwa XIX i XX wieku, Kielce 1994

Jankowski W., Wychowanie muzyczne w szkole ogólnokształcącej, 1970

Kod: 03.1-3PES-D39-EPS3

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji plastycznej /Integrated Primary School Education in Fine Arts Education/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Magdalena Miernik, mgr Anna Stawecka

Cele kształcenia: kształtowanie postawy twórczej u studentów- jako warunku do rozwoju twórczej postawy u dziecka; rozwijanie umiejętności manualnych; kształtowanie otwartej postawy na wszelkie przejawy i aspekty twórczości dziecka; rozwijanie u studentów zainteresowań w zakresie sztuk plastycznych;

Treści kształcenia: obejmują podstawowe pojęcia z zakresu sztuk plastycznych dotyczące rysunku, malarstwa, grafiki i rzeźby a także dorobek tych twórców sztuki, których dzieła z racji ich odbioru przez dzieci można najlepiej wykorzystać przy pracy; poznanie technik plastycznych (rysunkowych, malarskich, graficznych, rzeźbiarskich) o stopniu trudności dostosowanym do poziomu rozwoju dziecka; poznanie rozwoju psychofizycznego i plastycznego dziecka (zwrócenie uwagi na zakres możliwości twórczych dzieci w zależności od wieku oraz ich preferencje przy doborze technik i narzędzi plastycznych); poznanie przez studentów najbardziej atrakcyjnych form, metod i organizacji pracy z dziećmi;

Literatura:

Daszyńska M., Techniki graficzne, Warszawa 1992

Marcinkowska K., Bryły i reliefy, Warszawa 1998

Oseka A., Spojrzenie na sztukę, Warszawa 1987

Szuman S., Sztuka dziecka. Psychologia twórczości rysunkowej dziecka, Warszawa 1990

Hohensee-Ciszewska H., ABC wiedzy o plastyce, Warszawa 1988

Kod: 06.9-3PES-D39-ET4

Zintegrowane kształcenie początkowe w zakresie edukacji technicznej /Integrated Primary School Education in Technical Education/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Sławomir Koziej

Cele kształcenia: przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć technicznych na poziomie zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Przygotowanie to obejmuje zagadnienia metodyczne oraz merytoryczne: poznanie treści edukacji technicznej zawartych w podstawach programowych oraz przykładowych programach nauczania przewidzianych do realizacji w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, poznanie zasad, metod, form realizacji tych treści, wyrobienie umiejętności planowania, organizowania i prowadzenia zajęć, poznanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych, wyrobienie podstawowych umiejętności technologicznych z zakresu obróbki różnych materiałów (przede wszystkim papieru).

Treści kształcenia: Rola edukacji technicznej w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Cele i treści edukacji technicznej. Kultura techniczna. Kształtowanie pojęć technicznych i myślenia technicznego uczniów. Zasady i metody kształcenia w edukacji technicznej. Materiałoznawstwo i technologia: papier, drewno, metale, tworzywa sztuczne, materiały włókiennicze, produkty spożywcze. Montaż i demontaż urządzeń technicznych (mechanicznych i elektrycznych) przy użyciu zestawów elementów do montażu. Kontrola i ocena w procesie kształcenia technicznego. Środki dydaktyczne w edukacji technicznej. Przygotowywanie zadań technicznych dla uczniów. Doskonalenie umiejętności obróbki wybranych materiałów (papier, tworzywa sztuczne, metale, materiały włókiennicze) podczas realizacji przykładowych zadań technicznych.

Literatura:

Bartosiński J., Technika w klasach I-III. Przykłady prac, Kielce 1992
Dąbrowski A., Praca-technika w klasach I-III. Książka pomocnicza dla nauczyciela, Warszawa 1983
Kazberuk J., Nauczanie pracy-techniki w klasach I-III. Zarys metodyki, Warszawa 1990
Mrozkiewicz J., Kształcenie ogólnotechniczne w nauczaniu początkowym, Warszawa 1985
Zajda K., Wychowanie techniczne w przedszkolu, Warszawa 1990

Kod: 16.1-3PES-D39-MOT3

Zintegrowane kształcenie w zakresie edukacji motorycznej /Integrated Primary School Education in Motor Activity Education/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Magdalena Lelonek

Cele kształcenia: Teoretyczne i praktyczne przygotowanie studenta do organizacji, planowania i realizacji procesu edukacji motorycznej w przedszkolu i w szkole.

Treści kształcenia: Miejsce i rola wychowania fizycznego w edukacji wczesnoszkolnej, podstawa programowa wychowania fizycznego, metody i formy w wychowaniu fizycznym, lekcja: budowa, organizacja, toki lekcyjne, scenariusze zajęć. Organizacyjne formy pracy w przedszkolu. Wychowawcze i kształcące wartości zabaw i gier ruchowych. Zasób zabaw i gier ruchowych do nauczania umiejętności gimnastycznych i lekkoatletycznych oraz przygotowujących do gier drużynowych, rekreacyjnych, mini gier sportowych - metodyka nauczania wybranych umiejętności. Opracowanie zestawów ćwiczeń oraz scenariuszy lekcji, prowadzenie zajęć ruchowych.

Literatura:

Grabowski H., Teoria fizycznej edukacji, Warszawa 1999
Nowakowska K., Wybrane zagadnienia z metodyki wychowania fizycznego, Kielce 1999
Strzyżewski S., Proces kształcenia i wychowania w kulturze fizycznej, Warszawa 1996
Sulisz S. (red.), Wychowanie fizyczne w kształceniu zintegrowanym, Warszawa 2000
Trześniowski R., Gry i zabawy, Warszawa 1996

Kod: 08.9-3PES-D40-NJ2

Nauka o języku /Language Studie/

Wykład: 10 godz. **Ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Marek Kątny

Cele kształcenia: Poszerzenie i utrwalenie oraz porządkowanie wiedzy o regułach systematyzujących formy językowe; merytoryczne przygotowanie studentów do nauczania języka polskiego w młodszych klasach szkoły podstawowej i prowadzenia zajęć rozwijających mowę i myślenie dzieci w przedszkolu, podnoszenia kultury językowej studentów.

Treści kształcenia: programowe to przegląd najważniejszych wiadomości odnośnie podstawowych systemów języka: fonologicznego, morfologicznego, leksykalnego i składniowego. Uwzględniane są, zatem: fizyczne i fizjologiczne warunki mówienia, słyszenia i rozumienia, funkcjonowanie narządów mowy, charakterystyka artykulacyjna i akustyczna głosek oraz ich klasyfikacja, zjawiska upodobań fonetycznych, zasady zapisu fonetycznego, przyczyny rozbieżności między mowa a pismem, klasyfikacja wyrazów – podział ze względu na znaczenie, funkcje i budowę, treść i zakres znaczeniowy wyrazów, znaczenie realne, etymologiczne, przenośne, budowa słowotwórstwa wyrazów – typy formacji słowotwórczych i rodzaje formatów, kategorie słowotwórcze, części mowy odmienne i nieodmienne, podstawowe typy deklinacji, formy koniugacyjne, związki frazeologiczne i ich typy, rodzaje wypowiedzi, związki wyrazów w zdaniu, wyrazy poza związkami, analiza zdania pojedynczego, złożonego i wielokrotnie złożonego, poprawność tekstów.

Literatura:

Bąk P., Gramatyka języka polskiego, Warszawa 1978

Klemensiewicz Z., Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego, Warszawa 1970

Jaworski M., Podręczna gramatyka języka polskiego, Warszawa 1974

Gramatyka opisowa języka polskiego z ćwiczeniami, prac. zbior. pod red. B. Wieczorkiewicz, M. Doroszewski, t. 1, t. 2, Warszawa 1964

Wierzchowska B., Fonetyka i fonologia języka polskiego, Wrocław 1980

Grzegorzyczkowska R., Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa 1982

Tokarski J., Fleksja polska, Warszawa 1978

Jodłowski S., Podstawy polskiej składni, Warszawa 1977

Kod: 08.9-3PES-D41-LIT4

Literatura dla dzieci i młodzieży /Literature for Children and Youth/

Wykłady: 10 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Marek Kątny

Cele kształcenia: zajęcia mają przygotować studentów do pracy dydaktyczno-wychowawczej z książką dziecięcą i młodzieżową. Uświadamiać potrzeby czytelnicze, możliwości recepcji, zapoznawać z głównymi tendencjami rozwojowymi tej dyscypliny naukowej, kształcić umiejętność estetycznego wartościowania książki i prawidłowego wykorzystywania narzędzi analizy literackiej. Wskazywać na potrzeby systematycznego obcowania z literaturą piękną.

Treści kształcenia: Twórczość poetycka jej cechy i funkcje. Cechy i przemiany w prozie dziecięcej oraz utworach dla młodzieży zagadnienia dzieci niepełnosprawnych, sprawy narkomani. Zapoznanie z najwybitniejszymi twórcami XX-lecia międzywojennego i prozy współczesnej, synkretyzm dzieł prozatorskich, znaczenia bohatera, struktury kompozycyjne i tematyczno-formalne a także twórczość bajkową i baśniową ze szczególnym uwzględnieniem wielowarstwowości baśni, znaczenia współczesnych baśni literackich i odmian regionalnych znaczenia terapeutycznego. Stale w kręgu uwagi prowadzących pozostają aspekty wychowawcze literatury pięknej.

Literatura:

Białek J.Z., Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939, Warszawa 1979

Frycie S., Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970, cz. I, Warszawa 1978, cz. II, Warszawa 1982

Pačłowski J., Kątny M., Literatura dla dzieci i młodzięży, Kielce 1995
Chęcińska U. (red.), Dziecko i jego światy w poezji dziecięcej, Szczecin 1994
Kuliczowska K., W świecie prozy dla dzieci, Warszawa 1983

Kod: 03.2-3PES-D42-EIIG5

Emisja i impostacja głosu /Voice Emission and Impostation/

Ćwiczenia: 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Piotr Pasiński

Cele kształcenia: wypracowanie poprawnych nawyków emisji głosu, profilaktyka – świadoma ochrona narządu głosu przed zagrożeniami i chorobami związanymi z nadmiernym wysiłkiem głosowym, ocena stanu narządu głosu za pomocą odpowiedniej aparatury, objęcie czynnym poradnictwem nauczycieli, prowadzenie ćwiczeń z zakresu higieny głosu (praca ze studentami i nauczycielami).

Treści kształcenia: Akustyczne podstawy głosu. Budowa i działanie narządu głosu. Patologia głosu. Higiena głosu. Praktyczne metody pracy nad głosem. Ćwiczenia oddechowe. Ćwiczenia fonetyczne. Ćwiczenia artykulacyjne. Zasady poprawnej wymowy polskiej. Poznanie wybranych technik wokalnych.

Literatura:

Foniatria kliniczna, pod red. A. Pruszewicza, Warszawa 1981

Gawęda K., Łazewski J., Uczymy się poprawnej wymowy, Warszawa 1986

Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli, pod red. M. Śliwińskiej-Kowalskiej, Łódź 1999

Mitrinowicz-Modrzejewska A., Fizjologia głosu i mowy, Warszawa 1963

Torasiewicz B., Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu, Kraków 2003

Przedmioty z zakresu terapii pedagogicznej

Kod: 12.9-3PES-D43- TLOG5

Terapia logopedyczna /Logopaedics Therapy/

Wykłady: 20 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Alicja Giermakowska, mgr Izabela Antos

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu norm, wszelkich odstępstw i ich przyczyn w rozwoju językowym dziecka, wyposażenie studentów w umiejętności rozpoznawania symptomów nieprawidłowego rozwoju oraz podjęcia skutecznych oddziaływań profilaktycznych i stymulujących rozwój sprawności językowej j u dziecka.

Treści kształcenia: Istota języka i mowy – aspekt społeczny, psychologiczny i psycholingwistyczny; Kompetencja językowa i komunikacyjna; Rozwój sprawności językowej i uwarunkowania procesu jej nabywania; Przyczyny, istota i klasyfikacja zaburzeń rozwoju mowy i mowy, wpływ zaburzeń mowy na komunikowanie się; Niedokształcenie mowy u dzieci z zaburzeniami słuchu, rozwoju umysłowego i m.p.dz.- postępowanie logopedyczne; Sytuacja szkolna dzieci z wadami wymowy i zaburzeniami mowy; Podstawy diagnozowania odstępstw w rozwoju mowy i mowy; Klasyfikacje zaburzeń mowy; Metody i ćwiczenia stymulujące rozwój sprawności językowej, Ćwiczenia ortofoniczne – ich miejsce i znaczenie w metodyce edukacji przedszkolnej; Profilaktyka logopedyczna; Organizacja opieki logopedycznej w Polsce.

Literatura:

Jastrzębowska G., Podstawy logopedii: dla studentów logopedii, pedagogiki, psychologii i filologii, Opole 1995

Kaczmarek L, Nasze dziecko uczy się mowy, Lublin 1970

Kurcz I., Język a psychologia: podstawy psycholingwistyki, Warszawa 1999

Gałkowski T., Jastrzębowska G. (red), Logopedia. Pytania i odpowiedzi, Opole

Minczakiewicz E., Mowa, rozwój, zaburzenia, terapia, Kraków 1997

Sachajska E., Uczymy poprawnej wymowy: metodyka postępowania ortofonicznego z dziećmi w wieku przedszkolnym, Warszawa 1981

Kod: 12.2-3PES-D44-PSKL5

Psychologia kliniczna /Clinical Psychology/

Wykład: 10 godz., **ćwiczenia:** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: prof. dr hab. Irena Pufal-Struzik

Cele kształcenia: poznawczy – zapoznanie studentów z przyczynami i rodzajami patologii zdrowia psychicznego u dzieci, młodzieży i dorosłych; praktyczny – zrozumienie roli pedagoga w profilaktyce zaburzeń oraz wczesnym sygnalizowaniu rodzicom (instytucjom) nieprawidłowości w rozwoju dziecka, opanowanie podstawowych umiejętności postępowania z dzieckiem lękowym, agresywnym, wybitnie zdolnym, znerwicowanym, chorym; wychowawczy – ukształtowanie u studentów właściwej postawy wobec ludzi zaburzonych i chorych, przygotowanie do procesu samokształcenia w zakresie psychologicznych problemów prawidłowego funkcjonowania człowieka w różnym wieku.

Treści kształcenia: Pojęcie zdrowia i choroby. Wybrane koncepcje zdrowia psychicznego. Biopsychiczne i środowiskowe przyczyny zaburzeń: rozwojowych, neurodynamicznych, osobowościowych, psychotycznych i zaburzeń zachowania się. Symptomatologia poszczególnych zaburzeń. Skutki zaburzeń dla dydaktycznego i społecznego funkcjonowania dzieci i dorosłych. Podstawowe zasady profilaktyki zaburzeń uwarunkowanych środowiskowo, zasady psychoterapii i leczenia. Niektóre problemy prawne dotyczące postępowania z osobami chorymi psychicznie.

Literatura:

Bishop G.D.: Psychologia zdrowia, Astrum, Wrocław 2000

Carson R.C., Butcher J.N., Mineka S.: Psychologia zaburzeń, t.1 i 2, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003

Meyer R.G., Psychopatologia, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002

Popielarska A., Popielarska M.: Psychiatria wieku rozwojowego, PZWL, Warszawa 2000

Rosenhan D.L., Seligman M.E.P.: Psychopatologia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Warszawa 1994

Kod: 05.6-3PES-D45-MDR5

Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej i dynamizującej rozwój /Methodology of Corrective-Compensatory Work/

Wykład: 20 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: egzamin

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz

Cele kształcenia: przygotowanie studentów do pracy z uczniem przejawiającym specyficzne trudności w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności szkolnych; rozbudzenie w studiujących ciekawości do poszukiwania swoich metod oddziaływań korekcyjno-wyrównawczych w procesie wychowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przyzwyczajenie do systematycznego samokształcenia w zakresie poszukiwania i odkrywania nowych rozwiązań w pracy z podopiecznym przejawiającym specyficzne trudności w uczeniu się.

Treści kształcenia: teoretyczne podstawy oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, cele i zasady, metody i formy pracy oraz charakterystykę organizacji i prowadzenia zajęć, zadania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dynamizujących rozwój, warsztat pracy korekcyjno-kompensacyjnej, wybrane metody i ćwiczenia stosowane w pracy z uczniem z deficytami usprawniające podstawowe funkcje percepcyjno-motoryczne, planowanie i

projektowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Literatura:

Czajkowska I, Herda K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, Warszawa 1996
Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1994
Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1995
Pileccy W. i J.(red.), Stymulacja psychoruchowego rozwoju dzieci o obniżonej sprawności umysłowej, Kraków 1995
Szurmiak M., Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1987

Kod: 05.9-3PES-D46-WNI4

Wychowanie i nauczanie integracyjne /Integrated Upbringing and Teaching/

Wykład 10 godz., **ćwiczenia** 10 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Mirosław Babiarz

Cele kształcenia: Głównym celem zajęć z przedmiotu „Wychowanie i nauczanie integracyjne” jest zapoznanie studentów z istotą i problemami związanymi z integracją dzieci niepełnosprawnych i dzieci o harmonijnym rozwoju w procesie zinstytucjonalizowanego wychowania i nauczania.

Treści kształcenia: zapoznanie z przepisami dotyczącymi organizacji procesu wychowawczo-dydaktycznego w placówkach integracyjnych, z warunkami, metodami i środkami dydaktycznymi w pracy placówek integracyjnych, rozwijania umiejętności organizowania procesu edukacyjnego w placówkach integracyjnych, nabywania praktycznych umiejętności niezbędnych do pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach i możliwościach rozwojowych. Ponadto zadania praktyczne polegające na opracowaniu scenariuszy zabaw i zajęć z wykorzystaniem różnych metod pracy oraz ich planowanie i zrealizowanie.

Literatura:

Boguck J., Kościelak M. (red.), Wychowanie i nauczanie integracyjne, Warszawa 1999
Fantana D., Psychologia dla nauczycieli, Poznań 1998
Gaś Z. (red.), Psychologia wychowawcza stosowana, Lublin 1995
Janowski A., Poznawanie uczniów, Warszawa 1993
Lovass O., Nauczanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo, Warszawa 1993

Kod: 05.9-3PES-D47-MPDS5

Metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych /Methods of Work with Children with Special Educational Need/

Wykład: 20 godz., **ćwiczenia:** 20 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Maria Jolanta Stąpór

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z uwarunkowaniami procesu wychowania i uczenia się; trudnościami w uczeniu się, niepowodzeniami szkolnymi i selekcjami społecznymi. Uwrażliwienie studentów na trudności uczniów o nieprawidłowym rozwoju wynikającym z różnic indywidualnych determinowanych czynnikami egzogennymi.

Treści programowe obejmują klasyfikację trudności w uczeniu się polegające na zdobywaniu wiedzy, zapamiętywaniu, opanowywaniu umiejętności, utrwalaniu wiadomości, odczuwaniu wartości i stosowaniu wiedzy. Charakterystyka osób z trudnościami w uczeniu się wywołanymi warunkami życia rodzinnego, szkolnego i środowiska społecznego. Opanowanie umiejętności analizy i interpretacji czynników wpływających na uczenie się. Szczegółowa analiza uwarunkowań uczenia się dzieci przewlekłe chorych, zdolnych, ofiar przemocy, agresji, obciążonych chorobą sierocą, z sieroctwem społecznym, doświadczających lęków i fobii szkolnej, z zaburzeniami

przystosowania społecznego, dziecko zaniedbane i wywodzące się z ubóstwa społecznego. Analiza i interpretacja społecznych, szkolnych i rodzinnych uwarunkowań Syndromu Nieadekwatnych Osiągnięć Szkolnych. Założenia metodyczne i projektowanie pracy z rodzicami uczniów z trudnościami w uczeniu się. Metody i techniki wspomagania rozwoju i procesu uczenia się dziecka. Organizacja procesu uczenia się w klasie szkolnej (kształtowanie dyscypliny wewnętrznej uczniów). Współczesne metody i techniki wspomagające proces uczenia się uczniów z trudnościami. Znaczenie ukrytego programu nauczania i wychowania. Założenia współczesnych koncepcji modyfikowania szans edukacyjne dzieci i młodzieży (filary edukacji J.Delors).

Literatura:

- Babiuch M., Jak współpracować z rodzicami „trudnych uczniów”? WSiP, Warszawa 2002
Delors J., Edukacja :jest w niej ukryty skarb, SOP, Warszawa 1998
Eby W., Smutny J.F.: Jak kształcić uzdolnienia dzieci i młodzieży? WSiP, Warszawa, 1998
Jundziłł I., Dziecko – ofiara przemocy, WSiP, Warszawa 1993
Stąpór M. J., Implikacje selekcji szkolnej w początkowym okresie kształcenia ponadpodstawowego. W: R.Kucha, E.Kłosa (red.): Funkcjonowanie młodego pokolenia Polaków i Ukraińców w kontekście integracji europejskiej. Nadzieje i zagrożenia, Wyd. UMCS, Lublin 1998
Kargulowa A.: Dlaczego dzieci nie lubią szkoły? WSiP, Warszawa 1991
Levis D.: Jak wychowywać zdolne dziecko? WSiP, Warszawa 1989
McCombs B.L., Pope J.E.: Uczeń „trudny”. Jak skłonić go do nauki, WSiP, Warszawa 1997 Mieszalski S.: O przymusie i dyscyplinie w klasie szkolnej, WSiP, Warszawa 1997
Pilecka W.: Przewlekła choroba somatyczna w życiu i rozwoju dziecka, WUJ, Kraków 2002
Rimm S.: Bariery szkolnej kariery, WSiP, Warszawa 1994
Rudniański J.: Jak się uczyć? WSiP, Warszawa 2003

Przedmioty do wyboru: /dwa/ /Courses to select /two// 2x15 godz.

- Muzykoterapia
- Plastyka w terapii
- Biblioterapia
- Terapia i rekreacja ruchowa

Kod: 03.2-3PES-D48-WM5

Muzykoterapia /Music Therapy/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Izabela Dębicka

Cele kształcenia: Przyswojenie elementarnych wiadomości z zakresu teoretycznych podstaw muzykoterapii jako zasadniczy warunek świadomej, ukierunkowanej i efektywnej pracy terapeutycznej z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, opanowanie podstaw metodycznych z zakresu stosowania muzykoterapii na zajęciach muzycznych w przedszkolach i klasach I-III szkoły podstawowej, stałe usprawnianie warsztatu pracy terapeutycznej, kształtowanie wśród studentów wybranych cech osobowości, umiejętności i postaw niezbędnych w pracy terapeutycznej

Treści kształcenia: Muzykoterapia w terapii pedagogicznej – ogólne założenia teoretyczne. Znaczenie terapii muzyką w profilaktyce zdrowotnej oraz usprawnianiu psychoruchowym dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z różnymi definicjami rozwojowymi.

Metodyka prowadzenia muzykoterapii na zajęciach muzycznych w szkołach i przedszkolach

Literatura:

- Janiszewski M., Muzyka w profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji, Łódź 1998
Kierył M., Mobilna rekreacja muzyczna, Warszawa 1995
Kuński H., Janiszewski M., Muzykoterapia w promowaniu zdrowia, Łódź 1998

Lewandowska K., Muzykoterapia dziecięca, Gdańsk 1996
Natanson T., Wstęp do nauki o muzykoterapii, Wrocław 1979

Kod: 03.1-3PES-D48-WP5

**Plastyka w terapii /Fine Arts in Therapy/
Ćwiczenia** 15godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Anna Stawecka

Cele kształcenia: Przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach początkowych szkoły podstawowej oraz zapoznanie ich z podstawami arteterapii przez plastykę. Przygotowanie to powinno obejmować rozwój twórczych zdolności i sprawności manualnych przyszłych nauczycieli oraz wdrożenie ich do właściwego postępowania zarówno z dziećmi rozwijającymi się prawidłowo, jak i wykazującymi różnego rodzaju zaburzenia zachowania i trudności w nauce.

Treści kształcenia obejmują następujące zagadnienia: metodyka zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach początkowych, psychologia twórczości plastycznej dzieci, wybrane zagadnienia z teorii i historii sztuk plastycznych i arteterapii, działalność plastyczna w zakresie podstawowych dziedzin plastyki (rysunku, malarstwa, rzeźby, grafiki, scenografii), podstawowe techniki stosowane w arteterapii przez plastykę.

Literatura:

Gloton R., Cero C., Twórcza aktywność dziecka, Warszawa 1985

Lowenfeld V., Brittain W. L., Twórczość a rozwój umysłowy dziecka, Warszawa 1997

Oster G. D., Gould Twórczość., Rysunek w psychoterapii, Gdańsk 2001

Piszczyk M., Terapia zabawą terapia przez sztukę, Centrum Metodyczne Pomocy psychologiczno – Pedagogicznej, Warszawa 2002

Popek S.(red.), Metodyka zajęć plastycznych w klasach początkowych, Warszawa 1987

Popek S., Analiza psychologiczna twórczości plastycznej dzieci i młodzieży, Warszawa 1985

Kod: 08.9-3PES-D48-WB5

**Biblioterapia /Bibliotherapy/
Ćwiczenia:** 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Barbara Borowiec

Cele kształcenia: Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności służące: wykorzystaniu literatury w celu ukształtowania właściwych postaw wobec choroby, niepełnosprawności, podniesienia poczucia własnej wartości u wychowanków, pomaganiu dzieciom i ludziom zdrowym poprzez odpowiednio dobrane teksty w rozwiązywaniu różnych problemów natury psychologicznej, społecznej, ekonomicznej czy socjalnej traktowanych jako wyzwanie. a nie zagrożenie, korygowaniu zaburzonych relacji w rodzinach, grupach rówieśniczych, środowiskach, uczeniu autorefleksji i szacunku dla cierpienia i nieszczęścia innych, kształtowaniu postaw opiekuńczych wobec młodszych, słabszych i ludzi starych, wdrażaniu do samokształcenia w zakresie poszukiwania nowych rozwiązań w pracy biblioterapeutycznej i wzbogacania znajomości literatury pięknej podejmującej tematykę choroby, niepełnosprawności, nieprzystosowania społecznego itp.

Treści kształcenia: Teoretyczne podstawy biblioterapii. Organizacja i przebieg procesu biblioterapeutycznego. Realizacja wybranych modeli postępowania i programów w pracy z dziećmi chorymi. Terapeutyczne oddziaływanie literatury. Poezja dla dzieci i młodzieży i jej miejsce w biblioterapii na przykładzie twórczości J. Brzechwy, J. Tuwima, ks. J. Twardowskiego, D. Wawilów i H. Poswiatowskiej.

Literatura:

Borecka I., Biblioterapia nowa szansa książki, Olsztyn 1992
Borecka I., Ippold L., Co czytać by łatwiej radzić sobie w życiu czyli wprowadzenie do biblioterapii,
Borecka I., Biblioterapia. Teoria i praktyka, Warszawa 2001
Mamot B., Problemy osób niepełnosprawnych w literaturze polskiej i zagranicznej, Toruń 1989
Molicka M., Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii, Poznań 2002

Kod: 16.1-3PES-D48-WT5

Terapia i rekreacja ruchowa /Physical Therapy and Recreation/

Ćwiczenia: 15 godz.

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: dr Małgorzata Markowska

Cele kształcenia: Ukazanie roli, miejsca gier i zabaw ruchowych oraz innych form aktywności w realizacji zadań służących zdrowiu, rozwijania sprawności i doskonaleniu utylitarnych form ruchu. Wyposażenie studentów w taki zasób zabaw, gier, ćwiczeń, by spełniały funkcję usprawniającą, informacyjną, wzorotwórczą i hedonistyczno-rekreacyjną. Wskazanie potrzeby i możliwości wykorzystania różnorodnych form ruchowych w zajęciach pozalekcyjnych, pozaszkolnych w korektywie i rekreacji. Opanowanie podstawowych wiadomości dotyczących metodyki, systematyki i organizacji zajęć korekcyjnych oraz rekreacyjnych.

Treści kształcenia: Wybrane zagadnienia z korekcji wad postawy. Znaczenie ćwiczeń ruchowych w redukcji zaburzeń i dysharmonii rozwojowych. Wspomaganie, stymulowanie i korygowanie rozwoju ucznia poprzez aktywny udział w różnych formach zajęć ruchowych. Przykłady gier i zabaw stymulujących harmonijny rozwój i sprawność psychomotoryczną oraz doskonalących umiejętności utylitarne. Przykłady zabaw i form tanecznych wyzwalaających ekspresję twórczą, kształtujących poczucie rytmu, harmonię i estetykę ruchu. Zdrowotno-wychowawcze funkcje śródlekcyjnego i międzylekcyjnego wypoczynku. Pozalekcyjne i pozaszkolne formy rekreacji ruchowej.

Literatura:

Bielski J., Wychowanie fizyczne w klasach I-III. Etap I. Kształcenie zintegrowane, Warszawa 1998
Bondarowicz M., Zabawy, gry na cztery pory roku-lato, jesień, zima, wiosna, Warszawa 1996
Kutzner-Kozińska M., Właźnik K., Gimnastyka korekcyjna dla dzieci 6-10 letnich, Warszawa 1988
Sulisz S., Wychowanie fizyczne w kształceniu zintegrowanym, Warszawa 2000
Trześniowski R., Gry i zabawy ruchowe, Warszawa 1997

Kod: 15.0-3PES-D49-TUK5

Trening umiejętności komunikacyjnych nauczyciela /Training of Communicative Skills/

Ćwiczenia: 20 godzin

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Język wykładowy: język polski

Osoba odpowiedzialna za treści kształcenia: mgr Lidia Świeboda – Toborek

Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z szeroko rozumianą problematyką komunikowania się. Pozyskanie przez nich wiedzy na temat zasad i technik skutecznego porozumiewania się. Trening sposobów wyrażania własnych emocji, prezentacji opinii a także radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych. Zajęcia służyć mają także analizie osobistego stylu komunikowania się w kontaktach interpersonalnych i wypracowaniu metod poprawy jakości relacji wzajemnych. Szczególny akcent położony jest na analizę relacji uczeń – nauczyciel. Zakres merytoryczny przedmiotu jak i zastosowane metody pracy obejmują także kwestie usprawnienia procesu komunikowania się w środowisku szkoły.

Treści kształcenia: Istota procesu komunikowania się, pojęcia, definicje, schemat przepływu informacji. Znaczenie efektywnej komunikacji w pracy nauczyciela- role i zadania animatora pracy grupy. Osobowościowe uwarunkowania umiejętności budowania partnerskich relacji. Wzorce

zachowań kooperatywnych – pozytywne nastawienie, otwartość, empatia. Przeszkody w procesie porozumiewania się. Komunikacja werbalna i niewerbalna – przesyłane sygnały informacyjne, znaczenie spójności kanałów komunikacyjnych. Techniki efektywnej komunikacji: aktywne słuchanie, parafraza, odzwierciedlanie. Asertywna komunikacja i jej znaczenie w kształtowaniu „zdrowych” relacji interpersonalnych. Konstrukttywne sposoby radzenia sobie z konfliktami w zespole. Właściwe wykorzystanie zasad komunikacji w sytuacjach autoprezentacji i podczas wystąpień publicznych (akademie, wywiadówki, promocja pracy klasy, szkoły).

Literatura:

Alberti R., Emmons M., Asertywność - sięgnij po to czego chcesz nie raniąc innych, Gdańsk 2003

Aronson E., Wilson T., Akert M. Psychologia społeczna. Serce i umysł, Poznań 1999

Detz J., Sztuka przemawiania, Gdańsk 2003

King G. Umiejętności terapeutyczne nauczyciela, Gdańsk 2003

McKay M., Davis M., Fanning P., Sztuka skutecznego porozumiewania się, Gdańsk 2003